

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\P\Petecki, B\Nulové pásma-Sk.pdb

PDB Name: Nulové pásma
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 9.7.2007
Modification Date: 9.7.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Bohdan Petecki
NULOVÉ PÁSMO

TATRAN 1976
•zenit•

Preložil ŠTEFAN DRUG

Translation © Štefan Drug 1976

1. / VOKRUHU PSYCHOTRÓNU

Biely žetónik sa mi zrazu zachvel v ruke. Takmer mi vypadol. Roztvoril som dlaň a pozrel naň. Pod matným puzdierkom blikalo v sekundovom rytme mliečne svetielko. Čertvie, čo v ňom bolo. Tenký biely trojuholníček. Taký tenký, že ho bolo treba držať končekmi prstov. Nevedel som si ani predstaviť, akým zázrakom sa podarilo doň ešte niečo umiestiť. Niečo, čo svietilo a rytmicky rozochvievalo žetónik. Hračička. Donedávna dávali ešte bakelitové lístky. Tieto trojuholníčky asi vykombinovali v poslednom záchvate nadšenia, keď sa končila rivalita medziplanetárnych cestovných kancelárií. Nie preto, že by niektorá z nich zásluhou reklamných technikov a iných výtvorov, akým je aj tento žetónik, odsunula ostatnú konkurenciu na slepú koľaj. Ľudia si jednoducho zvykli žiť pokojne. Kto nemusel, neopúšťal Zem. Stovkám staníc zostali pre potešenie školské zájazdy, posádky planetárnych alebo aj satelitných základní, výpravy špecialistov a takí ako ja. Čo nepatrili k nijakému svetu. Ale pre takých by neboli vymysleli biele žetóniky, ktoré mihotavým mliečnym svetlom a chvením dávali znamenie, že už je čas ísť na štartovaciu plochu.

Vstal som z obrovského pomarančového kresla, ktoré sa vzápätí zaguľatilo a odsunulo do rohu haly ako ľahká plážová lopta. Tri mäkké eskalátory sa ticho šinuli k tunelu. Každý z nich bol natretý inou farbou. Pre každý prípad som si vybral bielu. Osobná korekčná aparátúra mohla sama porovnať moje zrakové asociácie s farbou žetónika. Na rozdiel od iných ľudí sa nám stávalo, že sme nevedeli, či konáme pod vplyvom vlastného myslenia, alebo či nám „pomáha“ táto modulovaná laserová dióda veľkosti niekdajšej zápalky, akú každý z nás nosil v golieri skafandra. Túto aparátúru sme nazývali „butler“. Fungovala spoľahlivo a nenápadne. Zriedkakedy sme si ju uvedomovali.

Eskalátor vklzol do šikmého valcovitého žľabu, ožiareného matným svetlom. Všetko tu bolo bezvýrazné a ideálne hladké. Ako chrbát nemluviča. Keby na tejto stanici niekedy pristáli prišielci z vesmíru, odrazu by si vytvorili kompletný obraz o našej civilizácii. Vyrovnanej. Bez kontrastov. Aspoň naoko.

Musel som sa usmiať tejto myšlienke. Hiss mal pravdu. Nebolo so mnou všetko v poriadku. Stále mi prichádzalo na myseľ niečo mimo programu. A to bez odporu korekčných automatov. Ba aj kádrového kalkulátora v centrále. Akoby selektory informácií, obiehajúcich zhustené články našich mozgových polí a psychotrónu, zrazu vypájali jeden, či niekoľko úsekov.

Prirodzene, také dačo nebolo možné. Keby bolo, Hiss by nebol schopný nič vypátrať. Jednoducho som nevybočil z medzí tolerance.

Niet dokonalej stimulácie ani vo vzťahu k automatom zbavených čo len náznaku bielkoviny. Koniec koncov, mohol nám ostať čo len náznak. Napokon, čert ich ber. Lenže čo ak ide len o defekt programu? Pracoval som na ňom tri týždne. Nie, aby som ho odstránil. Práve naopak.

Jednoducho: defekt. Musel som prerobiť osobnú aparátúru. Na celý tento čas. Vysporiadať sa so závislosťou. A to všetko preto, aby som nezabudol na lásku k dievčine, ktorá už ľúbila iného.

Láska. Ako to nazvať ináč? Láska ako čisto poznávací proces. Bez všetkého, čo ľudia volajú vzrušením. A čo býva pohnútkou ich konania.

To by mi nikto nedovolil. A najmenej však ja sám. Napokon, patrilo som k Informačnému korpusu.

Naozaj som bol jedným z nich. Cítil som to každým zlomkom ubiehajúcich sekúnd, keď môj mozog spracúval, ba mohol spracúvať dvojnásobné množstvo informácií, ako i tie najvynikajúcejšie mozgy, ktoré neboli spojené s psychotrónom našej centrály. Slovom, všetkým obyvateľom Zeme, okrem tisícky bytostí, čo figurujú v registri Inforpolu, ako nazývali Korpus. Nevieť, či najšťastnejšie. Asociovalo to však s akousi organizáciou alebo združením pre poriadok, ktoré rozpustili pred sto rokmi. Ale na tom nezáleží. Itia vedela, o čo ide. Lenže ona je historička. Predsa však – každá myšlienka, každý záchvov svalov mi pripomínal, kto a čo som. Cítil som vyrovnanú a pružnú silu vlastného tela, z

ktorého sa po rokoch tréningu vyvinul ideálny nástroj, takmer ideálna zbraň.

Aparatúra psychotrónu bola umiestnená v hlavnej budove centrály, na vrcholku mierneho návršia, ktoré sa volalo „zvonica“. Možno tam kedysi stál kostol. Alebo nejaká pozorovateľná. V každom prípade sa mi názov návršia vždy spájal s letným, nedeľným predpoludním a ťahavým zvukom zvonov, čo sa niesol nad vyľudnenými vresoviskami. A najsmiešnejšie je to, že aparatúra zasahovala okruh tridsiatich kilometrov. Nie ďalej ako doliehali z tohto návršia zvuky zvonov za mierneho priaznivého vetra. Ak tam kedysi vôbec stála zvonica.

Mimo dosahu psychotrónu zostávalo aj spojenie s osobnou korektúrou homeostázy a diagnostické súpravy. V každej situácii nám zaisťovali autonómiu nervového systému a informovali nás o tom, čo sa deje v organizme, či už bol človek zvedavý, alebo nie.

Eskalátor vběhol do podzemnej puste haly, ktorá tvarom pripomínala obrovský sud. Na okružnej stene svietili kabíny výťahov. Vstúpil som na mäkkú dlážku a nepočujúc vlastné kroky, prešiel do šachty. Tesne za mnou sa náhlili dvaja chlapci, podobní kuchtikom, v tenkých, priesvitných skafandroch. Piloti. Na hlavách mali iba anténové sieťky, akoby utkané z pavučiny. Vošiel som do kabíny, obrátil som sa a chrbtom sa oprel o svietiacu stienku. Až teraz si všimli, s kým majú do činenia. Myslel som, že si polárnu nohy. Tak rýchlo prebehli do susedného výťahu. Dávno minuli časy, keď ma to zaujímalo, či zarmucovalo.

Prístupový chodník sa pohyboval na povrchu. Opäť som ich mal pred sebou. V istej chvíli jeden z nich, ten nižší, sa obrátil a prebehol očami po mojom embléme na ľavej ruke. Tvár mu stemnela, stal si na prsty a tomu druhému niečo pošepol do ucha. Hneď nato postúpili obaja niekoľko krokov dopredu aj napriek tomu, že sa pás pohyboval dosť rýchlo. Teda aj piloti. Aj oni....

Pás zastal niekoľko metrov pred štartovacou plochou orbitálnej lode. Pri vstupe na schodíky stál hromotĺk o málo nižší ako ja. Mal elegantnú čiapku a strieborný skafander. Vyzeral ako karikatúra kráľa rýb zo starých kníh pre deti. Podal Bom mu žetónik. Opatrne ho chytil, akoby sa bál, že sa zraní, nedôverčivo si ho prezeral a pozrel na mňa úprimne a nemo.

– To je lístok? – zammlal.

– Asi áno, – povedal som ticho a hľadel som rovno pred seba. – Niečo nesúhlasí?

Hneď si to rozmyslel.

– Samozrejme... – vyjachtal, – všetko v poriadku. Mohli ste cestovať priamym spojom, rovno na palubu, – vravel rýchlo a veľmi zdvorilo. Bola to zdvorilosť, akú preukazujeme profesorovi, ktorého nemáme radi, ale ktorý nás má skúšať.

Neozval som sa. Liftboy. Tiež pozostatok turistickej éry.

Prirodzene, mohol som cestovať posádkovou strelou rovno na palubu. Pristáť pri schodíkoch a nasadnúť do korábu bez jediného slova. Mohol som, keď sa to tak vezme, všetko. A to, čo som nemohol, by mi aj tak nikdy nenapadlo. Čo však z toho? Tým skôr som hádam mohol prísť ako každý iný, kúpiť si lístok a zaplatiť si celú tú ceremóniu. A nijaká ryba so šašovskou čiapkou by do toho nemala čo strkať nos.

Lod' bola ako stará škatuľa. Jej chemické motory pracovali na plné obrátky a v kabíne sa odrazu rozľahlo hluché ticho, ticho, aké sa v prírode vôbec nevyskytuje. Fonty fungovali celou cestou. Každý z nás nosil tieto amplióniky vsité v koži za ušom. Keď intenzita prichádzajúcich zvukov presahovala prípustné množstvo decibelov, fonty začali emitovať vlny synchronizované s vlnami hluku. Bez ohľadu na jeho zdroj.

Niž mimoriadne. Najobyčajnejšia interferencia na svete. Ale faktom bolo, že tieto malilinké prijímače a vysielacie súčasne odobrali významnú úlohu v prekonávaní civilizačnej krízy minulého storočia. Bolo vyrátané, že polovicu masových samovrážd, pliahy dvadsiateho prvého storočia, spáchali ľudia trpiaci psychózou, ktorej príčiny boli vo všadeprítomnom hluku. Lenže, ako to obyčajne býva, ozdravovatelia upadali z krajnosti do krajnosti. V každom stánku sa dal kúpiť aparátik, ktorý tlmil všetky, aj tie najtichšie zvuky, aké prijímajú ľudské uši. V dôsledku toho vznikali nové, rovnako nebezpečné psychózy. Ľudia sa stávali apaticí, melancholickí, alebo sa ich zmocňovalo šialenstvo. Napokon vymysleli fonty, podľa zásady zlatého streda. Každá živá bytosť potrebuje akustické pozadie. I ja a mne podobní. Preto som s úľavou privítal chvíľu, keď sa na obrazovke objavil prvý rádiomaják satelitnej stanice. O dve minúty loď zastala. Konštrukcia stanice sa prestala zväčšovať. Záklopka dopravného prielezu sa otvorila. Spod nej, akoby vyrastali z vesmíru, vynorili sa štíhle oceľové prsty, zakončené magnetickými špirálami. Posledných pätnásť metrov prvej etapy cesty. Prielez sa za nami zavrel.

Chvíľku som čakal a keď posledný z neveľkého počtu pasažierov opustil kabínu lode, vyšiel som na perón. Cez komoru priepustu, otvorenú dokoľ, bolo vidieť celú valcovitú halu, čakárne. Strop, pomalovaný čierno-modrými pásmi, rezal oči tisícami farebných svetielok. Asi sa to malo podobáť oblohe. Lenže vesmír nemal také miesto, odkiaľ by obloha vyzerala tak kriľavo. Ten, kto to vymyslel, určite chcel zalichotiť turistom, ale pravdepodobne ušiel hneď po dokončení diela v obave pred pomstou posádky stanice, ktorá tu musela pracovať.

Mrdol som plecami, prekročil vysoký prah priepustu a vošiel som dnu. Neďaleko východu, na opačnom konci perónu, som sa zastavil pod palmou z umelej hmoty. Jedno, čo tu bolo príjemné, ako napokon vo všetkých orbitálnych a vôbec mimozemských objektoch, to bola atmosféra. Štyridsať percent kyslíka a šesťdesiat hélia. Ťažko pochopiť, ako sa podarilo našej matičke Zemi zrodiť organizmy vyššieho vývojového stupňa. S tou troškou kyslíka a s dusíkom zle vodiacim teplom, ktorý sa hodil na všetko, len na dýchanie nie.

V kúte haly sa v lahodnej sínusoide vytŕčal k cestujúcim vysoký bufet. – „Šestnástka“ – zavrčalo mi za ušom.

Butler. Celou cestou mlčal. Teraz zistil, že v mojom organizme dohorievajú nejaké zložky.

Podišiel som k automatu za pultom a vybral som si tlačidlo označené číslom šestnásť. Nič. Opäť som stlačil. Výsledok

ten istý. Po niekoľkých sekundách sa zo steny spustila miniatúrna záklopka a v otvore sa ukázala časť tváre obsluhujúceho. Keď ma zbadal, preľakol sa. Ale musel povedať svoje.

– Prepáčte nám, prosím, – vyjachtal. Hlas akoby prichádzal z veľkého bubna. – Práve vymieňame v šesťnástke cievku. Ešte dve minúty. Buďte taký láskavý a počkajte, alebo si vyberte iný komplet.

– Šestka, – zabrechol ampliónik.

Stlačil som gombík a dostal som mištičku ostro korenenej kaše. Už som nepozrel na záklopku, ani na tvár v nej uväznenú. Prešiel som cez halu a zastal pod veľkým, oválnym iluminátorom.

Zem vždy vyzerá pekne. Zďaleka. Je farebná, príjemná, poprášená jasnými oblakmi ako vianočný stromček. Nad mojím kontinentom sa mračná ukladali do nitkovitých pásem, roztiahnutých okolo poludníkov. Zrejme si u meteorológov objednali tieň a možno aj dážď. Bol som zvedavý, či aj tentoraz prší všade, okrem oblasti, z ktorej prišla objednávka.

– Cestujúcich na Mesiac prosíme o prepáčenie, – zaspievali zrazu amplióny. – Štart sa oneskorí o niekoľko minút. Rádiolokačné centrum na Cerere má dnes periodickú údržbu. Prepáčte.

– Treba mať šťastie. Keby sa to stalo v období turistiky, – preblesklo mi myslou, – poradili by si bez tohto centra.

Každá stanica mala pozdĺž vyhradených dráh vlastné rádionavigačné majáky. Ale teraz, keď všetky cestovné kancelárie prebrala jediná komunikačná agentúra, na cestujúcich nikomu až tak veľmi nezáležalo. Nech čakajú.

Čakali. Nezbadal som, že by si niekto bol dovolil čo len zlomyseľné slovíčko alebo netrpelivé gesto. Mimo Zeme človek zrazu zisťuje, že niekoľko minút nič neznamená. Pokiaľ ide o mňa, nemusel som nič objavovať. Ja som nemohol byť netrpelivý. Automatická korekcia. Čestné slovo, nie je to zlá vec. Tak ako posledný model umelej ruky.

Vybral som si kreslo v najvzdialenejšom kúte sály. Nejaký pár, sediaci vedľa, sa hneď zdvihol a odišiel so zle maskovaným strachom. Odprevadil som ich pohľadom. Nemali nás radi. Nikto nás nemal rád. Boli sme pridobří. A nepasovali sme do našej peknej, vypigľovanej civilizácie. Ľudia radi obzerali staré brnenia v múzeách. Ale súčasné bytosti, od detstva, ba od prvej bunky v matkinom tele predurčené na boj? To vo svojom ulízanom humanitarizme nemohli stráviť.

Napokon, to nie je moja vec. Pekne to znie: Moja vec... Boli vôbec nejaké veci, ktoré by som mohol nazvať svojimi?

Okrem úlohy, ktorá ma čakala a o ktorej som ešte nič nevedel?

Včera napoludnie mi prikázali odhlásiť sa z klubového bytu a prihlásiť na základni Korpusu na Mesiaci, v Budoruse.

Osobné veci som si zabalil do tašky veľkej ako malá tekvica a podľa inštrukcií som ju odovzdal do depozitu. Niekoľko fotografií, dokumenty, zopár mikrofilmov. To bolo všetko. Nikto ani len nemukol, čo sa deje. Šéf centrály Hiss mi nepozrel do očí. Oznámil iba, že sa uvidíme na Mesiaci. A to takým tónom, akoby mi to malo spôsobiť mimoriadne potešenie. Určite vedeli, že čakám na daku väčšiu príležitosť. Raz som sa už zúčastnil na akcii. Nestála však za, reč.

Chlapík z automatickej výroby a rozdeľovne paliva na Ganiméde sa po roku osamotenosti zbláznil a chcel vypáliť na Cereru celú nazhromaždenú zásobu deutéria. Veru tak. Lenže z tej tisícky, ku ktorej som patrila, bolo v naozajstnej akcii iba zopár ľudí. K intervenciám Korpusu dochádzalo raz za niekoľko rokov. Obrovská väčšina mojich spoločníkov trávila celý život v kluboch a na cvičiskách. Bolo prinajmenšom čudné, že na akciu po druhý raz posielajú mňa.

Nepočul som, že by sa to pritrafilo dakomu predom mnou. Ale to je napokon tiež ich vec. Nie moja. Ja som iba plnil úlohu. Tak, ako som to včera povedal Itii.

Vstal som a vrátil som sa pod iluminátor. Ešte bolo vidieť oblaky. Stáli nehybne a delili na tenké pásiky kontinent, ktorý som opustil. Pokúšal som sa nájsť miesto, kde by malo byť moje mesto. Kde bola Itia.

Pozrel som na ciferník. Tri preč. Pred niekoľkými minútami sa vrátila z centrály. Včera o tomto čase som vysadol z gyrobusu pred jej domom. Veľmi útulný domček na tretej úrovni štyridsiatej siedmej ulice. Ozajstné hniezdočko. Ibaže v ňom už sedel niekto iný.

Nezačudovala sa, keď ma zbadala predom dvermi. Len sa usmiala. Mala na sebe komplet z ružového chromopenu. Z toho najtenšieho, aký som kedy videl. Takmer nič. Tá ligotavá hmlička vyzerala na jej hnedej koži ako obal, vyrobený len na to, aby bol tovar dobre viditeľný.

– Odchádzam, – povedal som.

Prikývla. Povedali jej to. Zrejme išlo o niečo, čo uznali za hodné zvečniť v kronike Inforpolu. Číže v pamäťových agregátoch aparatúry inštalovanej v jednom z pavilónov Centrály, kde pracovala Itia a jej dvaja či traja spolupracovníci.

Vošiel som do izby. Ukázala na kreslo a sadla si oproti. Vzápätí sa k nám prisunul malý bar a prítlačivo pocinkával pohárikmi.

– Na základňu v Budoruse, – zahundral som.

– Zajtra ráno.

– Niečo vážne? Skôr rečnícka otázka.

– Myslel som, že vieš, – povedal som. – Ja sa to dozviem až na mieste. Hiss tam bude zajtra.

Pokrútila hlavou.

– Prikázali mi iba zaznamenať tvoj odchod a nastaviť do kalkulatára špeciálnu cestu. Ale bez bližšieho určenia. Zdá sa, že poletíš kdesi ďalej.

– Na tom nezáleží, – preriekol som. Potiahol som si glg šumivej tekutiny. Mala trpkú, slnečnú príchut' nedozretého ovocia. – Nový recept? – spýtal som sa.

– Starý ako svet. Povedzme, ako moje trampky, – zasmiala sa. Ale hneď zväžnela.

Odložil som pohárik a rozhlídal som sa po izbe.

– Všetko po starom. Ako keby som si na chvíľu odskočil poklebetiť s kamarátmi, – konštatoval som. – Vrchol

stabilizácie. Keď si pomyslí, že je to už osem... čoby, bezmála deväť rokov. A vôbec, ako sa máš?

Chvíľku na ňu pozorne hľadela. Napokon zdvihla obočie a usmiala sa. Nebol to najveselejší úsmev.

– Len tak, – povedala polohlasom. – Pracujem... – nedokončila.

– To je všetko?

Prestala sa usmievat'. Uprela zrak na prázdny pohárik.

– A... čakám, – dodala konečne, takmer pošecky.

Musela to povedať. Aby nebolo pochybností. Vystrel som chrbát.

– Vravíš to pre prípad, keby som prestal byť slušný? – spýtal som sa. – Neboj sa. Je to len zdvorilostná rozlúčková návšteva. Dočerta, s niekým som sa predsa musel rozlúčiť. Tak voľáko je to, že nemám nikoho iného.

Rýchlo na ňu pozrela. Oči sa jej rozšírili.

– Och, Al, – zajachtala, – to nie preto... ja... – zarazila sa.

Chvíľu som mlčky čakal.

– Pamätáš sa? – zašepkala napokon tak, že som ledva počul.

No čo. Ťažko sa jej čudovať. Sám neviem, akým zárazkom sa mi podarila tá operácia s butlerom. Láska, a okrem toho nešťastná! Veď je to školský príklad narušenia autonómie nervového systému. Moja verná dióda to hneď musela signalizovať. Ostatné bolo otázkou času. Korektúra spojenia. O mesiac by som vedel iba to, že je na svete nejaká Itia, dievčina, ktorá patrí jednému z nás.

Ale ja som nechcel. Sám neviem prečo. Nechcel som a basta. Rozhodol som sa uchovať všetko v pamäti. Po nociach som horúčkovo prerábala program inštalovaný v butleri. Bol to podvod. A na dôvažok vydarený.

Stalo sa presne tak, ako som predvídal. Všetko som si zapamätal. Navždy. A nielen to. Uchoval som si aj emócie. Ale nie emócie ako citové rozpoloženie. To by ma ako člena Korpusu diskvalifikovalo. Niečo také by sa, koniec-koncov nedalo ukryť. Moje myšlienky museli plynúť mozgovými kanálmi, vláknami psychotrónu a diódami zosilovača rovnomerným, chladným, rýchlym prúdom. Keby som nemal schopnosť úplne sa sústrediť na všetko, čo práve robím, keby sa objavil čo len tieň obavy, že mi v nejakej situácii zlyhá schopnosť bleskového hodnotenia, triezvej kalkulácie a okamžitej, najsprávnejšej reakcie, keby sa čo len jediný taký signál dostal do centrál, hneď na druhý deň by ma poslali na preškolenie. Ale ako jej to povedať? Všetky sa strašne trápia, keď niekoho spraví nešťastným. Až potom, keď sa ukáže, že to vyzerá trochu ináč... Usmial som sa.

– Nech ťa to nemrzí, – povedal som pokojne.

– Pamäť ešte nie je všetko. Najmä pamäť kyborga.

Až ju nadvihlo. Prestala sa dojímať.

– Zbláznil si sa? – vyprskla. – Ako môžeš tak vravieť? Ja viem, kde sa vzalo to slovíčko!

Mala pravdu. Bola historička.

– Práve preto tak vravím, – zahundral som.

– Veď pracuješ v centrále. Ovládaš žargón. Napokon, kedysi tak oficiálne volali chlapíkov z Korpusu. A dodnes tak vravia... podaktorí ľudkovia, – zasmial som sa.

Chvíľu trvalo, kým sa jej vyjasnila tvár. Aj sa usmiala.

– Čoraz lepšie. – Jej hlas už znel pokojne.

– Uráža ma to, vieš?

– Jedna – jedna, potvrdil som. – Sme kvit. A ty by si sa ako kvalifikovala?

– Ako človečik, – priznala úvážlivo. Súhlasil som.

– To sa mi ráta, – zahundral som. – Hoci, ak sa trochu zamyslíme... Pracuješ s nami. Lúbiš jedného z nás. Tvoje laboratórium má tiež niekoľko podobných väzieb... aj teba by bolo možné nazvať tak, ako to nemáš rada.

– Nemám to rada, – súhlasila. – Kyborg... umelý mozog, umelé srdce, nervové tkanivo. Tak si to aspoň predstavovali. Pred dvesto rokmi.

Pomyslel som si, že je to v podstate jedno, či sa niekomu voperuje umelý mozog, alebo urobí z jeho vlastného nezlyhávajúci aparát, neustále podporovaný a korigovaný automatmi. Ale nepovedal som už nič.

Ľudkovia? No čo, pekné to nebolo. Navyše, ak takto hovorili sami prednášatelia od prvej lekcie. Koniec-koncov, bez náznaku pohrdania alebo akéhokoľvek znevažovania. Skôr s istým smútkom. Všetci ľudia na svete prežívali svoje vzrušenia, hodiny smútku i minúty, keď im srdce bilo rýchlym radostným rytmom. Všetci, okrem tisícky. Okrem nás. Ale veď oni vyčlenili spomedzi seba prvé oddiely Korpusu. Oni sami vymysleli program výcviku. Veď ich sme mali chrániť. V prípade, že by niekto alebo niečo ohrozovalo Zem. V praxi to znamenalo zneškodniť nejakého úbohého šialenca disponujúceho aparátúrou, ktorá uvoľňuje energiu. Aj to len asi raz za dva roky. Čoraz zriedkavejšie. Veru tak, náš život pozostával z cvičení. Základne, cvičiska, niekoľkomesačné planetárne patroly.

O tom všetkom však ona vedela.

Chvíľu sme obaja mlčali. Patrílo sa vstať a rozlúčiť sa, ale mne sa nechcelo ani pohnúť.

– Al, mrzí ma, – ozvala sa konečne, – že som ťa sklamala. Nič neviem o tvojej ceste. Keby mi Hiss prikázal...

– Neprikáže, – prerušil som ju. – A netráp sa. Nie preto som prišiel.

– Viem, – pohodila vyzývavo.

Usmial som sa. Mala oči dieťaťa, ktoré nerozumie, o čom vravia dospelí, ale vie, že z toho vzíde niečo príjemné.

– Tak sa už nepretvaruj, – zahundral som.

– Ani ty.

Pokrčil som plecami. Vstal som a prešiel som sa po izbe.

– Tak teda čakáš, – povedal som skôr sebe ako jej. – Chápem. Chápem, hoci ja...

– Nečakal by si? – pošepla mi ticho. Zastal som. Pozrel som jej rovno do očí.

– Nie. Ja nečakám. V tom je istý rozdiel. Očervenela. Jej zrak prebehol rýchlo kamsi k oknu.
– Veľmi som ťa ľúbila, Al, – zašepkala. – Nemusím vravieť. Ale...
– Nepokračuj, – drsne som ju prerušil. – Je tam on?
Prikývla.
– Celý čas je v Budoruse?
– Hej. Píše... – zaváhala.
– Kedy odcestoval?
Skúmavo sa na mňa zahľadela. Ale nezačudovala sa mojej otázke. Skôr na mňa nedôverčivo fľochla.
– Asi tak pred siedmimi rokmi... – povedala. Čosi sa vo mne pohlo. Urobil som ľahostajnú grimasu.
– A aké spojenie udržujete medzi sebou? Holovíziou?
– Nie... píše. Otvoreným kódom.
Teda tak. Samozrejme, nemuselo to znamenať nič, no mohlo aj veľa. Ak sa človek na chvíľku zamyslí...
– Chcel som sa ťa niečo opýtať, – vyhlkol som rýchlo. – Môžeš to nazvať konzultáciou.
– Týka sa to Ustera? – zvrátila obočie.
– Nie. A ak, tak len natoľko, nakoľko by sa to týkalo každého z nás. Ibaže mi nezáleží na tom, čo vieš, ale čo, cítiš.
– Necítim nič také...
– Počúvaj, – prerušil som ju. – Myslím na to, čo sa dialo pred sto rokmi. Na hlad, psychózy, ustavičné konflikty, slovom na všetko, čo vy, historici, nazývate krízou civilizácie. Dvadsiate prvé storočie. Sto rokov... Na pohľad veľa. Ale čo ak nie dosť? Vidiš, nikto z nás ani približne nemôže predvídať okolnosti, za akých bude musieť plniť najbližšiu úlohu. Pre mňa je to otázka veľmi konkrétna. Či je tamto naozaj už len minulosť. Či by to za priaznivých podmienok nemohlo ožiť. Myslím na to, čo v nás naozaj je. V každom z nás, – dodal som dôrazne.
Neodpovedala hneď. Podozrievavo na mňa hľadela. Akoby sa niečoho bála.
– A ty vravíš, že si stroj, – ozvala sa napokon polohlasom. – Na to ti nikto neodpovie. Možno o ďalších sto rokov. Ale, – zaváhala, – buď ku mne úprimný. Povedal si to v súvislosti s Usterom. Prečo?
Robila, čo mohla, aby ovládla svoj hlas. „Mohol som si gratulovať. Sám som sa zahnal do tejto slepej uličky. Nemyslel som na Ustera. Povedal som jej to. Iná vec, či mi uverila. Možno sa bála, že som naraz v sebe odhalil akúsi nechut' k nemu, a hádam aj žiarlivosť.“
Až teraz sa mi pred očami objavila Usterova tvár. Prirodzene, ani reči o nejakých neprijemných pocitoch. Nezmysel. Čosi iné je nechut' a čosi iné nepokoj. Alebo hoci zvedavosť.
Sedem rokov. Práve toľko, aby... na tom nezáleží. Zatiaľ. Strachu som jej nahnal už dosť.
Narovnal som sa.
– Stále Uster, Uster, – zahundral som. – Ako v pesničke. Musím už ísť.
Podišiel som k nej. Vstala a váhavo mi podala ruku. Chvíľočku mi pridržala ruku prstami, akoby o niečo prosila.
– Povedať mu niečo? – spýtal som sa už v otvorených dverách.
Pokrútila hlavou.
– Al... – zasekla sa. Čakal som.
– Ak môžeš... – doľahol ku mne jej šepot, – buď mu naďalej priateľom.
Usmial som sa.
– Dakedy si mi rozprávala o istom starovekom rebelantovi, či povstalcovi... dala si mi takú knihu...
– O Spartakovi?
– Áno. Vyčítal som tam múdru vetu. Hrdinom bol jeden z otrokov určených iba na zápasy. Nepamätám, ako sa tí otroci volali.
– Gladiátori...
– Hej, tak. Raz povedal jednému takému, ako bol sám: „Si gladiátor, medzi gladiátormi nehľadaj priateľov...“
Zvrátila obočie.
– Prečo tak vravíš! – spýtala sa sucho. – Znie to pekne, ale nič to neznamena. Teraz.
– Teraz nič, – súhlasil som. – Lenže ktovie, čo bude zajtra? Netráp sa, – dodal som rýchlo. – Poviem mu, keď ho uvidím.
– Čo mu povieš?
– Že čakáš.

Pásma oblakov nad kontinentom sa presunuli trochu na západ. Zakrývali teraz okraj oceána.
Pozrel som na ciferník. Trčali sme tu už vyše dvadsať minút. Mimoriadny rekord.
Niekto sa o mňa šuchol plecom. Prekvapene som sa obrátil. Úbohý človečik. Tak neradi sa k nám približujú...
Nijaký človečik. Akoby som sa pozrel do zrkadla. Tmavozelená, napoly priesvitná kombinéza sa ligotala ako sklo. Na ľavom pleci čierno-biely emblém. Presne ako môj. Zreteľné líčne kosti. Oči vsadené ďaleko od seba, hľadeli naširoko.
Akoby videli aj cez stenu. Aj vlasy mali farbu vyblednutej činčily. Ako moje.
Slabo kývol hlavou. Malo to znamenať: prepáč. Hľadel pritom rovno pred seba.
Ešte raz som sa pozrel na jeho emblém. Nemal hviezdičku. Jasné. Poznal som všetkých, ktorí sa v posledných desiatich rokoch zúčastnili na akciách. Dali sa spočítať na prstoch.
Ja som nosil na pleci jednu mikroskopickú hviezdičku. Nestretol som nikoho, kto by bol mal dve. Zdalo sa, že budem prvý. Ak to znovu nie sú nejaké manévry.
Stáli sme mlčky vedľa seba. Občas sme sa stretávali, prirodzene, na cvičiskách. Ale v klube, kde som býval, som ho nikdy nevidel. Nepoznal som ani jeho meno.
Okolo nás zostalo pusto. Jeden, už to bolo dosť. Ale stretnúť naraz dvoch, na to treba mať ozajstnú smolu. Určite si

tak mysleli.

Pozrel na ciferník. Ako ja pred chvíľou. Na tvári sa mu nepohol ani sval. Nedbalo sa opierať o rám iluminátora a robil dojem dvojmetrovej sochy. Možno začal byť netrzeplivý. Ktovie. Uvedomoval si to asi podobne ako ja. Keď ma niečo veľmi znervóznilo, mrzli mi brušká na prstoch. Len to.

Jeden z Infopolu. Kyborg – ako sme posmešne vravievali medzi sebou. Chlapík z Korpusu – ako sa hovorievalo polooficiálne. Tichý ako antihmota. Spoľahlivý ako dobrá zbraň.

Trvalo ešte dobrú chvíľu, kým priletela loď. Haraburda z múzea. Iluminátory videli kefu posledný raz pred desiatimi rokmi. Klimatizácia bola poškodená. Butler mi prikázal ihneď zaujať pololežiacu polohu a zhlboka dýchať.

Sadol si vedľa mňa. Natiahol nohy, rovnako dlhé ako moje. Také isté mäkké, pórovité topánky. Dĺžka asi tiež tá istá. Kedykoľvek by som mohol dostať jeho srdce, tak ako jemu by sa dala bez okolov transplantovať moja pečeň. Korpus bol prvou uzavretou spoločenskou skupinou, v ktorej sa dosiahla dokonalá imunologická harmónia. Nič zvláštne. Stewardka priniesla kávu. Gígol som si dúšok. Pri treťom môj ampliónik výstražné zavrčal. Kávu podávali len zriedka. Odložil som šálku. O chvíľu i on urobil to isté. Zrejme sa do tej kávy pustil o pár sekúnd neskôr. Alebo pomalšie pil. Uster bol taký istý. Všetci sme boli rovnakí. Ťažko sa čudovať, že ľudia nevyskakovali od radosti, keď nás zbadali. My sami sme sa občas necítili dobre.

Uster. Jediný, s ktorým sa ako-tak dalo, s ktorým som sa ako-tak zbližil. Na stretnutia s Itiou som najčastejšie brával so sebou jeho. Preto potom... Nič som mu však nemohol vyčítať. Dva roky som strávil na cvičisku. Pred odchodom som jej povedal, aby si mnou nezaťažovala hlavu. Že taký ako ja nikdy nebude primeraným spoločníkom pre dievča. Naozaj som si to myslel. Vtedy. Myslel som na povinnosť byť ustavične v pohotovosti, na svoje poslanie a na podobné veci. Keď som sa pred koncom cvičenia presvedčil, že som bol somár, nedalo sa už nič zmeniť. Pochopil som, že ju skutočne ľúbim. Boli však už svoji.

Pomyslel som si, že sa s ním môžem o niekoľko hodín stretnúť, usmial som sa v duchu a zadriemal som. Ten pri mne už spal dobrú chvíľu. Dýchal potichu. Tak ako ja. Nikdy sme nechorľaveli.

Bol to jeden zo základných rozdielov medzi nami a ostatnými ľuďmi. K tým, keď im niečo bolo, prichádzal lekár. K nám technik. Treba niečo viac?

Pristátie sa podarilo nečakane hladko. A rýchlejšie, ako keď som tu bol naposledy. Museli konečne vymeniť prienikové automaty. Najvyšší čas. Lambertova stanica patrila medzi najstaršie na Mesiaci. Obsluhovala dve prvé základne so stálou posádkou. Teraz sa tu sústreďovala celá osobná doprava napojená na všetky zakarpatské palivové továrne, roztrúsené po celom priestore Procellarského oceánu.

Aj stanica sa zmenila. Málo chýbalo a bol by som vliezol na nákladný eskalátor. Chlapík, čo prišiel so mnou, ma chytil za plece.

– Ďakujem, – zahundral som. – Volám sa Thaal. Volaj ma krátko Al.

Nebadateľne prikývol.

– Riva, – povedal. – Budorus, – dodal o chvíľu.

V hale nás čakal lysý kolohnát z obsluhy stanice. Premeral si nás beznádejne znudeným pohľadom a pobral sa k jednej chodbe. Pustili sme sa za ním.

V rozdeľovni sa pri pohľade na nás zdvihol z otáčacieho kresla ďalší chlapík z Korpusu. Dosiaľ som ho absolútne nikdy nevidel. Možno patrila k stálej posádke základne.

– Môžeme ísť, – fuňal. To bolo všetko, čo povedal na privítanie.

Bočnou chodbou nás zaviedol k šachte. Na štartovaciu plochu srne vyšli úzkym eskalátorom, poskakujúcim ako pokazený budíček. Pred výstupom z veže automaty skontrolovali naše skafandre. Akýmsi zázrakom sme sa vopchali do pomarančového gyroletu, ktorý pripomínal starožitnú posteľ s baldachýnom.

Let do krátera Budorusu trval krátko. Prikrátka na to, aby ma stačil znudiť výhľad cez iluminátor.

Čerň a beloba. Slabo rozmazané. Čerň prechádzajúca do blankytu, beloba lomená jasnulinkým zlatom. Kontrasty ako načrtnuté tušom. A hory. Ozajstné. Také ako na obrázku. Bez lanoviek, výťahov, zjazdov, bufetov, bez pseudokolíb a vychádzkových cestičiek pre starčekov. A bez zástupov návštevníkov, ovešaných suvenírmi. Poriadne hory. Podobné trochu Himalájam spred päťdesiatich rokov.

Sleep – ako znel populárny názov tohto typu gyroletu, vznášal sa čoraz vyššie. Leteli sme na severozápad. Na riadiacom paneli celý čas pulzovali svetielka. Údaje z Platónu. Preleteli sme nad ním päťdesiat minút po štarte. Hneď potom sme zmenili kurz na západ. Po niekoľkých minútach sme sa dostali akoby za severnú stenu Álp. Mali sme už pod sebou zo dva kilometre. Lenže bolo treba poriadne vyvrátiť hlavu, aby sme zrakom dosiahli štíty nad nami.

Pristávali sme o pol hodiny neskôr, na vonkajšom prstenci základne. Ako na cvičisku po vyhlásení pohotovosti. Nič nemali tak radi ako bezpečnostnú procedúru. Hoci nemala nijaký zmysel.

Do hlavnej šachty nás vpustili bez väčších ťažkostí. Chodby poplachového horizontu vyzerali ako vymreté. K chodníku sa šľapalo pekných pár metrov. Dlážka bola mäkká, ale naše kroky napriek tomu vydávali kovovú ozvenu. Rovnaké kroky, odmerané, pokojné. Kroky chlapcov, ktorí vedia, čo chcú.

Vošli sme rovno do dispečingu. Kým sa dvere za nami zvinuli do dvojitej trúbky, zbadal som Hissa. Bol tu aj Jeus, veliteľ základne. A štyria ďalší z Korpusu. Skláňali sa nad niečím, čo na prvý pohľad vyzeralo ako stará školská maketa planetárnej sústavy. Lenže toto nebola naša sústava. Na tretej planéte blikal červený ohník.

Hiss na nás vrhol letmý pohľad a gestom nám prikázal poďísť bližšie. Predpisová žviálnosť, s akou sa so mnou včera v centrále lúčil, bez stopy zmizla. Vyzeral unavený. Akoby bol odrazu ostareľ o dobrých desať rokov. Na sebe mal civilnú kombinézu, v akej by sa mohol vybrať, povedzme, na inšpekciu stanice na Ganiméde. Ale nezdalo sa, že by sa ta zberal. Vedel som, čo povie, skôr ako otvoril ústa. Stáli nad maketou sústavy Alfa.

2. / BUDORUS

Pamätali sa ľudia? Pravdaže. Tak ako sa pamätá na veľa vecí, ktoré niekedy vyzerali dôležité, ba až veľmi dôležité, ale o ktorých sa vie, že už nikdy nespôsobia problémy. Nanajvýš historikom. Šesť rokov je viacej, ako by sa mohlo zdať. Aj keď ide o niekoho, kto zahynul niekoľko svetelných rokov od domu.

Ak sa nemýlim, s technologickými bytosťami v galaxii sme hľadali kontakty už v devätnástom storočí. V dvadsiatom sa začali do kozmu vysilať špeciálne upravené matematické signály. Používali sa primitívne vysilače. Nakoniec to nemalo nijaký zmysel. Ak sa sonduje oceán, skôr či neskôr sa natrafi na rybu. Počet pravdepodobnosti.

Pred sto rokmi rádioteleskopy na Mesiaci zachytili prvé signály, čo nepochádzali z prirodzených zdrojov. Ale nebola to odpoveď. Neboli to ani signály v bežnom chápaní tohto slova. Nijaký symbol, nijaký významový celok, nijaká matematika. Astrofyzici dvadsiateho storočia by ich vysvetľovali ako nový typ hviezdneho žiarenia. Ale aj najcitlivejšie analyzátory teraz, po niekoľkých desaťročiach výskumov, vyhadzovali na výsledkovú tabuľu jednu nulu za druhou.

Čo urobil človek? To, čo zakaždým vo svojich dejinách. Najprv povedal, že tam treba odletieť. Potom sa trochu usmial, milo, hoci neúprimne, a skonštatoval, že odkedy je svet svetom, nikto nevymyslel nič také hlúpe. Potom dospel k záveru, že je to zaujímavé, ba až vzrušujúce, škoda len, že vonkoncom nereálne. Napokon, samozrejme, odletel.

Dvadsiateho štvrtého júla dva tisíceho sto dvadsiateho deviateho roku vyštartovalo zo základne na Archimede päť ľudí. Asi desať rokov predtým sa podarilo Amalsonovej skupine využiť na kozmické cesty tachiónové prúdové sviečky. Zásluhou toho mal „monitor“ zaručené stále spojenie so základňou. Najväčšie meškanie v poslednej fáze letu nesmelo prekročiť hranicu niekoľkých dní. Loď nedosahovala rýchlosť svetla. Let mal trvať necelých šesť rokov.

A ani dlhšie netrval. V tridsiatom piatom roku monitor uviedol do chodu brzdiace motory nad druhým satelitom tretej planéty Alfa, kde mala podľa programu vzniknúť prvá výskumná základňa. Bola to posledná informácia, ktorá sa dostala na základňu. Niekoľko dní sa pokojne čakalo. Potom bola uverejnená správa. Na celý rok vyhlásili povinné rádiové ticho v pásmach, kde sa dalo nadviazať spojenie. A to je vlastne všetko. Na zemeguli sa organizovali smútočné večierky, na ktorých ten či onen vedec mal príležitosť podotknúť, že sa od začiatku staval proti výprave. K druhému výročiu zmiznutia monitora vyhlásili súťaž na pomník. Na tretie poprosili Hissa, aby pomník slávnostne odhalil. Pomník postavili na vrchole Everestu. Kamenná štylizovaná ruka, zakomponovaná do skál, vystierala k hviezdám päť šťihlych prstov v tragickom volaní po priateľstve. Pod každý prst vytesali do čadiča meno. Len sadnúť a zaplakať. Koniec koncov, nič iné nezostávalo, lebo o nasledujúcich výpravách sa nikto nezmieňoval.

Postojacky sme si vypočuli všetko, čo nám Hiss povedal o monitore a o jeho posádke. Vravel stíšeným hlasom akoby sám sebe. Hľadel na červené svetielko, ktoré bez prestávky blikalo v plastickom jadre Tretej. Chvilami sa zdalo, že zabudol, kde je a kto ho počúva. Nepovedal nič nové, iba to, čo už vedelo každé decko. Až zrazu.

Práve prešiel k poslednému rádiogramu vysielanému z paluby monitora.

– Ako viete, zápis bol prerušený dvanásteho júla tridsiateho piateho roku. Texty rádiogramov dostanete po inštrukciách, – dodal a ukázal rukou na podlhovastý stolík v kúte sály, kde ležala kopa služobných analýz. – Prosím vás, zapamätajte si každé slovo, ktoré tam padlo od dvanásteho júla. Tretieho augusta, – začal hovoril tým istým monotónnym hlasom, – teda tri týždne po prerušení spojenia, vyštartovala z našej základne záchranná expedícia.

Čo povedal? Že po zmiznutí monitora sa už nikto nedotkol témy ďalších výprav? A hľa. Vyslali dve lode. V každej po dvanásť osôb. Tým dvanástym v jednej i druhej posádke bol človek od nás, z Korpusu. Zvyšok tvorili mladí špecialisti vybraní z osadenstva planetárnych základní. Samozrejme, o plánovanej expedícii sa nezmienili. Ani o tom, že ju vyslali. A viem aj prečo. Smrť človeka bola cenou, aká nepasovala do kategórií našich súčasných hodnôt. Záhuby monitora a jeho päťčlennej posádky sa stala všeobecnou tragédiou. Správa o vyslaní ďalších dvadsiatich štyroch pozemšťanov do veľmi pravdepodobnej záhuby by mohla vyvolať šok s ťažko predvídateľnými reakciami verejnosti. Také už je to naše milucké storočie.

Medzi špecialistami už dlhšie vládlo presvedčenie, že automaty treba vylúčiť z akýchkoľvek pokusov o nadviazanie priamych kontaktov s obyvateľmi vesmíru. Nemožno od nich očakávať nič, len to, čo majú naprogramované. Lenže ako naprogramovať spôsob postupu, keby naďabali na technologickú bytosť tvaru orchidey, ktorá sa, dajme tomu, neskladá z bielkoviny, ale z inej substancie, lieta, vysila ultrazvuky a vybuchuje pri stretnutí s kyslíkom? Ale to všetko je obsiahnuté v pojmach známych z nášho sveta. Okrem neho však musia ešte jestvovať rasy ničomu nepodobné.

Každý kontakt týchto bytostí so zemským automatom by hrozil katastrofou a určite by mal nevyčísliteľné dôsledky. A predsa by som dal na to krk, že po správe o plánovanej záchrannej výprave by sa obrovská väčšina ľudí pustila do hlasitého kriku a žiadala by vyslať tam stroje. Automaty. Také niečo sa nemohlo pripustiť. Zostávalo preto buď strčiť hlavu do piesku a predstierať, že sa nič nestalo, alebo...

Prvé bolo pohodlné. Teda bez problémov. Ale čo ak tí zo sústavy Alfa cieľavedome zničili zemské vozidlo? Netreba od nich v takom prípade skôr či neskôr čakať ešte zábavnejšie prekvapenia?

Jasné, že Hiss ani len nepípol o príčinách, pre ktoré druhá výprava vyštartovala v najhlbšej tajnosti. Podával fakty.

A fakty boli viac ako zlé. Deviateho augusta, presne pred tromi týždňami, obidve lode záchrannej expedície vošli na obežnú dráhu satelita Tretej. Na pravé poludnie, podľa času základne, veliteľ „Héliosa“ Thorns odvysielal hlásenie, v ktorom informoval, že ostáva na stabilnej obežnej dráhe. V tom istom čase druhá loď, „Proxima“, začala s poslednými manévrami na pristátie. O šesť minút posádka stratila spojenie. Thorns vyše dvoch hodín nepohol svoju loď z obežnej dráhy a neustále opakoval signály vyvolávacieho kódu. Vystrelil niekoľko sond, ale stratil s nimi spojenie hneď, ako opustili oblasť priameho pozorovania.

Potom zahlásil, že mení obežnú dráhu, lebo chce nájsť lepšie pásmo príjmu.

A tým sa všetko skončilo. Na základňu sa viac nedostal niže útržok hlásenia, ale ani len hvizd automatických zameriavacích vysilačov, ktoré mali udávať polohu lodí, aj keby na ich palubách už nebol ani jediný živý človek. Ten či onen spomedzi špecialistov si možno vtedy pomyslel, že namiesto toho, aby obšťastnili každú posádku jedným

chlapíkom z Korpusu, hneď bolo treba vyslať výpravu Inforpolu.

Pokiaľ ide o mňa, myslel som si to isté. Naša misia mohla mať teraz iba jeden epilóg. Dvadsaťštyri mŕtvov je trochu priveľa. Človek sa nedá beztrebne zabíjať. Ani obyvateľom najvzdialenejších planét galaxie. Ani vtedy, ak k nim prichádza ako nezvaný alebo azda málo atraktívny hosť.

Hiss mal však ilúzie. Aspoň sa nám pokúšal navrávať, že ich má. Rozvíril pred nami prítiaživú víziu kontaktu s mimozemskou civilizáciou. Múdrú a dobrosrdečnou. Ktorá netúži po inom, iba po omrvinke tepla od obyvateľov Zeme. Celá Tretia Alfya je teraz pohrúžená do smútku. Sedla a na smrť sa idú uplakať, lebo sa ukázalo, že v lodiach, ktoré zničili strážne automaty ich satelitných staníc, boli ľudia.

V Hissových slovách to, samozrejme, znelo ináč. Napriek tomu sme vedeli, čo si máme o tom myslieť.

– Úloha číslo jedna, – vravel a premeriaval nás pokojným pohľadom – nadviazať kontakt. Súčasne pokúsiť sa nájsť a evakuovať predošlé tri posádky. Ak sa vyskytnú ťažkosti, demonštrovať naše prostriedky. Najlepšie bude, ak rozmlátite nejakú planétoidu alebo okrajovú družicu. Antihmotou. Nechajte im trochu času na rozmyslenie. A potom... – nedokončil.

Vedeli sme, čo potom. Tak ľahko potom na nás nezabudnú. Dva razy si rozmyslia, kým sa ešte niekedy pustia do akcie proti pozemským lodiam. Aj keby to nám samým nevyšlo.

Ani slovom nespomenul, že tam máme letieť. Načo? Bolo to jasné od chvíle, čo sme prekročili prah dispečingu. Len sa mi zdalo, že nás je tu trochu priveľa. Tým som si však nemienil zaťažovať mozog.

– Situácia je takáto, – končil Hiss. – Lode uvidíte zajtra, pred štartom. Dneska si prečítajte rádiogramy a oddýchnite si. Let tam potrvá asi šesť rokov. Na mieste sa zdržíte, povedzme, šesť mesiacov. Spolu asi poldruha biologického roka. Prirodzene, cesta v stave hibernácie. Sú nejaké otázky?

Chvíľu bolo ticho. Prerušil ho Riva.

– Poletíme jednou loďou? Všetci? – spýtal sa ľahostajným tónom, akoby dopĺňal formality.

– Podrobnosti sa dozviete zajtra, – zopakoval Hiss. – To je všetko?

Jeusovu tvár vyhladil letný úsmev. Spravil niekoľko krokov k Rivovi a prezrel si ho od hlavy po päty. Na tvári mal výraz záhradníka, ktorému ukázali hrach veľký ako slivka. Sám meral dobré dva metre, ale kombinéza na ňom visela, akoby ju boli natiahli na tyčku z toho hrachu. Preletelo mi myslou, či mu to trochu nepomohlo. Tak dlho rozmýšľal, čo a ako urobiť, až sa stal veliteľom najväčšej základne Inforpolu. Jedinej, vyhradenej akciám.

– Môžem vám len toľko povedať, – ozval sa hereckým basom, – že dostanete všetko, čím disponujeme. Teraz vás zavediem do kabín. Zajtra sa porozprávame.

Pridelili mi miestnosť susediacu s dispečingom. Boli tu bodové svetlá, pohodlná váľanda, pohodlné kreslá, súprava kalkulátorov. Ba aj umývadlo s obyčajnou vodou. Dalo by sa privyknuť. Samozrejme, keby na to bolo trochu viac času.

Zjedol som, čo som našiel v bufete a pustil som sa do tých rádiogramov. Nebolo v nich nič, čo by som nebol vedel. Nekonečné stĺpce hlásení týkajúcich sa žiarenia, odpočúvaní, teploty, zamerania, spektrálnych analýz a milióna iných pozorovaní, ktoré vykonala posádka kontaktovej výpravy. Takmer rovnako obširne relácie automatov o zdravotnom stave posádky a o podmienkach letu. Bachratá kniha. Doslova nekonečná.

Prebehol som ju očami a vrátil som sa k miestu, kde sa začínal posledný zápis. Stlačil som gombík na magnetofóne.

– Pozor, Ner, – to bol Torithov hlas, – nula a nula.

Chvíľu, keď monitor začal opúšťať obežnú dráhu. O pol hodiny mali pristáť.

– Dobré, Torith, – potešil sa Notti. – Hlás súradnice! Nič nevidím na tej obrazovke.

– Nula a nula, jeden, – zahlásil Torith.

– Viacej kyslíka, – hlas Ann.

– Nula a nula, dva. Navádzali loď do priechodu.

– Nula a nula, tri.

– Tak drž.

– Sú tam akési prekliate hory, – zbadal Notti.

– Nula a nula, štyri.

– Motory stop, – vyrázil Ner.

Už brzdlili. Chvíľu, ktorá nikdy nepatrí medzi najpríjemnejšie.

– Nula a nula, päť, – Torith. Jeho hlas znel o vlások nespokojnejšie.

– Čo je, – zadudral Ner. – Čo je s dýzami?

– Neľahajú, – odvetil Notti.

– Viacej kyslíka, – pripomínala Ann.

– Nula a nula, šesť, – vyrázil Torith.

– Kontra na osi! – Nerov hlas takmer spišťal.

– Štvorka na osi, – vychrlil Notti.

– Nula a nula, štyri, – oznámil Torith.

Zišlo mi na um, že Ner, vedúci výpravy, si teraz ukradomky utiera pot z čela.

– Robte niečo s tou štvorkou, – zavrčala Bistra.

– Ešte chvíľočku, – povedal Notti.

– Nula a nula, päť, – Torithov krik.

– Zaťaženie? – ihneď sa spýtal Ner. Odpovede sa nedočkal.

– Nula a nula, šesť!

– Kontra!

– Stratil som... – začal piskľavým hlasom Torith.

Čo také mohol stratiť? Spojenie? Ešte fungovalo. Iba ak jeho komunikačný pult už niečo avizoval. Zameranie priechodu? Bol by to prvý prípad v dejinách astronavigácie. Tachdarový obraz pristávacej plochy? Azda. Naše šance dozvedieť sa, o čo v skutočnosti išlo, sa rovnali prakticky nule. To „stratil som...“ bolo posledné slovo, ktoré preniklo z paluby monitora na základňu v Budoruse.

V miestnosti sa ochladilo. Vstal som a posunul ručičku klimatizátora. Znovu som sa vrátil k stolíku, nohou som odtisol kreslo a zahľadel som sa na čiernu obrazovku analyzátora. Jeho mikroskopický reproduktor naďalej reprodukoval šumy z vesmíru, z miesta, kde ešte pred dvoma minútami rozprávali ľudia. Chvilku som postál, potom som aparátik vypol.

Zhasol s tichým cvaknutím ako prehriaty gyrobus. Pre báby.

Odhodil som skafander, vyzliekol som sa donaha, zobral som druhý aparát so zakódovanými hláseniami záchranej expedície a zaľahol som na váľandu.

Pozorne som si všetko vypočul. Od začiatku do konca. Ale ani tak som nezmúdrel. Na monitore zrejme zlyhali riadiace alebo brzdiace automaty. Ak zlyhali. V každom prípade sa odklonil od kurzu. V hláseniach z „Proximy“ a z „Héliosa“ nebolo zmienky ani o najmenšej odchýlke z programu letu. Z ekliptiky vyšli za obežnou dráhou Jupitera. Hneď potom upadli do hibernácie. Prebudili sa až na výške Piatej v sústave Alfy. Bez prekážok prešli na obežnú dráhu druhého satelita Tretej. Presedeli tam dva dni a trpezlivo načúvali. Urobili všetko, čo sa urobiť dalo. Posledné hlásenie bolo rovnako pokojné ako všetky predchádzajúce. Prekontrolovali súradnice, poplachovú signalizáciu, niekoľko variant havarijného spojenia. Prešli na parkovacu obežnú dráhu. Leger uviedol do pohybu brzdiace dýzy a začal sa pripravovať na pristátie. Pristávacie manévry prebehli úspešne. Jedným slovom normálne. Prvé dve minúty. Potom bez jediného výstražného signálu a bez akejkoľvek príčiny stratil spojenie. Akoby medzi jednu a druhú loď zapadla kovová doska, ktorá ich akoby oddelila.

Palubné automaty na „Héliose“ spustili ozajstnú mačaciu muziku. Každý, i ten najmenší analyzátor signalizoval poplach. Thorns, veliteľ lode, nič nezanedbal. Bol s ním Krosvitz z Korpusu. Prekontrolovali havarijné systémy jeden po druhom. Súčasne vyslali v pravidelných intervaloch šesť komunikačných sond na nestále obežné dráhy. Všetky s rovnakým výsledkom. Čiže nijakým. Sondy už minútu po štarte prestávali vysielat' nielen obraz, ale aj zvuk. Akoby ich bol niekto pochytil do veľkého vreca plného olovených peniažkov. Nejaký čas ešte počkali. Thorns napokon zahlásil, že prechádza na užšiu obežnú dráhu a že bude meniť postavenie. Dúfal, že hádam nájde nejaký rádiový priechod v nepreniknuteľnom poli, ktoré obklopovalo satelit.

Jeho posledné slová, ktoré na základni zaznamenali, zneli:

– Všetko v poriadku, Areg. Dávaj pozor na...

Prvá veta sa vzťahovala na súradnice. Druhá... No hej.

Prirodzene, obidva zápisy prešli interpretačnými testami. Analyzovala sa každá sekundová zmena úrovne, každý, aj ten najmenší šum. Do kalkulátorov naprogramovali všetko, čo mohli vymyslieť najväčší fantasti zo zboru špecialistov.

Trvalo to plné dva týždne. Pred šiestimi dňami sa konečne zmierili so stále sa opakujúcim výsledkom: Nula. Hoci vzali do úvahy všetky známe činitele letu, ani tá najväčšia zemská prepočtová súprava nedokázala určiť aspoň hypotetickú príčinu katastrofy.

Zatvoril som aparátik, zhasol svetlo a natiahol sa na váľandu. Spať sa mi nechcelo. Založil som si ruky pod hlavu a nepohnute som ležal. Zajtra o tomto čase budem zaspávať v kabíne rakety. Pod kreslom budem mať niekoľko políčiek preplnených laserovými sondami, kremíkovými batériami, lietajúcimi strojmi, vybavenými všemožnými druhmi plameňometov, akcelarátorami antiprotónov a čert vie čím ešte. Nemôžem povedať, že by ma to tešilo. Najmä teraz.

Usiloval som sa nemyslieť na to, čo bude tam. Hoci by Hiss porozprával ešte tisíc rozprávočiek o „náhodnom nešťastí“, o kontakte a o supercivilizácii z Alfy. Rozmlátili nám predsa tri slabo vyzbrojené lode.

Že má v dejinách Informačného korpusu akurát mne prvému pripadnúť poslanie, aké nám od začiatku bolo určené? Čo na tom, že sa doposiaľ nič také nestalo? Raz musí byť niekto tým prvým. Napokon, neletím sám.

Prišiel mi na rozum Uster. Už za rozhovoru s Itiou ma zarazili údaje. A mal som pravdu. Letel s Legerom na „Proximé“.

Bolo by hlúpe vrátiť sa a povedať Itii, že...

Ale prečo by som sa mal vrátiť práve ja?

Itia... Spomenul som si, ako bola včera oblečená. I na jej vlasy. I na izbu plnú príjemného svetla. I na to, ako sa hrala s pohárikom šumivej tekutiny...

Usmial som sa len tak v sebe a nato som zaspal.

Prebudil som sa o siedmej miestneho času. Umyl som sa, zabalil rádiogramy a pocvičil som si čeľuste na tom, čo som dostal z bufetu. Kým som jedol, prišiel technik z obsluhy. Na nose mal starodávne okuliare s dymovými sklami. Akoby sa vracal z observatória.

Nepatril medzi zhovorčivých. Celého si ma obzrel a nečujne pritom pohyboval perami. Nakoniec vyšiel, ale iba na chvíľu. Vrátil sa s vlastnou diagnostickou súpravou. Nikdy som nevidel nič také zvláštne. Zachádzal s tým ako alpinista s obľúbeným primusom. Prekontroloval spojenie, vymenil v butleri akúsi maličkosť. Mal som dojem, že mu vo mne prekáža všetko, čo nie je mechanizmom.

Keď konečne skončil, zavolali ma do dispečingu. Snagg tam už čakal. Občas som ho stretával v klube. Spolu sme skončili posledný kurz Korpusu.

Pár sekúnd po mne vošiel Riva. Stali sme si k makete planetárnej sústavy Alfa. Nejakú zvlášť sme si nevyšímali obežné dráhy, načrtnuté v priestore ligotavými nitkami. A nemali sme si čo povedať. Chvilku trvalo, kým prišiel Jeus. Zdal sa ešte chudší ako včera. A nepozeral sa nám do očí. Opýtal sa, či sme si vypočuli rádiogramy. Nečakal na odpoveď a pohol sa k dverám.

Pobrali sme sa za ním. Najbližšou šachtou sme sa vyviezli na druhý horizont. Poplachový. Odtiaľ sme prešli transportným sklom priamo na štartovacie pole. Prieťažná kupola veže bola taká priesvitná, že som sa jej nemohol nedotknúť prstom. Bola tam naozaj. Hneď pod vežou, vo vzdialenosti takých piatich krokov, týčili sa do výšky niekoľkých poschodí tri popolavé cigary. Vyzerali solídne. O šesť rokov sme mali z ich kabín uzrieť svet iného slnka. A ukázať mu, čo si o ňom myslíme. Ba možno sa aj vrátiť sem, na komolý vrcholec nevelkého kužeľovitého pahorku v Budoruse, ktorý vo svojom čadičovom bruchu skrýval hlavnú základňu Inforpolu. Každá raketa niesla emblém Korpusu, vyleptaný pri násade dýz. Okolo celého trupu strednej sa tiahli veľké litery vytvárajúce názov „Urán“. Dve ďalšie mali sotva viditeľné nápisy: „Jupiter“ a „Merkúr“.

Výpustný automat skontroloval skafandre. Boli v poriadku. Podišli sme bližšie k prielezu. Jeus si odkášal a ešte väčšmi sa prihrbil. Neprítomným pohľadom nám chodil po špičkách topánok. Schyľovalo sa k dlhšiemu prejavu.

– Veliteľom skupiny je Thaal, – vyhrkol zo seba. Nepohol som sa. Rovnako dobre mohli vymenovať niektorého z ďalších dvoch.

– Poletíte vy traja, – pokračoval Jeus trochu jasnejším hlasom. – Riva a Snagg. Kabína „Urána“ bola úplne prispôbená pre trojčlennú posádku. Okrem veliteľskej lode máte dve rakety toho istého typu, riadené automatmi. Ich riadiace centrá sú napojené na vaše. V prípade konfliktu sa usilujte manévrovať najsamprv satelitnými loďami.

Kontaktové príslušenstvo. Dvojité komplet komunikačných a laserových sond. Štandardná súprava vozidiel. Zvláštne údaje vám odovzdá palubný kalkulátor za hibernácie. To je všetko.

Vzpriamril sa. Jeho zrak sa trochu zdvihol. Asi tak do výšky našich pásov. Dalo by sa povedať, že sa potešil.

Prikývol som a obrátil som sa k priepustu. Pustili ma prvého. Spravil som niekoľko krokov k lodnému rebríku. Na moment som zastal a poobzeral sa. Na Budoruse sa začínal druhý týždeň dňa. Slnko stálo takmer v zenite. Na južnom horizonte sa črtali rozbrázdnené štíty Kaukazu. Akoby ktosi vyznačil kontúry pevniny čiernou tenulinkou vlnovkou. Medzi sivozlatou púšťou a tmavomodrou oblohou, potiahnutou zlatou hmielkou, jasnou, až do belosti. Prirodzene, nebola to ozajstná hmla. Na východe, bližšie, Alpy. Na severe, odtiaľto neviditeľný, Aristotelov kráter. So svojimi základňami a vedeckou posádkou. Prejde ešte veľa času, kým sa Budorus a všetko, čo ho obklopuje, pohrúži do mesačnej noci. Budeme vtedy za obežnou dráhou Transplutóna. Ba aj za aphéliami komét.

Zišiel som z rebríka a zaujal som miesto v kabíne. Stredné kreslo pred hlavnou obrazovkou a pultom neuromatu. Keď som sa obzrel, sedeli už vedľa mňa.

Prikázal som skontrolovať súpravu. Na chvíľu som sa započúval do spevavých hlásení automatov a pokojných hlasov ľudí. Bol som zvedavý, prečo Jeus nespomenul ďalších troch. Z centrály nás stiahli šiestich. Azda v poslednej chvíli zmenili plány? Nebolo to veľmi pravdepodobné. Ale nech sa trápia oni.

Vyštartovali sme presne o dvanástej. O dve hodiny sme spustili totálnu kanonádu. Pre niekoho zvonka by to bol krásny pohľad. Mal by o čom rozprávať. Ak by dajakým zázrakom ostal nažive.

Zameriavacie automaty fungovali bezchybne. Takisto energetické generátory. A vôbec, všetko fungovalo. Bolo však treba čosi robiť. Do hibernácie sme mali upadnúť až keď opustíme rovinu ekliptiky. Teda za obežnou dráhou Jupitera. Stalo sa tak koncom tretieho týždňa cesty. Loď sa až teraz začala rozbiehať do rýchlosti svetla. My sme už odľukovali v penolitových zámočkoch pohrúžení do najhlbšieho spánku. Do budičky zostávalo ešte trochu času. Niečo viac ako šesť rokov.

V programe bola chyba. Alebo keď sme spali, nastala porucha niektorej súpravy. Automaty však nesignalizovali nič. Okolo nás bolo vzduchoprázdno. Obrazovky čisté ako vzorky granátovo-čiernej farby. Všetky snímače na svojich miestach. Vyrovnané rady bielych a zelených svetielok na paneloch.

Z hibernácie sme sa prebrali tak, ako to predvídali alarmové situácie. Bez adaptácie. A hneď sme sa museli pustiť do roboty. Najprv sme skonštatovali, že sme sa v spánku nedozvedeli nič. Teledátory nefungovali. Bolo treba preskúšať automaty.

Bleskove sme pripravili programy. Nemohli sme stratiť ani sekundu. O niekoľko dní sme mali vojsť do gravitačného poľa Tretej. Dovtedy základňa neprijme nijaké naše hlásenie. O odpovedi ani nevravím. Využitie tachiónov na medzihviezdnu komunikáciu zmenšilo oneskorenia z rokov na týždne. Nachádzali sa v susedstve najbližšieho slnka. Predsa to však bolo poldruha parseka.

Špirálovitou dráhou sme sa približovali k druhému satelitu. Nedialo sa nič. Aspoň dosiaľ. Zachytili sme silné rádiové signály. Ale bez významových súvislostí. Aspoň nie takých, aby ich mohli dešifrovať naše kalkulátory. O niekoľko minút sa ocitneme na obežnej dráhe.

Odrazu sa celá kabína rozjačala poplachovými signálmi. Na pulte sa rozžiarili ostré svetlá. Pancierom lode prebehlo chvenie. Vrhol som sa k neuromatu. Obrazovka bola tmavá. Musel som postupovať tak, ako keby bolo zlyhalo celé automatické riadenie. Zablokoval som spojenie neuromatu. Sám som sa chopil kormidiel. Rívovi som prikázal, aby sa venoval „Merkúru“. Snagg mal na diaľku pilotovať „Jupitera“. Okamžite vysunul loď dopredu, aby nevrátil „Urána“ pod jej dýzy. Riva urobil to isté. Leteli sme v kužeľovitom šíku. Nespúšťal som oči z obrazovky tachdaru. S ňou jedinou som ešte mohol rátať. Ukázala sa iskierka. V zlomku sekundy sa rozrástla do rozmerov horiacej kvapky. V tom istom momente sa priestor pred nami zmenil na ohnivé more. Riva spustil paľbu. Vrháč „Merkúra“ vystrelil na objekt nálož antiprotónov. Oprava nebola potrebná. Obrazovka na okamih stemnela, a keď sa granátovo rozjasnila, nezbadali sme na nej ani stopy po nejakých iskrách či kvapkách. Čo to bolo? Meteor? Strela?

Poplach. V zornom poli tri objekty. Nie meteory. Lode. Podobajú sa našim. Približovali sa po tangente, vďaka čomu sme si ich mohli lepšie obzrieť.

Snagg a Riva začali akciu. Videl som, ako satelitné rakety odvracajú ťažké hlavice, premáhajúc zaťaženia vražedné pre

každú živú bytosť a rozbiehajú sa na strany. Začul som vyvolávacie signály. Krátke série čísel. Ale tamti sa už ocitli v dosahu laserových batérií. Neodpovedali. Kým som si stačil uvedomiť, že niet času hrať sa na parlamentárov, všimol som si tenulinké nitky zlata, ktoré na okamih spojili lasery „Merkúra“ s prostrednou loďou cudzieho kľúča. A hneď sa zošmykli na tie ďalšie. Ešte okamih a na mieste, kde sa pred chvíľou temneli štíhle telá rakiet, vykvitli tri ohnivé mračná. Okolitý priestor bol opäť čistý.

Zopár minút sme ešte ostali na obežnej dráhe. Skontroloval som spotrebu energie a vyrovnal chod batérií. Všetky súpravy neuromatu fungovali normálne, akoby sa nič nebolo stalo. Prikázal som zopakovať hlásenia, aké v čase boja odišli na základňu. Boli precízne a vytvárali logický celok. Zúžili sme obežnú dráhu a po uplynutí niekoľkých ďalších minút uviedli sme do chodu brzdiace dýzy. Snagg odrazu zahlásil, že automatický pilot „Jupitera“ stratil spojenie s neuromatom. O chvíľu nato sme v iluminátoroch zbadali hrot lode, akoby prechádzal do bojového postavenia. Zrýchliť. Takmer sme ho stratili z dohľadu. Bleskove urobil Ostrý oblúk. Taký ostrý, až som sa čudoval, že je to vôbec možné. Je to dobrá raketa. Veľmi dobrá. Nastavila sa rovno na nás, len trochu bokom. Snagg už hodnú chvíľu mykal pákami zabezpečovacieho riadenia. Výsledok bol taký istý, ako keby sa hral so zapaľovačom. „Jupiter“ očividne manévroval pod vplyvom zameriavacích automatov. Ale nebolo na čo mieriť. Iba ak na nás.

Nik z nás sa neozval. Odvtedy, čo sme sa prebudili, naše mozgy pracovali ako najcitlivejšie počítacie stroje. Rýchlo a precízne. Reakcie nastupovali jedna po druhej, vždy podľa toho, čo si vyžadovala situácia. Ani len chlad v končekoch prstov som necítil. Nič som necítil.

A teraz, keď som stláčal spúšť vrhača antihmoty, bol som pokojný. „Jupiter“ bola loď pridobro vyzbrojená na to, aby sme jej dovolili hrať sa s lasermi.

Zmizol v zlomku sekundy. Zostalo po ňom len svetlo zotrúvajúce vo vzduchoprázdne. V nasledujúcej chvíli sme mu zablokovali spojenie s neuromatom. Čosi sa zmenilo. Mali sme už len dve lode. Automaty boli chvíľu akoby dezorientované. V novej situácii sme im museli zaistiť rovnováhu.

Po celý čas sme nepretržite robili pristávacie operácie. Tachdar už určil miesto na povrchu satelita. Do priechodu sme vošli s centimetrovou presnosťou. O desať minút sa nosníky „Urána“ dotkli pôdy.

Vyčkali sme tridsať sekúnd. Ticho. Obe lode stáli pevne, bez vibrácie. Podklad bol asi kamenitý. Vykonalí sme krátke merania. Atmosféra ako na objednávku. Rádioaktivita nijaká. Teplota vysoká, ale v norme.

Automaty sme nechali nastavené v polohe štartovacej pohotovosti. V kabíne „Urána“ mal čakať Riva. Snagg a ja sme vyšli von. Transportér „Merkúra“ už bol otvorený. O chvíľu sa v ňom objavila plochá hlavica „Phobosa“. Toto naše najťažšie vznášadlo bolo skoro tak vyzbrojené ako jeho materská loď. Vykĺzlo teraz na pristávaciu plochu, pokrytú tenkou vrstvou piesku.

Jazda trvala prekvapujúco krátko. Za prvou vyššou dunou sa v piesčitom sedle zrazu zjavilo čudné vozidlo.

Pripomínalo starodávnu bárku. Alebo stodolu. Zastali sme. Priblížilo sa k nám na takých štyristo metrov a tiež sa zastavilo. Z jeho útrobov sa naraz ako prskavky vyrojili na všetky strany akési vajcovité tvary. Dlhými, nie veľmi rýchlymi skokmi sa približovali k nám. Boli priezračné. Za ich tenkými – také sa aspoň zdali – stenkami sa niečo hýbalo. Vyrovnali rojnicu a zastali. Od materskej lode či vozidla nás prehradili dosť hustým plotom. Domyslel som si, že sú v nich automaty. Nechal som Snagga pri vrhači a zoskočil som na piesok. Pomaly, stískajúc v ruke pažbu ručného lasera, šiel som k nim. Usmieval som sa. Musel som sa usmievať. Možno majú lepšie analyzátory ako my.

Prešiel som asi dvadsať krokov a zastal som. Z opasku som si odopol prázdne puzdro a položil som ho na piesok.

Cúvol som o niekoľko metrov a vpálil som doň krátku dávku. Vzbĺklo ako slamka. Obrátil som sa tvárou k neznámy. Zdvihol som ruku s plameňometom a položil som laser pred seba. Vystrel som sa a rozpriahol obe ruky, aby som ukázal, že sú prázdne. Potom som ešte odrátal sto krokov v ústrety obyvateľom Tretej. Lebo to nemohli byť bytosti zo satelita. Chvilku som stál nepohnuto. Napokon som pokrčil plecami a pohodlne som sa usadil na piesku. Na cvičisku som to robil toľko ráz, že pokyny palubných automatov, ktoré ku mne ustavične doliehali, som prijímal ako šumenie dažďa na Zemi. Vôbec som si ich nevšimol.

Sedel som tak dobrých dvadsať minút. Pomyslel som si, že sa Snagg priblíži, ak to ešte trochu potrvá. Vstal som a vzpriamim som sa. Vtedy sa v ich rojnici čosi pohlo. Spoza nej, asi od hlavnej lode, sa vynorili dve postavy. Šiel som im oproti. O chvíľu sme zastali. Oni i ja. Delilo nás už iba poldruha metra.

Pohyboval som sa teraz ako na spomalenom filme. Vytiahol som z vrečka miniatúrne holovízne relé. Snagg súčasne zapol vysielateľ. Buchol som sa ukazovák do prs, a tým som vysvetlil prvý obraz. Snímka slnečnej sústavy na pozadí galaxie. Žltá šípka ukazovala Zem. Na ďalšom obrázku bola priestorová fotografia planéty, zhotovená zo satelitnej stanice. Ďalej mesto, v ktorom som sa narodil. Hory, more, rieka, stromy, záhrady plné kvetov, ľudia, akási žena s mužom, deti.

Trvalo to dosť dlho. Tvorcovia kompletu nešetřili informáciami pre divákov, ktorých nepoznali. Keď som konečne skončil, tamti ani nemrkli. Vtedy som položil relé na otvorenú dlaň a s vystretou rukou som podišiel k prvému z nich. Zastal som tesne pri ňom. Ešte krok a narazili by sme do seba. Nič. Teraz som sa mu mohol lepšie prizrieť. Nebol to automat. Asi nie. Každá zoologická záhrada na Zemi by ho kúpila bez váhania. Ale ani najväčší fantasta medzi zoológmi by neuveril, že má pred sebou technologickú bytosť. A veru bola, keď dokázala používať vozidlá.

Stáli sme tvárou v tvár, ak tak možno pomenovať trojuholníkový kontajner v bezfarebnej fólii, čo mu trčal z trupu vo výške môjho žalúdka. Nevylučujem, že tam mal hlavu. Nervové centrum. Napokon, nech ju mal kdekoľvek, nemal som pocit, že by ju nadužíval. Začínalo ma to nudiť. Nakoniec sa predsa trochu pohol. Ale nie smerom ku mne. Z rojnice vozidiel sa hneď vysunul jeden vydutý kotúč a podišiel k nám. Zastavil sa celkom blízko. V priesvitnom plášti som postrehol otvor veľkosti holičského zrkadla. Možno to znamenalo pozvanie. Nemuselo to však znamenať nič.

Dorozumel som sa so Snaggom a vliezol som dnu. Kabína vyzerala zvnútra ako sklené vajce. Bola ideálne prázdna, bez

čohokoľvek, čo by nejako mohlo pripomínať navigačné zariadenia. Nešikovne som sa poskladal do strednej časti prepadliská, podobného dnu veľkej vane. Vajce sa so mnou rozbehlo, krútilo sa po zemi a za ním sa vznášali mračná prachu. Nedalo sa zistiť, či sa aj ďalšie ponáhľajú za nami, alebo či ostali v Snaggovom susedstve. Pokúsil som sa s ním nadviazať kontakt. Nečakane sa mi ohlásil Riva. V atmosfére sa niečo dialo. Cez vrchnú stienku som videl, ako sa zovšadiaľ zbiehajú mračná. Akoby sa ktosi rozhodol zoskupiť na toto miesto všetky zásoby vodnej pary celého glóbu. Konečne som sa ocitol v meste.

Mesto. Skôr sklad vedeckých pomôcok: Stovky geometrických telies, poprevracaných a rozhádzaných vo všelijakých polohách. Veľké námestie ako vymetené. Pripomínalo rínok. Rovnako dobre to mohol byť cintorín alebo napríklad strelnica.

Keď som sa vyterigal z vozidla, videl som, ako sa v prostriedku námestia, ďaleko na horizonte, medzi hrudovitými konštrukciami čosi zachvelo. Obzrel som sa. Vajce sa mi už stratilo z dohľadu. Zostal som sám ako prst.

Znenazdajky som začul Snaggov hlas. Akoby stál meter odo mňa. Povedal som, že žijem, ale aby dával pozor. Nebol ďaleko. Zrejme sa tiež priblížil k mestu, iba trochu pomalšie ako ja v tom vajci.

Z protihľej strany sa vyvalilo veľké korytnačkovité vozidlo. Vpredu malo čosi ako vežičku, zakončenú ostro zoťatou rúrou. Namierilo ju proti mne. Zabyslo sa. Bol to kratučký záblesk, nestihol ma ani oslepiť. Súčasne sa zachvela zem. Niekoľko centimetrov pred nohami sa mi preválilo tmavé teleso. Zavolať som Snagga. Udával som mu zameranie, keď sa záblesk opakoval. Opäť nepresne. V tej chvíli Snagg spustil paľbu. Počul som neviditeľný let strely s protónovou náložou. Hodil som sa na zem. Možno sedemsto, možno osemsto metrov od epicentra.

Snagg urobil chybu. Alebo ja som si zmýlil zameranie. Isté je, že namiesto toho, aby prestrelil mesto a zasiahol ho vonkajšími lúčmi žiarenia, napálil tabletku do samej radnice, ak to tak možno nazvať. Zišlo mi to na um, keď som nehybne ležal a kocky domov, ak to boli domy, v susedstve strieľajúceho vozidla, sa zliali ako ohnivá láva, vytvárajúc farebné záplavové územia.

Nič sa mi nestalo. Nezasiahol ma nijaký úlomok. Pred priamym zásahom ma ochránila náhodne objavená predprešň.

Mohol som si požiť ešte dva, najviac tri dni. Pri tejto dávke žiarenia som nemal nijaký výhľad na dlhší čas.

Pomaly som sa obrátil a strnulo vzpriamený som sa pustil ta, odkiaľ som prišiel.

O pol hodiny som našiel Snagga. Čakal v otvore na prieleze „Phobosa“ na vrcholku plochého pahorka.

Keď som mu to povedal, zmlkol. Potom sa napriek môjmu zákazu pokúsil prísť bližšie. Skríkol som. Zarazil sa. Ale iba na moment. Vzápätí vyskočil z prielezu a pustil sa mi oproti. Schytil som do ruky holovízny projektor a povedal som, že vystrelím, ak urobí čo len krok. To ho zastavilo. Nemohol dovidieť, že nemám plameňomet. Naďalej bol vyjavený. Vykrikoval, že neodletí, že na lodi sú neutralizátory, že ma uložia do hibernátora a tak ďalej. Nezmysel. Musel si uvedomovať rovnako dobre ako ja, že taký zdroj žiarenia, akým bolo teraz moje telo, by v osobnej kabíne nezniesol nijaký palubný automat. A oni by sa nemohli ku mne priblížiť. Stačilo by pár minút...

Zavolať som Rivu. Vyslal som poplachový signál. Nepokúsil sa štartovať. Opustil raketu a brázdil povrch glóbu na vzdušnej poduške. Asi mu bolo teplo. Zbadal som ho však po necelých pätnástich minútach. Vtedy sa Snagg pohol. Neponáhľal sa, ale z kroka na krok sa blížil ku mne. Chcel som utiecť. Zamorenie však urobilo svoje. Bol rýchlejší ako ja. Dobehol ma, ani nie po dvesto metroch. Nemal som ho čím ovaliť, alebo ináč zneškodniť. Stál vedľa mňa a usmieval sa. Iste počítal s tým, že Riva nenechá dvoch v rovnakej kaši.

Prešlo päť minút. Trocha priveľa. Riva bol teraz takisto bezradný ako ja. Prikázal som mu opustiť glóbus a vrátiť sa na základňu. Strata lode a smrť dvoch ľudí, medzi nimi veliteľa, –ospravedlní toto rozhodnutie. Už som tu nemal čo hľadať. Záležitosť musí zostať otvorená až do nasledujúcej expedície. Nepochyboval som, že ju vyšlú. Ale ani jeden z nás sa už toho nedočká.

Ozval sa síce pokojný, ale akoby neochotný Rivov hlas. Lúčil sa s nami svojsky. „Urán“ hneď nato zdvihol čelo a začal prechádzať do vertikály. Začul som, ako volá štartovacie automaty „Merkúra“. Čas súril. V každej chvíli bolo treba očakávať odvetu za rozmlátené mesto. Vzduch sa rozvíril. Jeden po druhom sa zapalovali motory hlavného ťahu. O niekoľko sekúnd raketa stála na ohnivom stĺpe. Zdvihol som ruku. Nevieť, či sa na mňa pozeral. Štart z nepripraveného poľa vždy robí trochu ťažkosti. Zrakom som odprevalil pásik fotónového zväzku, potom som sa obrátil k Snaggovi. Už som ho nevidel. V zlomku sekundy sa obraz rozmazal, stemnel, zvlnil. Zmizla piesková púšť, cudzia obloha, chladnúca pôda, zasiahnutá plynmi štartujúcej lode. Tam, kde ešte pred chvíľou stál Snagg, bolo vidieť zmaŕšenú Jeusovu tvár, zväčšenú do veľkosti reklamného plagátu. Vypĺňala celú čelnú obrazovku lode.

Poobzeral som sa. Tak je to teda. Sedeli sme v kabíne rakety, akoby sa nechumelilo, niekoľko metrov od dispečerskej veže štartovacieho poľa na základni v Budoruse. Po pravej i ľavej strane sa týčili tmavé siluety satelitných lodí. Od údajného štartu neprešlo šesť rokov, ale zrejme nie viac ako šesť minút. Otázka frekvencie. Asi použili najnovšie, združené holovízne emistory. Keď sa už rozhodli hrať sa na skúšateľov...

Čertvie, načo sme teda podstupovali všetky tie kontroly na cvičiskách, a navyše niekoľko ráz do roka.

Odopol som si pásy. Som zvedavý, kedy naozaj odštartujeme. Teraz istotne nie. Keď už toto predstavenie urobili, niekoľko hodín budú vysedávať nad zápismi kontrolných automatov. Na zdravie.

Spomenul som si na čudného technika s okuliarmi. Pobabral mi čosi na osobnej aparátúre. Ináč by som určite prišiel na to, že ide len o komédiu.

3. / VO VESMÍRE

Ležal som nahý na matraci, ktorý elasticky odrážal každý pohyb tela, a cítil som, ako sa mi v póroch kože zráža vyparovaná vlhkosť. Nebol som unavený väčšmi ako po prvom riadnejšom fingovanom sondážnom lete po obežnej dráhe Jupitera. Tam sme sa tiež stretávali so zaujímavými prekvapeniami. Aj ilúzia bola dokonalá. Ibaže keď človek vchádzal do rakety, upozornili ho na to. A dneska som celý ten let, boj a smrť naozaj prežil. Fakt, všetko, čo sa

odohralo päť krokov od základne, malo význam len pre pozorovateľov. Pre mňa nie. A hoci som necítil únavu, v mojom nervovom systéme určite nastali nejaké regeneračné procesy.

Niektó zaklopal na dvere. Zišiel som z matraca a s pocitom človeka vstupujúceho na Sahare na pravé poludnie do rozpálenej pece, natiahol som si ľahký vychádzkový skafander. Nastavil som páčku klimatizátora na nulu a otvoril som dvere.

Na prahu stála mladá dievčina v krátkych oranžových šatách. V prvej chvíli mi preletelo myslou, že je to pokračovanie rannej zábavy. Prirodzene, na každej základni boli ženy. So všetkými možnými vedeckými hodnotami, ktorých získanie pohltí pekných pár rôčkov. Aj u tých najschopnejších.

Táto vyzerala skôr ako študentka. Mala nakrátko ostrihané vlasy farby svetlého prírodného vína. Najlepší ročník. Usmievala sa. Nie na mňa. Jej oči to potrebovali. Hľadeli na mňa, akoby skúmali, či sa zmením na veľkú, zúrivú opicu hneď, alebo až po chvíli.

– Dnes som už videl všelijaké potvory, – zašomral som a nepohol sa z miesta. – Získal som odolnosť. Ináč by som sa skydol ako mŕtvola. Netušil som, že zájdu až tak ďaleko. To nie je fair.

Usmiala sa. Tentoraz sa jej usmiali aj oči.

– Ak vám teda už nič nehrozí, – povedala tónom, ktorý podľa jej presvedčenia mal svedčiť o sebaistote, – tak mi azda dovolíte vojsť. Na chvíľku, – dodala rýchle.

Vpustil som ju bez slova, zatvoril dvere a podišiel som jej niekoľko rokov naproti.

– Pokiaľ ide o tie potvory, – preriekla a dívala sa na mňa široko roztvorenými očami, – videla som všetko. Bola som v dispečerskej veži. Som lekárka, – vysvetlila.

Ponúkol som jej kreslo. Sám som si sadol na matrac a pohodlne som sa natiahol.

– To je skvelé, – zammlal som. – Nezdá sa mi však, že by som potreboval lekára. Iba ak by ste mi chceli vymeniť nejakú maličkosť.

– Volám sa Lina, – jej hlas odrazu zväčnel a akoby trochu zosmutnel. – Nič vám netreba vymieňať. Radšej ma, prosím, berte ako pacienta. Potrebujem pomoc.

– Naozaj? – začudoval som sa. – To mi lichotí. Urobím všetko pre to dievča.

Znovu sa troška rozveselila.

– Všetci si to všímajú, – postťažovala sa koketne. – A ja si myslím, že je to oveľa ženskejšie ako nohavice a všelijaké tie zvláštne kombinézy.

– Teší ma, že tak rozmýšľaš, – potvrdil som vážne. Šaty nosili už len niektoré výtvarničky a ženy, povedal by som, profesionálne extravagantné. Na Zemi. Stavil by som sa, že bola jediná, ktorá zachovávala vernosť aj vo vesmíre. Nohy mala ako tanečnica z kabaretu. Z takého, kde si človeka dva razy od hlavy po päty prezrú, kým ho vpustia dnu. Možno preto.

– Nemôžem urobiť veľa, – povedal som pomaly a nespúšťal som oči z jej tváre. – Ak sa im zapáči to, čo si ráno videla, zajtra tu nemusím byť. Iba, – usmial som sa, – ak by si tam mala niečo vybaviť.

Vážne prikývla.

– Hej, – zašepkala. – Práve tam.

Bolo to zaujímavé. Nadvihol som sa na laktôch a povzbudivo som na ňu pozrel.

– Ann je moja sestra, – povedala ticho. – Vieš...

Jasné, že som to nevedel. Odkiaľ som to mal vedieť? Ann. Odletela s kontaktovou výpravou. Pokladali ju za vynikajúcu exobiologičku.

– Chceš, aby som ju priviezol naspäť? – spýtal som sa o chvíľu polohlasne. – Ved' preto tam letíme, – klamal som. –

Môže byť istá, že urobím všetko, čo sa bude dať. Prešlo však už niekoľko rokov a...

– Viem, – prerušila ma. – Nie som dieťa. Chcela som... stíšila hlas. – Nič nevykonáš, keď hneď začnete strieľať. Prepáč, – dodala rýchlo. Ale v jej hlase nebolo ani stopy po ľútosti.

– Len si poslúž, – povedal som.

Chvíľu sme boli ticho. Nemalo zmysel nič vysvetľovať. Vedela všetko tak dobre ako ja.

– Možno s tým prichádzaš za mnou privčas, – povedal som napokon. – Bolo nás šesť...

– Nie, – opäť ma prerušila. V jej hlase zaznela istota.

– Povedali ti? Pokrútila hlavou.

– Nemuseli mi... – vyhlásila vážne. – Videla som. Boli ste lepší.

Vstal som a prešiel som po miestnosti. Milé dievča. Jej trošku plná tvár má v sebe čosi z horského kvietka. Takého, čo rozkvitol na slnku, ale ktorému neuškodili ani dažde ani vietor. Zastal som hneď za ňou a položil som jej ruku na plece.

– Dievčatko, – povedal som s úsmevom. – Všetci sme rovnakí. Medzi nami niet lepších, a istotne ani horších.

Šikovne sa na mieste zvrtila, tak, že sa jej tvár ocitla blízko mojej. Veľké, ďaleko od seba položené oči, úzky nos s jemnými nozdrami a tmavé obočie, smerujúce nahor. Milá dievčina.

– Nadľudia? – spýtala sa výsmešne. – Alebo azda automaty? Zabúdaš, že som lekárka. Boli ste lepší o tri body. To znamená, že tí druhí mali trikrát bližšie k omylu.

– Ale sa ho nedopustili! – nadviazal som. Strhla sa.

– Nech je ako chce, poletí tvoja posádka, – povedala. – Vedela som to... – zaváhala.

– Len čo si nás uvidela! Hneď si pochopila, že my, alebo nikto. Kedysi bola taká pesnička.

Chvíľku rozmýšľala, či sa hnevať. Nenahnevala sa.

– Nie všetkých, – opravila sa. – Len teba. Možno ste rovnakí. V službe a tak ďalej. Ale nie pre dievčatá. Rozhodne nie pre mňa. Jednoducho som to vedela. A myslí si, čo chceš. Vravím ti to, lebo nemôžem ináč. A práve len teba som prišla poprosiť, aby si pre Ann urobil všetko... Všetko, čo bude možné... – dodala ticho.

Už hodnú chvíľu som sa neusmieval. Teraz som zacítil, že sa v miestnosti ochladilo. Vstal som a stlačil páčku klimatizátora. Urobil by som ešte dačo, aby som pretiahol čas, ale nič mi neprichádzalo na um.

Pomaly som sa vracal na gauč. Pozrel som jej do očí. Hľadela na mňa pokojne.

– Dievčatko, – môj hlas znel trochu tichšie, ako sa patrilo, – veľmi s tým nerátaj. Viem, čo si chcela povedať. Rozumieš? Prikývla.

– Práve o to mi išlo, – zašepkala. – A nemysli si, že by som s tým prišla za každým. Aj napriek tomu, – usmiala sa, – že ste rovnakí...

Zavládlo ticho. Vedel som, čo chcem a čo nechcem. Urobiť niečo mimo našich programov neprichádzalo do úvahy.

Bola by to zbytočná chyba. Chyba, ktorou by sme riskovali všetko. V istom zmysle je to čudné, že vybrali práve mňa.

Naozaj sa mi ani na chvíľu nechcelo veriť, že by nezbadali moje machinácie s butlerom. Kontrolná aparátúra stimulátorov v centrále určite niečo zaregistrovala. Celý čas som bol pokojný. Vari preto?

Pozrel som na dievčinu. Sedela nehybne a pozorne si ma premeriavala. Tvár mala ostražitú, hoci napätie z nej zmizlo.

Akoby práve zažehnala hroziace nebezpečenstvo.

– Si tu dávno? – spýtal som sa.

– Šesť rokov, – odpovedala ľahostajným tónom. Akoby som sa bol spýtal, či jej už vypadali mliečne zuby.

Kývol som hlavou. A mlčal.

– Čakám, – dodala po chvíli. – Povýšili ma. Asi kvôli Ann. Ja... – zarazila sa, – vždy sme chodili spolu...

– To bolo už dávno, – zamrmľal som. Mal som dojem, že sa zosype. To som neznášal. – Dočerta, kedy si stihla skončiť štúdiá? – spýtal som sa rýchlo.

Slabo sa usmiala.

– Mám dvadsaťšesť rokov, – vyhlásila flegmaticky. – Keď sa vrátiš, budem od teba staršia.

Rýchlo som počítal.

– O rok, – mykol som plecami. – Už budeš profesorka. A ja pôjdem do škôlky. Aby som sa naučil, čo ste urobili za tých trinásť rokov.

Nesúhlasne zavrtela hlavou.

– Štúdiá som skončila tuná, – vysvetlila. – A nebudem profesorka, – vyprskla o chvíľu nato.

– Čo robievaš po práci?

Pozrela na mňa, akoby nerozumela. Napokon zdvihla obočie a bezradne mykla plecami.

– Máme tu kluby... trochu sa učím... chodím na prechádzky...

– Na povrchu?

– Aj, ale nie často. Obyčajne chodím do záhrad. Sú tam kaviarničky, také ako dolu.

Mimovoľne som sa usmial. To „dolu“ patrilo do žargónu, prijatého na všetkých mimozemských stanicích. Označovalo to, samozrejme, Zem a ako veľa výrazov tohto žargónu vyjadrovalo podvedomú vzburu proti Koperníkovým objavom vo chvíli, keď sa ich pravdivosť dala demonštrovať na vlastnej koži.

– Išla by si tam so mnou? – spýtal som sa. Ožila.

– Teraz? – opýtala sa a vstala.

– Mhm, – zahundral som. – Na zajtra sa, žiaľ, nemôžem dohovoriť.

Povodila ma po celej základni. Prešli sme zhruba dvadsať kilometrov. Najprv sme zišli na tretí horizont, najnižší.

Umiestili tam celú výrobu. A energetiku. Nekonečné potrubia, uzly, rozvodne modrotitánových kryogenických káblov, alebo skôr ich plášťov, v ktorých pomaly cirkuloval tekutý vodík. Vodné pece vyhrievali všetky zákutia základne ako vedľajší zdroj energie. Na obrazovkách, vmontovaných do chodbových stien, sa dal sledovať proces premeny deutéria na hélium, ktorý v nich neustále prebiehal. Ďalej továrne na zbrane. Hala chemických laserov, používaných ako zápalníky bômb a protónových striel. Laserové generátory a plameňomety. Množstvo zábavných vecí na zabíjanie, otravovanie a spaľovanie. Jednodenná výroba dodávala energiu schopnú rozmlátiť malú planetárnu sústavu.

Na tomto horizonte bola tiež stanica gravitačnej dráhy. Spájala základňu s inými pracoviskami na celom glóbe. Ale spoje sem prichádzali zriedkavo a nepravidelne. Zvláštne územie.

Nezostali sme tam dlho. Ani na strednom horizonte, zvanom dispečerský, kde bývala takmer celá posádka. Tu sme konečne začali našu zoznamovaciu prechádzku. Potom sme sa vyviezli vyššie. Päť šiestin povrchu horizontu zaberali záhrady. Okrem nich sa tu našlo miesto pre poplachové a štartovacie námestie. Všetko na jednej, najvyššej ploche, čiastočne pokrytej vydutým priezračným pancierom, dovoľujúcim vidieť rozbrázdnený obzor bez prostredníctva televízie. Prezrel som si prstenec fotoelektrických reťazí, obklopujúcich základňu, lebo zo štartovacej plochy sa vidieť nedali. Bližšie k záhradám sa nachádzali výrobné vody, ktoré však na povrch vytŕčali len štíty destilačných veží.

Vodíka nakoniec aj tak stále pribúdalo vďaka bežnému metabolizmu, aký jestvuje v živých organizmoch. V susedstve týchto veží postavili široké, ploché kyslíkárne. Už prvé základne fungovali na podobných princípoch. Lenže boli desať ráz menšie. Celkom nedávno, asi pred jedenástimi rokmi, sa Rionovej a Lampilovej výprave podarilo definitívne skončiť s úbytkom ľahších molekúl v slabých gravitačných poliach. Až vtedy dosiahla výroba kyslíka z minerálov a kryštalickej vody význam v priemyselnom meradle.

Poznal som to všetko skrz-naskrz. Nie že by som sem tak často prichádzal. Ale technika obsluhy orbitálnych základní patrila medzi základné cvičenia každého polygónu. Napriek tomu som sa tváril ako žiak, ktorého prvý raz zobrali do laboratória v Archimedovom kráteri. Napokon sme našli tiché zákutie v strede záhrady medzi zakrpatenými stromčekmi s nerovnomerne košatými korunami. Postavili tu altánok z plastických látok, ktoré napodobňovali listy tropických rastlín. Pod ním nálevný pult akoby prenesený zo starých filmov z divokého západu. Všetko spolu na míle zavrňalo gýčom. Ale okrem nás tu nebolo živého ducha. A za bočnou stenou kupoly sa ostro črtali rozvrásnené kužele Álp.

Najväčšmi ma asi dojal jej pokoj. A to, ako vysypala zo seba prosbu. Videla, čo sa stalo za predstieraného letu. Vedela, že pre ňu to bol. skutočný let i boj i smrť. Prišla ma prosiť, aby som sa napriek všetkému tak neponáhľal. Na to treba odvahy. Aj vtedy, ak sa to robí tak ohľaduplne, ako to spravila ona. Bez toho, aby zdôraznila bodku nad „i“.

Pomyslel som si, že by nebola najhoršou spoločníčkou pre chlapíka z Inforpolu. Samozrejme, nie pre takého, ktorý sa vyberá na trinásťročný výlet. Ani vtedy nie, keby mal nádej vrátiť sa.

Zrazu zmĺkla. Pohľad jej zablúdil nad planúcu vysočinu k čiare skalných útesov. Zamyslela sa. Vstal som a z bufetu som priniesol dva ovocné koktaily. Za bufetom sa presúšal plochý robot. Pripomínal terč z jarmočnej strelnice. Na krku mal hodvábnu šatku a na prsiach striebornú hviezdu. Akoby sa v dobe, z ktorej vraj pochádzal, ani jeden šerif nezaoberal ničím, iba tým, že podával hosťom poháre s jablkovou šťavou.

Niekoľko minút sedela nepohnute. Nakoniec zahundrala akoby pre seba, ale neodtrhla zrak od obzoru:

– Bola som tu s Krosvitzom.

Nemôžem povedať, že by som bol čakal práve na tieto slová.

– Hej? – zamrmľal som milo.

Obrátila sa ku mne. Chvilu si ma skúmavo premeriavala, napokon sa usmiala. Bol to úsmev mladého dievčaťa, ktoré si zrazu pomyslelo na niečo veľmi príjemné.

– Vravela si mu... to isté? – spýtal som sa rýchlo.

– Myslela som na to, – zašepkala. – Ale on... – zmĺkla.

Čakal som. Potiahol som si glg trpké tekutiny a pohár som odložil.

– Odmietol? – pomáhal som jej.

– Nie, – odvetila uvážlivo. – Prosto ma nepočúval. Chcel... na tom predsa nezáleží, – odvrátila tvár. Očervenela a rýchlym pohybom vzala pohár s koktailom.

– Rozumiem, – zašomral som. – Možno ho tam stretnem. Ale nebudem ho mať rád.

– Ach, to nie, – zvolala nepresvedčivo. Potom zdvihla pohár trochu vyššie a pozrela na ňu cez sklo.

– Naozaj? – spýtala sa. Zaznelo to ako pozvanie na spoločnú hru.

Rozosmial som sa a povzbudivo som zdvihol pohár so šťavou. Zrazu som sa cítil mladý. Akoby som nikdy nevidel záblesk anihilácie a akoby som sa nikdy nelúčil s kamarátmi, štartujúcimi na Zem, odsúdený na smrť poldruha parseka od domova.

Odpovedala úsmevom a pohrozila mi. Vstal som a odniesol poháre do bufetu. Aj ona sa zdvihla, vyrovnala si šaty a podišla ku mne. Zastala mi tesne za chrbtom. Pomaly som sa obrátil. Pozrel som na ňu vážne so zvráteným obočím. Potom som sa zahľadel do priestoru za kupolou, priložil prst k ústam a so vzrušením, akoby som bol objavil niečo veľmi dôležité, ukázal som na hory. Keď sa obrátila na tú stranu, bozkal som ju na líce. Odskočila. Chvilu sa mi zdalo, že mi povie niečo nepríjemné. Ale nepovedala nič. Jej oči sa o chvíľu upokojili. Iba tvár zostala vážna, až veľmi vážna.

Pristúpila ku mne a jemne, akoby skúmala, či nemám horúčku, bozkala ma na ústa. Nepohol som sa. Naozaj sa mi začínala páčiť. Vôbec nie preto, že bola pokojná a že sa ovládala. Rozhodne nielen preto.

Bez slova ma chytila za ruku a vyviedla zo záhrady. Zviezli sme sa na stredný horizont. Po celý čas som cítil v dlani stisk jej drobných prstov. Zrazu sme zastali pred bielymi dverami. Dotkla sa zámky a keď sa dvere stratili v stene, kývla hlavou. Pustila mi ruku a vošla prvá.

– Poď, – povedala pokojne trochu zachrípnutým hlasom. – Musím ťa vyšetriť.

– Vyšetriť? – začudoval som sa.

– Som predsa lekárka.

Ráno som sa zobudil s pocitom, že sedím v kabíne rakety, čo letí atmosférou, a že som vyložil ruku cez iluminátor.

Zdvihol som hlavu a poobzeral som sa. Ležal som v miestnosti vedľa dispečingu, kde ma ubytovali. V ohybe lakt'a mi svietil ľahký chumáčik vlasov, ktoré mali farbu skoro dozretých jabĺk. Jej vlasy boli iba o odtieň tmavšie ako moje.

Postrehol to iba ten, čo nás už videl spolu.

Zamrňala, niekoľko ráz pohla perami a otvorila oči. Chvilôčku prekvapene pozerala na to, čo ležalo na jej pleci a čo bolo mojou rukou. Potom sa obrátila na bok a zdvihla hlavu. Pozorne, takmer skúmavo si ma premerala.

– Ak teraz povieš, že sa ti nepáči, – zavrčal som výstražne, – bude to jedinečný postreh.

Usmiala sa a položila mi prst na ústa.

O štyridsaťpäť minút som už stál pred dvermi svojej izby v skafandri a s kompletným vybavením, pripravený na štart. Nemal som pocit, že by som bol niečo nespravil tak, ako sa patrilo. Všetko, čo som povedal o sebe a o svojej službe, ešte neznamená, že som žil ako stredoveký mních. Ako to bolo s Itiou?

Táto myšlienka mi nezišla na um vo vhodnom čase. Odlietal som na akciu. A lúčil som sa s milou, peknou dievčinou, s ktorou som strávil noc. Viac ako noc. Poslednú noc medzi ľuďmi. Strávil som s ňou niekoľko hodín a bol som šťastný.

Ak dobre rozumiem, čo je to šťastie. Povedal som jej to.

– Mlč, – ozvala sa šepotom. – Ak môžeš, nezabudni na mňa. A na to, čo som ti vravela.

Pozerala mi rovno do očí. Usmievala sa, ale iba ústami. Nebol to radostný úsmev.

– Cháp ma správne, – povedala trochu hlasnejšie. – Neprosím, aby si to urobil. Len nezabudni.

Vôbec nebola hlúpa. To sa mi páčilo. Páčila sa mi jej úprimnosť. A práve takýto postoj k veci.

– Buď zdravá, – zahundral som. – A ak ti môžem poradiť, vráť sa na Zem. Ty však asi nebudeš chcieť. Čakaj teda tuná. Ale nemysli si, že to má nejaký význam.

Pokrútila hlavou.

– To je moja vec, – povedala pokojne. – Napokon, môžem sa vrátiť. Teraz to naozaj nemá význam. Ale... – zlyhal jej hlas.

Chvilku som počkal. Konečne zdvihla hlavu a usmiala sa. Nebolo to pre ňu ľahké.

– Mohla by som čakať na teba?

Vzpriamim som sa. Nič jednoduchšie. Samozrejme, pre mňa. Nie však pre ňu. Koniec koncov nie je to dôležité. Ide len o najobyčajnejšiu pravdepodobnosť. Prostulinkú.

– Nie, – môj hlas znel pokojne. Dotkol som sa zámky. Chodba sa otvorila. V pozadí vpravo sa črtal vchod do dispečingu.

– Nie, – zopakoval som a bez obzretia som vyšiel z miestnosti.

V ten istý deň, presne o dvanásť, usadení v tesných kokónoch penových kresiel sme pozorovali na obrazovkách štartovaciu plochu základne v Budoruse. Zahaľovali ju výbuchy dymu, v ktorom praskali košaté záblesky. Na pohľad nemali nič spoločné s dýzami hnacích rakiet. Hroty mnohotonových cigár sa dvíhali meter po metri pozdĺž alpských útesov, čo sa beleli v diaľke. Najprv bolo cítiť ťarchu rúk nevládne spočívajúcich na operadlách. Potom všetko prehlušilo búšenie krvi do spánkov a zápas o dúšok kyslíka. Hoci to nebolo zrýchlenie, aké si vyžaduje štart v gravitačnom poli Zeme.

Keď sa obrazovky vyjasnili natoľko, že bolo treba zacloniť slnečný reflex, blúdiaci po chrbte kupoly, pokrývajúcej poplachový horizont základne, začuli sme Jeusov hlas:

– To je všetko, chlapci. Ďalej si musíte poradiť sami. Blokujem zameriavacie automaty základne. Vráťte sa zdraví.

Reflexívne som prebehol zrakom indikátory na hlavnom pulte. Vyzerali tak, ako mali. Naše automaty už celkom kontrolovali let podľa programov, ktoré boli zakódované v súpravách.

Na starostlivú rozlúčku šéfa základne sme neodpovedali ani slovom. Urobil, čo musel. My sme, našťastie, nemuseli rozprávať.

Keď sme preťali čiaru terminátora, zišli sme z obežnej dráhy ako kameň zhodený z kolotoča. Mali sme pred sebou niekoľko stereotypných dní.

Asi tak do výšky obežnej dráhy Jupitera. Potom vyjdeme z ekliptického poľa a zamierime priamym kurzom k Centauru. Svet sa dozvie, že sa podnikli ďalšie „kroky“ na zistenie osudu prvých výprav mimo našej slnecnej sústavy. Nič viac. Nemožno znásilňovať subtilný humanitarizmus pozemšťanov vedomím, že niekoľkých z nich opäť poslali do pekla. Nasledujúceho dňa sme vyplí automaty a skontrolovali systém ručného riadenia. Prezreli sme energetické agregáty, syntetizátory, všetky vonkajšie relé a zbrane. Trochu sme popreháňali satelitné lode a prestrieľali sme ich odpaľovacie zariadenia. Zostávalo nám už len znovu interpretovať rádiogramy, ktoré odoslali naši predchodcovia, a zoznámiť sa s podrobnosťami kontaktovej inštrukcie. Tentoraz sme to neodložili až na čas hibernácie.

Začiatkom druhého týždňa cesty sme sa uložili do hibernátorov. Snagg ešte raz prekontroloval ich aparatúru.

– Dávaj pozor, – zavrčal som naňho, – tentoraz sa musíme zobudiť načas.

Neodpovedal.

Položil som si na jazyk uspávaciu tabletku a stisol som gombík na malom okienku, hneď nado mnou. Zavolať som ešte Rivu a Snagga. Odpovedali nezrozumiteľným šomraním. Vtedy som zavrel viečka... Začul som ešte šum zatvárajúcej sa záklopky a pocítil som prvý závan chladu.

V hlave sa mi zrazu ozval svrček. Stálo ma veľa námahy, aby som ho lokalizoval. Nebol to však svrček. Poznal som ten zvuk prenikajúci do najvzdialenejších nervových vlákien. Výstražné cvrlikanie butlera.

– Sprostá dióda, – pomyslel som si, – veď spím.

Jednako som sa pohl. Otvoril som oči. Človek to robí automaticky. Ale nie po prespaní dvoch tisícov nocí. A rovnakého množstva dní.

V rámečku nado mnou plápolalo červené svetielko. V okamihu som sa prebral. Mysľou mi preletelo, že hra sa neskončila a že naďalej sme nevedomými hrdinami fingovaného predstavenia. Bleskovo som si pripomenul všetko, čo predchádzalo štartu. Formality, čestná stráž a tak ďalej. Nie. To už nie je kamufláž.

Vyšťveral som sa z hibernátora ešte skôr, ako automat celkom odsunul záklopu. Obzrel som sa na kolegov. Zistil som, že tiež nespia, a jedným skokom som sa ocitol vo svojom kresle pred pultom. Do očí mi padla poloha ukazovateľov príkonu energie v zameriavacích automatoch. Boli oveľa vyššie ako neutrálny bod. Na pulte horeli svetlá laserových generátorov. Pracovali. Dopĺňali energiu, čo mohlo znamenať iba jedno.

– Záznam! – a neodtrhol som zrak od obrazoviek. Bočná obrazovka okamžite ožila. Pomaličky, ako v starodávnom filme, sa pred našimi očami pohybovali obrazy, zachytené automatmi. Posledné minúty nášho spánku.

Škvrnka na štíte tachdaru. Ako tá iskrička počas predstieranej zrážky. Nijaká iskrička. Loď na chemický pohon.

Kalkulátor označil aj zloženie paliva. Bór, vodík a čosi, čo bolo jasné iba z číselného záznamu. Loď, alebo čo to bolo, dosahovala na ten pohon celkom riadnu rýchlosť. Jej kurz pretínal náš. A nezdalo sa, že by mala chuť ustúpiť z cesty.

Všetko sa odohrálo ako v príručke. Impulz generátorom a zameriavacím automatom. Poplachové prebudenie. Potom už len záblesk viditeľný prostým okom. A slabunká odchýlka od dráhy letu, keď „Urán“ pretínal pole nedávnej anihilácie. Na obrazovke ešte chvíľku skákali rady čísel. Určovali miesto a čas zrážky, spotrebovanú energiu, spektrálnu analýzu výbuchu a všetko, čo sme mali vedieť.

– Skontroluj kód, – povedal som Snaggovi.

– Je v poriadku, – zahundral o chvíľku. Zem dostala úplnú informáciu. To je dobre. Aspoň čosi nové v porovnaní s rádiogramami predošlých výprav.

– Vari tam v Budoruse niečo vedeli? – spýtal sa zrazu Riva.

Vedel som, na čo myslí. Až dosiaľ bol náš let takmer kópiou predstieraného.

– Nezmysel, – odsekol Snagg. – Keby čosi vedeli, čo nechceli povedať, vymysleli by si nejaké iné kúsky.

Zdalo sa, že máme podobnú mienku o pedagogickom talente šéfstva. Škoda reči. Mohol som natrafiť na horšiu posádku.

Na nasledujúce ráno, podľa času v Budoruse, vošli sme do ekliptickej roviny Alfý Centauri. Blízkosť druhého slnka – samozrejme vo hviezdnom meradle – spôsobila kalkulatorom nemalo ťažkostí. Všimol som si, že pred každým novým určením polohy sa na chvíľu zarazia ako človek, ktorého niečo zaskočilo.

V nevelkej vzdialenosti sme minuli Piatu a Štvrtú. Boli to mŕtve glóby s nestálymi jadrami. Pre pokoj svedomia sme urobili stereotypné výskumy. Ich výsledky potvrdili údaje dodané rádiovými a tachdarovými sondami. Nič pozoruhodné.

Neuromat už dlhší čas vyhadzoval na dolnom rohu obrazovky vzdialenosť od Tretej. Bola to planéta, z ktorej od začiatku letu prichádzala charakteristická mačacia muzika rádiových vln. Myslel som si, že hádam blízkosť ich zdroja uľahčí kalkulatorom úlohu. Ale nie. Iba potvrdzovali, že vlny sú skreslene emitované zosilnenými vysielacími. To isté sme vedeli už pred štartom. Ba už niekoľko dlhých desaťročí.

Vo vzdialenosti osemsto tisíc kilometrov od druhého satelitu Tretej, cieľa nášho letu a miesta pristátia predošlých výprav, zoradil som lode do bojovej zostavy. V bočných iluminátoroch som teraz po celý čas videl fotónové žihadlá, ako prebôdávali priestor až po hranicu viditeľnosti a viedli nás po ceste vytýčenej tenulinkými zlatými niťami. Zanechávali ju dýzy „Merkúra“ a „Jupitera“. Akoby niekto nakrojil obyčajným, plochým ostrým granátové sklo, čo nás oddeľovalo od slnečného svetla. Bol to zaujímavý pohľad. Pre toho, čo by sem prišiel loviť krásne vyhlíadky. Granát je granát a hotovo. Aspoň by sa tak mohlo zdať. Tento tu mal však odtieň, aký by sme márne hľadali v priestore obklopujúcom Zem. Bola v ňom vrstvička priehľadnej beloby a vznášajúce sa kryštálky zlatistého purpuru. Samozrejme, kryštálky to neboli, no vyzeralo to tak.

V susedstve najvzdialenejšieho satelita Tretej, v poradí piateho, ktorý rozmermi nepresahoval stredný planétoid, príjem rádiových vln vysielaných obyvateľmi sústavy vzrástol do tej miery, že sme v komunikačnej centrále museli vypojiť celé pásmo. Zrejme nemali základňu iba na druhom satelite. Hádam by bolo dobre poobzerať sa najprv po ďalších. Urobil by som tak, keby tu pred nami nikto nebol. Lenže v danej situácii som nemohol meniť program. Ba ani som ho v nijakom prípade meniť nechcel.

Prilietali sme do cieľa. O niekoľko minút prehovorila čelné dýzy, podrobené čiernym vyhlbeným reflektorom. Začne sa teda posledná etapa letu.

Začala sa. Neprešli však minúty, ale iba zopár sekúnd. Kabína zahorela dočervena. Steny sa rozjačali poplašným signálom. V okienkach indikátorov nastal horúčkovitý pohyb.

– Stop v šiku, – povedal som.

Obrazovka v okamihu vzplanula. Čelá satelitných lodí sa odrazu stratili vo výbuchoch brzdiacich trysk. Šinuli sme sa morom planúceho blankytu. Aj toto bol granát, len o odtieň svetlejší ako obloha.

Ohnivý pole pred nami prepichol krátky záblesk. Druhý. Potom sa opakovali v pravidelných intervaloch. Vzápätí, so sekundovým oneskorením prehovorili batérie „Jupitera“ a „Merkúra“.

Séria čísel. Nech ich zapisovali akýmkoľvek spôsobom, laserové signály museli byť aj pre nich zrozumiteľné. Ak niečo chceli pochopiť. A ak v tých lodiach ostal niekto živý.

Lebo to boli lode. Kalkulator nám ich priblížil na obrazovke. Aerodynamické cigary, trochu sa podobali aj našim. Ibaže boli menšie.

– Nula, – zahlásil Snagg.

Konečne sme zastali. Ale tá „nula“ sa nevzťahovala na rýchlosť. Ani na relatívnu. Snagg čítal z pultika komunikačnej centrály, ako tí neznámi reagujú na naše signály. Dávno ich už museli prijať.

Ani len rýchlosť nezmenšili. Nehovoriac už o zmene kurzu. Ak táto zábava potrvá ešte minútu, budeme ich mať v priamom výhľade. Vtedy už nebude čas na nič. Iba na jedno.

Až teraz som pocítil dôsledky brzdenia. Musel som poriadne napínať svaly, aby som mohol urobiť aspoň nejaký rýchlejší pohyb.

Na terči tachdaru sa objavili iskierky. Chvíľu som na ne hľadel. Po koľký raz? Druhý? Nie, tretí. Pre nás tretí. Ale prvý raz na prahu ich Zeme.

Ťažko to nazvať výbuchom. Obrazovkami preletel ohnivý závan. Vrháč antihmoty uzavrel v prstenci anihilácie priestor, obklopujúci stokilometrovým obodom pole, ktorého centrom ešte pred chvíľou boli dve cudzie lode. Teraz tam už nebolo nič. Nič. Jediná možnosť, aká nastane po stretnutí sa pravej hmoty s rovnocennou náložou antiprotónov.

V kabíne „Urána“ zavládlo mlčanie. Prerušil ho Riva:

– Mali sme kontakt, – zamrmľal.

– Čistá robota, – ohlásil sa smutne Snagg. – Nemáme si čo vyčítať.

Na chvíľu sa mi pred očami vynorila Linina tvár. Kedy to bolo? Pred týždňom? Pred mesiacom?

Prešlo šesť rokov. Možno je už doma. Na Zemi. A čo ak čaká? To nič. Aj Itia čaká. Vie predsa dávno, že po Ustera som odletel ja. Z času na čas myslia na mňa obe. Ako na poštára, ktorý má priniesť vytúženú zásielku.

Keby to stále bola iba kamufláž a keby ju Lina odhalila, prišla by ma znovu poprosiť, aby som sa veľmi neponáhľal?

Dostali sme sa na obežnú dráhu glóbu. Bol to satelit o málo menší ako Mesiac a mal podobnú geologickú štruktúru.

Jeho dráha okolo Alfý vykazovala deformáciu charakteristickú pre celú sústavu. Satelit bol obývaný. Ako Mesiac.

Ibaže tam nežili ľudia. Ba ani bytosti, ktorým sme sa zapáčili na prvý pohľad.

Druhého septembra o piatej hodine osemnástich minútach ráno, podľa času Budorusu, čelné dýzy našich rakiet

vybuchli potokmi plynu. Už sme nabrali orbitálny kurz. O niekoľko minút začneme prvý okružný let okolo glóbu.

Vtedy sa v kabíne „Urána“ po tretí raz rozjačali poplachové signály.

– Už to prehánajú, – zahundral Riva a buchol do klávesnice na pulte.

– Spojenie, – precedil som mechanicky.

Ale Snagg neodpovedal. Zbadal som, že niečo rýchlo kontroluje a porovnáva v kalkulátore údaje hlavných súprav neuromatu. Odtiahol som zrak od obrazovky a pozrel som na indikátory. Hej. Toto vyzeralo ináč. Teraz nám automaty vedeli povedať oveľa viac. Netreba sa čudovať. Všetky súpravy reagovali na niečo, čo mali jednoznačne naprogramované. Bolo to blízke susedstvo pozemskej lode.

– Stop v šíku, – skríkol som.

Oheň pred nami sa zväčšil. Premenil sa na jednoliaty obrovský výbuch.

Snagg sa nahol nad mikrofón a prehovoril trochu vzrušene:

– Ľudia, pozor. Pred vami sú lode zo Zeme. Ľudia, pozor. Pred vami sú lode zo Zeme. Tu je výprava Inforpolu.

Na pulte komunikačnej centrály plápolal roj zelených svetielok. Všetky tri lode vysielali jeho hlas zosilnený batériami generátorov, v širokom pásme, tam, kde automaty objavili zemskú raketu. Ale snímače, ktoré mali potvrdiť príjem, zostávali mlkve a tmavé.

Kľúč zastopoval.

– Sonda, – zamrmal som.

Kabínou sa rozľahlo tiché plesnutie. V rohu hlavnej obrazovky sa súčasne rozžiaril nevelký štvoruholník. Obraz, ktorý podávala komunikačná sonda, vystrelená z nákladového priestoru „Urána“. Trvalo to päť, možno šesť sekúnd.

Štvorhran zrazu vybledol, chvíľu sa v ňom vlnili sivé a granátové pásy, potom sa úplne rozmazal a keď sme opäť uzreli ostré svetlá hviezd, ligotala sa celá obrazovka. Zároveň zmĺkol spojovací signál vysielaný priamo z kalkulátora.

– Sonda, – povedal som pokojne.

Hra sa začala od začiatku. A rovnako sa aj skončila. Vesmír pohltil druhú sondu tak isto ako prvú. Podobný osud stihol tretiu i štvrtú.

Na obrazovke bolo teraz vidieť zväčšený výrez povrchu glóbu. Nad ním, akoby priamo nad najvyšším z končiarov, ktoré obklopovali krátery, vznášalo sa čosi, čo bolo našim očiam nedostupné, ale na čo zreteľne ukazovala šípka tachdaru. Áno, bol to kov.

– Pozrime si to zblízka, – zašomral som. „Jupiter“ a „Merkúr“ vyrazili dopredu.

Prvú raketu delilo od objektu už len niečo vyše desať kilometrov. Odrazu, bez akéhokoľvek výstražného signálu, kontrolné pulty „Merkúra“ pred Snaggovým kreslom stmavli, pohasli, o chvíľu sa opäť rozžiarili desiatkami farebných zreníc indikátorov, potom akoby sa boli privreli. Teraz už definitívne.

Snagg chvíľku čakal. Sekundu, dve. Videl to isté, čo ja. Brzdíace trysky „Merkúra“ vystrelili prudkú dávku. Druhú. Pre zmenu sa zablysko za kormou lode. Nie, to bol hlavný ťah. Snagg manévroval, akoby sa chcel na mieste obrátiť. Raz som videl čosi také na polygóne. Neskončilo sa to najlepšie.

– Spojenie? – skríkol som.

Snagg neodpovedal. Náhlivo sa zdvihol z kresla. Jediným myknutím odtrhol plombu z relé automatického riadenia.

Celkom ho zablokoval. Pomohlo. Dýzy „Merkúra“ stmavli.

Snagg odtiahol ruku od pultu. Chvíľku nerobil nič. Dobre sa naňho díva, keď pracuje. To tie väzby. Stimulované nervové reakcie, roky cvičení, psychotrón a miniatúrne laserové diódy. Na tom však nezáleží.

„Merkúr“ sa nehýbal. Snaggove ruky sa teraz pohybovali pomalšie. Naprogramoval systém riadenia a pozorne, akoby vkladal zápalník do otvoreného plameňometu, stlačil páku.

Nič.

Odtiahol ruku a operáciu zopakoval. Tentoraz potiahol páku rýchlejšie a dvakrát.

„Merkúr“ na chvíľu v priestore znehybnel. Už sa zdalo, že z toho nebude nič, keď zrazu jeho kormové dýzy ožili. Loď pomaly skrútila čelo, zľahka naberala rýchlosť a začala opisovať široký oblúk. Na pulte sa odrazu rozblíkali všetky svetielka, ako po dotyku čarodejnickej paličky. Blokovacia páka sa vrátila na pôvodné miesto. „Merkúr“, krotký ako ovečka, zmenšil oblúk a zaradil sa vedľa „Jupitera“.

Chvíľku som premýšľal.

– Riva, – ohlásil som sa. Začudovane na mňa pozrel.

– Berieš „Urán“, – povedal som. – Snagg od teba prevezme „Jupiter“. Idem tam.

Chvíľu vládlo ticho. Napokon Riva vstal, podišiel k môjmu kreslu a nahol sa, aby lepšie videl na tachdar.

– Mali by sme sa priblížiť, – navrhol Snagg. – Toto pásmo susedí priamo s našim objektom.

– Nepoznáš jeho veľkosť, – zamrmal som. – Môže byť okrúhly. Ale takisto aj štvorcový. Alebo nepravidelný.

Vstal som. Nepozrel som na nich, ale šiel som k priepustu. Skočil som do visiaceho vákuového skafandra. Automat ho ihneď pozapínal a utesnil. Vzal som si laserovú pištoľ, dva plameňomety, skontroloval som reflektor a stlačil som červenú páčku prielezu.

Bolo počuť piskľavé syčanie, akoby niekde vedľa vypálili fotónovú dávku. V stene rakety sa objavila pozdĺžna škára. Zastal som na kraji a pred sebou som mal vesmír. Ustálil som si smer, prístroje som nastavil na stále spojenie, skontroloval som zameriavací vysielateľ na skafandri a zľahka, akoby som za horúceho dňa vchádzal do kamenistého potoka, spravil som krok vpred.

4. / „HÉLIOS“

Veľká, bezoblačná guľa. Mŕtva. Ale iba naoko. Jej mlčanie, ktoré sa zdalo byť mlčaním vesmíru, ma nemohlo spliesť. Letel som šesť rokov, aby som vypátral to, čo sa skrývalo pod maskou dokonalej nehybnosti. Čo žilo. Možno bude treba nájsť nové slovo na pomenovanie formy pohybu, schopnej vedome si stavať ciele, schopnej realizovať ich a

postaviť sa proti rozumu človeka. Formy takej vzdialenej všetkému, čo sme si zvykli nazývať živým, že sa stanú potrebnými nielen nové slová, ale aj nové zbrane. Monitor v čase pristávania celkom zamĺkol. Ťažko si predstaviť tú katastrofu, keby nezaznel aspoň jeden, hoci najkratší poplašný signál tachiónových „očí“ neuromatu. No keby niekto veľmi chcel, mohol by na to ako-tak prísť. Napríklad nejaký meteor akurát vo chvíli, keď sú všetky kalkulátory nastavené na retrospekciu, súčasne skrat na hlavných i pomocných obvodoch, ktoré modulujú polia okolo hlavných laserových generátorov, explózia a čertvie čo ešte. Na tom však nezáleží. Osud, aký stretol dve nasledujúce lode v analogickom momente letu, musel prebudiť aj najväčších optimistov.

Veľký, bezoblačný glóbus. Naozaj veľký? Nie pre nás, pozemšťanov, ktorí by sme si vyrátali jeho obsah, povrch a výsledky prečítali z čístučkých perforovaných pásoch, sediac pri rádioteleskopoch, za oknom priestranný park, blankytnú oblohu a nad ňou solídne, kučeravé mračná.

Veľký pre mňa. Veľmi veľký. Nevravím, že priveľmi. Keď sme tuná, pre nás už nič nemôže byť priveľké. Nejestvuje nič také, čo by neprehrýzla nepretržitá paľba laserových batérií. Ak tento glóbus pozostáva z hmoty, ak ho obývajú materiálne bytosti, ak je v ich živých alebo mŕtvych organizmoch (z nášho hľadiska) aspoň omrvinka základnej látky, môžeme každú z nich spolu s celou ich zemou zničiť v zlomku sekundy, rozprášiť v ohnivom závane jediným úderom antiprotónov.

Takéto je moje poslanie. Najprv musím tento svet vystríhať, vtĺcť mu do hlavy, že ľudia si treba nielen vážiť, no vonkoncom ich neslobodno znevažovať, ak chce niekto ešte pobudnúť na tomto svete, nech už je akýkoľvek. Krásne. Ibaže teraz som sa odrazu premenil z pomstiteľa na strelecký terč. Keď som nehybne visel nad rovným povrchom s ľahko zbrázdnenými okrajmi, zdalo sa mi, že som kačica, ktorú možno zraziť niekoľkými brokmi. Určil som si cieľ, lebo veď tento glóbus bol iba zdanlivo mŕtv. Vyzeralo to tak, že jeho signalizačné aparatury sledujú miliardami očí každý môj nešikovný pohyb, registrujú a preratávajú každý lúč vystrelený z ľahkej plochej pištoľky. Chvilami som mal dojem, že tí zdola ma zámerne vyvábili z vyzbrojenej lode, aby sa pobavili pohľadom na mňa – prišielca, plávajúceho vo vzduchoprázdne a preberajúceho bezradne nohami ako veľká korytnačka z ostrovov Galapagos, ktorú vyťahnu na loď, prevrátia na chrbát, ukazujú deťom a potom z nej uvaria polievku a robia ozdobné škatuľky.

Tento glóbus žil. A žil priestor okolo neho. Každú chvíľu mohol moje telo preťať prúd tvrdého žiarenia, mohlo ma obklopiť pole, ktoré je pre bielkovinnú substanciu smrteľne nebezpečné. Veď či nie je pravda, že ma vyvábili z „Urána“, prinútili, aby som sa metal nad povrchom ich satelita, ja, smiešna figúrka, kolembajúca sa v pancierovom kokóne so stienkami, tenšími od všetkého, čo ma obklopovalo, o jednu jedinou nekonečnosť. Predo mnou bola zemská loď. Vytvorili okolo nej pásmo, či pole automatom neprístupné. Lebo načože sú automaty bez väzieb, bez spojenia? A tam, kde zlyhajú automaty, tam ide človek. Nie doslova. Tam sa vysielal chlapík z Inforpolu.

Mikroskopická obrazovka pod strieškou prilby ma zaviedla bledozelenou nitkou do cieľa. Hneď vedľa kmitala belasá svätojánska muška, niekoľko ráz menšia od skutočnej. Znamenalo to, že až dosiaľ sa nič nedeje. Nijaké žiarenie, ktorého by som sa musel báť, nijaké umelé pole. Strieška bola skonštruovaná tak, že ani jeden snímač som neštrácal z očí. V podstate som si to ani nevšimol. Kontroloval som len smer a stískal som pritom spúšť pištoľky. Z času na čas mi zrak utkvel na červeno-sivom povrchu satelita, ktorý sa podo mnou roztáhoval takmer až po hranice obzoru.

Všetko tu bolo cudzie. Už na prvý pohľad bolo vidieť tú cudzotu. Krátery. Také ako na Mesiáci, a predsa iné. Ostré, takmer biele svetlo. Kontúry tieňa, viditeľné aj z tejto výšky. Pod bielou slnečnou farbou, ktorá sa nepodobá nijakej, akú možno uzrieť v susedstve Zeme. Na celej pologuli ležal ešte iný tieň, akoby tieň gigantického stromu bez listia. Vyrastal z hrubého pňa v blízkosti pólu, plazil sa a drobil na čoraz tenšie konáriky, ktoré sa zakrúcali pozdĺž nultého poludníka. Napínal som zrak, aby som sa uistil, či je to len tieň, alebo čosi, čo nemohla vytvoriť príroda, čo sa podobá gigantickej sieti prevodov trčiacich nad povrchom glóbu. V tej istej chvíli som si uvedomil celú nezmyselnosť svojho úsilia. Ak to bol tieň, niečo ho predsa muselo vrhať. Reflexne som pokrútil hlavou. Nezacítil som najmenšiu bolesť, ani tlak, nič, čo by bolo spôsobilé, že odrazu som začal rozmýšľať ako päťročné decko. Zrakom som naplašene preletel po snímačoch. Všetky boli v poriadku. A predsa sa niečo dialo. Muselo sa diať. Čosi, o čom som dosiaľ nemal ani tušenia, že sa mi môže pritrafiť. Zazrel som trup rakety, ku ktorej som mal namierené. Bola už veľmi blízko. Rástla mi pred očami, ako to býva vo vzduchoprázdne. Už dávno som ju mal zbadat'. Dosť zreteľne sa odrážala od sivosti glóbu, prerušovanej červeňou a od tmavomodrej farby, v ktorej tkveli hviezdy. Mechanicky som si preložil pištoľ do ľavej ruky. Pravú som natiahol pred seba, aby som sa pridržiaval boku lode, keď sa k nej dostanem.

A zrazu som sa začal báť. Cítil som sa ako zasiahnutý prúdom. Brutálny otras, šok, zastavujúci dych v prsiach a znemožňujúci premýšľať o čomkoľvek, čo by si chcel urobiť. Mojimi žilami prebehla pálčivá triaška, akoby mi do nich niekto vlival vriaci ocot. Chytil ma kŕč. Spánky sa mi zovreli a z pier mi začalo stekať tenkým potôčikom čosi teplé za golier skafandra. Necítil som bolesť. Vôbec nič som necítil. Roztriasol som sa, hlava mi tĺkla o golier prilby ako pneumatické kladivo, chvíľu som myslel, že je koniec, že ma ostrelujú. Ochromilo ma svetlo. Mikroskopická svätojánska muška pod strieškou žiarila krikľavou červeňou. Bledozelená nitka zmizla. Snímač zrazu zhasol. Ešte niekoľkokrát sa zelenkavo zablysol. Na zlomok sekundy sa opäť rozsvietil. Pred sebou som nevidel nič. Nevidel som zúfalo natiahnutú vlastnú ruku. Zacítil som úder. Reflexne som zaťal päsť. Z celej sily, ako som ešte vládol, uderil som do predmetu, čo mi stál v ceste. Zaboľelo ma to. Na chvíľku som sa spamätal. Bol som pri lodi. Týčila sa predo mnou ako hora – do výšky niekoľkých poschodí. Ako hora plávajúca vzduchoprázdnom. Necháľavo som hľadel na jej pancier, kedysi biely, teraz spálený. Zmocnilo sa ma zúfalstvo. Zdalo sa mi, že loď ma k sebe pritiahla ako úlomok hmoty motajúci sa vo vesmíre, že som sa prílepil na jej povrch, usadil sa na ňom a že už nikdy sa od neho neodtrhnem. Chvilku som nemyslel na to, čo tu robím, ani že som vo vzduchoprázdne sám, že som príletel, aby som dosiahol akýsi

cieľ, a že nakoniec som ho dosiahol. Vedel som iba jedno. Tá strašná stena predou mnou mi zabráňovala vrátiť sa k svojim Domov. Zúfalstvo silnelo. Reflexne som natiahol pred seba ruku s pištoľou a stlačil som spúšť. Znovu ma ochromil hrozitánsky záblesk. Trup lode som mal celkom pred sebou. Explózia na jeho pancieri ma prudko odhodila. Odletel som dozadu, odkiaľ som prišiel. Niekoľko sekúnd som zápasil s dychom.

Omámilo ma ticho. Snímač pod strieškou prilby raz-dva razy červenkavo a nervózne zablikal, zhasol, potom pokojne, akoby nikdy nič, začal kmitať pravidelným zeleným svetlom. Zbadal som seledýnovú nitku. Ani predtým sa nestratila. To sa mi len zdalo. Blikala rýchlosťou, akú ľudské oko nemohlo postihnúť. Teraz sa upokojila, mierne zavlňila, opísala sínusoidnú krivku a postavila sa trochu šikmo k vytýčenej trase.

Ozval sa butler. Všimol som si, že dostávam viac kyslíka. Z rámika, vtláčeného do prilby, sa vysunula matná strieborná lyžička. Ležali na nej tri zelené a jedna žltá tabletky. Prehltnol som ich. Ešte stále som plával priestorom v smere, ktorým sa moje telo odrazilo po explózii na lodnom pancieri. Loď tam bola. Dostal som sa k nej. Tým jediným som si bol istý. Bola to zemská loď. Tá, ktorú som hľadal. A ešte jedno. Nech sa stalo čokoľvek, na jej palube niet živého človeka.

Narovnal som si nohy a ruky som zložil na prsiach. Dýchal som. Míňali sa sekundy, minúty. Napokon som sa lenivo dotkol štítiku na ľavom rukáve a zavolať som Snagga. Okamžite sa ohlásil, akoby čakal iba na to. Povedal som mu, čo som prežil v susedstve opustenej rakety a že pásmo pôsobí nielen na automaty. Dodal som, že pravdepodobne ide o žiarenie alebo o polia, ktoré zasahujú niektoré nervové centrá.

– Odkedy si sa priblížil k objektu, lodný kalkulátor má medzeru v zápise, – povedal Snagg. – Prekontroloval si svoj?

– Príručné súpravy nemajú retrospektívu, – zamrmľal som. – Odvysielaj to všetko na základňu.

– Už sa stalo, – potvrdil. – Vraciaš sa? Neodpovedal som. Pomaly som zdvihol ruku s pištoľkou, aby som prečítal záznam o spotrebe energie. Mohol som sa vrátiť. Ale nič viac. Vopchal som si pištoľ za pás a uviedol som do chodu kalkulátor. Bez záujmu som hľadel na číselka, aké sa objavovali v miniatúrnom oválnom okienku. Súradnice mojej polohy, dráhu prejdenej cesty, vzdialenosť od lode a od cieľa... Mohol som si to odpustiť. Prostým okom som po celý čas pozoroval kontúry zemskej rakety, odrážajúce sa od rozhviezdeného temného blankytu. Ak som sa mal niečo dozvedieť, tak nie prostredníctvom kalkulátora. Ešte raz som siahol na ľavý rukáv. Prepojil som svoju diagnostickú súpravičku na analyzátor a prepol som ho na zvuk. Okamžite sa ozval. Dozvedel som sa, že som veľmi unavený.

Psychická rovnováha narušená pod vplyvom mocných podnetov. Akých podnetov?

Butler ma vyčerpávajúco informoval o tom, čo sa deje v mojich mozgových centrách, v srdci, pľúcach, podal charakteristiku chemických premien vo svaloch a tak ďalej. Potom som sa dozvedel, že veľmi rýchlo nadobúdam rovnováhu. Mohol som si zagratulovať. Keby nie to, že naďalej som nič nevedel. Ak ide o to, čo je naozaj dôležité.

Preskúmaný bol celkový stav môjho organizmu. Ani zmienka o tom, čo ma priviedlo do takéhoto stavu.

Keď som sa ocitol v dosahu poľa obklopujúceho opustenú raketu predošlej expedície, kalkulátor materskej lode stratil spojenie s aparátou inštalovanou na vákuovom skafandri. Ale ak oni v kabíne pozorovali jeho prácu na kontrolnej obrazovke, mohli uhádnuť, čo sa so mnou deje. Nezmysel, – konštatoval som chladne. Z toho pásma nemožno získať nič. Videli to isté, čo prijímal kalkulátor. Chaos.

„Merkúr“ odmietol poslušnosť. V tomto prípade, – pomyslel som si, – človek sa ukázal rovnako nespoľahlivý ako stroje. Hoci, ktovie? Veď som sa vrátil. Sám. Pochybujem, či by sa to podarilo niektorému z našich automatov. Tak či onak, môj strach nezaregistrovali. Ani zúfalé, bezradné metanie sa. Škoda.

Viem, že ľudia sa hanbia za strach. Nie za zľaknutie: za strach. Doktorí sa veru boja. Tým sa to stáva častejšie ako raz v živote. Pokiaľ ide o mňa, strach bol pre mňa čímsi rovnako zaujímavým ako napríklad supravodivosť. A čímsi rovnako neosobným. Tak ako sa moje nervové vlákna nemohli odrazu zmeniť na kryogenické káble, takisto som sa nemohol báť. Je to otázka výchovy, ale aj korektúry genetického kódu. A aj výcviku. Atmosféry obklopujúcej našu úzku spoločnosť. Ale predovšetkým – neuropsychickej stimulácie.

A predsa som prežil zopár, ba aj viacej minút ozajstného strachu. Musím to preskúmať. Tak, ako sa skúmajú príčiny kozmickej katastrofy. Chladne a do konca. Keby mi niekto povedal, že by som sa mal hanbiť za ten strach, pozrel by som naňho ako na blázna. Napokon, nie iba ja sám. Aj Snagg, aj Riva, každý z nás.

Bude sa treba seriózne pustiť do tých polí, vyžarovania alebo čo to vlastne bolo. Pošlem vyčerpávajúci kód do Budorusu. Nech tiež pohnú mozgami.

Dovtedy sa treba dostať k tej lodi. Lenže, to sa ľahko povie. Azda keby sa automatické stimulatory dali nahradiť nejakými mechanizmami... pospájať ich prevodmi... Nie, to je nanič. Po prvé, nič také sme na palube nemali, a po druhé, nervové vlákna sú tiež len prevody. A ako sa ukázalo, prístupné sú aj silám, ktoré pôsobili v susedstve mŕtvej rakety. Naivne sa pokúsiť ešte raz? Mykol som plecami. Na toto mimovoľné gesto mi odpovedalo celé telo a lenivo prešlo do vertikálnej polohy. Usmial som sa. Už som sa spamätal. Vytiahol som pištoľku, zdvihol tachdar, nastavil kurz na „Urán“ a stlačil som spúšť. Tentoraz som priveľmi neokolkoval. K prielezu som sa skôr doplazil než doplával, obľapajúc drsný pancier rukavicami. Energetický zásobník pištoľky bol vyprázdnený do posledného miligramu.

Ani sa nepohli, keď som vošiel do kabíny.

– Kód? – spýtal som sa a rozvalil vo svojom kresle.

– Vyparil sa, – zamrmľal Riva.

Neboli so mnou spokojní. Určite vyhutovali, ktorého z nich teraz pošlem, aby vykonal tú robotu za mňa. Pozbieral som útržky záznamov z retrospekcie, pridal vlastnú kompletnú správu, doplnenú dojmami Rivu a Snagga z pozorovania obrazovky analyzátoru, na ktorej nebolo vidieť, že sa bojím – a odvysielal som ešte raz celý materiál na základňu. Potom som Rivovi prikázal naprogramovať sondu.

– Laserovú? – spýtal sa neochotne.

– Komunikačnú, – odpovedal som. – Pripoj k nej zo dvesto metrov kábla s elektromagnetom. Nech zastane nad

objektom v primeranej vzdialenosti. A nech sa pokúsi vytiahnuť ho z toho pásma.

– Ak nie je stabilizované zo samej lode, – zašomral Snagg. – Alebo jej prostredníctvom.

– Ved' práve, – odsekol som.

Bola to jediná šanca. Ak zdroj póla, ktoré nepripúšťalo naše spojovacie prostriedky, ležal mimo opustenej rakety, treba ju odtiaľ vziať. Ak nie... porozmýšľame, čo ďalej. Naše sondy neboli vybavené udicami. Riva musel prejsť do transportnej komory a prevandrovať niekoľko lodných podlaží. Chvilu trvalo, kým sa vrátil. Sťažka dopadol do kresla, preladiť vysielanie na vedľajšiu, kontrolnú obrazovku, zaostril obraz a bez toho, žeby sa k nám obrátil, zavrčal:

– Môžeme štartovať.

Neumat práve dokončil program pre sondu. Vysielal ho teraz jej automatickému pilotovi. Bola to malá súprava s pomerne nepatrnou kapacitou. Videl som, že niektoré informácie sa opakovali dva, ba aj tri razy. Napokon sa v rohu obrazovky rozžiariť druhý signál.

– Sonda, – zavelil som.

– Áno, sonda, – zopakoval Riva.

Niečo pod nami krátko zamňauklo. Obrazovkou preletel rad farebných svetielkujúcich perličiek. Riva viedol aparáturu po vysokej, parabolickej dráhe najmenšou rýchlosťou, akú sme si len mohli dovoliť, aby sme nezdeformovali trajektóriu letu.

– Ukáž mi to, – povedal som.

Zapol víziu. Na obrazovke sme zazreli kúsok oblohy a priestor vyplňajúci povrch glóbu. Na jeho pozadí loď. Veľká raketa, jedna z tých prepychových, ktoré vybavili tak dokonale, že početné posádky v nich nemali o nič horšie podmienky ako na základniach. Jasný. Nestavali ich pre Inforpol. Ilúzia nikdy nebola úplná, ale ľudia sa nestážovali ani po mnohých rokoch práce vo vzduchoprázdne.

Riva upravil objektív a priblížil obraz.

Pred chvíľou som tam bol. Dotýkal som sa toho drsného panciera, akoby stmaveného od ohňa. Osemsto, hádam deväťsto metrov. V porovnaní so vzdialenosťami, na aké sme privykli, škoda slov. Vrátil som sa však odtiaľ s prázdnyimi rukami. A mohol som si ešte gratulovať, že som mal šťastie.

Objektív sondy sa pomaly plazil po trupe lode. Odhaľoval známe tvary, aké sa opakovali na všetkých zemských raketách s posádkami. Hruškovité nadstavce dýz pri korme rozšírené, charakteristické držiaky neoceniteľné pri prácach na pancieri vo vzduchoprázdne, zatresnutá záklópka prielezu, siete antén, kryty objektívov, napokon prvé písmená, biele, obrovské, vytvárajúce nápis, čo sa ťahal od hlavice do polovice trupu. Začal som slabikovať. H... É... L... – opakoval som písmená, keď sa postupne objavovali na obrazovke. Ale stačili tie tri, aby sme uhádli, čo máme pred sebou.

„Hélios“.

Thornsova loď. Jedna z dvoch, ktoré vyslali hneď za „Monitorom“.

– Dvesto päťdesiat, – zahlásil Riva.

Pozrel som na ukazovateľ kalkulátora. Sonda letela presne podľa programu. Minula najvyšší bod dráhy a miernou parabolou sa začala spúšťať na loď.

– Dvesto.

Celú obrazovku zaplnil fragment panciera rakety. Rástol pred očami pomaly, ale zreteľne. Škvrný, aj tie najmenšie držiaky a spoje sa čoraz väčšími približovali, stávali sa zreteľnejšie.

– Sto päťdesiat.

– Dost', – povedal som. V tom istom zlomku sekundy obrazovka vzbĺkla mútnou, bezfarebnou žiarou. Obraz zmizol, akoby ho sfúkla explózia.

– Nula, – povedal dôrazne Riva.

Nula. Koniec. Na palube sondy nebol človek, ktorý by v zúfalstve namieril hlavňu pištole na pancier lode a odrazil sa tak za hranice pásma, paralyzujúceho spojenie. A nielen spojenie.

– Tuším sa mi zazdalo... – začal Snagg.

– Nezazdalo sa ti, – prerušil ho hrubo Riva.

Tak veru. Nebolo to zdanie. V poslednom sekundovom zábere, ktorý sa ukázal na obrazovke, objektív sondy objavil malý okrúhly predmet vo vzdialenosti niekoľkých metrov za trupom „Héliosa“.

– Idem to pozrieť, – zahundral Snagg. Zišlo by sa. Nevedel však to, čo ja.

– Nie, – povedal som.

– Sonda? – spýtal sa Riva. – Dobré. Ešte zopár ich ostalo. Potom urobíme nové. Najradšej z penolitu. Vystrihneme si ich nožičkami.

– Nie. Nie sonda, – odvetil som pokojne. – Priprav mi dvesto metrov kábla a odnes ho k priepustu.

Chvilu nehybne sedel a pokojne, skúmavo si ma premeriaval. Potom sa bez slova zdvihol z kresla a pobral sa k priechodu do hibernačnej kabíny. Až odtiaľ sa vchádzalo do ďalších miestností lode, ale predovšetkým do šácht. Začul som Snaggov hlas:

– „Hélios“, – povedal akoby pre seba. – „Hélios“, – zopakoval. – Som zvedavý, kým ťa vyplášil odtiaľ Krosvitz... Spomenul som si na rádiogramy zachytené v Budoruse...

– Tam zostal Areg, – opravil som ho. – Krosvitz pristával s ostatnými.

– Viem, – zašomral Snagg. – Ale mohol sa vrátiť, keď posádka opustila loď.

Nerozmýšľal zle. Treba len doplniť, že Krosvitz sa nevrátil.

V kabíne zavládlo mlčanie. Odrazu som sa hlboko zohol a pritlačil som čelo k iluminátoru. Zbadal som teleso vretenovitého tvaru. Nehybné čnelo vo vzdialenosti niekoľko sto metrov. „Jupiter“. Hlavicu mal trochu zdvihnutú,

akoby sa pripravoval na odlet. Zásoby energie mu dovoľovali niekoľkokrát premerať cestu do blízkosti nášho Slnka a späť. Veľká chemická výrobná vznášajúca sa vo vzduchoprázdne. Továrň na antihmotu, schopná v zlomku sekundy rozprášiť nebeské teleso strednej veľkosti. Plameňomety.

Zdvihol som hlavu. Na opačnej strane, ktorú som nemohol vidieť, ležala sesterská loď „Jupitera“ – „Merkúr“. Vyzbrojená ani lepšie ani horšie ako prvá. Medzi nimi „Urán“. S ľuďmi. Vybavený takisto ako tamtie dve. Ak nie lepšie. Čo si želať viacej. Zem mohla vyslať sem desať takých eskadrií, ako je naša. Päťdesiat. Sto. To však už nemalo význam. Asteroidu je celkom ľahostajné, či na jeho povrchu vybuchla jedna antiprotónová bomba alebo tisíc. A opačne. Ak niekto nájde účinný spôsob proti antiprotónom, ak sa dokáže ochrániť pred jedným plameňometom, ubráni sa pred celou batériou.

„Hélios“. Spomenul som si na prvú výpravu, kontaktnú. Ak sme hneď pri výstupe na obežnú dráhu satelita Tretej natrafili na zemskú loď, aspoň zdanlivo nepoškodenú, možno nájdeme aj dve ďalšie. Na prvej odletela Ann. Ann, ktorú čakajú. Bol som zvedavý, či je taká pekná ako Lina. Usmial som sa. Lina.

Riva sa nevracal. Azda čaká pri priepuste. Vstal som, pretiahol som sa, pričom som dával pozor, aby som si nebuchol hlavu o vyčnievajúce rámiky snímačov a pomaly som sa pohol k dverám. V kormidelni bolo pekne tesno. Kreslá sa nám takmer dotýkali tučnými penolitovými operadlami. Celá čelná stena bola rozdelená na obrazovky, zostavené do troch radov, jeden nad druhým. Pod nimi pulty. Uprostred hlavná obrazovka neuromatu. Celkom hore stovky blikajúcich snímačov. Iluminátory boli tiež obrazovkami, ale pripomínali okienka, aké bývali umiestnené v kajutách starých plachetníc. Móda je už raz taká.

Zvyšok priestoru vyplňali kreslá so spomínaným príslušenstvom, osobné súpravy členov posádky a strašná spleť napájacích vodičov. Netreba sa čudovať. Túto loď stavali špeciálne pre Inforpol. Jej projektanti brali, ako vidieť, čo najvážnejšie do úvahy možnosť, že nás pokrájajú na kúsky, a len neochotne odstúpili od tohto zámeru. Nakoniec nám ponechali trochu miesta. Akurát toľko, aby sme v prípade potreby dočiahli na prepínače. Ale do kresiel sme liezli nohami dopredu, ako do spacích vakov.

Snagg sa trochu nadvihol a obrátil sa tvárou ku mne.

– Idem s tebou, – ozval sa.

– Nie.

Stuhol. Dlaňami sa chytil operadla a nahol sa dopredu.

– Prečo?

Prečo, – zopakoval som v mysli. Pýta sa, prečo. Znie to milo a prosto.

No Snagg nedúfa, že dostane odpoveď. V Korpuse nebýva zvykom vypytovať sa, keď ide o akciu. Velitelia povedia, čo treba. Ani slovo menej. Ak čosi zamlčia, znamená to, že nemajú čo povedať. Majú práve také spojenia so psychotrónom alebo stimulátormi ako každý vykonávateľ ich rozkazov. Jedni aj druhí spracúvajú v tom istom čase to isté množstvo informácií. Pred odletom myslia všetci súčasne a rovnako.

Nie. V Inforpole nebýva zvykom vypytovať sa. Ani odpovedať.

Chvíľu som sa babral pri pulte. Odpojil som niektoré súpravy a pridal niekoľko zosilňovačov do bloku, spojeného so súpravičkami môjho skafandra. Regulátor selekcie som potiahol až po odpor. Zosilnil som korektúru. Nemohol som urobiť nič viacej.

Pred východom som na chvíľku zastal a poohmatával skafander. Nič mu nechýbalo.

– Zrkadielko, – dostihol ma hundravý Snaggov hlas.

Podišiel som k umývárke a nahol sa nad trojuholníkové zrkadlo, vmontované do steny. To, čo som zazrel, nebolo príjemné. Pery som mal popraskané a spuchnuté. V kútiku úst mi zaschol jarček krvi.

Navlhčil som si tvár sterilizujúcou tekutinou a dôkladne som ju vyutieral. Neponáhľal som sa.

– Veru tak, – zašomral som, vracajúc sa k dverám. Musel som vtiahnuť brucho, aby som sa pretisol medzi hranou plynovej umývárky a operadlom Snaggovho kresla. Ten sa zrazu obrátil ku mne a stíšeným hlasom sa spýtal:

– Povieš?

Zastal som. S úsmevom som naňho pozrel a položil som mu ruku na plece.

– Mhm, – zammlal som. – Poklebetíme si, keď sa vrátim. Potom budeme mať fúru času.

Odpovedal úsmevom. Tvár mu náhle omladla. Bola to tvár chlapca, ktorý ešte všetkému nerozumie, ale vie, že sa môže pokojne usmievať. Lebo nemusí nikoho presviedčať ani o svojej sile ani o svojej odvahe. Zľahka som ho poklepal po pleci, obrátil som sa a šiel rovno k priepuste.

Riva už čakal. Opieral sa o pancierovú záklopku prielezu a vyzeral tak, akoby túto polohu už niekoľko dní nezmenil.

Keď som sa priblížil, zohol sa, zammlal čosi nezrozumiteľné, potom mi podal koncovku kábla, odvinutú z veľkého kotúča na ľahkom pohyblivom bubne. Bez slova som prešiel okolo, odtiahol som západky a vošiel do priepustu. Riva posunul za mnou bubon, povedal „to je všetko“, alebo niečo podobné, a zatresol záklopkou. Upevnil som si prilbu, za pás som strčil rezervnú pištoľ a keď tlak zostúpil po zelenú čiarku na spodku štíhleho, kolmo umiestneného snímača, uviedol som do chodu automat prielezu. Po druhý raz v tento deň sa roztvorilo predom mnou vzduchoprázdno.

Na prahu som zastal. Vyklonil som sa a vysotil som z lode bubon s navinutým káblom. Letel do priestoru neobyčajne pomaly, odkrúcal sa pokojnými, zvlnenými serpentínami. Ako v spomalenom filme. Keď mi zmizol z očí, priviazal som si druhý koniec kábla k oceľovej sponke na páse skafandra, skontroloval som smer a stisol spúšť pištoľky.

Tentoraz som sa nepokúšal o nijaké manévry. V pravidelných časových intervaloch som uvoľňoval spúšť a krátkymi odrazmi som zrýchľoval svoj let k rakete. Chcel som sa ocitnúť pri jej pancieri po čo najkratšom pobyte v nebezpečnom pásme.

Po prvých sto metroch som si pripomínal, na čo som myslel predošlý raz, keď som sa približoval k mŕtvej lodi. Teraz som sa rozhodol sústrediť myšlienky na nejaké sympatické obrazy. Prirodzene, nemohlo to mať nijaký význam. Ale,

ktovie?

Pomyslel som si na Itiu. Na jej ružový župan. Na Ustera. Láska je dôležitá vec. Je však aj príjemná? Vedel som, že býva príjemná. Ale takto som o nej nemohol premýšľať. Aj keď som na ňu myslel bez hnevu a bez žiaľu.

Itiina tvár sa v mojej mysli rozmazala, vyjasnila a zrazu sa premenila na Lininu tvár. Ako v krátkom nepokojnom sne. Usmial som sa.

Bledozelená nitka sa nepatrne odchyľila od určenej dráhy. Jedným úderom plynového plameňa som ju vyrovnal a v tom istom zlomku sekundy som zacítil, že sa stávam ľahkým, že moje telo stráca hmotnosť. Nebol to bezváhový stav. Čosi také, čo sa mi nikdy predtým nestalo. Akoby som bol tichom, čo vyplňa najtenšie stienky skafandra, čo jestvuje len v predstave. Vedel som, bol som si úplne istý, že niet takej veci, takého javu, ktorý by bol v stave narušiť toto ticho, pomútiť pokoj, aký zavládol v mojich myšlienkach. Ak vôbec možno nazvať myslením tie lenivo sa miešajúce a premiestňujúce obrazy.

Linina tvár ožila. Pozrela na mňa ospanlivým pohľadom, privrela viečka a pohla perami, akoby nečujne vzdychla. Vlasý jej padali do čela. Krátke svetlé vlasý, iba trošilinku tmavšie ako moje. Musela byť noc plná hviezd. Dobrých hviezd, ďalekých, na ktoré sa dá dívať s potešením, keď pod nohami cítime tvrdú zemskú skalú.

S úsmevom na perách som natiahol ruku, aby som sa jemne dotkol jej tváre, zacítil jej teplo, dotykom prstov upokojil jej kožu, svaly, nervové vlákna, v ktorých sa skrýval podvedomý nepokoj, rušiaci spánok. Prečo sa znepokojuje? Aha, – pripomenul som si, – čaká.

Nemala by sa znepokojsvať. Mala by byť taká ako ja. Napol som pamäť, aby som vo svojej minulosti našiel čosi, čo navždy odstránilo z môjho života nepokoj. Nepodarilo sa. Nič to. Na čo som to myslel? Už viem. Na nepokoj. Hej. Také niečo som ešte neskúsil. Naozaj. A napriek tomu nikdy v živote som nebol taký pokojný ako v tejto chvíli. Takým pokojom, čo hraničí so šťastím.

Šťastie. Odrazu sa mi zachcelo smiať. Aj som sa nahlas rozosmial. Cítil som, že moje pľúca sa dožadujú kyslíka. Ale nemohol som sa upokojiť. Zachádzal som sa od smiechu v mäkkej obliečke skafandra a lenivo som kýval nohami ako veľká vážka zaliata sirupom. V živote som nevidel nič také smiešne ako to pomarančové svetielko pod strieškou prilby. Vôbec mi nerezalo oči. Ani ostré nebolo. Skôr príjemné. Lahodné. Natiahnutou rukou som zrazu narazil do čohosi mocného a tvrdého. Snažil som sa to chytiť rukavicou. Nevieam prečo, ale toto sa mi zdalo menej zábavné. Loď, – pomyslel som si. – Vraciam sa domov. Poklopal som po drsnom pancieri. Prichytil som sa ho otvorenou dlaňou. Usiloval som sa neprísť o tento dotyk, akoby som potreboval oporu, ktorá by mi pomohla udržať sa v tmavomodrom vzduchoprázdne, plnom šťastia a pokoja. Začal som rozprávať. Vysvetľoval som Line, že sa vraciam.

– Vraciam sa domov, – zopakoval som nahlas.

Domov. Detstvo? Nie, škola. Ubytovanie v klube na základni. V príjemnom, zemskom klube. Tentoraz slovo „príjemný“ bolo použité správne. Musel som si kvôli tomu pomyslieť aj na niečo, čo sa v podstate ukázalo ako nie veľmi milé. Čo to mohlo byť?

Uster. Usmial som sa naňho. Srdečne, ako voľakedy.

Pritisol som prsty na drsný trup lode. Začal som sa veľmi pomaly posúvať pozdĺž jej boku a hľadal som známe svetielko pozývajúce do prielezu. Zrazu som o niečo šuchol. Nebol to prielez.

– Počkaj, – povedal som Itii. Prikývla. Bola vážna. Priveľmi vážna. Ani stopy po úsmeve. Hľadela na mňa chladne, skúmavo, nesúhlasne. Pochopil som, že čosi nie je v poriadku. Nesmie sa tak dívať. Napokon, prišiel som sem po Ustera. Znehybnel som. Po Ustera? V takom prípade to musela byť Lina.

– Nič ti nepomôže, – povedal som si, – ak budeš takto rozmýšľať. To je Itia. Ona mi prekáža.

Pomaly, vnútorne uspokojený, akoby som vymyslel niečo neslýchane dôvtipné, odopol som si kábel od pása a priviazal ho o hrubé ucho, trčiace z trupu lode. Spravil som uzol, druhý, zatiahol, ako som len vládala a vyskúšal. Vydrží. Vtedy som si uvedomil, že druhý koniec kábla mizne vo vesmíre. Tam je Itia. Možno, že čaká vnútri, hneď za tou mnohospochodovou stenou, čo mi zabláňa pohľad na Mesiaca. Udreľ som skrčenou rukavicou, raz a ešte raz. Nič. Tvrdá skala. Mlčiaca. Zostal mi už iba tento kábel.

Jemne som ho chytil do dvoch prstov a zľahka trhol. Podarilo sa. Ihneď sa mi začal okrácať okolo tela, najprv lenivo, akoby prekonával odpor, potom čoraz rýchlejšie. Opäť sa mi zachcelo smiať. Trhol som silnejšie. Telo sa mi prudko zakolísalo.

Kábel sa mi vytrhol zo zatvorenej rukavice. Spotil som sa od tohto ustavičného zrýchľovania kyvadlového pohybu pleca. Spotil som sa a súčasne sa ma zmocňovala ospanlivosť. Musím si pospať. Ale najprv počkám, kým bude tu, pri mne. Kto? Itia? Lina? Na tom nezáleží. Line by bolo ťažšie. Istotne. Ale mne... Je to možné, že mne by bolo ťažšie s Itiou? Zovrel som kábel mocnejšie. Natiahol som ruku pred seba a potiahol zo všetkých síl. Letel som. Vo, vesmíre sa premiestňovalo moje telo. Nie kábel. Teraz som to cítil. Letel som. Vôbec nie tak voľne, ako by sa mohlo zdať.

Zotmelo sa. Až po chvíli som pochopil, že lampička snímača nad mojimi očami pohasla, tlel v nej ešte mikroskopický ohník, ťažko postihnuteľný po kriľavej červeni, ktorá ma oslepovala také dlhé minúty. Začul som tichý, zrýchlený hlas butlera. Nevšímal som si ho. Pred očami som ešte mal tie tváre. Itia, – zamrčal som. Bola to nepríjemná myšlienka. Chytil som kábel a vystrelil som z pištole smerom k „Héliosu“. Nepohol som sa. Stál som pevne na mieste. Nečakane som našiel mocnú oporu. Tak to má byť. Svoje som urobil.

Musel som vyčkať, kým sa nitka tachdaru vyrovná s vytýčenou dráhou. Len čo som si zaistil smer letu, obrátil som hlavu a potiahol späť.

V pripustnej komore som sa zabavil dlhšie ako zvyčajne. Zložil som prilbu. Hodil som ju do kúta, na kopu padákov, podišiel k dverám a čelom som sa oprel o studenú, ťažkú záklonku. Prišlo mi na um, že po prvý raz som neposlúchal butler. Nemal som nijaké racionálne príčiny, aby som ignoroval jeho príkazy. Alebo rady. Podriaďovali sme sa im podvedome, automaticky. Ako šoféri svetlám na križovatkách. Ako vidieť, stav, do akého privádzalo ľudský nervový

systém pole pri mŕtvej rakete, zotrval aj po odchode z neho. Ako slabý pozostatok, naoko nebadateľný. Keď som však podcenil osobnú aparáturu, musel som byť vyvedený z rovnováhy. Okrem účinkov onoho pásma som nenachádzal inú príčinu. Treba sa presvedčiť, do akej miery môže byť tento následok trvalý. Alebo či pásmo neúčinkuje istým spôsobom aj mimo svojho ohniska, kde prichádzajú k slovu impulzy, alebo skôr psychické brzdy. To by vysvetľovalo Snaggovo a Rivovo správanie sa, prekračujúce normu. Najmä Snagg. Tie otázky. Akoby nespokojnosť. Stav hraničiaci takmer s emóciami. Treba sa tým zaoberať. Musím skontrolovať programy našich diagnostických súprav. Určite sú v nich medzery. Narovnal som sa, až mi kosti zaprašťali, hodil som očkom po automate prielezu a otvoril záklopku.

5. / CHLAPÍK Z KORPUSU

Sedeli vo svojich kreslách v takých polohách, v akých som ich zanechal a pôsobili dojemom, že za mojej neprítomnosti sa neprihodilo nič, čo by zasluhovalo pozornosť. Nikto z nich ani na moment neodtrhol zrak od farebných skladačiek snímáčov, keď som sa pretískal húštinou prevodov a mieril som k svojmu penolitovému kreslu.

Konečne som sa s pocitom úľavy pohodlne natiahol. Vyčkal som, kým automat spojil aparáturu môjho skafandra s palubnými súpravami a poprezeral som obrazovky.

V popredí bolo vidieť svetiacu striebnistú niť, vybiehajúcu z dolného rohu. Širokým oblúkom pretínala obrazovku na dve takmer rovnaké časti. Naozaj som to urobil. Spojil som opustenú raketu s „Uránom“. Kábel bol solídny. V každom prípade dostatočne solídny na to, aby sa dala pohnúť masa „Héliosa“, ktorý by na Zemi alebo v akomkoľvek poriadnom gravitačnom poli vážil dobrých niekoľko tisíc ton.

Mohol som na to pozerieť s uspokojením. Keby mi od detstva neboli vtĺkali do hlavy presvedčenie o absolútnej neužitočnosti niečoho takého, ako je spokojnosť alebo nespokojnosť. Človek sa občas ocitne pred úlohami takého typu, že rozličné, ináč krásne pocity, môžu len sťažiť ich splnenie. Napríklad to, čo robíme tuná. Ozbrojená misia vo sfére neznámej civilizácie. Civilizácie, na akú človek myslel tisíce rokov. S akou spájal veľké a veľmi osobné nádeje. A keď ju napokon našiel, jeho osamotenosť vo vesmíre sa len prehĺbila. Lebo súčasný človek nie je dosť tvrdohlavou bytosťou, aby sa cítil menej osamotený na neobývanom ostrove ako v nepriateľskom obkľúčení.

Veci dospeli až tak ďaleko, že už nestačilo schovať hlavu do piesku. Niektorí sa do toho museli pustiť. Zachrániť Zem pokoj. A až potom dať jej obyvateľom, všetkým, s výnimkou jednej tisícky, príležitosť vzdychať a reflexívne sa vzrušovať.

V kabíne odrazu zaznel zvýšený Rivov hlas:

– Je tam čosi!

Aj my sme si to hneď všimli. Korma „Héliosa“, premiestňujúceho sa smerom k nám, odokryla zrazu niečo maličké, čo bolo prostým okom neviditeľné a dosiaľ sa našim kamerám skrývalo za trupom rakety.

– Takéto dačo, – zahundral Snagg. V jeho hlase zaznelo ponuré zadost'účinenie.

Riva neodtŕhal zrak od snímáčov.

– Uvidíme, – zammlal som.

– Chceš tam ísť? – spýtal sa Snagg. Obrátil sa tvárou ku mne. Jeho pohľad bol výrečný a hovoril, čo si myslí o perspektíve novej prechádzky.

– Nie, – povedal som pokojne. – Odstránime to z cesty.

Chvíľku na mňa ešte pozeral, akoby si overoval, či si z neho nestriemam, potom prikývol a venoval sa svojmu pultu.

Prešli sme už dobrých dvesto metrov, cúvajúc spolu s loďou, ktorou sem pred šiestimi rokmi prileteli ľudia a ktorú sme mali teraz priviazanú skleným káblom. Brzdíace trysky fungovali bez prestania a vyhadzovali pred seba prstenec rozžeraveného plynu, ktorý okolo hrotu lode vytváral efektný farebný golier. Prvý raz sa mi podarilo vidieť niečo podobné. Ale strašne zriedkavo sa tiež stávalo, aby čelné dýzy spaľovali také nepatrné množstvo energie. Rýchlosť vystreľovaných plynov bola totiž smiešne malá, ak si uvedomíme podmienky, v akých sa obyčajne spúšťajú brzdíace trysky.

Prešlo ďalších desať minút. Predmet, svietiaci na obrazovke, sa od „Héliosa“ vzdialil na šesťsto metrov. Aj keď sme brali do úvahy všetky možné odchýlky, malo by to stačiť. Keď som sa ja približoval k lodi, hranica paralyzujúceho pásma v nijakom prípade nepresahovala sto metrov.

Nahol som sa nad Snaggov pult. Chcel som to urobiť sám. Na sekundu, možno na pol druhej, som dal plný plyn.

Brzdíace trysky vybuchli mocným plameňom. Tentoraz sa veru nedalo hovoriť o nejakom golieri. Zacítil som mocné trhnutie dopredu. Súčasne som dvakrát udrel hlavným ťahom z kormy. „Urán“ sa zastavil až priveľmi rýchlo. Všimol som si, že Riva na mňa vrhol krátky, akoby začudovaný pohľad. Nič to. Zato „Hélios“ začal navidomoči rásť. V hľadáčiku sme už videli posúvať sa jeho tučný trup. V tmavomodrom mori sa objavovali stále nové hviezdy. Netrvalo ani päť minút, keď nám podplával pod ľavý bok a vyrovnal sa s nami. Chvíľu sme mali na obrazovkách jeho kormové dýzy, hruškovito roztvorené, čierne ako tlamy stredovekých kanónov.

Rivu som poslal do priepustu, aby vytiahol kábel. Sám som sa venoval hľadáčikom. Ľavú ruku som nepretržite držal na vypínači hlavného ťahu, rátať s nevyhnutnosťou okamžitého odrazu v tom prípade, keby nebezpečné pásmo privandrovalo spolu s „Héliosom“ a obklopilo nás svojím paralyzujúcim žiarením. Ale nič sa nedialo.

Boli iba dve možnosti. Buď obyvatelia sústavy Alfa umiestili sily stabilizujúce pásmo do vnútra zemskej lode, ktorej sa zmocnili, alebo vinníkom bude ten malý objekt viditeľný na tachdare ako iskierka, či skôr svetielkujúci bodík. Pokiaľ ide o „Hélios“, i tak mu budeme musieť venovať trochu času. V každom prípade viacej, ako si to vyžadovala ostražitosť.

Oprávnene sme mohli pochybovať, že nám dajú na obežnej dráhe pokoj, keď nás „privítali“ už na hranici svojej sústavy. Nech je však ako chce, čím rýchlejšie sa do toho pustíme, tým lepšie.

Preto som povedal Snaggovi, že chcem odstrániť tú maličkosť. Teraz vystačí to, čo nájdeme na palube opustenej lode. Bol som za to, nemať pod nosom iný objekt, ktorý by bolo treba preskúmať. A keby sa malo ukázať, že tvorcom poľa je zariadenie inštalované vo vnútri lode... Nepredbiehajte však fakty.

Počkal som, kým sa Riva vráti na svoje miesto pri pulte a rozkázal som mu pripraviť vrhač antihmoty. Rozhodol som sa skončiť s akoukoľvek zábavou. Keby dačo, jedným úderom sa zbavíme toho ligotavého puntíka, kábla, ktoré spája nás so zemskou loďou a, žiaľ, aj samého „Héliosa“.

Riva nastavil automat za pár sekúnd a priam stuhol s rukou nedbalo opretou o pult, takže taster hľadáčika sa ocitol v dosahu jeho prstov.

Vtedy som potiahol spúšť. Obrazovka sa prudko rozvlnila, v nasledujúcej chvíli ju preťal košatý záblesk. Obrazovka spustla. V našom susedstve bol už iba jeden objekt. Ak nerátame „Jupiter“ a „Merkúr“.

Nepochybne by bolo zaujímavé prezrieť si zblízka to, čo už nejestvovalo. Ale usudzujúc podľa prijatia, aké tu pripravili pozenšťanom, mohli sme byť istí, že ešte neraz budeme mať príležitosť. Mohli sme si len želať, aby sa to nestalo prirýchlo.

Prišiel rad na „Hélios“. Nemohli sme však riskovať spojenie lodí, kým sme nemali istotu, že pásmo, v ktorom trčal, sa rozpadlo spolu s neidentifikovaným objektom, spáleným plameňometom „Urána“. A tak predsa prechádzka. Pokusy naštartovať motory opustenej rakety na diaľku boli bezvýsledné. Nebolo to lepšie ani s automatom prielezu.

Neodpovedala ani jedna súprava „Héliosa“. Naše impulzy prenikali loďou alebo sa od nej odrážali ako od prvého poriadnejšieho meteoru.

Tentoraz som nepoužil pištoľku. Jednoducho som sa vyšplhal po kábli ako po vlečnom lane hodenom ponad vodu. Netrvalo ani päť minút a rukavicou som sa dotkol boku rakety. Bez akýchkoľvek halucinácií, dotieravých myšlienok alebo niečoho podobného.

Oboplával som loď dookola a pozorne som prezeral jej pancier. Bol v poriadku. Nepodarilo sa mi objaviť ani stopu po nejakej havárii, nešťastí alebo priestrele. Záklopky laserových batérií a plameňometov boli čierne, zadymené. Vyzerali ako dýzy po dlhom lete v atmosfére.

Osobný prielez bol hermeticky zatresnutý. Ani som sa nepokúsil zavolať priepustový automat. Nič by z toho nebolo. Už som vedel, prečo „Hélios“ mlčí. Jeho energetické zásoby boli úplne vyčerpané. Meniče prestali posilňovať palubnú aparaturu včítane automatického zameriavacieho vysielacza, ktorý spotrebuje smiešne malé množstvo paliva. Nebolo ťažké na to prísť. Prosto, nevedel som si predstaviť nijakú inú príčinu mŕtvoty lode. Chcel by som vidieť toho, povedané v úvodzovkách, kto by prišiel s hypotézou vysvetľujúcou okolnosti, za akých sa vyprázdnil zásobníky raketových generátorov.

Podišiel som k dopravnému prielezu. Presne to isté. Na rozdiel od predchádzajúceho, tento sa predsa dal otvoriť zvonka. Sňal som magnetické veko, vlisované do panciera, inštalované pre prípad, že by celá posádka musela opustiť loď a za jej neprítomnosti by automaty odmietli poslušnosť. Nepočul som, že by sa to doposiaľ dakomu bolo pritrafilo, ale to na veci nič nemení.

Oprel som sa o pancier medzi násadou dýzy a poistkou dopravnej záklopky a zavolať som Snagga. Povedal som mu, aby vzal „Škorpión“, trochu chemického paliva a zopár náhradných súprav do riadiacich automatov.

O niekoľko minút sa tmavomodré pozadie, na ktorom sa černel masív „Urán“, rozjasnil fialovým výbuchom. Snagg štartoval. „Škorpión“ nebol dosť veľkým vozidlom na to, aby som mohol vidieť jeho kontúry, črtajúce sa pod hviezdami. Keď som sa lepšie prizrel, zbadal som len akési mračno čierne, ktoré postupne zakrývalo ďalšie a ďalšie hviezdy.

Snagg navádzal „Škorpión“ po širokej parabole. Keď sa dostal na tangentu s kormou „Héliosa“, zastavil niekoľkými údermi brzdiacich trysiek. Obrátil raketku hlavicou ku mne, zhasol motor a vznášal sa ako mŕtvy hmyz. Celkom pripomínal škorpióna, najmä pre ostré ústie plameňometu. Bolo to jedno z najmenších lietajúcich vozidiel, aké sme mali na palubách.

Keď sa ocitol tak blízko, že by som ho mohol dosiahnuť jedným výstrelom pištoľky, spod hrotu „Škorpióna“ sa vysunuli dva dlhé, elastické fúzy magnetických svoriek. Prešlo ešte niekoľko sekúnd a v otvorenom prieleze rakety, trčiacej už bez pohybu tesne pri nadstavci lodnej dýzy, zbadal som Snaggovu hlavu vo veľkej striebriste sklenej prilbe. – Selanka, – zahundral a rozkladal anténu príručnej spojovacej súpravičky, používanej vo vzduchoprázdna na koordináciu práce automatov.

Neodpovedal som. Vzhľadom na ideálne ticho a pokoj, vládnuce okolo „Héliosa“, všetky moje predchádzajúce manévry sa im museli zdať prinajmenšom čudné. Bolo nepochybné, že obaja čakajú na vysvetlenie.

Automaty si poradili so záklopkou za tridsať sekúnd. O chvíľočku sa pred nami roztvorila prvá komora dopravnej lode. Povedal som Snaggovi, aby nešiel „Škorpiónom“ do vnútra lode. Mal vyčkať zopár minút a vojsť za mnou. Prikývol na znamenie, že pochopil. Videl som, ako manipuluje so spojovacím aparátom, aby vyslal Rivovi údaje.

Nahol som sa okolo okraja prielezu a hlavou dopredu, ako potápač plávajúci do jaskyne, pohrúžil som sa do jeho súmravného vnútrajška. Hneď za prahom, z ktorého vyčnievali ploché vzpery záklopky, zapálil som reflektor. Zastavil som sa a pozorne som prehliadol steny komory. Zmocnil sa ma zvláštny pocit. Akési rozpaky a súčasne slabé vzrušenie. Myslím, že dačo podobné mohli cítiť prví výskumníci, keď sa ponorili do chodieb staroegyptskej pyramídy. Lenže táto loď bola mŕtva sotva šesť rokov. Ak nie menej. Nech čokoľvek skrývala vo svojich kabinách a miestnostiach, určite to nebudú zlaté sarkofágy. Hoci tvar hibernačných komôr by niekomu naozaj mohol pripomínať starodávne rakvy.

Dopravná komora bola prázdna. Takisto dve nasledujúce. Medzi druhou a tretou bola odsunutá priečka. Tu obyčajne stáli najťažšie vozidlá. Niektoré ich zrejme musel poslať do vzduchoprázdna v horúčkovitom náhlení. Ale vo vnútri

transportnej časti ináč vládol ideálny poriadok. Dlhé vrkoče vedenia sa ťahali v rovných pásoch, ovíjali steny a strop, vnikli do plochých skriniek zosilňovačov a korektorov, opäť sa objavovali na povrchu, aby sa náhlým oblúkom skryli v hľuznatých oblinách steny, deliacej dopravné komory od energetických palúb. Meter po metri som ich všetky prekontroloval, ale márne som hľadal stopy po mechanickom poškodení alebo havárii. Napokon som podplával na koniec miestnosti a zastavil som sa pri vyústení lievikovitého výklenku, ktorý tvoril predsieň priepustu.

Otvorenie záklopky mi zabralo viacej času, ako som predpokladal. Odvykol som si od ručnej obsluhy mechanizmov. Napokon, aj samotné mechanizmy mali právo „odvyknúť“ si od fungovania. Nakoniec sa mi horko-ťažko predsa len podarilo odsunúť záklopku. Vynaložil som však skoro takú námahu, ako keby som to robil v gravitačnom poli.

Nakoniec som sa ocitol v priepuste.

Zastal som uprostred okrúhlej miestnosti, nie väčšej ako podobné komory na lodiach typu „Urán“, a namieril som svetlo reflektora na steny. V prvom okamihu ma myklo a mimovoľne som siahol po vrhači. Boli to iba skafandre. Lúče svetla ich postupne odhaľovali jeden po druhom. Viseli vo vyrovnanom rade ako brnenia v múzeu. Prilby, striebřisté trupy naduté ako pecné, tenké, elastické vodiče.

Susedná stena bola holá. Po skafandroch zostali len prstovité svorky a koncovky vodičov. Nikde ani stopy po neporiadku, náhlení, či panike. Záklopka dverí, vedúcich do kabín, bola vzduchotesne zavretá.

Reflektorom som pobehal aj ostatné steny, strop i dlážku. Nazrel som do všetkých kútov, hoci som bol pevne presvedčený, že nenatrafím na nijakú stopu, ktorá by mohla vysvetliť záhadu opustenia „Héliosa“, a že podobne bude všade, v celej lodi. Napokon som podišiel k dverám a prekonávajúc odpor poistky, trhol som zámkom. Zároveň som odskočil dozadu a skryl som sa za stenu, aby ma nestrhol vír, ktorý mohol vzniknúť pri náhlej zrážke rozdielnych tlakov. Ale okrem sekundového náporu na skafander a zvuku, čo pripomínal dýchanie unaveného človeka, som nič nepocítil ani nezačul.

Chvilku som čakal. Potom som nechal za sebou dokorán otvorené dvere a vykročil som na chodbu. Svetlo reflektora uviazlo v tmavej diaľke tunela. Nedostávalo sa k jeho zadnej stene, za ktorou bola navigačná kabína a kornidelňa. Po oboch stranách sa vo vyrovnanom, zmenšujúcom sa rade ligotali sklené kľučky. Tak veru. Nestavali to pre inforpol. Každý člen posádky mal svoju samostatnú kabínu, o málo väčšiu ako ležiaca skriňa, ale skriňa vybavená všetkými vymoženosťami, na aké si človek zvykol vo vlastnom dome.

Stiahol som sa na koniec chodby, k samému prahu šachty vedúcej k energetickým palubám. Zrakom som zbežne prebehol po obrazcoch a nápisoch, vystríhajúcich ľudí pred žiarením, a začal som systematicky, časť po časti prezerat' steny, strop i vodiče. Pomaly som sa posúval k hrotu lode.

Asi v polovici cesty sa ku mne pridala Snagg. Vynoril sa z bočného výklenku ako holovízny obraz bez zvuku, obližol ma bielym, úzkym lúčom svojho reflektora, zahundral čosi nezrozumiteľné. Nezastavil sa, ale hneď sa pustil ďalej do chodby.

V istom okamihu zastal pred dverami do jednej z kabín. Pristúpil som bližšie.

Na stmavenom čalúnení, pokrytom striebřisto-sivým povlakom, bolo vidieť Thornsovu menovku. Snagg sa zohol, pištoľ preložil do ľavej ruky a s celým rozmachom, aký možno dosiahnuť v bezváhovom stave, vrazil do magnetickej lišty priliehajúcej k vonkajšiemu rámu. Dvere sa ihneď otvorili s tichým škripaním, akoby niekto nožom rozrezával hárok kovovej fólie.

Chvilku som počkal, kým získa rovnováhu alebo skôr, kým sa vráti do zvislej polohy, potom som zastal na prahu a osvetlil vnútro kabíny. Obrazovka, pripomínajúca iluminátor, vmontovaná do protiaľhlej steny, ihneď zablikala, akoby do optického jazyka začala prekladať informácie, ktoré zaznamenal kalkulátor. Lenže v súpravách tohto kalkulátora nebolo ani zbla energie. Snagg podišiel bližšie, nahol sa dopredu a opísal reflektorom mierny oblúk. Svetelný lúč vylúpil z tmy navigačnú tabuľu s mŕtvymi okienkami snímačov, potom zišiel nižšie, na pult kalkulátora, obližol povrch nízkeho stola, či skôr poličky, a znovu putoval hore. Naďabil na premietačku a na kazety s mikrofílmami. Zavesený aparát sa podobal obrátenej pyramíde. Boli to predovšetkým mapy a geofyzikálne zápisy. Na stole ležalo niekoľko nedbanlivo rozhádzaných predmetov: magnetická ceruzka, popolník, slnečné okuliare, zopár hárkov fólií. Akoby ktosi, čo tu býval, prerušil prácu nie pred šiestimi rokmi, ale pred chvíľou, aby sa k svojej robote vrátil po niekoľkominútovej návšteve u suseda.

– Ideme ďalej, – povedal som a vycúval do chodby.

– Mhm...

– Čo sa deje? – zastal som.

– Počkaj, – zašomral a nenáhlivo vošiel do kabíny. Už som otváral ústa, že niečo poviem, lenže vtom ku mne doláhol tlmené klopanie. Reflektor sa prudko zakymácal, potom mäkkou parabolou odplával pod nízky strop. Osvetlil teraz miesto, kde ešte pred chvíľkou stál Snagg.

– Dobré, dobre, – ozval sa zhora pokojný hlas. Snagg zrejme tak ako niekedy ja, nahlas odpovedal svojmu butleru, keď mu zvlášť nástojčivo pripomínal disciplínu.

Zrazu ma oslnil pruh svetla, padajúci zo stropu. Prižmúril som oči a čakal, kým fotobunka, namontovaná na strieške prilby, zafarbí šachtu vodnatou zeleňou. Ale oslepujúci prúžok ihneď ušiel z mojej tváre, rýchle prebehol kabínu od steny k stene a znehybnel na dlážke, dva kroky od miesta, kde som stál. Prešlo zopár sekúnd, kým mi došlo, že to, čo tam leží, sú vlastne topánky vákuového skafandra. Trčali z nich pohodené nohavice, sploštené ako končatiny starej handrovej figuríny. Kruh svetla sa presťahoval o meter dopredu.

– Opäť? – povedal som a pokročil som k topánkam.

Snagg mohol naozaj potrebovať pomoc osobnej aparatury. Náhlivo odhodnený skafander vyzeral v tom pruhu ostrého svetla ako mŕtvola. Jeho ľahký, viacvrstvový povlak bol nafúknutý, čím vytvoril zreteľné obrysy hrude, brucha a prs. Iba čierny okraj prázdneho goliera pripomínal skutočnosť.

Zohol som sa a hlavňou pištole som odstrčil skafander. Pomaly sa zvinul, vzniesol, potom pomaly odplával k stolu a súčasne sa prevrátil na chrbát. Tentoraz sa v mojom amplióniku prebudil nepokojný svrček. Nepovedal som však nič. Snaggovi sa napokon podarilo odstrčiť sa od stropu a pristáť pri mne, uprostred kabíny. Bez slova sme sa nahli nad odhodенý skafander. Asi tak od pásu k pravému plecu, takmer až po golier, ťahala sa úzka štrbina. Z jej potrhaných okrajov trčali konce nitiek. Boli sčerneté, akoby začadené. Vedeli sme, čo to znamená.

Prvý sa vzpriamili Snagg. Ešte raz pozametal kabínu svetlom reflektora, pozorne preskúmal všetky zákutia, ba pozrel aj pod stôl a pod nízke, tvarované ležadlo. Ale v Thornsovej kabíne okrem skafandra pohodeného na dlážke, vládol vzorný poriadok.

Sňal som z pleca plameňomet a namieril som ústie na podošvy topánok navigátora a zároveň šéfa posádky „Héliosa“. Pravdaže, ak išlo o jeho skafander, čo vôbec nebolo isté. Rýchle som prepol kalkulátor na spektrálnu analýzu a uvoľnil som spúšť, lepšie povedané, klepol som na ňu prstom. Kabínu na sekundu preťal biely záblesk. Počkal som chvíľu, kým kontúry predmetov, vyplňajúce izbu, znovu nadobudnú jasnosť, a pozrel som na záznam. Žiaľ, sivá usadenina, viditeľná na spodku skafandrových topánok, vytvárala len veľmi tenkú vrstvu. Azda súpravy neuromatu by mohli z toho urobiť nejaký záver. Príručný aparátik nebol dosť citlivý.

Snagg na mňa chvíľku hľadel, napokon – keď pochopil, že mu nemám čo povedať – nevrlo dačo zašomral a podišiel k pultu, čo stál vedľa obrazovky. Chvíľu sa babral s prepínačmi, potom sa obrátil a namieril si to k východu.

– Zapojený, – prehodil, keď plával okolo mňa.

Posvietil som si. Skutočne, ručička hlavného kontaktu ležala na červenom poli. Kalkulátor v kabíne fungoval dotiaľ, kým generátory dodávali „Héliosu“ energiu. Boli dve možnosti: zabudli ho vypnúť, čo nebolo veľmi pravdepodobné, alebo vtedy, keď zmikol posledný agregát, nebolo na lodi nikoho, kto by to mohol urobiť.

– Vyzerá to tak, – Snaggov hlas doľahol už z chodby.

Natiahol som remeň plameňometu, zavesil som si ho naspäť na plece, vyšiel som a pritom som vrazil do rámu dveri. Magnetická lišta mätko dosadla na vonkajší rám. Nestarali sme sa už o menovky, ale šli sme rovno na koniec chodby, kde boli dvere do navigačnej miestnosti. Drobná predsienka viedla do priestrannej sály, slúžiacej ako filmotéka, jedáleň a zasadačka, ba aj ako miesto pre priateľské stretnutia. Ako vajce vajcu sa to podobalo nášmu klubu tam dolu. Len bez psychotrónu. Polkruhovitá klenba bola vyplnená farebnými obrazkami.

Lievkovitý priechod, dostatočne široký a bez akejkoľvek stienky alebo priehradky, viedol do vlastnej kormidelnice. To sme potrebovali. Strop a steny sa strácali v húštine snímačov a vodičov. V strede stáli dve kreslá. Dotýkali sa operadlami. Pred nimi sa v tvare horizontu oblúkovite tiahol široký pás zbernej obrazovky. Pred kreslami boli hruškovité pulty s miniatúrnymi klávesmi. Ako keby ich vytiahli z futuristických filmov dvadsiateho storočia. Niečo pre nás? Ani nie. Je pravda, že celý priestor kabíny opletali uzly prevodov a káblov. Ale medzi nimi a kreslami sa dal bez ťažkostí previesť cvičený slon.

Nazreli sme do zásobníka, v ktorom sa zhromažďovali nahraté pásky, vychádzajúce z palubného kalkulátora. Bol nahusto zaprataný, takmer do polovičky. Páska vedľa pásky. V bočnej zásuvke sme našli hrubý zväzok použitých hárkov. Robota na dva dni. Ak, prirodzene, niekoľkoročný nedostatok energie, prípadne to, čo spôsobilo tento stav, nezmarí pokusy oživiť informácie, zaznamenané pred prerušením. Tak či onak, ani pomyslenie pustiť sa do pokusov skôr, kým nedáme do prevádzky aspoň niekoľko energetických blokov „Héliosa“.

– Vráťme sa, – povedal som.

Snagg na mňa vrhol krátky pohľad. V tomto momente som si uvedomil, že sa správame ináč ako zvyčajne. Nielen on. I ja. Dúmal som o čomsi, privolával som si na myseľ analógie, aké som poznal, mimovoľne som sa zamýšľal, či by sa neoplatilo pozrieť na to z akéhosi iného zorného uhla, objaviť možnosti, aké nám hneď nezišli na um. Nie, že by som váhal. Roztržitosť, ak to vôbec možno tak nazvať, netrvala dlhšie, než zlomok sekundy. Ale myslenie je rýchlejšie. Najmä naše myslenie.

Môj ampliónik sa zrazu prebudil a zavrčal. Pokrčil som plecami a zamieril k priepustu. Celá táto záležitosť, to sú len dôsledky pobytu v cudzom silovom poli, ktoré pôsobí na rovnováhu bioprúdov. Napokon, v susedstve lode sa predsa môže nachádzať viac takých tabletiiek. Nie síce tak blízko, aby mohli pôsobiť ako tamtá, takmer prilepená na „Hélios“, ale ani tak ďaleko, aby nás nezasiahla vonkajším pásmom aktivity.

Pracovali sme bez prestávky šesť hodín. Automaty prehľadali opustenú loď a nastavili všetky prepínače, kontakty a tlmíče do nulovej polohy. Táto jednoduchá činnosť si vynútila nové naprogramovanie prístrojov. Zverili sme to neuromatu. Kozmická loď má – len tak zhruba – niekoľko tisíc prepínačov, počnúc nočnými lampičkami až po zameriavacie aparatúry a ovládacie pulty. Energia sa vyčerpala, lebo v prevádzke bolo veľa zariadení. Mohli byť medzi nimi také, ktoré by po zapnutí spôsobili napríklad to, že by „Urán“ zasiahla poriadna dávka antihmoty. Nedá sa už zistiť, aký program bol inštalovaný v lodných aparatúrach, keďže v ich súpravách nezostalo ani stopy po energii. Automaty skontrolovali ešte väzbu a ekranizáciu vodičov, preverili správnosť obvodov a spojení a pri tejto príležitosti odstránili dve či tri malé poruchy, aké sa vyskytnú vždy, po každom dlhšom lete. Teraz sa dalo myslieť na pretransportovanie časti palivových zásob z energetických priehrad „Urána“ do zásobníkov opustenej rakety. Najprv sme spojili prielezy oboch lodí vákuovou chodbou, takou istou, ako sú tie, čo trčia zo štartovacích polí každej kozmickej stanice. Kompresory pracovali na plné obrátky, atmosféra sa v oboch vozidlách pomaly vyrovnávala. Počkali sme, kým sa ukazovateľ odberu kyslíka ustáli na zelenom výreze kruhu, prekontrolovali sme programy zameriavacích automatov i pole dostrelu všetkých našich zbraní. Potom sme išli spať.

Zobudil som sa pred určenou hodinou. Snagg a Riva spali ako zarezaní, pohrúžení v penolitových člnoch svojich

kresiel. Počul som tiché cvrlikanie butlera. Ale spánok mi celkom prešiel. Zavrel som oči a ležal som nehybne. Započúval som sa do ticha vzduchoprázdna, rozprestierajúceho sa za škrupinou lode v nekonečnosti času a ciest. Necítil som únavu. Mal som iba nejasný dojem, že sa môj život, alebo vari tá časť vedomia, ktorá sa bezprostredne nezúčastňuje na nijakej činnosti, obohatila o čosi dôležité, načo sa nepamätalo v programoch školení Inforpolu. A istotne by sa to nezapáčilo ich autorom. Čo sa vlastne stalo? Nič zvláštne, aspoň dosiaľ. Obyvatelia sústavy, do ktorej priestorov prenikli zemské lode, disponovali aparátúrou, ktorá paralyzuje psychickú koordináciu človeka. V poli, stimulovanom touto aparátúrou, som ja, chlapík z Korpusu, mohol konštatovať emócie, aké nezacítil ani najmenej odolný človečik... Strach, znechutenie, chlivota... Slová z anglických melodram devätnásteho storočia.

Prebehlo mi myslou, že Snagg a Riva nemohli uveriť tomu, čo som im povedal.

Vylihujúc s privretými očami v kabíne, ktorej temnotu rozptyľovali iba pastelové svätojánske mušky snímačov, som si zrazu uvedomil, že včera spoznané emócie neboli ani trochu nepríjemné. Skôr fakt, že čosi také sa vôbec stalo. Nie, že by mi strach, alebo ten akýsi stav blaženosti, spôsoboval potešenie. Nevedel som sa však zbaviť dojmu, že v čase, ktorý som strávil v poliach, narúšajúcich koordináciu nervových centier, siahol som do hlbších, zatiaľ neobjavených vrstiev vlastnej osobnosti. Po prvý raz v živote som si položil otázku, či sa pod tým dokonalým mechanizmom, ktorý precízne naprogramovala centrála Korpusu a ktorý tisíc ráz preverili v najneočakávanejších situáciách, netají čosi viac, k čomu som sa ešte dosiaľ nedostal, ale čoho som sa iba zľahka dotkol, keď som na vlastnú päsť zmenil pamäť osobnej aparátúry.

Opovážil som sa položiť si takú otázku. Odpoveď na ňu i tak nemohla mať vplyv na splnenie zverenej úlohy. Ak aj bola podstata, na akej zostrojili mechanizmus chlapíka z Korpusu, skutočne neznámou podstatou, tak či onak, fungovala bez prekvapení. Aj keby všetko, čo som doposiaľ prežil, keď som sa usiloval dostať do mŕtveho „Héliosa“, malo byť iba skúškou toho, čo nás čaká po pristátí. Urobíme, čo sa od nás očakáva.

Mimovoľne som sa nadvihol a široko roztvoril oči. Co budeme môcť urobiť bez kontaktov, bez spojenia a navyše obmedzení vlastnými organizmami? Neveľa... alebo nič? Ale azda to nebude až také zlé. Možno práve to sa ukáže ako najostrejší a najbezohľadnejší pokus, aký sa dosiaľ nepodarilo vymyslieť našim výcvikovým špecialistom?

Ozval sa reproduktor. V netienených lampách sa prebudilo nepatrné svetlo. Snagg sa lenivo pohol a zamrmal nejakú nezrozumiteľnú vetu. Podchvilou sa rozvidnievalo. Tých niekoľko hodín, ktoré sme sa rozhodli nazývať nocou, sme mali za sebou.

Blížilo sa poludnie. V navigačnej kabíne „Héliosa“ žiarili všetky obrazovky. Palubná aparátúra pracovala bez porúch, akoby loď opustila montážnu halu pred chvíľou. Snaggove prsty každú chvíľu krátkymi, vymeranými pohybmi udierali na tlačidlá pultu. On sám sedel nehybne, hlboko nahnutý dopredu, v jednom zo sesterských kresiel. Riva a ja sme stáli vzadu. Nemiešali sme sa mu do toho. Odkedy začali na obrazovke a v reproduktoroch ožívať záznamy pamäťových súprav neuromatu a palubných denníkov, neprehovorili sme ani slovo.

Ešte raz sme prezreli hlásenia, ktoré sa dostali na základňu. Do konca, čiže do momentu, keď Thorns stratil spojenie s posádkou „Proximity“ a pokúšal sa ho znovu nadviazať vystrelením série sond. Záznam bol prerušený vo vete, v ktorej Thorns oznamoval zmenu obežnej dráhy, lebo dúfa, že tak skôr nájde pásmo príjmu.

Po poslednom slove sa obrazovky rozžiarili a o tom, že neuromat a kalkulátory ostávali ešte pod prúdom, svedčili iba mihotavé čiary, sekundové záblesky, chaotické a nič neznamenajúce zoskupenia čísel, vyskakujúce na najrozmanitejších miestach obrazovky bez akéhokoľvek zmyslu. Jediné, čo sa dalo z týchto obrazov vyvodiť, boli časové činitele.

Míňali sa minúty, z minút narastali hodiny. Zrýchlili sme, nakoľko sa len dalo, frekvenciu pásu. Zo zábleskov, čísel a úlomkov čiar vznikol na obrazovke pekelný filmový tanec. Pod viečkami sa stupňovala ostrá, bodavá bolesť.

Zrazu sa obraz bez akéhokoľvek prechodu zmenil, znákol. Snagg bleskovým pohybom zmenšil rýchlosť pásu.

Reproduktor nemilosrdne zaškrečal, potom chvíľu mlčal a hneď nato sa ozval cudzí mužský hlas.

– Príjem! Príjem! Tu Areg. Tu Areg. Volá „Hélios“. Príjem!

Riva čosi zašomral a významne na mňa pozrel. Mňa tiež zarazila archaická forma tohto vyvolávania, taká odlišná od povinného kódu.

Z reproduktora prudko vybuchol krik alebo skôr zmiešanina výkrikov viacerých ľudí. Neprichádzalo to z paluby. Veru nie. Ťahavý, prerušovaný treskot, aký pridobrem poznáme. Taký efekt spôsobuje fotónová dávka. Ženský hlas. Vysoký, křčovitý, prechádzajúci do neľudského zavýjania.

V tej chvíli som zacítil bolesť. Pochopil som, že zatínam čeľuste. Po chrpte mi prebehol roj drobných zimomriavok.

– Bons, daj ho sem! – zaznel čísi hlas v popredí, prehlušujúci výkriky iných. Opäť ten ťahavý treskot. – Krosvitz! Krosvitz! Zozadu! – vyštekával reproduktor. A zasa tie zimomriavky... Spoznal som Thornsov hlas.

– Príjem! – To kričal Areg. – Príjem! Som na palube sám. Som sám...

V tom momente sa dávka zopakovala, lenže oveľa bližšie, akoby sa strieľalo celkom pri mikrofóne. Z reproduktora doľahol strašný škripot, od ktorého mi v lebke zabubnovalo, ako keby som vopchal hlavu medzi póly nukleárneho vibrátora. Odrazu všetko stíchlo.

Obrazovkou sa pokojne preplietali záznamy o Aregovej činnosti po tomto krátkom – nazvime to tak – prenose z glóbu.

Niekoľko hodín všetkými možnými spôsobmi vyvolával základňu na povrchu, ak tam vôbec stihli niečo postaviť.

Potom vypojoil aparátúru. Dlhší čas nerobil nič. Nakoniec sadol na malú raketku, vyzbrojenú jedným laserovým plameňometom, poslednú, čo ešte bola na palube, a odletel. Predtým naprogramoval obežnú dráhu „Héliosa“ a lodný zameriavací vysieláč.

Odvtedy, ako sme spustili aparátúru inštalovanú v tejto kabíne, prešlo niekoľko hodín. Sústavne sme rekonštruovali

skutočnosti, ktorých už nebolo, pričom sme záznamy prehrávali s maximálnou náhlivosťou. Počítač ukazoval, že Areg opustil loď nie pred mesiacmi, ale už pred niekoľkými rokmi.

Ešte raz sa na kontrolnej obrazovke mihol normálny obraz. Záznam sme vrátili.

Aregovo miesto zaujal Thorns. Správal sa prinajmenšom čudne. Niečo robil s diagnostickou súpravou, potom niekoľko hodín nehybne ležal v kresle. Potom vstal a vošiel do kúpeľne, pričom cestou zvalil projektor, ktorý dovtedy, koniec koncov nefungoval. O pol hodiny spustil paľbu. Všetkými laserovými batériami, delami, vrhačmi antiprotónov.

Obrazovka, registrujúca nepretržitú kanonádu, postupne vyhasínala, on však neurobil nič, aby zastavil to peklo, ktoré rozpútal v okruhu mnoho sto kilometrov od „Héliosa“. Trvalo to tak dlho, až svetielka snímačov zmatneli a zhasli, bubon, čo posúval pás do pamäťovej súpravy, znehybnel a nastala mŕtva, nemá noc.

6. / PEVNINA

– Chcel by som vidieť, ako to vyzerá...

– zamrmľal Riva.

Zjedol ešte kocku koncentrátu, vstal a zamieril k umyvárni. Zašumelo. Mdlá arómka teplej, očišťujúcej tekutiny zavanula až k našim kreslám.

Ešte raz som im rozpovedal, ako sa len dalo najvernejšie, všetko, čo som skúsil pri pobyte v pásme silového poľa, stimulovaného neznámym objektom.

– Myslím, že budeš mať príležitosť, – prehodil bezstarostným tónom Snagg, ani hlavu neobrátil. Aby to však nebolo prirýchlo.

Riva sa vrátil na svoje miesto, zhlboka sa nadýchol a zahľadel sa na stred bočnej obrazovky.

– Zajtra pristávame, – pripomenul o chvíľu, zdanlivo bez súvisu.

Istý čas vládlo mlčanie.

– Hej... – ozval sa napokon Snagg, – to vysvetľuje stratu spojenia so základňou. Naše lode, jedna po druhej, vliezli do toho močiara a...

– Zatiaľ to nič nevysvetľuje, – prerušil ho Riva.

– Ak teraz začneme vyvodzovať závery, ďaleko sa nedostaneme.

V duchu som mu dal za pravdu. Nahlas som však povedal:

– Nazvime to pole nulovým pásmom. A čo sa týka záverov, súhlasím s Rivom. Treba počkať, kým zozbierame viacero údajov. Na základe toho, čo dosiaľ vieme, možno predpokladať, že tomu bolo tak, ako vraví Snagg.

– Interpretácia? – zmraštil sa Riva. Neodpovedal som. Kývol som na Snagga. Ten chvíľu vyčkal a potom začal:

– Obyvatelia Tretej prijímajú príšlecov zo Zeme tabletkami, čo paralyzujú spojenie. Inštalujú v nich akési generátory a tie vytvárajú antipolia. „Monitor“ i dve ďalšie lode udržiavali kontakt so základňou, kým sa neocitli v dosahu nulových pásem. Nevieme, čo sa stalo s posádkou kontaktovanej výpravy. Naproti tomu „Proxima“ pravdepodobne pristála. Počuli sme hlasy... boli už na povrchu satelita. Na tom nezáleží... Zatiaľ...

– Zatiaľ... – súhlasil Riva.

– Nulové pásmo je pomerne nevelké. Pri manévrovaní na obežnej dráhe, hoci nekoordinovane, môže ho loď veľa krát pretínať, môže ho...

– Asi nie, – zamiešal som sa. – Pravdepodobne tvorí obranný prstenec. Ak nerátame tie, čo vystreľujú oproti raketám prichádzajúcim do sústavy Alfa.

– Tak, ako to bolo v našom prípade, – zašomrľal Riva.

– Mhm. Máme viacero údajov o osudoch „Héliosa“. Vošli na obežnú dráhu. Pripravili posádku na pristátie. Istotne sledovali, ako sa to obyčajne robí, manévrou sesterskej lode. A odrazu s ňou stratili spojenie. Ich aparátúra ešte fungovala normálne.

– I ľudia, – povedal Riva.

– Hej, – súhlasil Snagg. – I ľudia fungovali normálne. Tak teda nie „Hélios“, ale „Proxima“ sa prvá dostala do toho pásma. Vtedy, keď už začínala pristávať. Thorns robil, čo mohol. Vyslal sondy, ktoré však na ceste k „Proxime“ asi preťali pole narušujúce spojenie. Nuž sa rozhodol zmeniť obežnú dráhu. A nasmeroval loď do toho istého pásma, v ktorom už trčala prvá.

– Koniec zábavy, – povedal som. – Ďalej je to už len hádanka. Vieme, že opustili loď. Na palube zostal Areg. Možno, že napokon odletel so všetkými a vrátil sa až potom, keď si uvedomil, čo sa deje. V každom prípade ešte raz na nejaký čas opustil nulové pásmo. Svedčí o tom fakt, že sa mu podarilo nadviazať aspoň jednostranné spojenie s povrchom glóbu. Hlasy, ktoré sme počuli, ho natoľko zelektrizovali, že zobral poslednú raketku a odletel. Potom kalkulátory „Héliosa“ znovu dostali tanec svätého Víta. Keď loď ešte raz opustila zamorené pole, na palube bol už niekto iný. Thorns. Pravdepodobne ranený, ak to, čo sme našli v kabíne, bol jeho skafander. Mohla to byť náhoda. Alebo ani nie. A okrem toho, čertvie, či dostal ten úder dolu, na povrchu satelita, alebo už cestou na obežnú dráhu, alebo v samej lodi. Na tom, konečne, ani nezáleží. Vieme, že prežil niekoľko rokov. A zrejme nie on jediný. Musíme teda postupovať opatrne...

– Mhm... – zahundral Riva. – Ako dlho sa dá...

– Dáme im šancu, – povedal Snagg tak ticho, že som to ledva začul.

Dlhšiu chvíľu vládlo mlčanie.

– Čo sa dialo tam dolu?... – zašomrľal nakoniec Riva.

– Bili sa, – Snagg pokrčil plecami.

– Nepočul som cudzie hlasy... – nedbanlivo pripomenul Riva.

– Uvidíme zajtra, – prehodil som a vzpriamil som sa. – Škoda, že nemáme špecialistu na kybernetiku. Hádám by nám vedel povedať niečo o generátoroch, ktoré stimulujú tie pásma. To je v tejto chvíli najdôležitejšie.

- V každom prípade pôsobia i na spojenie i na riadenie, – povedal po chvíľke rozmýšľania Snagg.
- Nervové centrá, – ohlásil sa Riva. – Stačí zaútočiť na jedno ohnisko v perspektívnom systéme mozgu... napríklad elektromagnetickými vlnami...
- Zamyslel som sa.
- Nie. Sila elektromagnetických polí, vytváraných bioprúdmi, nedosahuje medzné veľkosti. Vlny nemôžu pôsobiť na také polia.
- Ľudia už najmenej pred dvesto rokmi vedeli na diaľku stimulovať vypreparované nervy a svaly. A to práve využívaním elektromagnetických polí s nízkou frekvenciou. Do sto hertzov.
- Len toľko? – mimovoľne vyhlklo zo Snagga.
- Takisto zvyšovať dráždivosť centier nervového systému.
- Môže to mať vplyv na kôru? – spýtal sa zrazu Riva.
- Mhm...
- Pripusťme, že vyvolávajú defekty sebaregulácie...
- Defekty osobnosti, – zamiešal sa Snagg.
- Ako chcete, – pristal som – Pôsobia práve na fylogeneticky staršiu časť mozgovej kôry. Tam, kde vznikajú pocity...
- Sebaregulácia musí mať spätnú väzbu, – zašomral Snagg.
- Riva naňho náhle so záujmom pozrel.
- Čo tým chceš povedať? Snagg sa zhlboka nadýchol.
- Pokúšam sa predstaviť si vzorec, všeobecný príklad na spätnú väzbu...
- Každé decko ho pozná, – vyprskol Riva.
- Z kybernetiky, – potvrdil som. – Nie z fyziky. Začínal som si domýšľať, o čo Snaggovi ide.
- A keby si si ho predstavil? – Riva zabodol zrak na špice svojich topánok.
- Potom by som vedel, že to isté si dakedy mohol pomyslieť niekto iný... a dal tejto myšlienke i veľmi konkrétnu podobu.
- Podobu tabletiiek, ktoré stimulujú nulové pásma?
- No práve.
- Tentoraz sme mlčali trochu dlhšie.
- Dobré, – súhlasil som – Väzby, to je čosi, čo máme v malíčku. Ak nám ich zoberú...
- Zostanú nám len prsty, – zasyčal Riva.
- Hej. Z praxe viem, že nie je bez významu to, na čo myslíme, keď vchádzame do tých prekliatych pásem. Odtiaľ sústreďme pozornosť len na poslanie, aké máme vykonať. Koniec. Nijaké rozhovory. Snagg!
- Prosím?
- Urči súradnice „Héliosa“. Zapoj zameriavací vysielateľ s dvojitou zásobou energie. Generátory, ktoré sme spustili, nech pracujú ďalej. O desať minút lode odpojíme. Prepáľ lano. Pristávame v okruhu piatich kilometrov od zdroja poslednej emisie, ktorú odobral „Hélios“. Pohotovosť o dvadsať minút.
- Snagg prikývol a zohol sa nad pult. Riva ešte niekoľko sekúnd sedel nehybne, potom vstal a podišiel k obrazovkám „Jupitera“ a „Merkúra“.
- Rozbeh.
- Áno, Al, rozbeh, – Snaggov hlas znel ako zvyčajne. Jeho zrak ľahostajne blúdil po okienkach snímačov. Ruky mal nehybne položené na kontaktoch pultu.
- Súradnice.
- Áno, súradnice, – zopakoval Riva.
- „Jupiter“, „Merkúr“, do koridoru. Neuplynulo ani päť sekúnd, keď z hlavných dýz satelitných lodí vystrelili krátke plamene. Celá sa im priblížila s náhlivosťou, prostým okom nepostrehnuteľnou, zamierili do prostriedku glóbu. Necítil som nič. Spotrebúvali sme iba jednu tisícinu tej sily, akú vyvíjajú motory pri štarte v atmosfére.

Minúty utekali. Povrch glóbu pomaly rástol, vyplňal obzor, okraje tieňa na jeho povrchu sa na potrhanej sínusoide pahorkatiny vyostřili. V sedemkilometrovej výške sme preťali čiaru terminátora a zapadli do noci. Zavrčal geiger. To „Jupiter“ signalizoval neslýchane rozriedený oblak rádioaktívneho prachu. Dva či tri razy sme pod sebou zazreli miniatúrne záblesky. Ale v kabíne nepadlo ani slovo. Nikto z nás neodtrhol zrak od snímačov a od obrazoviek. Tak ako som povedal, myslel som na to, čo máme urobiť. Len na to.

Tak som povedal...

Zrazu som si uvedomil, že pred začiatkom pristávania sme sa chvíľku rozprávali. Všetci traja. Vymenili sme si všelijaké domnienky, reflexie, pustili sme sa do myšlienkových špekulácií, v podstate bez reálnych základov a nevedúcich k záverom, ktoré priamo predchádzajú činnosti. Ako k tomu prišlo? Azda sme prestali byť výpravou Inforpolu, ktorá v ideálnej zhode preberá a interpretuje každý fakt, každú informáciu, ako keby sme boli jedným mozgom a nie tromi? Mozgom, ktorý od detstva vedú k bezchybnej presnosti pri hodnotení javov, utvrdzujú túto vlastnosť v okruhu psychotrónu a zautomatizujú rokmi výcviku? Nie. Čo teda?

Nehľadal som odpoveď na túto otázku. Musel som celú pozornosť sústrediť na úlohu. Len som si pomyslel, že v dejinách Korpusu to bol istotne prvý rozhovor tohto druhu.

Znovu sme boli nad dennou pologuľou. Prevalili sme sa v kužeľovitom šiku kilometer nad povrchom, amortizátory kresiel bolestne zamňaučali, ako obyčajne sa oneskorili o zlomok sekundy. Rakety sa prekoprci. Zostupovali sme dolu, akoby sme stáli na plameňoch, na obrazovkách čoraz väčšími rástli rozmery miernych pahorkov prechádzajúcich na

západe do rozľahlej roviny. Najbližšie návršie, spaľované výfukmi, začínalo už dymiť, z kormy sa vysunuli rozťahnuté podpery nosníkov, susedné úbočie sa ešte raz zablyso pomarančovou žiarou. Mocný, energický úder teleskopov. Stáli sme.

– Na štart!

– Áno, na štart, – zahundral Riva. Zotrvávali sme bez pohybu. Ruky nám ovisli nad riadiacim pultom. Sekundy utekali. Asi o sto metrov ďalej, na úpätí návršia, pristával „Merkúr“. „Jupiter“ sa nám na moment stratil z očí. O chvíľku sa však znovu objavil, už oveľa bližšie. Snagg ho nasmeroval na najvyšší bod vyvýšeniny. Šlo nám o pole dostrelu. A navyše, bude nám slúžiť ako rádionaják. My sme pristáli v strede úbočia, v rovnakej vzdialenosti od oboch sprievodných lodí. Pokojne sme čakali desať minút. Kalkulátor zopakoval údaje, získané spektrálnou analýzou pôdy. Poriadna škupina. Aspoň z tejto strany nám nehrozili nijaké prekvapenia. Mračno prachu, zvířené výfukmi pri pristávaní letky, pomaly sadalo. Butler mlčal. Šošovka kontrolnej lampky geigera vyzerala ako nevinný čierny gombíček. Reprodukory vonkajšieho odposluchu nevydávali ani najmenší šum. Okrem povrzgávania časti panciera a brzdiacich trysiek, rozpálených v čase pristávania. To však boli známe, domáce hlasy, ktoré sme si už vôbec nevšimli.

– „Jupiter“, – ozval som sa. Snagg sa mierne nahol nad pult.

– Dvojité prstenec.

Okolo hrotu rakety vyčnievajúcej z vrcholku návršia, utvoril sa úzky, čierny golier. Celý kľúč bol v strede dostrelu vrhača antiprotónov. Naprogramovali sme ešte zameriavacie automaty „Merkúra“ a materskej lode. Čelo „Jupitera“ sa potom odškerilo ako orechová škupina a z nej sa vysunula tridsať metrov vysoká anténa, ktorá sa navrchu rozrástla do pavúčieho reflektora. Táto loď teraz prebrala funkciu našej komunikačnej centrály.

– Kód, – vyhrkol som.

– Áno, kód, – zopakoval Riva.

Počkali sme, kým palubný kalkulátor prestane odovzdávať vysielacu údaje o pristávaní a o prvých výskumoch pôdy. Základňa dostane kompletne hlásenie. Už doteraz sme urobili viac ako obe predchádzajúce expedície. Lenže ony sem prileteli bez naprogramovaných vrhačov. To znamená, tak naprogramovaných, aby zmietli z cesty všetko, nečakajúc na podnet. A neboli to expedície Korpusu.

Pätnásť minút po pristátí sa roztvorili pozdĺžne nosné plochy dopravných záklopiek. Po nich ľahko zišli naše vozidlá, poháňané nehlučnými motormi. Okolo nosníkov „Urána“ sa rozostavili tri „Škorpióny“, podobné plochým pancierovým chrobákom so zdvihnutými hlávkami. Od „Merkúra“ sa približoval „Phobos“, najťažší z mechanizmov, určených na prieskum neznámych pevnín.

V celej flotile Korpusu bolo dokopy iba niekoľko vozidiel tohto typu. „Phobos“ mal inštalovaný univerzálny vrhač antihmoty a autonómnou aparáturu neuromatu. Zásoby energie v jeho nákladových priestoroch boli prakticky nevyčerpatelné.

– Postaraj sa, aby ti tu bolo dobre, – povedal som Snaggovi. – Riva ide so mnou.

Neodpovedal. Ani na mňa nepozrel.

Neponáhľali sme sa. Skafoandre tu vážili trochu viac ako na Mesiaci. Zobrali sme celú kontaktnú súpravu a všetko, čo treba pre prípad, keby si domorodci neželali nadviazať spojenie.

Stál som v otvorenom prieleze. Zrakom som prebehol čiaru obzoru. Mierne, takmer pravidelné vyvýšeniny pahorkov čneli východným smerom až po rozbrázdnenú stenu, ktorá uzatvárala horizont. Táto stena zrejme obklopovala kráter vyhasnutý pred tisíckami rokov. Trochu na sever, lenže neporovnateľne ďalej pripomínal svoje jestvovanie nepatrnou fialovou nitôčkou podobný hrebeň. Pozrel som vpravo. Tu sa oblú vrcholky návrší, pripomínajúcich prímorské duny, tiahli v nekonečných radoch až po koniec obzoru.

Cudzia zem. Ani nie zem. Satelit. Nijaká stopa po obyvateľoch. Sympatická, neobývaná pevnina. Čo na tom, že cudzia. Lenže táto pevnina nebola ľudoprázdna. Dakde uprostred tých pahorkov, uprostred skalných hrebeňov alebo kráterov, pristáli prišielci zo Zeme. Tej našej. No ani oni nepristáli na mŕtvom území. Sú medzi bytosťami, ktoré netúžili po hosťoch z našej galaxie.

Zatiahol som pás, obrátil som sa chrbtom k otvorenému priestranstvu a zišiel som na plochú dosku výťahu, ktorého vedenie sa ťahalo pozdĺž nosníka, opretého o pôdu glóbu.

Keď som stál dolu, opäť som sa obrátil a vykročil dopredu. Tvrdé, jednoliate podlažie. Dupol som. Zazvučalo, akoby som päšťou udel na veľký zvon. Spravil som zopár krokov k „Phobosu“. Za sebou som počul kroky. Aj Riva už stál na povrchu druhého satelita Tretej, planéty cudzieho slnka, natoľko neznámeho, že si to pred prvou výpravou nikto z nás nemohol ani predstaviť.

– Všetko v poriadku, – začul som zrazu pokojný Snaggov hlas. – „Hélios“ udáva zameranie.

– Dobré, – zahundral som. Obrátil som sa a kývol na Rivu. O chvíľu sme sa namáhavo terigali na pancier „Phobosa“ a dávali pozor, aby sme sa aparáturu skafoandrov nezachytili o záklopyk strielní a výložníkov.

Prešlo dvadsať minút. Od pristávacej plochy sme sa vzdŕaľovali špirálovitou dráhou, prečesávajúc terén radarovými vlnami a sondami. Ozvena signálov sa stále vracala do citlivých uší neuromatu a do vodiacich tyčí zameriavacích automatov, ale neprinášala nijaké znepokojujúce informácie.

„Phobos“ sa máľko niesol na vzduchovej poduške, šikovne preskakoval vrcholky dunovitých pahorčekov. Motory pracovali nehlučne, iba na veľmi strmých vyvýšeninách jemne vrčali.

V kabíne nebolo oveľa menej miesta než v kormidelniach rakiet typu „Urán“. Pokiaľ ide o nákladový priestor, bez ťažkostí by sa doň zmestila posádka veľkej kozmickej stanice.

Za jazdy sme si všimli, že pôda nebadane menila farbu. Žltá sa miešala s fialovou, sem tam sa objavovali kúsky modrej,

postupne to všetko tmavlo a čoraz menej sa to podobalo povrchu ktoréhokoľvek glóbu alebo asteroidu, aké sa potulovali po priestoroch našej slnečnej sústavy. Na skalnatom podloží, tam, kde nebola vrstva štrku či prachu, ukazovali sa pokrútené kanáliky matnej červene. Akoby povrch glóbu nepohlcoval slnečné lúče, akoby svetlo dopadalo na plytké geologické vrstvy a súčasne sa lámalo na kryštáloch najrozličnejších minerálov. Bol to krásny pohľad, lebo poletovanie „Phobosa“ spôsobovalo zdanlivý pohyb a miešanie všetkých týchto farieb. Lenže, neprileteli sme sem kvôli pekným vyhlídkam.

Na východe sa týčili čoraz vyššie kučeravé kužele skál. Múr, ktorý vytvárali, prestal byť súvislý a jednoliaty, už sa dali rozlíšiť jednotlivé hrebene a útesy. Pred najvyšším pásom sa černela dlhá prepadlina, strácajúca sa za obzorom. Brehy mala takmer ideálne rovné. Ako gigantická priekopa, strážiaca prístup ku skalnej pevnosti. Pahorky, ktoré sa zbiehali k brehu tejto prepadliny, sa čoraz väčšími rozširovali a znižovali a prechádzali do mierne naklonenej roviny. Obrátili sme sa tvármi na tú stranu, mlčky sme pozorovali priestor pred tupo zoťatým čelom „Phobosa“ a prenášali sme zrak z obrazoviek na podlhovasté oblúkovité hľadáčky. Podobne ako v kabinách rakiet, aj v kormidelni vozidla bol nad našimi hlavami rad obrazoviek. Pod nimi sa však rozkladali obyčajné pancierové okná. Kabína bola okrúhla, hneď spredu sploštená. Podobala sa pologuli nastoknutej na mohutnú kostru. V raketách sú kreslá pevne pripevnené kvôli preťaženiu, ktoré vzniká pri pristavaní a za štartu. Tuná sme si mohli dovoliť väčší luxus. Keď sme chceli zmeniť polohu, dala sa obrátiť celá vežička. Ba aj kreslá sa krútili. To malo istý význam. V situáciách, ktoré vyžadovali zvlášť bedlivé pozorovanie a operatívnu činnosť.

Na začiatku druhej hodiny pochodu som kútikom oka zachytil nepatrný, krátky záblesk nad ktorýmisi z najbližších vrcholov. Automat okamžite reagoval a v zlomku sekundy namieril na tú stranu hlavne snímačov.

– Reflex? – spýtal sa Riva. Bolo to prvé slovo, vypovedané v kabíne „Phobosa“ odvtedy, čo sme sa usalašili v nízkych, vodičmi opletených kreslách s vysokými operadlami.

– Svetelný signál z východu, – ozval sa z reproduktora Snaggov hlas. – Uďavam súradnice...

– Nechaj si ich, – vyhrkol som. – Videli sme. Napriek tomu súradnice podal. Naš neuromat overil informáciu.

Na číselka vyskakujúce na kontrolnej obrazovke som sa prizeral s istým zadosťučinením. V okienku zameriavacích automatov sa okamžite zažalo výstražné žlté svetielko.

– Volám Thaala, – dožadoval sa Snagg. – Hovorte, čo je s vami.

– Nemáš nás na obrazovke? – pokojne sa spýtal Riva.

Chvilku trvalo, kým odpovedal.

– Mám

Zaznelo to akoby sa zatresli dvere na izbe, ktorú sme opustili bez priveľkého žiaľu. Riva sa usmieval. Prvý raz som ho videl usmiať sa. Oči sa mu zaligotali, hneď vyzeral mladší o niekoľko rokov.

Nový záblesk, akoby zbližša. Začul som rastúci hukot automatov. Pomyslel som si, že máme poruchu na nejakej sekundárnej súprave, a prudkým pohybom ramena som zablokoval spúšť plameňometu. Doľahol ku mne Rivov krik, ktorý zanikol v piskote reproduktora. Okienka snímačov sa rozžiarili svetlami pichajúcimi do očí. Kútikom oka som si ešte všimol kovový odraz na zhasínajúcej obrazovke radaru. Ruky mi opadli, v ústach som zacítil slanú chuť potu a skamenel som v nehybnosti. Ťažko povedať, ako dlho to trvalo. Nemyslel som na nič. Započúval som sa do pekelného hrmotu, čo naplňal kabínu, a nič som sa nepokúšal pochopiť. Akoby sa ma nič netýkalo. Keď som sa spamätal, kabína bola celkom obrátená, pred nami sa opäť vypínali oblity dún, či pahorkov. Ampliónik na ramene skafandra sa zrazu zakoktal a zmĺkol. Teraz čísi hlas zaznel zreteľnejšie. Bol neodbytný, jačal, prevrtával lebku skrz-naskrz.

– Čo vreštíš?! – zaryčal som. Stískal som päste na operadlách a krčil nohy. Odrazil som sa, že ho zasiahnem, ale kreslo bolo prázdne. Zmocnila sa ma bezduchá, zvieracia zúrivosť. Mal dávať pozor. Bola to jeho psia povinnosť.

– Počkaj, – zachrčal som, – ja ťa dostanem... Skočil som. V tom istom momente som v hlave zacítil tupú bolesť. Udreľ ma. Chce sa ma zbaviť. – Neznavíš sa ma... zasyčal som a poslepiacky som metal rukami.

Napokon som ho zbadal. Čupel v úzkej škáre, chrptom vtláčený medzi pult a kryt kalkulatára, prehnutý hlboko dozadu a pozeral na mňa široko roztvorenými vydesenými očami. Prilbu nemal. Tvár mu zalieval pot, neposlušné pramienky vlasov sa mu prilpili na čelo. Z pootvorených úst mu vytekali sliny.

– Bojíš sa!!! – zreval som triumfálne.

Hneď sa prestane báť. Len čo si vyplancem nohy z tých prekliatych vodičov... Bojí sa...

Zdrevenel som. Strach! Riva sa bojí...

Neveľmi som si ešte uvedomoval, čo robím. Zdvihol som ruku, rukavicu som na nej nemal, a celou silou som vrazil do pancierového kovania obrazovky. Ešte dva razy som to zopakoval. Vyskúšaný spôsob, – prebehlo mi hlavou. Usmial som sa. Ale hneď nato som sa spamätal. Aspoň natoľko, že som sa vrhol k zameriavaciemu pultu. Narazil som kolenom do kresla a letiac dolu hlavou medzi podstavce obrazoviek, stihol som ešte strhnúť poisťku, blokujúcu spúšť vrhača. V tom istom zlomku sekundy obrazovky zjasneli. Hrmot zatíchol, akoby utáľ. Ešte ku mne doľahol tenký, takmer nezachytiteľný sykot a vedel som, že „Phobos“ spustil paľbu. Hlavou som narazil o hranu tvrdej výstuže a v momente sa všetko skončilo.

Keď som znovu otvoril oči, zbadal som tesne nad sebou Rivovu tvár. V jeho zraku bolo čosi, nad čím som sa musel zamyslieť. Ale nesledoval som ho dlhšie ako pár sekúnd. Mozog mi už pracoval normálne.

Butler mlčal. Na nejaký čas som ho vypustil z hlavy. Aspoň dovtedy, kým sa vyjasní situácia a budem sa môcť pohrabať v reproduktore.

Vymotal som si plecía zo zosilňovacích prevodov a podarilo sa mi chytiť podstavcov obrazovky. Sadol som si. Riva sa pomaly vzpriamril a oprel sa o kreslo. Stále sa na mňa ešte skúmavo díval, ale výraz jeho tváre sa pomaly upokojoval. Naďalej však mlčal.

To všetko netrvalo ani desať sekúnd. Keď som sa zdvihol a sadol si do kresla, obrazovky ešte žiarili ako oheň. Nízke pahorky, ktoré nás obklopovali, fialovočervená pôda, mračná prachu pokrývajúceho priehlbiny a teraz, v zlomku sekundy, rozvíreného do posledného zrníčka, to všetko zmizlo v plameni anihilácie. Vôkol nás sa začal formovať ponurý, pochmúrny múr v tvare monštruóznej bašty, ktorý, keby sme naň hľadeli zvonka, nemohol vyzerat' ináč, len ako gigantický hrib.

Siahol som na pult a stisol tlačidlo. Zacítil som nepatrné, rastúce zrýchlenie. „Phobos“ sa dva razy mätko zakolísal, v kabíne sa odrazu zotmelo, beztieňové reflektory sa zablykli, nie však nadsť. Obrazovkami začali preletovať rednúce pásy hmly a odrazu sme v iluminátoroch zazreli pokojnú, slnkom zaliatu krajinu. Obrátil som vežičku k horám, uzatvárajúcim obzor, a zastavil som.

Zhlboka som sa nadýchol a pozorne, ako keby som odhaľoval drahocennú vázu, zložil som si prilbu. V hlave mi zabubnovalo, každý náraz zrýchleného tepu som pociťoval ako ozajstný úder. Stiahol som si ľavú rukavicu a ohmatal som si lebku. Hrča nad ľavým spánkom. Pod prstami som zacítil čosi lepkavé. Akoby ma ktosi počastoval dobre tvrdou a hranatou palicou. Palica to však nebola. Zrak mi utkvel na krátkom výstupku, ktorý bol predĺžením podstavca obrazovky. Nik ma neudrel. Hlúpost'.

To by teda bolo. Premohol som bolesť a obzrel som sa, aby som videl Rivu. Po celý čas sa nehybne opieral o kreslo. Keď si všimol, že naňho pozerám, trošičku zdvihol ruku, kývol ňou a obrátil sa. Obišiel kreslá, mrkol na snímače a s námahou si sadol. Narovnal sa a nohy natiahol v celej dĺžke. Na mňa už nepozrel. Sústredil som sa na obraz, čo sa objavil na čelnej obrazovke. Usiloval som sa nájsť návršie, kde sa predtým zablysko. Napokon som sa spýtal:

– Pamätáš si, kde to bolo?

Preladil som zameriavacie automaty. Vežička sa zachvela a presunula sa o dva stupne doprava.

– Nechaj to... – zašomral akoby znechutene. Nenechal som. Obrátil som „Phobos“ a širokým oblúkom som obišiel pole bezprostredného dotyku pôdy s antihmotou, nad ktorým ešte stále visel stĺp hustého, čierneho mračna. Našiel som trasu, po akej sme sa pohybovali, kým ju neprerušil onen darček, čo nám poslali vzdušnou cestou. Ešte raz som obrátil vozidlo k horám a zastavil som.

Hej, to bol ten vrcholec. Pamätal som si útesy, ktoré ho obklopovali, ale najmä jeden. Pripomínal totiž jurský skalný palcát.

Na chvíľku som odpojil zameriavacie automaty od ich programu, potiahol som vedenie laserovej batérie a nenáhľivo som ho navádzal, ako na cvičeniach. Dotkol som sa spúšte. Urobil som minimálnu opravu a krátko, pravouhlé hlavne „Phobosa“ sa na niekoľko sekúnd tenučkými žiarivými cestami spojili s vrcholkom skaly vzdialenej niekoľko kilometrov.

Odtiahol som ruku od pultu a čakal. Nič.

– Dúfam... – začal Riva, ale nedokončil.

Z vrcholka sa vzniesol prúžok dymu. Tak, ako to býva na Zemi v mrazivom, bezveternom dni, keď sa zakúri v nejakom muzeálnom kozube. Ani stopy po ohni, výbuchu, nič. Iba ten pokojný dym sa vznáša tenulinkým pásikom do priestoru bez atmosféry, obklopujúcej glóbus.

– Dúfam, – prehodil som, – že sme im nespálili nejaký pomník.

Neodpovedal. Chvíľu nehybne sedel a durdil sa, potom sa odrazu usmial a tvárou sa obrátil ku mne. Ale nebol to radostný úsmev.

Bál sa. Mňa sa bál. Nezmysel. Také čosi sa nemôže stať. A predsa sa to stalo. Boli sme prichystaní na všetko. Takmer na všetko. Na toto nie. Nikto z nás nepredvídal, že stratíme kontrolu nad svojimi reflexami a svojimi myšlienkami. Bytosti, ktoré sú v stave vymýšľať a používať také čertoviny, naozaj si nezaslúžia nijaké ohľady.

Zdvihol som k očiam pravú dľaň. Bola opuchnutá a mäkká, pripomínala zhnité ovocie s rozmliaždenou šupou. Aj farbou. Niečo s ňou musím urobiť.

Vyhliadol som si medzi pahorkami sedlo hlbšie ako iné a nasmeroval som tam „Phobos“. Keď sme sa skryli za nízkym, hladkým úbočím, zhasol som motory. Vozidlo mierne kleslo a prisadlo sa k povrchu. Vstal som, zhodil skafander a pustil som sa do toho reproduktora.

Ubehlo pol druhej hodiny. Dobrú chvíľu som už opäť trčal v skafandri, započúvaný do hundravého fľukania aparatury, ktorá nešetrlila dobrými radami. Hlavu mi ovíjal elastický vak, plný obvodov, prostým okom nezbadaateľných. Podstupoval som bleskovú kúru, akú mi predpísala diagnostická súprava. Rukou som nemohol hýbať. Nejaký čas si budem musieť dávať na ňu pozor. Sily som v nej mal. Veľa nechýbalo a bol by som rozmáľal tento pult aj s jeho pancierovou výstužou. To ma neučili. A predsa, keby som bol tou rukou mlátil trošičku slabšie...

Rozhovor so Snaggom sme už absolvovali. Na základňu sme poslali podrobné hlásenie. „Urán“ prijal kód a potvrdil príjem informácie o „Héliose“. Tí z Budorusu si mysleli, že loď treba vyzbrojiť a nechať na obežnej dráhe ako rezervnú základňu. Naproti tomu ani len nepípli o tom, čo sme im povedali o nulových pásmach. Pravdepodobne nič nerozumeli. Alebo uznali, že aj tak nám nemôžu pomôcť, prečo by sa teda vzrušovali. Akoby som počul Jeusa: „Úlohu majú, buď sa im to podarí, alebo nie, bez ohľadu na naše špekulácie..."

Bol som zvedavý, čo urobia, ak sa nám to nepodarí. Vyšlú ďalšiu výpravu? Asi hej. A táto záhada, aspoň pre nás, zostane nerozlúštená.

V bočnom snímači komunikačnej centrály blikalo svetielko, povrdzujúce stále spojenie s kabínou „Urána“. Snagg však prosil, aby sme osobne potvrdili prenosy automatov. Akoby sa bál, že nám nervy vypovedia poslušnosť a neuromat si to všimne. Hlásil sa každú minútu. Nakoniec som mu povedal, aby sa odpojil. Čosi zašomral a zmĺkol.

Po dvoch hodinách od spustenia paľby dosiahol rádioaktívny oblak za nami výšku niekoľkých kilometrov. Nad povrchom zeme zostala po ňom už len nepatrná stopa v podobe popolavej, polopriehľadnej hmličky. Iba okienka

geigerov ešte žiarili pomarančovým svetlom. Lenže tak tu bude ešte veľa dní.

Zapol som motory. Keď nabrali rýchlosť, skontroloval som zameriavacie automaty, sňal som z hlavy obväz a nasadil som si prilbu.

– Neprejdeme, – zahundral Riva, vytrčil bradu dopredu a ukazoval na útesy zarezávajúce sa do horizontu.

– Veru nie, – pripustil som.

Pre „Phobos“, vznášajúci sa na vzduchovej poduške, nejestvovala nedostupná cesta. Lenže viesť vozidlo popri zvislých stenách nad priepasťami a skalnou suťou za stáleho ohrozenia zo strany neznámych, znamenalo riziko hraničiace so šialenstvom. Nevráviac o tej priekope či prepadline, oddeľujúcej náhornú planinu od vrcholkov.

Prekonať ju – to by nám zabralo dobré dva dni horolezeckej túry.

– Poobzerajme sa, – zavrčal som, stláčajúc ľavou rukou kormidlo.

Motory zamrňali, keď vynášali pancierovú ťarchu „Phobosa“ na vrchol pahorka, pod ktorým sme sa schovali po prvej potýčke. Zastal som teda.

V krajinke, ktorá nás obklopovala, zdanlivo sa nič nezmenilo od chvíle, keď sme ju pozorovali z otvoreného prielezu lode hneď po pristátí. Ten istý sprievod pravidelných dún, ten istý mŕtvy pokoj, tá istá mozaika farieb, teraz nehybných, ale pripravených pustiť sa do krásneho, nezrozumiteľného tanca pri najmenšom pohybe vozidla. Tie isté zvrásnené hrebene na horizonte. Ak sme však predtým chvíľami mohli podliehať ilúzii, že sme natrafili na neznámy, ale pústy kontinent, čakajúci tisícročia na objaviteľov, tak teraz sme už nepochybovali, že to je nepriateľský kontinent. Napokon sme sa rozhodli pustiť na severovýchod, smerom k horám. Nebudeme sa približovať k spomínanej skalnej prepadline, ale budeme sa držať čiary, rovnobežnej s jej brehom, v slušnej vzdialenosti od priepasti.

– To môže trvať dva roky, – rozľahol sa zrazu v kabíne Snaggov hlas.

– Vieš inú cestu? – spýtal som sa.

– Mhm.

– Teda ju zapoj do programu a čakaj. Istotne, mohli prejsť roky, kým by sme takto poslepiacky hľadali a tápali, až by sme náhodou natrafili na stopu po ľuďoch. Nemali sme však inú možnosť.

Prirodzene, naše prijímače stále zachytávali signály z Tretej a iste nielen z Tretej, ale takisto zo satelitných základní, ale podobne ako na Zemi alebo v Budoruse, kalkulátory neboli v stave vylúpnut' z tej mačacej muziky ani náznak nejakého zmyslu. A vysielače našich posádok, ak tieto posádky ešte vôbec jestvovali, naďalej mŕtvo mlčali. Napokon, nemyslel som, že nám beztriestne dovoľia pľundrovať túto pevninu dlhšie ako niekoľko hodín. A v tom som videl našu možnosť. Azda je to nepríjemné, no nič sa nedá robiť.

Znovu som uchopil kormidlo. Pri naberaní rýchlosti sa „Phobos“ zosunul z úbočia, zľahka nami potriasol, na rovine sa obrátil a nabral kurz na severovýchod. Riadenie prevzali automaty.

Od miesta, kde sme zanechali „Urán“, prešli sme sto osemdesiat kilometrov. Tupé, sploštené čelo vozidla smerovalo od istého času rovno na sever. Vo vzdialenosti niekoľkých desiatok metrov od ľavého boku vozidla roztvárala sa priepasť kamenitého kaňonu. Nad jeho protiľahlým krajom viseli strašné skalné steny. Vypínali sa na kilometre dohora, miestami ako previsy. Tu i tam sa otvárali hlboké žľaby, plné balvanov, od ktorých vystupovali popraskané, ostré rebrá. Obďaleč vyčnievali masívy vzdialenejších končiarov, ktoré svojimi zrezanými okrajmi oblúkovite vybiehali k hlavnému pásu. Napriek tomu sa mi zdalo, že celý tento nebezpečný a mohutný výhľad sa nevyrovná ani majestátnosťou ani krásou skalným masívom, aké obklopujú mesačné krátery.

Terén, nad ktorým sa vznášal „Phobos“, bol rovný ako stôl; miestami pripomínal starú pozemskú cestu. Rozmanité farby pôdy, alebo skôr jej povrchových vrstiev, akoby vybledli. Možno však, že my sme si už privykli na ich kaleidoskopickú štvorylku.

Už dlhší čas som pozorne sledoval miernu vyvýšeninu s plochým, terasovitým vrcholkom, ktorú sme videli pred sebou vo vzdialenosti niekoľkých kilometrov. Hoci sme už prešli celé pásmo úplne podobných pahorkov, pripomínajúcich gigantické pieskové bábovky z jednej a tej istej formy, táto oblina budila pozornosť dokonale pravidelným pôdorysom. Márne som však hľadal akúkoľvek drobnosť, priehĺbku, či výčnelok, ktoré by svedčili o tom, že napriek všetkému nie je to celkom obyčajná vyvýšenina. Až keď sme sa ocitli tak blízko, že sa dalo dovidieť za jej okraj, objavil sa pred nami ideálne hladký, takmer biely, akoby sklom zaliaty pás, široký asi desať metrov, zbiehajúci v diaľke rovnými okrajmi do zlomu, čo uzatváral obzor horskej reťaze.

Ihneď som pribrzdil. Dal som do pohybu vežičku, pre každý prípad som veľmi dôkladne prekontroloval okolie, súčasne som zrakom preletel obrazovky a snímače, potom som opatrne naviedol „Phobos“ na bielu plochu. Prešiel som niekoľko metrov a vozidlo som zastavil.

– Letisko, – konštatoval Riva.

Vyzeralo to tak. Ako štartovací pás starého športového letiska.

Ale ešte som nevidel pás, ktorý by sa tiahol povedzme takých dobrých šesťdesiat kilometrov ako tento.

Zavolať som Snagga a prikázal som mu vyslať sondu.

– Áno, sonda, – začul som okamžite.

Po uplynutí necelých štyridsať sekúnd sa na čelnej obrazovke ukázala striebristá struna a zbehla do prostriedku.

Sonda nás minula vo výške osemsto metrov a letela nad povrchom pásu.

– Prelať spojenie, – povedal som Rivovi. Prikývol a nahol sa nad pult komunikačnej centrály. Obrazovka zjasnela. Pretínala ju rovná biela stuha, nenarušená ani najmenšou škvrnkou. Na ľavej strane sa vďaka pohybu sondy zlievali pahorky do placky. Na pravej sme mali breh kaňonu, vzdialený od okraja bieleho pásu nejakých sto metrov. Ďalej otvorená priepasť. Na jej dno sme nedovideli ani z tejto výšky. Úpätia skalných stien sa už do obrazu nevmetili.

– Chod' vyššie, – prehodil som Snaggovi. Automaty „Urána“ okamžite zareagovali. Obraz sa začal rozširovať. V tom

momente sa niečo zaligotalo na mieste, kde sa biely pás strácal na úpätí horského hrebeňa. Zazdalo sa mi, že rozoznávam kupolovitý tvar, akoby dno veľkej, obrátenej misy. Zrazu sa obrazovka zahmlila. Sekundu, možno dve sa chumáče hmly ešte okamih rozostupovali na rôznych miestach obrazovky a ukazovali rozmazanú belobu. Potom obrazovka začala zhasínať, matnela, nakoniec zhasla celkom.

– Viditeľnosť nulová, – oznámil Snagg. Akoby sme čakali len na toto hlásenie.

Riva sa opäť nahol nad pult a náhlivo prepínal tlačidlá. Kabína sa bleskove naplnila hurhajom rozličných ľudských hlasov.

– Potrebujem vodu, – vpravil ženský hlas, v ktorom znelo utrpenie, ba až zúfalstvo.

– Máme iba špirit, – odpovedal muž. Čisi smiech. Niekoľko hlasov odrazu, márne som sa usiloval zachytiť jednotlivé slová. Krik alebo skôr vresk, zachrípnutý, neľudský, plný neskrutnej nenávisti. Sekunda ticha. Znova haravara mnohých hlasov.

– Zameranie! – skríkol som.

Riva horúčkovo manévroval aparátúrou riadiacej centrály, keď sa v tom naraz, akoby nožom uťal, pretrhlo spojenie a v kabíne zaznel Snaggov hlas:

– Mám posádku! To isté, čo v záznamoch „Héliosa“!

– Odpáľ! – zavrčal som.

Zmlkol. Čakal som niekoľko minút s nádejou, že Rivovi sa podarí nájsť to pásmo prenášajúce ľudské hlasy. Pásmo nakoniec našiel, ale už sme nepočuli nič, len signály obyvateľov sústavy, nezrozumiteľné pre naše kalkulátory.

– Zameraj si? – spýtal som sa. Pohol hlavou.

– Na predĺžení tejto dráhy, – zadudral. – Nestihol som skontrolovať... – dodal neisto.

Stlačil som kormidlo. „Phobos“ ostro vyrazil, v momente nabral rýchlosť a rozbehol sa prostriedkom napohľad betónového pásu, pokrytého bielym štrkom. Niesol sa k úzkemu pásmu hôr, ktoré sa črtalo v diaľke.

Od chvíle, keď sme prvý raz zastali na tejto hradskej, strácajúcej sa v púšti, ubehlo tridsať minút. Po celý ten čas sme sa vôbec neozvali. Aj Snagg mlčal, akoby urazený, že sme ho nechceli počúvať.

Tak predsa žili. Aspoň daktorí. Nájdeme ich. Teraz je to už iba otázka času. Musíme sa však vyhýbať stretnutiu s neznámymi. Neradno ich dráždiť. Aspoň zatiaľ, kým sa ľudia, všetci, koľko ich budeme v stave zachrániť, neocitnú v hibernátoroch „Héliosa“. Potom uvidíme. Určite odtiaľto neodletíme len tak, tváriac sa, že sa nič nestalo.

Pohorie nám rástlo pred očami. Videli sme už miesto, kde kaňon, pozdĺž ktorého postavili biely pás, prechádzal do plochej planinky, vedúcej príkrou strminou k priesmyku. Tam na východe sa hrebeň, uzatvárajúci horizont, spájal s pásmom končiarov, okolo ktorých sme sa celý čas viezli.

Prešli sme ešte poldruha kilometra, kým sa rovná biela dráha začala skrúcať na západ, spočiatku nebadateľné, potom však širokým, ale postupne čoraz užším oblúkom. Výhľad zacláňali pravidelné hrby dún, akoby vyššie od tamých, čo sme preskakovali po odchode z prístávacej plochy.

Napokon sa za ktorými z nasledujúcich úbočí odhalilo prázdne priestranstvo. Pahorky sa rozbiehali a vytvárali okrúhle kotúče okolo umelej roviny. Naprostriedku, ako obraz zo slabého dobrodružného filmu, čnela ligotavá, sploštená kupola ohromnej budovy.

Zastal som.

– Ak sú oni tam vnútri... – Riva nedokončil. Zavolať som Snagga.

– Vidím, – zadudral. – Nemám odtiaľ nijaké signály...

Kázal som mu vystreliť sondu. Výsledok nebol lepší ako pri prvej. Prestala vysielat' obraz ešte skôr, ako sa ocitla nad miestom, kde stál „Phobos“.

– Nie je to zlé, – ozval sa o chvíľu Riva.

Tvar budovy, nepravidelná sinusoida kupoly, proporcie jej sploštenej strechy a štvoruholníkového základu, mohli skutočne budiť obdiv zemského architekta. Biely pás, ktorý nás sem priviedol, nedotýkal sa stavby, ale sa rozdeľoval a eliptický ju obíeľ. Nechával pritom veľa voľného priestoru. Zapĺňali ho bloky farebných skál, rozhádzané napohľad bez súladu, akési špirálové konštrukcie, uložené v radoch, vajcovité zásobníky a zväzky zlatistých tyčí, dohora sa rozširujúcich.

Vyčkal som ešte niekoľko minút. Potom som zablokoval zameriavacie automaty a stisol spúšť laserovej batérie. Nad kupolou sa rozjasnilo. Tri krátke dávky. Prestávka a znovu tri.

Nič. Akoby nemali nijaké vonkajšie snímače, objektívy, radary. Akoby sa ich vôbec netýkalo, že k ich základni prišlo vozidlo s bytosťami z inej slnečnej sústavy.

– Ideme, – povedal som. – Hlás Snaggovi. Nečakal som, kým Riva dovysielal údaje pre „Urán“, odblokoval 50m zameriavača a pohol som kormidlom. „Phobos“ sa zľahka pootočil k rázsoche pásu, na obrazovky padol hlboký tieň vrhanej kupolou, spod vežičky vytryskli šmuhy svetla. Fotobunka rozsvietila reflektory.

Obišli sme budovu zľava, pričom sme starostlivo sledovali údaje na snímačoch a pozorovali obchádzané konštrukcie. Ale ani najmenší pohyb ani najmenší zvuk alebo svetelný záblesk neprerušili mŕtve ticho, vládnuce v celej tejto obrovskej, slnkom zaliatej elipse, obklopenej hladkými hrebeňmi.

Obišli sme teda západnú časť prstenca a ocitli sme sa za zadnou časťou budovy. Na jej ligotavej, akoby glazúrou poliatej stene sa nám dosiaľ nepodarilo vypátrať nič, čo by naznačovalo, kde sú dvere, vchod alebo akýkoľvek otvor. Vo mne pomaly narastalo presvedčenie, že nám nezostane nič iné, iba vyvaliť si priechod plameňometom. Odrazu som zastal, tak prudko, že ma to až nadvihlo v kresle.

– Geiger, – zašomral Riva.

I ja som si ho už všimol. Ale predovšetkým obrovskú, nepravidelnú diery v bočnej stene, ktorá siahala zdola až po okrúhle golier budovy. Jej rozfranforcované okraje boli začadené.

Nenáhľivo som s „Phobosom“ podišiel niekoľko metrov dopredu. Geiger výstražne zabzučal. Kontrolná lampka irigátora žiarenia začala blikať pomarančovým svetlom.

Zastali sme presne oproti diere. Podišiel som ešte dva metre dopredu. Geiger okamžite zareagoval zrýchlenými signálmi. Svetlo poplašnej lampky ostro zablikalo, až rezalo oči.

– Tak je to teda, – zahundral Riva.

7. / DVE PREMIETANIA

Hlasy živých členov posádky troch zemských lodí, čo sa nám nedávno podarilo na pár sekúnd vylúsknuť zo spleti signálov z okolia glóbu, nemohli pochádzať zvnútra kupolovitej stavby. Čím ďalej sme vnikli do pochmúrnych priestorov základne, dochádzali sme k presvedčeniu, že jadrové výbuchy, anihilácia, tu museli stíchnuť prinajmenej pred niekoľkými mesiacmi. Naše kalkulátory to bez akýchkoľvek pochyb potvrdzovali.

Nepravidelné obrysy prielomu, ktorým sme sa vrátili dovnútra, boli už ďaleko za nami. Mali podobu nepatrnej svietiacej bodky. Až teraz sme si mohli uvedomiť obrovské rozmery stavby. Bez problémov by sa do nej vmestili tri také strediská, ako naše materské v Budoruse.

Hala nebola pustá, ako sa zdalo, kým sme neprekročili vráta, vypálené do východnej steny. Šli sme po špirále, vytýčenej plytkým žľabom, pozdĺž ktorého sa tiahli hrádze vysoké zo desať metrov. Cesta klesala, po šesťsto metroch sme nad sebou zanechali výšku dobrých pár desiatok poschodí. Spojenie s „Uránom“ sa prerušilo, len čo za nami zhaslo denné svetlo. Krypt kupoly bol súčasne nepreniknuteľnou clonou.

Svetlá reflektorov sa pred nami na sklovitom povrchu zlomili. Žľab sa ostro zakrúcal, tesným oblúkom obiehal hrubý zvislý pilier, ktorého vrchná časť tonula v černej naplňajúcej klenbu. Bočné steny sa zbíjali. Pomyslel som si, že sa treba vrátiť, a to okamžite, ak nechceme pripustiť, aby sa „Phobos“ v tesnom labyrinte dostal do slepej uličky. Už som siahla na hlavný pult, keď sa na ľavej strane rozostúpili steny a prudko zmizli v neviditeľnej hĺbke. Reflektory sa z piliera zošmykli a ich svetlo zanikalo v neohraničenom priestore. Cesta sa dva razy skrútila v dvoch po sebe idúcich zlomoch a skončila sa, akoby ju usekli, bez akejkolvek výstrahy.

Zastal som

– Svetlo, – povedal Riva.

Už hodnú chvíľu som mal dojem, že obrazovky, okrem toho, že odrážajú dva biele, matné pruhy, padajúce spod vežičky „Phobosa“, naberajú akoby hlbší, pastelový prísvit. Zhasol som svetlo a na niekoľko sekúnd som zavrel oči.

Keď som ich otvoril a zrak mi privykol na okolie, v prvej chvíli som si pomyslel, že pri nás pristála ďalšia tabletka a že opäť strácam kontakt so skutočnosťou. Vrhol som rýchly pohľad na Rivu. Nepobadal som však nič, čo by ma mohlo znepokojiť.

Vstal som z kresla, pretlačil sa pomedzi pult a výstuž obrazovky a prilbu som pritlačil na okennú tabuľu. Riva urobil to isté na druhej stene kabíny. Z našich úst nepadlo jediné slovo.

Stíšil som snímače. V dokonalom tichu a súmraku, vládnucim vo vnútri našej zemskej škrupiny, smiešne malej v porovnaní s obrovskými rozmerni, čo nás obklopovali sme mimovoľne a prekvapene hltali výhľad, ktorý ohromoval obrovskosťou a úžasne expresívnou harmóniou prevyšoval všetko, čo sa nám dosiaľ podarilo vidieť.

Pred nami, kam len oko dovidelo, zalievalo priestor slnečné svetlo. Ale nebolo to priestranstvo uzavreté takým pôdorysom, na akom stála kupolovitá hala. Ani čimkoľvek iným. Rozprestieralo sa až po okraj zahmleného obzoru, tam, kde sprievod svetlobéžových oblakov, roztrúsených po zašfirovej oblohe, prechádzal už do mliekom rozriedeného blankytu. Svetlo, dopadajúce na povrch zeme, lebo toto bola tiež zem, planéta života, bolo denným svetlom. No žiarila aj zem sama, alebo skôr to, čo sa nachádzalo na nej. Tak ako žiari veľké mesto, keď už tiene siahajú do polovice domov, keď sa na uliciach a v bytoch zapália lampy, v atmosfére však zostalo ešte dost svetla, aby bol obraz celistvý, aby jeho kontúry vyplňal plastický obsah, ktorý nerozmazávajú, ale práve naopak, zvýrazňujú orientačné bodíky lúčov. Celý tento obraz sa rozvíjal pomaly, vynáral sa ako živá, priestanná maketa z hĺbky gigantickej šachty, klesajúcej kolmou stenou meter pred čelom vozidla. Ešte sme boli v hale, v hĺbke po pravej i ľavej strane ešte zotrúvali obrysy stien, vyhlbených žľabov, ale všetko to pred očami mizlo a ustupovalo pred otvoreným priestorom krajiny.

Neviditeľný kotúč, zdvíhajúci zdanlivý povrch zeme, sa napokon úrovňou vyrovnal s okrajom šachty a rýchlosťou svetla rozprskol a bezo zvyšku vyplnil kruh horizontu. Z častí stavby, do ktorej sme vtrhli, napokon, nie ako prví, nezostalo ani stopy.

Slnečný kotúč, biely, s modravým nádychom, visel nízko na oblohe, nie však tak nízko, aby tiene, padajúce z vyvýšenín, mohli zoslabiť členitosť územia. Terén pred nami sa znižoval a mierne splýval do rozložitej zelenej doliny. Miliardy, stovky miliárd jednotlivých kryštálikov smaragdov a topázov, zmiešaných so sýtim granátom, vtavenými nitkami striebra a červeného bronzu, poslúžilo tu ako materiál, z ktorého si príroda vytvorila voľné kompozície, plné rozmachu, a zároveň skromné. Tak to vyzeralo. A pre nás to napriek všetkému bola zeleň. Lebo celé úbočie, vedúce do panvy, spolu s okrajovými vyvýšeninami fantastických pahorkov, až po končiare, čo uzatvárali časť horizontu, bolo jedným veľkým parkom alebo skôr skvelým trávnikom, pripomínajúcim rozkvitnuté pastviská v horských rezerváciách na Zemi.

V centrálnej časti doliny, bližšie k nám ako k horám, ktoré ju venčili na protihľej strane, týčilo sa mesto. Alebo čosi, čo nemohlo byť ničím iným. Jeho prvé kvádre, obrátené kužeľe so sploštenými kupolami, štíhle, hranaté veže a od nich vyššie, nepravidelné valce, ovínuté pavúčou sinusoidou s estakádami zavesenými akoby vo vzduchu, to všetko vyrastalo bez akéhokoľvek prechodu – priamo z neuveriteľne bujnej lúky zakvitnutej všetkými farbami. Toto mesto žilo. Na jeho vzdušných trasách sa pohybovali svetielkujúce pastelové bodky. Tu i tam sa spájali a zlievali do

pretiahnutých, rozmazaných pásov, potom sa opäť rozbiehali a oblúkovite odbočovali k štítom budov, alebo klesali vlnovitými špirálami na nižšie poschodia. Ani jedna z budov sa však nedotýkala povrchu pôdy. Tam nebolo ciest, nebolo nič, iba ten farebný trávnik a hladké podnožia konštrukcií. Život mesta sa odohrával výlučne na vyšších poschodiach, na terasách a mnohoúrovňových estakádach, preklenutých križujúcimi sa slučkami.

Neviem, ako dlho sme tak zotrúvali, mlčky, s prilbami prilepenými na oknách. Z miesta, kde stál Riva, doľahol zrazu tichý zvuk, akoby vzdych. Odtrhol sa od sklenej tabule, obišiel kabínu a zastal priamo za mojím chrbtom.

– Chcel by som vedieť, – zahundral, – či všetky ich mestá vyzerajú rovnako...

Obrátil som sa.

– Nemyslím, – ja na to, – že by vybrali to najhoršie.

Odstrčil som ho a zasadol som si do kresla pred pultom. Hľadal som a poslepiačky som našiel tlačidlá objektívov.

Spustil som záznamovú aparaturu. V pamäťových súpravách neuromatu sa ustalovala panoráma civilizovaných území Tretej.

Počkal som minútu. Až priveľa, ak si uvedomíme zrýchlenie, s akým sa záznam realizoval. Potom som prepol obraz z objektívov na obrazovku, zväčšil som ho a zaostril, nakoľko len bolo možné.

Pahorky, ohraničujúce dolinu s mnohofarebnou zeleňou i úbočie pred nami, všetko to zmizlo z nášho zorného poľa. Zostali len konštrukcie mesta, najmä jeho centra. Pastelové bodky, svetielkujúce na sínusoidách vzdušných ciest, narástli do veľkosti malých chrobákov. Mal som dojem, že ich kryty prepúšťajú svetelné lúče. Ba chvíľami sa mi zdalo, že vo vnútri vidím zohnuté figúrky, no vzdialenosť bola priveľká, aby som to mohol tvrdiť s istotou.

Zato špirály, ktoré spájali jednotlivé stavby a komplexy telies, nadobúdali nové rozmery. Predstavili sa ako pásiky, v strednej časti trochu poklesnuté – padajúce do oblúkov a zákrut takmer zvislými odbočkami.

Steny jednotlivých telies čneli pred nami v celej nádhere. Ich línie vyzerali zblízka ešte smelšie a harmonickejšie.

Niektoré pripomínali obrátené ihlany a ledva sa dotýkali ihlovitými špicami zeme. Jediné, čo ich udržiavalo v rovnováhe, bolo susedstvo pavúčich pletencov najbližšej estakády. Iné sa lievikovite rozvetvovali dohora, vypúšťali spod plocho zrezaných štítov napohľad voľne sa spájajúce oblúky k okolitým vežiam. Tieto oblúky však nikam nesiahali, zrazu sa lámali a špirálovitými pásikmi sa vracali k najbližším oblinám dráh. Naproti tomu nikde, ani na jednej stene, nebolo stopy po oknách, dverách či akýchkoľvek otvoroch. Život sa tu zrejme odohrával výlučne v uzatvorených interiéroch štíhlych kociek. Chrobáčky, ktoré sme v prvej chvíli pokladali za vozidlá, mohli byť rovnako dobre automatmi.

Mesto, dohora hustnúce, nechávalo dolu rozsiahle medzery, aby sa nenarúšala krása a pokoj kvetnatej lúky. Akoby nevyrastalo z nej, ale vznášalo sa vo vzduchu.

Riva i ja sme si zvykli na pokoj. Lenže v tomto výhľade bolo čosi viacej ako obyčajný pokoj. Bola v ňom neochvejná viera projektantov a budovateľov celého komplexu v trvalosť idey, s ktorou pristúpili k práci. A hlboké vedomie ceny, akú treba zaplatiť za nerušený život svojej rasy.

– Teda takáto je Tretia, – ozval sa zrazu Riva. Práve som na to myslel. Tretia. Vlast' bytostí, ktoré ovládli planetárnu sústavu tunajšieho slnka. Ktoré vystavali na okolitých mŕtvych glóboch a satelitoch základne alebo skôr strážnice podobné tejto, kde sme teraz svedkami svojím spôsobom jedinečného predstavenia. Stavali ich určite nielen preto, aby ničili lode a posádky prichádzajúce z vesmíru. Ale aj preto. A to bolo pre nás najdôležitejšie.

Obrazovky stemneli. Kontúry budov sa rozplývali pred očami. Vstal som a vrátil som sa k iluminátoru.

Slnčný kotúč vyzeral už len ako užúzký pásik nad tmavo blankytnou čiarou obzoru. Deň dohasínal. Ale svetlá mestských lúčov namiesto toho, aby sa živšie rozžhoreli, takisto pohasli. Z boku, nad matnejúcim úbočím, som zrazu zbadal, že vo vzduchu znovu čnejú steny.

– Koniec filmu, – zašomral Riva. Reflexne som obrátil k nemu hlavu. Zdalo sa mi, že v jeho hlase bolo cítiť štipku ľútosti.

Áno, bol to koniec. Ešte niekoľko sekúnd a obraz pred nami sa zrazu scvrkol do rozmerov, zodpovedajúcich otvoru šachty, neisto sa zavlnil a nehučne zišiel dolu. Zanechal po sebe len rozďavenú, čiernu priepasť.

Zapálil som reflektory. Kontrast medzi tým, čo som zbadal, a tým, čo sa ešte pred minútou rozprestieralo ako slnečná krajinka pred oknami „Phobosa“, bol taký silný, že som na chvíľku musel privrieť oči.

– Som zvedavý, – vyhrkol som, – či to pripravili špeciálne pre nás...

Riva dlhší čas mlčal, až potom sa spýtal:

– Tú projekciu? Aby nás znechutili? Alebo odzbrojili?

Mykol som plecami.

– Aby sme pochopili.

Obrátil sa v kresle, oprel sa plecom o pult a nahol sa ku mne.

– Prečo nás nechcú? Sklonil som hlavu.

Prešlo niekoľko minút, kým si náš zrak privykol na nové, alebo skôr, pôvodné okolie. Postavil som „Phobos“ bokom k okraju šachty a obrátil som vežičku. Pod nami bola iná priepasť. Studňa o priemere asi tridsať metrov. Biele pásy našich reflektorov nesiahali na dno. V bočnej stene som vypátral ústie žľabu, ktorý ako-tak mohol udávať cestu. Stlačil som rukoväť kormidla. Motory zavrčali živšie, ich hlas si podávali vedľajšie odbočky a zosilňovali ho ako mohutné, mnohostupňové membrány.

Hneď za zákrutou začal žľab klesať. V istej chvíli sa bočné steny rozostúpili, zmizli, vytvárali vývrtky s ligotavými okrajmi, a stratili sa v hĺbke. Zrazu som si uvedomil, že pod nami už nie je nič, že cesta, ak si to, čím sme šli, skutočne zaslúži takýto názov, je tenkou lištou, ktorá sa vinie vo vzduchoprázdne.

Spád bol čoraz prudší, strmina miestami prechádzala do takmer zvislých priepastí. Vyjasnilo sa. Zazrel som dno. Ploché,

napohľad prázdne, okrúhle priestranstvo, vyložené platňami z tvrdého, hladkého materiálu. Ešte niekoľko sekúnd zjazdu, od ktorého sa nám už začínala krútiť hlava, a ocitli sme sa na miernej planinke, čo prstencovite obklopovala bočné steny. Prešli sme zopár metrov, odrazili sme sa k osi šachty a zastali sme.

Nad nami sa týčila hladká, priepastná vencová výstuž bez akejkoľvek konštrukcie, chodieb alebo aspoň najmenších nerovností. Jediným prvkom, narušajúcim harmóniu tohto obrovského prázdneho valca, bol špirálovitý zjazd, vynárajúci sa zo steny asi tak v polovici studne. Všetko to robilo dojem akéhosi umelého gravitačného poľa, skúšobného tunela alebo pokusného cvičiska pre zariadenia, ktoré sa nedajú overiť na povrchu glóbu.

Reflektory ožiarili dosky obloženia, ktorými bol pokrytý povrch plochého dna. Súvislá, jednoliata skala pohlcovala svetlo ako čierny zamat. Ľahko sme si mohli predstaviť rozmery základov, na ktorých spočíval celý tento kolos. Na nižšie podlažia však neviedla nijaká cesta.

Nadvihol som svetlá reflektorov a začal som skúmať povrch stien. Pomaly, meter po metri som sa kĺzal po ďalších a ďalších úsekoch širokého oblúka. Pruhy svetla stúpali a klesali, ale zakaždým natrafili na sklovitú, jednoliatu celinu. Prepátral som tak už jednu pologuľu a pomaly som sa začal zmierovať s myšlienkou, že sa budeme musieť vrátiť s dlhým nosom tou istou cestou, čo nás sem priviedla. Vtom som zbadal nejaký pohyb na mieste, kde sa pôda prepadávala takmer kolmým zrázom. Namieril som svetlo na ten bod a zastavil som vežičku.

V stene sa začal črtiť pravouhlý otvor, široký asi tak päť metrov a vysoký ako jedno poschodie. Na doskách obloženia sa zaligotal široký svetlý pás. Otvor sa zväčšoval, západka, alebo čo to bolo, ktorá ho uzatvárala, zdvíhala sa kolmo dohora a nechávala nad dnom stále rastúcu štrbinu. Bola už dosť veľká, aby nám odhalila priestannú, svetlú chodbu. Obrátil som vežičku. Západka sa hneď zastavila, neisto zavlnila, potom veľmi pomaly, akoby neochotne, začala nehlučne klesať.

– Fotobunka, – ozval sa Riva.

– Mhm, – súhlasil som. – Tá najobyčajnejšia. Nebolo nepríjemné nájsť tuná, v útrobach tohto skrz-naskrz neznámeho objektu mechanizmus, aký u nás pozná každé decko.

Svetlo sa opäť vrátilo na obrysy priechodu, z ktorého zostávala už len úzka medzera. Západka poslušne putovala opäť hore.

Chvíľu sme počkali, kým mechanizmus, uzatvárajúci priepust do tunela, dokončí svoju robotu, potom sme sa pomaly pohli dopredu. Tesne pred vchodom som sa znovu zastavil.

Pred nami sa roztvárala ako struna rovná pohodlná chodba. Jej steny vydávali jasné pastelové svetlo. Pod stropom sa ťahali zväzky tenkých vedení. Miestami sa strácali vo veľkých plochých schránkach vstavaných do múrov, kde-tu sa rozvetvovali a v prstencoch omotávali neviditeľné valce. V pravidelných vzdialenostiach sa to opakovalo až k miestu, ktoré bolo vzdialené niekoľko desiatok metrov, kde tunel klesal a rozdejoval sa, pričom špicatým kolenom obiehal klinovité nárožie.

Skontroloval som reakciu zameriavačov na program, ktorý sme nemerili od poslednej zrážky, a previedol som vozidlo cez nejestvujúci prah. Západka, uzatvárajúca priechod do šachty okamžite za nami zapadla a zdanlivo vytvárala s okolitými stenami súvislý celok.

V kabíne zrazu zavládlo ticho.

– Tuto naši neboli, – zašomral Riva.

V posledných hodinách sme si zvykli na výstražný signál geigera. Keď zmlkol, pocítili sme to ako nový signál, tentoraz pripomínajúci všetko, čo sme videli a prežili od momentu, ako sme prekročili hranice sústavy Alfa.

Pustili sme sa stredom chodby a dávali sme pozor, aby sme sa nedotkli trčiacimi anténami a výčnelkami o tie schránky so zosilňovačmi či s relé, do ktorých vbíhali ligotavé káble, tenké ako struny.

– Nebolo by zle pozrieť na to zblízka, – povedal zrazu Riva.

Poobzeral som sa.

– Tam, v šachte, – vysvetlil a ukázal hlavou. Pochopil som, že myslí na vysielače alebo na reprodukčnú aparátúru, ktorá umožňuje prenos priestorových obrazov, takých ako krajinka rozkvitnutého údolia, s mŕčiacim mestom uprostred.

– Holovízia, – zahundral som.

– Niečo také, – súhlasil. – V každom prípade by sa oplatilo mrknúť na to.

Určite by sa oplatilo, koniec-koncov nielen na ich projektory. Neboli sme však kontaktná výprava. Pripomenul som mu to.

– Viem, – odvrkol krátko a zmlkol.

Pred nami narástla ostro lomená prepážka. Chodba sa tu rozvetvovala a klesala do hĺbky dvoma takmer rovnobežnými odbočkami. Vybral som si ľavú. Bolo to nakoniec jedno, lebo po niekoľkometrovom zjazde sa pred nami objavila priestanná pravouhlá komora, oveľa menšia ako obvod šachty, ale dosť veľká na to, aby sa do nej vmestila štartovacia plocha strednej satelitnej základne. Trochu ďalej ústila do nej aj druhá vetva chodby.

Táto hala nebola prázdna. Prinajmenej nie taká prázdna ako dno tamtej gigantickej studne. Konštrukcia a zariadenia v porovnaní s priestranstvom interiéru robili naozaj dojem nábytku pre bábiky, ale predsa to boli konštrukcie. Bola tu aj riadiaca aparátúra v podobe hladkých štvoruholníkových pultov, rozložených pozdĺž bočných stien. Prebleskovali v nich mnohofarebné svetielka, čo pripomínalo lampičky snímáčov.

Keď sme však podišli bližšie, ukázalo sa, že po niečom takom ani stopy. Povrch pultov bol hladký ako sklo. Nijaké rámy, skielka, šošovky, nijaké tlačidlá alebo iné manipulátory. Mnohofarebné prúžky svetla akoby vychádzali z kryštálikov, vsadených do povrchu platne a odrážajúcich lúče pod rozličnými uhlami. Asi tak meter nad hornou plochou pultov behal po celej dĺžke steny svietiaci, modrastý pás. A opäť mi prišla na um obrazovka.

– Čo je to? – začul som zrazu Rivov hlas. Zaznela v ňom akoby nedôvera, ba aj, ako sa mi zdalo, nepokoj. Obrátil som k nemu hlavu. Sedel, hlboko zohnutý, a hľadel do protiahlého kúta haly. Sledoval som jeho pohľad a reflexne som pritisol dlaň na kormidlo. O chvíľku sme zastali nad predmetom, aký sme dobre poznali.

– To je už druhý, – zammlal som. – Tretí, – opravil som sa v mysli. Spomenul som si na kukly, čo viseli v priepuste „Héliosa“.

Bol to len skafander. Nie človek. Lenže ten skafander patril človeku. Aspoň donedávna.

Mlčky sme pozerali na prevody príručného analyzátora. Boli vytrhnuté z hrubého rukáva akoby v horúčkovitom náhlení. Pás bol rovnomerne prefatý akoby jedným zväzkom lúčov, rozfranfocovaná vrchná vrstva odhaľovala potrhane obvoody. Prilba tu nebola, ale zostal po nej golier a na ňom stopy mechanických úderov, akoby doň niekto dlhší čas mlátil kováčskym kladivom.

– Predsa tu boli, – povedal som. Riva sa na mňa skúmavo zadíval. Mykol som plecami.

– Neuhádol si. Naši boli nielen tam, hore... Chvíľu na mňa pozeral, akoby čakal, čo ešte poviem, nakoniec sa pomaly obrátil a uprel zrak na snímače svojej centrálky.

Spočiatku som mal dojem, že v hale sa rozvidnieva. Poobzeral som sa po stenách a nadobudol som istotu. Oči mi padli na ligotavé pásy, ktoré som v duchu porovnal s obrazovkami. To nemohol byť prelud. Už sa neligotali, lež svietili.

Ostrou, oslepujúcou žiarou. Zvrtol som hlavu a namieste som zdrevenel.

Steny haly sa rozostupovali, opäť sme mali pred sebou otvorené priestranstvo, prikryté oblohou, po ktorej sa potulovali mračná. Uprostred roviny znovu vyrastalo mesto.

– Opakovanie, – vyhrkol Riva.

Nebolo to však opakovanie. A keď aj, tak opakovanie nejakej dávno zabudnutej lekcie dejín. Dejín Zeme.

Obrátil som vežičku a zväčšil obraz. Na obrazovkách sa ukázal výsek centrálnej časti mesta.

Zlý sen. Len toto slovo mohlo vyjadriť zarážajúci obsah scény, akou nás tentoraz počastovali.

Zväčšenie bolo neporovnateľne väčšie ako vtedy, keď sme pozorovali štíhle konštrukcie, zavesené nad mnohofarebnou lúkou. V obraze domov, ulíc, vozidiel a postáv sa ostro črtali kontúry najmenších podrobností.

Bolo to jedno veľké mnohovrstevné mechanické a ľudské mravenisko. Husté, chaotické prúdy osôb a vozidiel sa valili užšími a širšími ulicami s neopísateľným hlukom a vzájomnou nemaskovanou nevraživosťou. Široké sklené brány domov, obchodov a úradov sa vôbec nezatvárali, miesili sa v nich protiúduce zástupy ľudí, ktorých naplňala, ako sa dalo usúdiť, jedna jediná túžba: predbehnúť iných. Priamo nad chodníkmi žmurkali ostrými, oslepujúcimi svetlami niekoľkopošchodové reklamy. Nad tým všetkým sa vznášala odporná, špinavomodrá hmlička zmiešaná s všadeprítomným prachom.

Ulicami sa pretláčali archaické podúškovce, poschodové autobusy ryčali výbušnými motormi a takmer narážali do oblúkov oceľovobetónových haditých jednokoľajok, ktorými sa hnali vagóniky. Malé a tiché elektrické autá nepriedušne zaplňali každý kúsok voľného priestoru na vozovke i na chodníkoch. Posúvali sa slimačím tempom, chvíľami primrzali na pár, dokonca až niekoľko desiatok minút v nekonečných mnohoprúdových radoch.

Toto mesto – tak veľmi odlišné od farebnej kompozície harmonických kvádrov, čo nám predviedli tam hore – bolo našim zemským mestom. Každé decko by bez námahy dokázalo označiť epochu, z akej pochádzala táto projekcia. A vôbec to nebola nejaká veľmi vzdialená epocha. Ak ide o čas. Lebo zo všetkých iných hľadísk delila nás od nej priepasť väčšia ako svojho času neandertálica od staviteľa egyptských pyramíd. Bolo to dvadsiate prvé storočie. Jeho prvá polovica. Vrcholná fáza civilizačnej krízy.

Je to už sto rokov za nami. Za nami?

Niečo sa zrazu vo mne zachvelo. Pripomenul som si posledný rozhovor s Itiou. Kedy to bolo? Predvčerom? Pred tromi dňami?

Pred šiestimi rokmi. Na tom však nezáleží. Privyknem si. Ako to povedala? „A ty si myslíš, že si stroj?“

Mykol som plecami. Nezmysel. Rozprával som len tak, aby prestala myslieť na mňa a na Ustera. Ale na to, či má človek celý ten krám už úplne za sebou, som sa naozaj spýtal. Napokon, bola historička. A jediné, čo mi vedela odpovedať, bolo, že nie som kyborg. Že by krátka reflexia, ani nie tak reflexia, ako skôr letná myšlienka, akú som vtedy vypovedal, trafila do niečoho, čo v nej tkvelo hlbšie, ako to bolo na nej poznať, ba možno aj hlbšie, než si to sama uvedomovala? Nechajme to. Tak či tak, teraz som mal pred očami obraz krízy minulého storočia v celej jeho veľkoleposti. A mohol som si byť istý, že nám ho tu, v podzemnej základni na cudzom glóbe, nepredstavili preto, aby nám urobili potešenie. Ale tiež nie náhodou.

– Odkiaľ to vzali? – spýtal som sa polohlasne a ani som len nepozrel tam, kde sedel Riva.

Dlhší čas mlčal. Napokon si odkašlal a vykotal:

– Myslíš, že to naši?

Nemyslel som, že to naši. Totálna hlúposť. Posledné, čo by mohla urobiť kontaktná výprava v prostredí cudzej civilizácie, bolo by premietanie holovíznych filmov zobrazujúcich najčernejšie stránky našej histórie.

– Nezmysel, – zavrčal som. Pomaly prikývol.

– Nezmysel, – zopakoval. O chvíľku dodal, trochu uštipačne: – Azda im porozprávali...

V tom momente mi svitla nedobrá myšlienka.

– Záznam? – vyhrkol som.

Riva vstal. Chvíľu nehybne stál, tlačil prilbu na iluminátor, napokon sa pomaly obrátil, podišiel bližšie a položil ruku na opierku môjho kresla.

– Projekcia mozgových polí? – odpovedal si otázkou. – Ale kto z našich, dočerta, mohol myslieť na niečo také? Alebo tak sa správať...

Narovnal sa v celej dĺžke a uprel na mňa skúmavý pohľad.

– Hneď, hneď, – povedal uvažlivo. – Ty si myslíš...

– Nulové pásma, – vybuchol som.

Chvíľu sme mlčali. Riva konečne cúvol a vrátil sa na svoje miesto. Nesadol si však, len opäť pritisol prilbu na iluminátor.

– V takom prípade, – začal o chvíľu polohlasne.

– V takom prípade, – prerušil som ho, – musíme sa ponáhľať.

Tentoraz som nečakal, kým projekčná aparátúra, ktorú nainštalovali neznámi, zakončí prenos, či skôr reprenos vybraného programu. Nastavil som vežičku a spustil som výložník. O chvíľu už odhodený skafander ležal v transportnej komore nášho vozidla. Potom som sa pomaly pohol, pridržal som sa bočnej steny a usiloval som sa nepozerať v tú stranu, kde lúče, padajúce z modrastých pásov, vytvárali odporné a vyslovene nepriateľské divadlo. Takto sme sa napokon dostali k ohybu steny. „Phobos“ zahol a pribrzdil. Prešli sme ešte zopár metrov, keď zrazu pri ľavej bočnici čosi hlucho kleplo, ozvalo sa prenikavé škripanie, akoby sa lámal oceľový plech. Do skla iluminátora uderel belasý plameň, v okienkach zameriavačov sa blykli svetielka, plameň sa zvířil, vystrelil k štítu vežičky a zhasol tak rýchlo ako sa zjavil. Zastal som.

Na ľavej strane, hneď za sklom, visel nad trupom vozidla nejaký kovový útržok. O chvíľu som rozoznal schránku, podobnú tým, aké sme videli na chodbe. Zostal z nej len horný kryt, špirálovite pokrútený, zo zadnej stienky trčali rozstrapatené a očerňené zvyšky prevodov. Keď sme sa poslepiačky posúvali, nevedomky sme narazili na jedno z tunajších zariadení a spôsobili sme skrat. Mohlo sa to skončiť horšie. Tak či onak, ďalšia jazda nebola zatiaľ možná. Nezostávalo nám nič iné iba vypiť do dna horký kalich, aký nám pripravili na privítanie. Obrátil som vežičku do stredu haly a pohodlne som sa v kresle rozvalil.

Obraz mesta sa ani trochu nezmenil. Len ruch akoby sa zväčšil, ak to ešte bolo možné.

Nad dolným okrajom obrazovky bolo vidieť časť úzkej bočnej uličky bez chodníkov. Fasádu najnižšieho poschodia nárožnej budovy tvorila niekoľko metrov široká zvlnená sklená platňa. Nad ňou visel krikľavý neón. Ďalej sa tiahli nekonečné rady štvorcových okien. V hornej časti sa strácali z nášho dohľadu.

Pred panoramatickým skleným oknom na prízemí ustavične plynula ľudská riava. Nad hlavami ľudí v pozadí sály, ktorá sa črtala za oknom, stáli stolíky, prikryté akýmisi bielymi obrusmi. V nízkych priehradných kreslách sedeli dievčatá v sukienkach po stehná a vo farebných blúzkach, chlapci v obťahnutých ligotavých pulóvroch, muži s rumencami na tvárach. Prudko gestikulovali alebo naopak, hľadeli tupo do prázdna, čo sa rozprestieralo pred nevidomými očami. Staršie ženy som nevidel.

V rohu sály, najbližšie k nám, sedel starší chlapík. Hlboko zohnutý, lakte na stole, čelo v dlaniach. Zdalo sa, že spí. Ale oproti sediaca dievčina mu niečo rozprávala. Muž nereagoval, len občas trošičku nadvihol hlavu, potriasol ňou, akoby odháňal muchu, a opätovne zaspával. Pred ním stála fľaška s priehradnou tekutinou a nejaké špinavé nádoby. V istej chvíli sa dievčina nahla nad stôl a položila mu dlane na ruky. Zatriasla nimi, silne, ba až brutálne. Muž zodvihol hlavu. Jeho oči však zostali privreté. Pramienky riedkych vlasov sa mu prilepili na čelo. Pár ráz pohol perami a pokúšal sa vstať, ale kolená sa mu podlomili. Chvíľočku prestupoval, akoby šiel na bicykli, a znovu padol do kresla. Dievča sa zasmialo, odvrátilo sa a kývlo rukou. Okamžite sa pri ich stolíku objavil iný chlap v lesknúcej sa belasej blúze.

V tej istej chvíli na chodníku pred sklenou stenou vypukol zmrázok. Z dverí, v ktorých sa obracalo čosi, čo pripomínalo lopatky rotorov v starých turbogenerátoroch, vypadol starší muž s vyhrnutou košeľou, potkýnavo preletel niekoľko metrov a rozťahal sa, aký bol dlhý a široký na kamennú dlažbu. Zástup sa zavlnil. Muž sa podvihol na rukách, skrčil nohy, chcel vstať, ale lakte sa mu podlomili. Opäť spadol. Ešte raz sa mu kŕčovitě zachvel chrbát, potom znehybnel. Okolo ležiaceho sa všetko vyprázdnilo. Ale iba na chvíľu.

Neprešla minúta a davy ľudí, obchádzajúcich toto miesto, sa znovu priblížili. Jediné, čo svedčilo o prekážke, ležiacej na chodníku, bola trošičku väčšia medzera v rozvlnenom mori hláv. Nevšimol som si, že by sa bol ktokoľvek zastavil aspoň na zlomok sekundy. Tváre chodcov sa odvracali od ležiaceho, nebolo v nich nič, okrem netrepezlivosti, vyvolanej nevyhnutnosťou obchádzať prekážku.

Mal som všetkého dosť. Nepomyslel som na reakciu, akú môžem vyvolať, presunul som vežičku, zablokoval automaty a pustil som po stenách laserovú dávku. Usiloval som sa trafiť do modrastých pásov. Mesto ešte zlomok sekundy pretrvávalo, zrazu sa rozľahol treskot akoby atmosférického výboja, obraz sa na chvíľku rozžiaril, potom všetko zmizlo. Rozsvietil som reflektory. Keď si zrak privykol na tmú, pomaly som sa pohol dopredu.

Chodba vyúsťovala nie ďalej ako päť metrov od miesta, kde sme sa museli zastaviť. Tak, ako po prvý raz, na protihľej strane haly sa ukázala fotobunka hneď, ako na ňu natrafili lúče našich čelných svetiel. Už som sa neobzeral. Vošiel som do súmrakej perspektívy tunela.

V istej chvíli sa ozval geiger. Indikátor žiarenia opäť vzplanul krikľavou červenou. Potvrďovalo sa, čo som povedal Rivovi. Pred nami tu boli naši.

Neminula ani minúta, keď sa dno chodby zrazu zlomilo. Pred nami sa ukázal šikmý žľab osvetlený nepatrným prísvitom. Driapal sa strmo dohora. Motory zavrčali trochu hlasnejšie, kabína sa mäkko zakolísala a začala sa horolezecká túra.

Na počítači naskočilo číslo deväťdesiat štyri. Meral odvtedy, ako sme prešli dierou v povrchovej stene základne. Mali sme za sebou približne osem hodín jazdy. Dosť, ak ide o prvý deň po pristátí. Teraz som si želal iba jedno: čo najskôr sa ocitnúť na povrchu. Čakalo ma však ešte jedno prekvapenie. Presnejšie: dve.

Chodník sa dvíhal ďalej rovným zrútom bez akýchkoľvek zákrut. Čoraz väčšími sa rozvidnievalo, ale v diaľke ešte

nebolo nič, čo by poukazovalo na blízkosť východu alebo vchodu do rozmernejšej miestnosti. Nevedel som, či šikmý žľab vedie na povrch, alebo či sa budeme musieť vrátiť.

Ale každým prejdеным metrom sme sa dostávali vyššie. Aj to bolo niečo.

Na moment som sa obrátil, aby som hodil okom na snímače, umiestené na zadnej stene kabíny, keď sa „Phobos“ prudko zastavil. Vyletel som dopredu a plec som sa poriadne udrľ o opierku kresla. Chcel som čosi povedať, no Riva ma predbehol:

– Tohto tiež vezmeš do kontajnera? – spýtal sa zachrípnutým, neprirodzene pokojným hlasom.

Dajako som sa zviechal a ešte stále pobúrený proti takémuto štýlu jazdy, neochotne som pozrel na obrazovku.

Okamžite som zabudol na udrť plece, na cestu pred nami, na to, čo sme pred chvíľou videli, i na to, čo ešte môžeme uzrieť. Vyskočil som z kresla a pretlačil som sa k iluminátoru. Riva zastal hneď za mnou. Bradu pritiskal na moje rameno. Krížom cez chodbu ležal človek. S hlavou vyvrátenou dozadu, s rozhodenyými, prikrčenyými nohami a akoby sploštenými plecami pripomínal starý, odhodený oblek. Takto môže vyzerat iba mŕtvola.

Očami som hľadal jeho tvár. Nepoznal som ho. Asi nie. O chvíľu budem vedieť určite. Ale zatiaľ som sa nezmohol ani na najmenší pohyb.

Muž mal na sebe tenučkú penovú kombinézu, aká sa oblieka pod skafander. Nebolo na nej vidieť stopy krvi, špiny, ani priestrely alebo aspoň obyčajné škrabance. Nič. Takto zabíja žiarenie.

– Hotový, – vydralo sa mi z hrdla po dobrej chvíli. – Najprv skafander a teraz toto. Poznáš ho?

Neodpovedal. Obrátil sa a podišiel k automatom, inštalovaným v priechode k nákladovým priestorom. Prekontroloval skafander a zmizol v otvorenej šachte komôrky. Vrátil som sa k pultu a prerátal som hodnotu žiarenia. Zamorenie sa udržovalo v nezmenenom stupni. Ak sa však bude ponáhľať, môže z toho vyjsť beztriestne. Naše skafandre boli stavané a vybavené trochu ináč ako úbory predchádzajúcich výprav.

Začul som hluché klopanie prielezu. O chvíľu sa v zornopolí objavila Rivova trochu prihrbená silueta. Šiel rýchlym odmeraným krokom k zabitému. Zastal nad ním, zohol sa, potom mu zdvihol ľavú ruku a prehodil si telo cez plece. Už sa vracal, tým istým pokojným krokom, akoby necítil ťarchu.

Znovu ku mne dolľahlo klopanie zatváraného prielezu. Hneď nato som začul šumenie očisťovača. Chvíľku trvalo, kým v kabíne opäť zavládlo ticho.

Po uplynutí niekoľkých ďalších minút sa v otvore komôrky objavil vršok prilby. Riva sa namáhavo vyterigal hore, automaty si už ani nevšimol a vrátil sa do kresla.

Chvíľu sme mlčali, obaja.

– Collins, – vyhrľkol nakoniec, akoby vydával rozkaz.

V pamäti sa mi zamaril obraz tichého, vždy ustarosteného exobiológa. Občas sa zjavoval v laboratóriách našej ústredne. Niekedy som s ním možno prehodil dve-tri vety. To bolo všetko.

– Trochu som ho poznal, – dodal Riva. – Kedysi som bol svedkom jeho sporu s Hissom. Už sa však nepamätám, o čo im vtedy šlo. Na tom, napokon, nezáleží, – zakončil ponurým hlasom.

Hej, teraz už na tom nezáležalo.

– Bol na „Proxime“, – povedal som. – Aspoň vieme, že pristáli celí.

– Drahoto zaplatili... – zahuhňal.

Vyštartoval som. Mimovoľne som teraz pozornejšie sledoval perspektívu strmej chodby a reflektormi som prečesával aj bočné steny a znížený strop. Nie ďalej ako pätnásť metrov od miesta, kde sme našli Collinsovo telo, začali sa na hladkom povrchu objavovat nepravidelné čierne škvrny. Rozbiehali sa z nich dlhé striekance, ktoré sa na dlážke rozchádzali. Geiger sa ohľasil o niečo živšie.

– Bili sa, – skonštatoval som.

Takéto sadzové škvrny sme dost často mohli vidieť na cvičiskách. Tam, kde predtým použili plameňomety. Ibaže som si nevedel predstaviť štruktúru materiálu, ktorý by bol schopný odolat náporu laserového ohňa. O antihmote nevraviac. Zatiaľ však steny tunela, aj na najzadymenejších miestach, zostali rovné a celé.

Zrýchlil som. Nie, panciere nášho vozidla nedávali nijakú šancu časticiam tvrdého žiarenia, hoci by jeho napätie vzrástlo ešte niekoľkonásobne. Mal som však už po krk tohto podzemia, kde sme narážali na samé nepochopiteľné a vonkoncom nesympatické prekvapenia. Po krk som mal tejto jazdy v temnote, holovíznych predstavení, zvyškov po bitkách, mŕtvol a všetkého. Okrem toho som bol celkom obyčajne hladný.

Celkom pri uchu mi zrazu zaznelo výstražné cvrlikanie reproduktora.

– Dobré, dobré, – zavrčal som neochotne. Napriek tomu minulo ešte pekných pár minút, kým sa do chodby dostal nepatrný lúč svetla úplne inej farby ako pastelový prísvit, ktorý vládol v podzemí. Prešli sme ešte sto metrov a zrazu sa pred nami ukázalo otvorené priestranstvo. Aj tentoraz to bola diera vypálená do steny kupolovitej haly, ibaže oveľa, oveľa menšia ako prvá. Preskočili sme cez ňu jediným výbuchom motorov a ocitli sme sa na povrchu.

Nad nami sa rozprestierala čierno-belasá obloha, takmer zlatá, plná hviezd. Deň sa končil. Mali sme pred sebou tri dni a tri noci tmy. Toľko trvá noc na tomto glóbe, oveľa menšom od prvého satelita Tretej, ich materskej planéty. Zato sa však neporovnateľne rýchlejšie krúti okolo vlastnej osi. Na prvom by sme čakali východ slnka približne o tri týždne. Zastal som, uvoľnil vežičku a pozametal som okolie svetlom reflektorov.

Okolité terén bol neuveriteľne podobný tomu, po ktorom sme prechádzali po opustení „Urána“ a pred nájdením cesty, pripomínajúcej štartovaciu plochu. Ako som manévroval vežičkou, svetelné škvrny prekľžovali z miernych úbočí na hladké piesočnaté sedlá. Vracali sa na vyčnievajúce vrcholky a znovu padali do priesmykov. Všade, kam len oko dovidelo, osvetľovali ten istý obraz. Hala, z ktorej sme pred chvíľou vyšli, bola malou pologuľou, vŕačenou medzi

duny a trochu ich aj pripomínala tvarom i rozmermi. Okolo nej neboli nijaké konštrukcie ani cesty. Po veľkej budove a pásach, vedúcich k nej, nezostalo ani stopy.

Len vo vydutej stene sa černela vypálená diera, viditeľná aj v tme.

Pozrel som na obrazovku radaru, porovnal som ju s údajmi snímačov a pohol sa dopredu. Mlčky sme prešli ešte niekoľko sto metrov, potom som vyhlíadal sedielko trochu hlbšie od susedných, usadil som doň „Phobos“ a zhasol som motory.

V kabíne zavládlo ideálne ticho.

– Daj Snagga, – povedal som.

Ohlásil sa okamžite. Rozprával krátko, normálnym hlasom, ale vycítil som z neho úľavu. Odovzdali sme mu všetky údaje zaznamenané našimi palubnými automatmi. Zahlásili sme fakty a prešli sme na zamierenie.

– Tak, a to by bolo, – zahundral som. – Na dnes dost'. Večerať a spať.

Riva sa otočil s kreslom a premeral si ma.

– Nezabudol si na niečo? – vyhŕkol. Nezabudol. A tuším naozaj bude najlepšie urobiť to teraz.

Riva vstal a nenáhľivo sa pobral ku komôrke, vedúcej k prielezu. Pustil som sa za ním. Začal už schádzať, vtom sa náhle zastavil, akoby si na dačo spomenul, vyvrátil hlavu a namieril na mňa okienko svojej prilby.

– Mal si pravdu, – povedal ticho. Nerozumel som. Stál som tesne nad okrajom priechodu a čakal, kým vyklopí, o čo mu ide.

– S tým predstavením. Naozaj to bolo určené pre nás...

Prirodzene, že som mal pravdu. Nepovedal som však nič. Ani som sa neopýtal, či myslel na prvú alebo na druhú projekciu. Najskôr na obidve.

O pol hodiny bolo po všetkom. Automat vykopal krátky podlhovastý jarok. Položili sme doň Collinsovo telo, nasypali naň nízky kopček, taký istý, s akým sa stretávame na starých cintorínoch. Chvíľu sme postáli, potom sme sa zvrtili a vrátili do kabíny.

Pustil som sa do večere. Riva sa motal, čosi babral na programových kontaktoch aparatury.

– Hotovo, – povedal napokon. Stisol tlačidlo a na obrazovke sa ukázal zoznam posádok všetkých troch výprav, čo sem prišli pred nami. Rozdelený bol na dva pásy. Na ľavom, jedno pod druhým, ukazovali sa priezviská. Štvrté alebo piate znelo: Collins. Bolo prečiarknuté červeno. Na pravom páse, dosiaľ celkom čistom, zjavilo sa to isté priezvisko na prvom mieste. Nad ním bol iba nadpis: „nájdení“.

8. / NULOVÉ PÁSMO

Ležal som pohodlne natiahnutý v mäkkom penovom kresle bez prilby, s rozopnutým skafandrom a vypnutým reproduktorom osobnej aparatury. Mimovoľne som sa v myšlienkach vracal k udalostiam uplynulého dňa. Nie, že by som dačo špeciálne rozoberal, spájal do nejakých logických vzťahov alebo usiloval sa analyzovať. Zatiaľ sme sa sotva dotkli pokožky ich civilizácie, aj to len vďaka tomu, že sami nám ukázali kúsok svojej zeme.

Ukázali nám však nielen svoju zem...

Uvedomil som si, že od počiatku, od prvej chvíle, keď sa pred našimi očami roztvorila panoráma mesta z minulého storočia, mesta, v akom určite vyrastali moji pradedovia, jediné, čo ma pri tom nenechávalo pokojným, bol pocit nespravodlivosti. S prenikavou ostrosťou nám znázornili kontrast medzi svojim a naším svetom. Lenže akým svetom? Azda obraz mesta uchvacujúceho harmóniou kompozície, plného ticha a pohody, mesta, ktoré vyrastalo nad bujným parkom a napriek tomu nenarúšalo jeho trávniky, vytiahli z albumov predošlého storočia?

Určite nie. Ba čo viac, aj teraz mohli mať o niečo menej vydarené mestá. To jediné v podstate nič nedokazovalo.

Žiaľ, ťažko sa dalo povedať to isté o druhom obraze, o druhom meste. Spoločnosť schopná vytvoriť niečo také, alebo skôr neschopná poradiť si s niečím takým, hoci by šlo o výnimku, aká najviac odporuje pravidlu, vystavovala by si nezávideniehodné svedectvo. Lenže táto spoločnosť už nejestvovala. A práve o to ide.

Ale ak som mal pravdu, keď som spájal ten druhý obraz s projekciou mozgových polí ľudí, čo sa dostali pod vplyv nulových pásem, tak oni o tom nemohli vedieť.

Počkať, naozaj nemohli? Keby sa dalo overiť, ako na nich pôsobia tie čierne tabletky. Ak na ne reagujú takisto ako my, znamená to, že ich posielali vedome, aby nás zničili, lebo aspoň zneškodnili. Niet lepšieho spôsobu, ako zničiť spojenie. A čo ak to predsa len bolo ináč? V takom prípade by znamenali niečo celkom iné. Čo? Akokoľvek to však bolo, nemali nič spoločné s priateľským pozdravom.

Iná vec je, že ich systém spojenia sa mohol opierať o celkom odlišné zásady ako pozemský. Dokazoval by to aj fakt, že naše prijímače neboli schopné odovzdať kalkulátorom nijaké ukazovatele, z ktorých by sa dalo čosi vyvodiť.

Isté bolo iba jedno: že zostalo ešte veľa práce.

Prebehol som ešte zbežne po okienkach zameriavacích automatov a zavrel som oči.

Prebudil ma Snaggov hlas. Vyhlásil, že sme spali šesť hodín a zaželel nám dobrú chuť. Ináč bol normálny. Oznámil, že „Hélios“ udáva zameranie bez akýchkoľvek prestávok a deformácií. Základňa potvrdila príjem ďalších kódov. Zdá sa, akoby sa trochu čudovali, že ešte žijeme. Nádej však nestrácali. No tentoraz sa zdržali zvyčajných dobrých rád.

Teplota na vonkajších častiach „Phobosa“ dosiahla mínus tridsať stupňov Celzia. Dá sa vydržať. Obyčajný januárový mrazík v ktorejkoľvek pozemskej rezervácii. Nie to, čo na Mesiaci za dvojtyždňovej noci.

Raňajkovali sme mlčky. Riva hneď potom vyšiel z kabíny, aby skontroloval výpočty. Ja som sa venoval radaru.

Preštudoval som cestu, čo sme prešli od vstupu do podzemia a preskúmal som údaje o ďalšej jazde. Vychádzal som, prirodzene, z podkladov, nameraných za krátku dobu spojenia s posádkami „Proximy“ a „Monitora“ na okraji púšťového

pásma. O pol hodiny sme sa pohli. Za sebou sme nechali malú kupolku s čiernym priestrelom a nevelký pozdĺžny násyp z minerálov takých farieb, aké sa na Zemi nevyskytujú.

Cesta prebiehala po dotyčnici k obvodu gigantickej haly, ktorá ako obrovská čaša prikrývala otvor šachty, a viedla ďalej zvlnenými pahorkami na severovýchod. Duny sa postupne čoraz väčšími znižovali. Spod vežičky sa šírili biele snopy, pretínali modravý súmrak, stúpali čoraz miernejšie a pomaly padali z úbočia. Nakoniec znehybneli. Vyšli sme na rovinu.

Krajinku, ktorú sme pozorovali v infračervenom pásme, zahaloval polopriehľadný beláskavý opar. Ďalšie hory vyzerali ako na detských kresbách, hladké a bez hĺbky. Napriek tomu sme už zo vzdialenosti pekných pár metrov zbadali okraj onej priekopy alebo ak chcete kaňonu, tiahnuceho sa priečne k nám, ešte pred úbočím skalných obrov. Neprešlo pätnásť minút a zastali sme na kraji útesu.

Prekonať túto prekážku, na to sa nedalo ani pomyslieť. „Phobos“ mal povest' najuniverzálnejšieho vozidla, ale iba vozidla. Nebol raketou, ba nebol ani jedným z tých kombinovaných strojov, aké používali výpravy dozerajúce na chod neobývaných satelitných základní, z ktorých sa len ťažko dalo dostať na obežnú dráhu.

Tamtie zaistovali väčšiu operatívnosť, nehodili sa však na boj. Príveľa miesta v nich zaberali pohonné automaty.

Zelená nitka na obrazovke radaru mierila veľmi zreteľne na horské končiare za priepasťou. Bolo treba hľadať inú, nie vzdušnú cestu.

Zavolať som Snagga. Chcel som ho požiadať, aby oplakal ešte jednu sondu. Dúfal som, že pod ochranou noci o niečo dlhšie udrží spojenie s „Uránom“.

Snagg však neodpovedal.

Zopakoval som signál. Bezvýsledne.

– Zameranie, – vyhlásil som.

Riva sa zohol nad pult centrálky. Prehodil kontakty. Nič. Otvoril kryt a nakukol do programu. Vrátil sa ku klaviatúre. Ticho.

– Už len to nám chýbalo, – zamrmľal zlostne. Chvíľu počkal, no opäť sa pustil do aparatury. Ale všetko jeho úsilie bolo márne. „Urán“ mlčal. Zameriavací automat lode nevysielal. Alebo sama loď už nebola tam, kde sme ju zanechali.

– Počkaj, – povedal som. – To môže byť iba dočasné.

– Mhm, – zahundral. Vystrel sa, usadil sa v kresle a natiahol nohy.

Zhasol som motory. Brucho „Phobosa“ sa prislo k pôde a nastalo ticho.

– Ako zahynul? – ozval sa zrazu Riva.

– Kto? Collins?

– Mhm. Vošiel ta sám, alebo ho niekto vtiahol? Na tele nemal ani najmenšiu stopu po zápase, ani modrinu alebo škrabanec...

Zamyslel som sa. Odkiaľ som to mal, dočerta, vedieť?

– Azda vyšiel z vozidla a stratil sa v podzemnom bludisku. Ak im tam pustili jednu z tých čiernych tabliet...

– A nechali ho tak?

– Kto? – vyhlásil som. – Naši? Alebo oni?

Povzniesol sa nad to mlčaním. Chvíľu rozmýšľal, a potom sa ozval tak ticho, že som sotva dopyčul:

– A vyzliekol sa, akoby sa rozhodol ísť do postieľky...

Do kabíny typu „Škorpión“ sa vmestia najviac štyri osoby. Vlastne tri. A predchádzajúce expedície iné nemali. Ak napríklad vystúpil a práve vtedy sa v blízkosti zjavil stimulátor nulového pásma... Vtedy skutočne mohol odísť a neuvedomiť si kam a na čo... No tamti jednoducho odišli. V každom prípade sa im podarilo zachrániť sa. Zničené vozidlo by sme boli našli, keby tam zostalo.

Jasné, že všetko mohlo vyzeráť ináč. A zrejme to tak bolo. Otváral som už ústa, že poviem Rivovi, čo si myslím o našich predčasných špekuláciách, keď zrazu centrálka ožila. V hornom rohu pultu sa mihlo ostré svetielko, na niekoľko sekúnd zhaslo, opäť sa zabľyslo, vydržalo tak dve, azda tri sekundy, a začalo pravidelne blikať. „Urán“ bol na svojom mieste.

Jeho automatický zameriavací vysielateľ fungoval normálne.

– Snagg, – povedal som, – ozvi sa.

Ticho. Riva sa babral s klávesmi. Neponáhľal sa. Ale Snagg sa nehlásil.

– Odišiel, – povedal som o chvíľu. – Pravdepodobne sa niečo stalo, prečo musel opustiť loď.

– Ako tamten na chodbe? – opýtal sa. Ovládal sa, hlas mal pokojný.

– Nie, odsekol som. – Tamten nebol z Korpusu.

Zmlkol.

Sústredil som sa na pult. Uviedol som do chodu súpravu diaľkového riadenia a keď som získal spojenie, vyslal som „Urán“ rozkaz, aby vystrelil sondu. Uviedol som údaje a dráhu. V kontrolnom okienku sa však neobjavilo nič. Pokúsil som sa ešte raz. Automat urobil nejaké bleskové operácie, potom vyhodil „nula“. Teda nič. Neuromat „Urána“ príkazy neprijímal. Prietok informácií bol zablokovaný. To mohol urobiť len Snagg, osobne.

Ešte niekoľko minút sme ho bezvýsledne vyvolávali, napokon sme prestali.

– Jedzme, – povedal som.

„Urán“ bol v poriadku. Zatiaľ nám nehrozilo odtrhnutie od „Héliosa“. Cesta na obežnú dráhu zostala otvorená.

Nemuseli sme sa teda ponáhľať.

No ľudia nemohli čakať. Ti čas nemali.

Vracat' sa k „Urán“ nemalo zmysel. Skalná puklina sa tam ťahala až po obzor. Naproti tomu na severe sa vzpínala k strmému priesmyku, teraz neviditeľnému. Podobala sa ostrému jazyku vychladutej lávy.

Spustil som motory, čelo vozidla som namieril priamo na sever a rozbehli sme sa naplno.

Už asi štyridsať minút jačala dlážka kabíny piskľavým, vibrujúcim tónom ako struna napätá do krajnosti. Sklon nás vtlačil do kresiel, ruky len s námahou dosahovali riadiace pulty. Stena, ktorú „Phobos“ prekonával, bola miestami takmer zvislá.

Zľava i sprava sa týčili čierne útesy a previsy ubijajúce obrovskosťou. Márne sme chceli očami dosiahnuť ich vrcholce, strácali sa v temnote noci alebo unikali do výšky. Zostávali neviditeľné, aj keď sme vstávali z miest a vyvracali hlavy, aby sme sa priezormi prílb pritlačili k iluminátorom. Nižšie útesy vyčnievali z hlavného masívu v strašných previsoch. Vyzerali ako vulkanické kužele, stuhnuté po strašnom výbuchu.

Postupne však ich zvrásnené, ihlovité končiare zostávali za nami. Ale skôr pod nami. Nevedeli sme, čo je to strach z výšky, a predsa sme sa rozhodli neobzerať sa. Tam bola iba priepasť.

Žľab sa zužoval. Z oboch strán sa zbíjali nepravidelné hriadky, nechávajúce naprostriedku taký úzky priechod, že sme museli takmer zastat' na mieste. Za ním sa objavilo široké, ploché sedlo. Prešli sme ešte zo sto metrov, potom sa kabína pomaly vrátila do vodorovnej polohy, motory stíchli. Vošli sme na čosi, čo pripomínalo pohodlnú poličku a viedlo miernou traverzou na vrchol priesmyku. Zrazu som zbadal čudný odlesk na skalnej hladine hrebeňa, vypínajúceho sa k najbližšiemu štítu. Zhasol som reflektory, ale ten modrastý prísvit, akoby prvý lúč svitania, zotrval. Lenže od svitania nás delili ešte poriadne dva dni a noci. Kdesi za skalnou stenou musel byť iný zdroj svetla.

Opätovne som zapálil reflektory, opustil som poličku a širokým oblúkom som sa vyštveral na vrchol priesmyku. Zhasol som motory. Vozidlo so slabnúcim vrčaním prešlo ešte niekoľko metrov, mätko sa zakolísalo, keď prekračovalo vypuklinu hrebeňa, na tomto mieste širokú, a zastalo.

Čo sa týka tých svetelných reflexov, nemýlil som sa. Ale nestačil som sa na to zahľadieť ako sa patrí, lebo v kabíne zrazu zaznel pokojný Snaggov hlas.

– Mám vás na obrazovke, – vravel. – „Hélios“ je v poriadku. Základňa prijala hlásenie o pristátí. Pozdravuje vás Hiss...

– Vzájomne, – precedil som. – A keď sme pritom, nezdá sa ti, náhodou, že si na niečo zabudol?

Zmlkol. Dočerta, s čím ráta? Vyvolávali sme ho dobrej poldruha hodiny.

– Mal som... hostí, – vykotal konečne. Čakal som to.

– Zablokoval si zameriavacie automaty? – skôr som konštatoval, než sa spýtal. Tentoraz odpovedal ihneď:

– Robil som malú prehliadku relé. Práve vtedy mi tam poslali takú čiernu tabletku. Akoby čakali len na to...

– Zablokoval si aj „Jupiter“ a „Merkúr“? – už som nezatajoval zlosť.

– Sú zapojené... – zamrmľal.

Uveril som, že mu nebolo príjemne. Ale aj tak sa dalo vravieť o neslýchanom šťastí.

– Vyšiel si von? – spýtal som sa už normálnym hlasom.

– Mhm...

– Načo?

Chvíľu trvalo, kým vykotal:

– Neviem...

To sa dá veriť. Ale vrátil sa. Nie ako Collins. A vedel som, prečo. Bol predsa z inforpolu. Čo som povedal Rivovi!

– Al... – ozval sa zrazu.

– Čo je?

– ... prepáčte.

– Prepáčte! – sarkasticky zopakoval Riva.

Ja som však chápal, o čo ide. Nemyslel na zablokovanie automatov, na vychádzku a na to všetko, ako sa zachoval alebo nezachoval, keď sa ocitol v nulovom pásme. Teraz myslel na to, ako prijal moju správu. Vtedy, keď som sa vrátil z letu k „Héliosu“. Odprosieval za to, že neveril.

– Dobré, – prehodil som. – Len sa už nedotkni blokády zameriavačov.

Zamrmľal čosi nezrozumiteľné a odpojil sa.

Nespomenul som sondu. Nebola potrebná. Pred nami sa rozprestierala rozsiahla, okrúhla priehlbina. Akoby dno kráteru s miernymi, oblúkovitými prehnutými okrajmi.

Uprostred kotliny, na jej najnižšie položenom mieste, sa blankytným svetlom jagal – pravidelný prstenec. Ako aureola nad hlavami svätých na stredovekých maľbách. Ibaže miesto hlavy zaberala štíhla kontúra mohutnej cigary, viditeľnej ako na dlani. Na prvý pohľad sme rozpoznali raketu. A nemohla to byť nijaká iná raketa, len „Proxima“ alebo „Monitor“. Zväčšil som obraz.

Plošina hladká ako stôl. Kamenné jazero bez vln a bez vetra. Potiahnuté akoby vrstvičkou glazúry. Blankytné svetlá dopadajúce zo zavalitých vežíčiek na tento povrch, vyzerali ako monštruózne dlhé prsty. Pod ich dotyk sa podklad ligotal ako zrkadlo.

Vežičky stáli jedna pri druhej v pravidelných niekoľkometrových odstupoch. Svetili len ich zahrotené chocholy. Okrem toho nebolo na nich nič, o čo by sa dal oprieť zrak. Široké, okrúhle základy niesli kužeľovité, proporcionálne tvary, bez stopy po anténach, zameriavačoch alebo plameňometoch. Aspoň to tak vyzeralo z tejto výšky a zo vzdialenosti dobrých šesť kilometrov.

Priesmyk, ktorý sa na výšinu, pokrytú dunovitými pahorkami, zvažoval takmer zvislým prielomom, tuná klesal mierne, širokým žľabom „Phobos“ sa pohyboval mätko, so zhasnutými svetlami. Bol iba trochu tmavší ako siňava, čo zaplňala priestor. Neprešla hodina, keď nás žľab vyviedol na okraj jazerovej kotliny. Jej povrch pripomínal sklenú hladinu, postupne stále širšiu. Zastavil som.

Raketu obklopoval prstenec blankytných majákov. Pripomínal kordón. Nebol ďalej ako poldruha kilometra. Až dosiaľ

sme na ňom nespozorovali nijaké zmeny, nijaký pohyb, ktorý by mohol nasvedčovať, že nás zbadali a že sa stretneme s dopredu premysleným privítaním.

Bola to „Proxima“. Biele písmená na boku sa síce črtali len ako nejaké škvrny, vedel som však, že „Monitor“ bol trochu menší ako „Hélios“ a odlišoval sa od lodí druhej expedície konštrukciou dýz.

Záklopky prielezov boli zatresnuté. Ale pozdĺž trupu bolo vidieť obrysy výťahu. Vyzeral, akoby sa mal už-už pohnúť. Zavolať som Snagga, nahlásil som mu údaje a povedal, aby poslal na základňu kompletnú správu. Zahundral „potešia sa“ alebo niečo v tom zmysle a dodal, že neznámi sa oňho prestali zaujímať.

– Trápi ťa to? – precedil Riva.

– Aspoň niečo sa dialo, – odpovedal pokojne.

– Potom nám všetko porozprávaš, – zašepkal sladko Riva takým tónom, akoby sa prihovárал decku. Rozhovor sa rozvíjal úspešne, prerušil som ich však, lebo okolo rakety zrazu nastal akýsi pohyb. Vo svetle sa zaligotala plošina výťahu. Napál som zrak. Laserové objektívy už zväčšovali na najvyššiu možnú mieru.

Výťah zišiel dolu a zrazu z bezfarebného, hustého tieňa, ležiaceho pod dýzami lode, vyskočil človek.

Reflexne som siahol na tlačidlá zameriavačov.

– Mínus päť od nuly, – zaznel Rivov chladný hlas.

Nemohol som strieľať. Väčšiu škodu by sme narobili ľudom než kordónu. Vyklonil som sa z kresla a pozeral.

Človek vo vákuovom skafandri utekal, potkýnal sa pritom a potácal. V istej chvíli vysoko zdvihol ruky a vtedy som si všimol, že je ozbrojený. Mal ručný plameňomet.

Prstenec, naširoko obklopujúci raketu, sa ani nezachvel. Nespozorovali sme ani najmenší pohyb, a to ani vtedy, keď sa muž priblížil takmer k samým vežičkám. Zrazu sa striasol a klesol na kolena. Z plameňometu sa zablysko. Zazreli sme tenulinký prúžok svetla, smerujúci k najbližšiemu kužeľu, ktorý ihneď zachvátil plameň podobný atmosférickému výboju. Muž neodtíhal prsty zo spúšte. Ale žiarivé ostrie sa zvlnilo. Narazilo na pôdu a rozprsklo sa na miliardy ohníkov. Prenieslo sa potom na druhú vežičku, iba ju však obľizlo, vznieslo sa strmo dohora a začalo pretínať tmavomodrú nekonečnosť vesmíru. Čas plynul. Pažba plameňometu musela teraz páliť aj cez hrubé vákuové rukavice.

Ústie plameňometu odrazu zmatnelo a zhaslo. Ešte zlomok sekundy sa z neho vznášalo čosi, čo pripomínalo prúžok pary, napokon sa to roztratilo. Pochopil som, že to nie strelec konečne uvoľnil spúšť, ale prosto sa vyčerpal zásoba energie. Aj to nútilo rozmýšľať.

Plameňomet odhodnený ďaleko nabok sa v letku zablysol. Muž padol tvárou na zem a zvlíal sa ako ranené zviera. O chvíľu znehybnel. Zdvihol sa na laktách, niekoľko sekúnd tak zotrval bez pohybu, potom začal päsťou trepať do sklovitého podkladu. V šialeneckom rozmachu dvíhal dohora celé rameno a spúšťal ho rýchlosťou a silou hutníckeho buchára. Napokon opäť spadol a roztlachol sa na zemi. Vtedy sa vežičky posunuli dopredu. Nie však tie, čo boli k ležiacemu najbližšie, ale tri či štyri z oboch ich strán. Klzali pomaly a nerovnomerne. Čoskoro tvorili akoby podkovu, vysunutú otvorenými ramenami smerom k nehybnej rakete. Tvarom teraz pripomínali sieť, nastavenú na plytkej vode. Na chvíľu sa pristavili. Opäť sa pohli, všetky naraz, veľmi pomaly, ale rovnakou rýchlosťou. Keď sa kužeľ z najhlbšej časti oblúka ocitol už tak blízko, že sa takmer dotýkal prilby ležiaceho, ten sa s viditeľnou námahou zdvihol a odletel dozadu ako po údere. Spadol na chrbát, ale ihneď prikrčil nohy a začal sa plaziť. Nemotorne sa odrážal chodidlami ako mrzák. Svetielkujúca podkova zrýchlila pohyb. Muž znovu spadol, prevrátil sa nabok, chvíľu bezradne hrabal nohami, napokon sa mu podarilo vstať. Uskočil dozadu, zavravoral, potom nadobudol rovnováhu a vzpriamal sa v celej výške. Až vtedy som spoznal jeho skafander. Nebol taký ako ostatné. Aj z tejto vzdialenosti sa nezreteľné črtal bielo-čierny emblém na ľavom pleci. Pozdĺžna oblina na stene, to je súprava špeciálnej aparatury, akú dobre poznám. Reflexne som rukou siahol nad koleno a šiel som ňou pozdĺž kĺbu, prstami hladkajúc konce prevodov. Nebol to obyčajný skafander. Ľudkovia by nevedeli, na čo sú všetky tie relé a zosilňovače. Ale ten chlapík dolu, prenasledovaný svorkou vežičiek so svetiacimi blankytnými chocholmi, ktorý padal a vstával s maximálnym vypätím, no každým pohybom sa približoval k schodišťu, kde bol prielez lode, to je Krosvitz.

Ako som to povedal Line? „Nebudem ho mať rád...“

No práve.

– Kompresia? – prehodil som cez stisnuté zuby.

– Plný výkon, – okamžite odpovedal Riva.

– Zaťaženie?

– Nula.

– Odstráň blokádu.

Postrehol som pohyb v okienkach zameriavacích automatov. Kruhovou paľbou sme nemohli strieľať. Tu nie.

Okom som hodil na obrazovku. Krosvitz už pohltil tieň pod kormou rakety. Vežičky zastali. Plošina výťahu sa zablysla. Vtedy sa vežičky zachveli a začali klzať naspäť. Neprešla ani minúta a okolo lode sa už rozkladal jednoliaty, pravidelný prstenec. Zviera bolo zahnané tam, kde bolo jeho miesto.

– Vpred! – povedal som. Na lícach som odrazu zacítil chlad. Pokojne, akoby som plnil fingovanú úlohu na cvičisku, uchopil som riadenie. Ak sú v tých blankytných kužeľoch živé bytosti...

Tentoraz to netrvalo ani dve minúty. Riva potom precedil cez zuby, že nadobúdame rutinu. Od najbližšej vežičky nás už nedelilo viacej ako päť metrov. „Phobos“ zrazu narazil do čohosi neviditeľného, skrútol sa okolo vlastnej osi, začal ryčať všetkými motormi a bezradne hrabal na mieste. Okienka snímačov zošaleli. Chvilôčku som pozoroval ich príšerné záblesky, potom sa mi čeluste tak zovreli, až ma to zaboľelo. Ale nebál som sa. Nezmocnila sa ma otupenosť. Nezačal som rozvíjať sny, ani spomínať na lepšie časy. Ovládla ma jediná túžba: dopadnúť to uvítacie diabolstvo a rozmliaždiť

ho na márne kúsky, rozprášiť, votrieť do skalnej pôdy, aby po ňom nezostala ani stopa. Pritlačil som kormidlo. Plné obrátky.

Ryčanie motorov ešte zosilnelo. Vozidlo sa začalo triasť, spočiatku pomaly, potom čoraz rýchlejšie. Zrazu sa pohlo takou rýchlosťou, že sa mi nepodarilo udržať kormidlo. Odletel som dopredu, akoby ma vystrelili. Zacítil som silný úder a začul ostrý treskot. Ešte chvíľu som balansoval, ale určite by som sa bol zvalil k podstavcom obrazoviek, keby nie ďalší posun, tentoraz dozadu. Letel som ako odrazená lopta a padol som na brucho. Do svojho kresla.

S námahou som sa pozviechal a očkom hodil po indikátoroch. Ich poloha presne súhlasila s programom, akoby sa nechumelilo. V kabíne vládlo ticho.

Akurát vtedy Riva dopovedal, že nadobúdame rutinu. Mýlil sa však. Je pravda, že sme tentoraz z neprijemnej situácie vybrdli rýchlo a v podstate bez väčšej ujmy. Ale iba preto, že „Phobos“ sa po náraze na čosi, čo nebolo vidieť, obrátil zadkom. Ani mi na um nezišlo, aby som odtiaľto cúvol. Až pridobre som na to pamätal. Na plný plyn som vyrazil dopredu. Lenže ten predok nebol tam, kde som sa nazdával.

Slovom, mali sme šťastie. Opäť. Je akosi priveľa tohto šťastia. Priveľa náhod.

Teraz sme sa vracali k priesmyku. Nejaký čas som nenechal smer. Keď sme sa od kordónu bezpečne vzdialili, obrátil som vozidlo malým oblúkom a zastal som. Povedal som Rivovi, aby Snaggovi podal hlásenie. Ja som zatiaľ premýšľal.

Okolo vežíčiek sa udržiava nulové pásmo. Ľudia v rakete sú pravdepodobne pod jej vplyvom. Nie pravdepodobne, ale určite. Dosvedčovalo to Krosvitzovo správanie. Boli preto nevypočítateľní. Nemohli sme teda riskovať rádioaktívne zamorenie v poli okolo lode. Naša najstrašnejšia zbraň, antihmota, sa nedala použiť. Laserová paľba kĺzala po vežíčkach ako nevinný lúč baterky. Boli sme mlčanlivými svedkami pokusu, keď sa Krosvitz zmohol na akt zúfalstva. Zostávalo nám jedno. Malý vrhač antiprotónov so špeciálne určeným dostrelom. Ale ako ho naprogramovať? Na ručné zamierenie sa nedalo ani pomyslieť. Vo vnútri pásma sme mohli spôsobiť nesmierne škody. Nehodili sme sa tam prakticky na nič.

Nepoznali sme zloženie zariadení, vytvárajúcich paralyzujúce polia. Nepoznali sme ich štruktúru. Ani materiál, z akého ich vyrobili. Ako v takýchto podmienkach naprogramovať zameriavače, aby reagovali len na vežíčky a na čierne tabletky – ako sme ich nazývali – a správali sa ľahostajne voči všetkým iným predmetom? Je to vôbec možné?

– Nie, – odpovedal som si nahlas. – To nie je možné.

Aj tak bolo. Teoreticky by sa síce dalo predpokladať, že budeme prichádzať na bezpečnú vzdialenosť postupne od jednej vežíčky k druhej a zničíme ich ručne riadenými zameriavačmi. Lenže odkiaľ sme mohli vedieť, že neznámi nám neodpovedia vystrelením čiernych automatov? Nemôžeme si dovoliť luxus odblokovaných zameriavačov. Len ak by sa podarilo získať takú tabletu, aspoň jeden automat, preskúmať ho a vhodiť údaje do neuromatu. Všimol som si, že po prekročení pásma pôsobí žiarenie oneskorene o niekoľko desiatín sekundy. Primálo pre ľudí, ba aj pre nás, no až priveľa pre neuromat. Je to jednoduché. Iba vyjsť, zobrať pod pazuchu jednu tabletu, priniesť ju do kabíny a pozrieť, čo v nej väzí. Chcel by som však vidieť toho, čo to urobí. Toho, čo po príchode do nulového pásma okamžite nezabudne, na čo tam šiel.

Pomaly, pomaly... Ako som to povedal? Že by som chcel niekoho takého vidieť?

Nič ťažké. Uvidím ho. A to určite onedlho. Akonáhle sa skončí táto hra na slepú babu a budem sa môcť mrknúť do zrkadla.

– Preber kormidlo, – zavelil som Rivovi. Počúvol a ani sa nespýtal, čo chcem urobiť.

Vstal som a pobral sa ku komôrke, vedúcej k nákladovým priestorom a k prielezu. Zišiel som po rebríkovitých držiakoch a svietil si reflektorom. Krátka chodbička, široká ako človek v skafandri, sa rozdvajovala. Vľavo vchod do energetických komôr a reaktora. Vpravo sa prechádzalo cez niekoľko terasovitých plošín pozdĺž stupňov a dostali ste sa do veľkého kontajnera s výložníkovou aparátúrou.

Premrhal som dobré tri štvrté hodiny, kým som v kopách náhradných častí, relé, chemických meničov a v tisícke ďalších harabúrd našiel to, čo som hľadal. Ušiel som čo najrýchlejšie, zanechávajúc za sebou neporiadok, za aký by som utŕžil poriadny trest, keby sa také niečo prihodilo na cvičení. Nebol som však na cvičisku. A vôbec som si nebol istý, či by ktorémukoľvek skúšateľovi prišlo na rozum niečo tak paradoxne jednoduché.

Zabuchol som za sebou záklopku prielezu a prešiel niekoľko krokov, aby som sa dostal do Rivovho zorného poľa. Potom som zdvihol ten ťažko vydolovaný predmet a poprosil som ho, aby si ho dobre obzrel.

Bol to starý, takmer muzeálny fotografický aparát s archaickou spúšťou. Aby sa uvoľnila, stláčal sa prstom malý strieborný gombíček. Nijaké diaľkové riadenie, nijaké samočinné relé, nijaké automaty, nijaké väzby. Jednoduchý, znamenitý mechanizmus, necitlivý na nijaké pásmo. Nemal teda nič spoločné s automatickým spojením.

Pravdaže, taká istá úloha sa dala zveriť palubnej aparátúre. Lenže čo, keď začínala blazniť ihneď, alebo takmer ihneď, len čo sa to, čo si mala zapamätať, ocitlo v jej zornom poli. Bol by to priam zázrak, keby doktorá z oných tabliet spadla akurát tam, kde sme už predtým namierili objektívy. Aparatúra by stihla niečo zaznamenať naozaj len v tých zlomkoch sekundy, kým by sa celkom neprerušilo spojenie.

Ale šťastlivých náhod sme už mali predsa dosť. Ťažko predpokladať, že sa budú opakovať donekonečna.

Teraz som mal prinajmenšom reálnu šancu. Prirodzene, ak si poradím s vlastným nervovým systémom. A ak tvar čierneho aparátu vystačí na naprogramovanie plameňometu. Dúfal som však, že „tabletky“ nebudú pripomínať nejaké naše zariadenia.

Obrátil som sa, pripravený aparát som si zavesil na krk a pustil som sa rovno k blankytnému kordónu. Prst som držal ustavične na spúšti uzávierky. Podišiel som k vežíčke a sfotografoval som ju v celej veľkosti. Priblížil som sa ešte trochu, zmenil som zaostrenie a zdvihol vršok, ktorého konček svietil ako bója. Nebola tam nijaká lampa, sklo ani nič podobné. Jednoducho hrot hladkého kužeľa zhotoveného akoby z leštenej ocele. Postúpil som ešte trochu dopredu a

urobil som zväčšeninu časti trupu. Mimochodom, blankytné svetlo, dopadajúce zhora, bolo silnejšie, keď sa naň človek díval zďaleka, než tuná, tesne pri konštrukcii.

Obišiel som vežičku a stále som sa k nej približoval. Napokon som zastal a rukavicou som sa dotkol steny. Nič. Tvrdý, jednoliaty povrch, ani stopy po záklopke, prieleze, držiakoch alebo aspoň miestach označených inou farbou. Podnožie kužeľa sa zabáralo do sklovitej pôdy akoby stálo na solídnych, hlboko vykopaných základoch. Udreľ som rukou.

Hluchý, tlmený zvuk. A ticho.

Zaprel som sa nohami a vrazil som do kužeľa ramenom takou silou, akú som len mal. Ani sa nezachvel. Pochopil som, že tu si neporadím. A ešte čosi. Nikoho tu niet. Ani živej duše.

Loď obklopuje kordón. Ten však tvoria automaty. Naprogramované tak, aby nepripustili rozšírenie epidémie na povrchu glóbu. Nechali ich tu a zmizli. Neboli v podzemí. Nestretli sme sa s nimi na obežnej dráhe ani nikde po ceste. Neboli tu, kde ľudia s umele rozloženými nervovými systémami, v zneškodnenej, automatov zbavenej lodi, čakali na smrť hladom. Energia nazhromaždená v súpravách „Proximy“ by síce stačila výrobniam chemických zložiek potrebných na zostavovanie jedál ešte najmenej na desať rokov, ale fakt ostával faktom.

Nikde ich nebolo. Na celom glóbe. Úmyselne ho opustili. Vytvorili ostrú karanténu, potom opustili všetky základne a zariadenia. Vráti sa, keď bude po všetkom.

Nervy som mal v žalostnom stave. Zaťal som zuby a prinútil sa zachovať pokoj. Odstúpil som niekoľko krokov od vežičky a zastal na mieste, kde Krosvitz začal strieľať.

Poobzeral som sa.

Po neviditeľnej prekážke, ktorá zastavila vozidlo, nezostalo stopy. Zrejme pôsobí výberovo. Predo mnou sa týčila mohutná cigara lode, hluchá, masívna. Zdvihnutým čelom mierila do tmavomodrej noci, do hviezd. Nevychádzal odtiaľ nijaký hlas, akoby celá raketa bola iba mŕtvym pomníkom postaveným pred desiatkami rokov, ktorý mal byť svedectvom ľudskej clivoty a ľudského myslenia. Toho všetkého, čo nazývame bádateľským duchom.

Pod loďou hustol tieň. Na vodiacich plochách výt'ahu sa mihali blankytné reflexy. Len podišť bližšie, zavolať plošinovú kabínu, vojsť do prielezu a zvíťat' sa s ľuďmi. Povedať: „Ako sa máte; dnes je krásna noc“ alebo niečo podobné.

Stačí však pozrieť trochu doľava alebo doprava, aby ste si uvedomili, kde ste. Blankytný kordón zotrval v nehybnosti ako popravná čata, najstrašnejšia zo všetkých, pretože bola mŕtva. Svetlá si lahodne líhali na sklovitú pôdu, a tak pripomínali tiché prístavy na jazerách. Ďalej bolo len tmavomodro a ešte tmavšie rozbrázdnené skalné masívy.

Cítil som sa čoraz horšie. Už hodnú chvíľu som stál bez pohybu. K lodi som nemohol postúpiť ani o krok. Tam je už pásmo. Každý miliméter nervov ma vystríhal pred jej prítomnosťou. Treba vziať rozum do hrsti.

Odvrátil som sa. Oboma rukami som lapil aparát a zdvihol som hľadáčik k oku. Začal som robiť polobraty ako ženista na cvičnom mínovom poli. Pobral som sa po tetive kruhu vytváraného blankytnými kužeľmi.

A vtedy som kútkom oka zachytil kratučký záblesk. Začul som tichučké svišťanie. Niekoľko metrov predo mňa spadol malý čierny predmet. Ešte sa krútil, keď som uvoľnil spúšť. V tej istej chvíli som pustil aparát a šialeným behom som sa vychytil k „Phobosu“. Narazil som do niečoho, zapotácal sa, bežal som však ďalej. Bola to vežička. Ocitol som sa už na vonkajšej strane kordónu.

Pošmykol som sa. Pod nohami som mal ľad. Rozbehol som sa a chcel som sa pokľnúť na topánkach ako na korčuliach. Zbrzdilo ma tak, že som spadol a udrel prilbou o povrch pôdy. Zblízka sa nezdala taká veľmi klzká.

– Tmavomodrá kľzačka! – skríkol som. Nohy sa mi plantali. Poskakoval som, tancoval, krútil sa, kľučkoval, obracal sa, ale stále som sa vzdŕaloval od rakety a kordónu blankytných vežičiek. Ak to Riva všetko videl, nemusel mať zlú zábavu. A nemohol nevidieť. Kotlina bola hladká ako stôl. Prebehol som ešte pár krokov a ťažko dýchajúc, klesol som na kolená. Chvíľu som bojoval s neodolateľnou túžbou strhnúť zo seba prilbu, všetko. Vtedy som si spomenul na takmer holé Collinsovo telo. Spamätal som sa.

Pozorne som si prezrel aparát, čo sa mi hompáľal na prsiach. Našťastie, moje vyvážanie mu neuškodilo.

Namáhavo som sa zdvihol a naširoko kladúc nohy, pobral sa k „Phobosu“, ktorý sa črtal vo vzdialenosti niekoľkých desiatok metrov.

S vyvolávaním obrázkov boli trochu problémy. Nemohol som nájsť primerané kusy fólií. Takých, aby sa dali vložiť do programovej súpravy zameriavacích automatov.

Pozitívny nevyzerali zaujímavo. Čierny predmet, ktorému sme vďačili za všetky atrakcie od príchodu do priestorov planetárnej sústavy Alfý, vyzeral ako dobre zachovaná delová guľa z čias španielskych conquistadorov. Fotografie vežičiek, ani tie, kde bolo vidieť celé siluety, ani tie so zväčšenými časťami, nepovedali nám nič nové. Ale za celej tejto poslednej dobrodružnej výpravy som sa presvedčil aspoň o jednom. Nie vežičky emitovali pole paralyzujúce ľudské nervové centrá. Stimulátormi nulových pásem boli len „čierne pilulky“. Úloha kužeľov zostávala nevyjasnená.

Vytvárali akúsi priehradu. Akoby vytyčovali hranicu silového poľa. „Phobos“ na ňu narazil a neprešiel. Zastavila aj Krosvitz. Ja som sa však dostal do vnútra kordónu bez akýchkoľvek prekážok.

Nezáleží na tom. Teraz ide len o to, či neuromatu vystačí materiál, akým disponujeme, lebo na zaprogramovanie zameriavacích automatov malého plameňometu je strašne úbohý.

Vložil som snímky do pamäťovej súpravy. Prerátal som všetky údaje, vzdialenosť od gule v čase fotografovania, expozíciu, charakteristiku šošovky v aparáte, citlivosť fólií, teplotu okolia a tak ďalej. Ak z tohto dokáže kalkulátor niečo vyvodit' o štruktúre čierneho zariadenia, tak tým lepšie. V každom prípade zameriavače dostanú jeho tvar a rozmery. Tentoraz som už nič nepredstieral. Nezastavujúc vozidlo, vrhol som krátku dávku do najbližšieho kužeľa.

Sekundový košatý záblesk, závan cítený v kabíne ako tichý vzdych, motory na plné obrátky. Okamžite som zablokoval zameriavače a prepojil som ich na riadenie z neuromatu.

Boli sme už na mieste, kde sa pred chvíľou odohrala anihilácia. Na sklovitej pôde zostala po blankytnom kuželi len trochu tmavšia, matná škvrna. Prešli sme. Vežičky zostali za nami. Videli sme odraz ich svetiel na čelnej obrazovke. Všetko klapalo. Hlaveň plameňometu vykonávala krátke bleskové pohyby. Jej ústie sa na stotinu sekundy rozžiarilo, nestačilo ešte zmatnieť, menilo smer a opäť sa zabyslo na jeden mocný úder. Všetky mierili do tieňa, hustnúceho pod kormou lode. Neznámi alebo ich automaty nešetrili stimulátormi nulového pásma. Pod raketou sa to nimi až tak rojilo. Pokiaľ ide o nás, cítili sme sa ako v malom starodávnom lietadle cez uragán. „Phobos“ sa mátko vznášal a ľahučko hojdal. Len takto reagoval na činnosť plameňometu. Nám sa však žalúdky dvíhali až do hrdiel, chcelo sa nám smiať, plakať, upadali sme do apatie, a hneď zasa do šialenej zúrivosti. Ani raz to netrvalo dlhšie ako sekundu. Ústie plameňometu vychrlilo oheň do najbližšej tablety a nám sa uľavilo. Tiež na sekundu.

Krúžili sme okolo podnožia rakety, a len nás tak hádzalo ako na pekelnej hojdačke. Prstenec sa uzavrel. Zavládlo ticho. Boli sme v polovici druhého pásu. Zozadu, spoza vežičiek nás oslepil záblesk, ktorý sme až pridobre poznali. Čierny predmet sa však ani nedotkol pôdy, a už ho zlikvidovala naša paľba. Ešte niekoľkokrát sa to zopakovalo. Krútili sme sa okolo rakety, akoby sme neznámych núkali pokračovať v zábave. Boli sme už pokojní. Mozgy nám fungovali normálne. Mohli sme si zablahoželať.

Prešlo pár minút. Útoky prestali, akoby sa ich iniciátori presvedčili o márnosti svojej námahy. Vežičky modrasto svietili a stáli nehybne. Mohlo sa zdať, že nikdy neopustili svoje stanovištia a nezahnali zúfalého človeka späť do hladovej cely.

Výčkali sme ďalších päť minút, potom som namieril vozidlo priamo k podnožiu vodiacej plochy výťahu. Kormidlo prebral Riva. Ja som sa ocitol na sklovitom podklade. Terén bol už silne zamorený, nie však tak, aby sa nedalo riskovať. Jedným skokom som dopadol na plochý nosník a privolať som výťah. Mechanizmus fungoval normálne. Riva už zmizol, naďalej obchádzal podstavce dýz, krútil sa v maličkých kruhoch. Nemohol stáť a čakať. Nedalo sa vedieť, z ktorej strany príde útok. „Phobos“ musel mať v každej chvíli voľné palebné pole. Keby čierna tableta zostala na mieste, ktoré je zakryté vyústením dýz dlhšie ako niekoľko sekúnd, mohli by sme na to veľmi draho doplatiť. Prosto – zväčšili by sme posádku „Proximity“, čakajúcu na smrť.

Plochý tanier bol zabezpečený iba jednou stienkou s pohodlnými držiakmi. Vyniesol ma až na úroveň prielezu. Nebol celkom privretý. Ak aj priepust... – prebehlo mi hlavou. Ale záklopka, ktorá zaistovala priechod z priepustovej komory do vnútra lode, bola úplne zabuchnutá. Zavrel som za sebou prielez a vyhľadal som očisťovaciu studničku. Trvalo dobrých desať minút, kým červené oko indikátora žiarenia zhaslo. Prestal som byť nebezpečný pre okolie. Vyrovnal som tlak a otvoril prívod kyslíka. Znovu som musel počkať, kým nad záklopkou zabliká zelené svetielko. Otvorila sa sama, ako vždy. Pre každý prípad som ju ešte skontroloval. Rovnako aj poplašné zariadenie. Bolo v poriadku. Vtedy som sa obrátil. Nad hlavou sa mi roztvárala šachta, vysoká ako vnútro veže.

Lod' bola ako vymretá. Nazrel som do niekoľkých kabín, nenašiel som však v nich nikoho. Všade vládol neopísateľný neporiadok. Na dlážke sa váľali pokrčené fólie, pásy mikrofilmov pomotané a dotrhané, časti odevu, rozhádzané náradie. Každých pár metrov som zastavoval klietku. Jej vodiace plochy viedli pozdĺž úzkej steny, ktorá bola v čase letu stropom chodby. Všade rovnako mŕtve ticho. Napokon som sa doterail do navigátorne alebo skôr do jej predsieni. Z niekoľkých kresiel boli obsadené iba tri. V najbližšom ležala žena, vedľa muž, ktorého som nepoznal, trochu ďalej, s hlavou prehnuto dozadu, Thorns, veliteľ „Héliosa“. Na môj príchod nezareagovali ani najmenším pohybom. Zato na dlážke, pod pultom, v priechode do kúpeľne, medzi časťami podlhovastého stola ležali ľudia. Nehybní, akoby v bezvedomí po prudkom páde, rozvalení, s rozhodnými rukami a nohami.

Neobzeral som sa, ale rýchlym krokom som sa pobral do kormidelnice. Na prahu som musel prekročiť muža, ktorý tam ležal v dopoly strhnutej kombinéze. Tento mal oči zavreté. Jeho prsia sa horúčkovo dvíhali a klesali v rýchлом nepravidelnom rytme. Strčil som do odchýlených dverí a ocitol som sa v úzkej kabíne pre pilotov.

Pozrel som letmo na indikátory. Všetky v pracovných polohách. V okienku neuromatu blíkalo „nula“ – ako výsledok zbytočných prác nad zle skonštruovaným programom. Tlačidlá na pulte boli spojené tak, že každý kalkulátor musel z toho zošalieť. Bez ťažkostí som to napravil. Prezrel som merač spotreby energie. Jeho ručička sa pomaly blížila k červenému poľu. Dlhو by už nečakali. Zásoby by však stačili po obežnú dráhu až-až. Všetky iné súpravy fungovali normálne. Dalo sa odštartovať hoci hneď. Cúvol som a opäť som prestúpil prah navigátorne. Teraz som všetko mohol lepšie vidieť.

Áno. Tuná nepomôžu nijaké laserové diódy, nijaké butlery ani automatické korektúry homeostázy. Na tento pohľad nezabudnem do konca života.

9. / „PROXIMA“

Frontová nemocnica z vojny, na akú sa žijúce pokolenia vôbec nemôžu pamätať. A to nie vojenská nemocnica, ale pre šialených obyvateľov osád, ktorými sa prehnal front. Historická dráma z prvých rokov civilizačnej krízy. V interiéri komfortne vybavenej kabíny súčasnej kozmickej lode. Nejedli už asi týždeň. Ich tváre pripomínali postavy z Goyových skíc. Na stole, na pultoch, vo výklenkoch konštrukcie, vo všetkých kútikoch, a predovšetkým po celej dlážke sa váľali špinavé nádoby, zvyšky jedla a obväzov. Jedlo im naozaj nechýbalo. Stačilo pozrieť na batériu syntetizátorov. Všetky segmenty boli pod prúdom. Ani reči o vyčerpaní zásob. Veď prešlo sotva niekoľko rokov.

Uprostred toho ľudia vychudnutí, len kostry, zarastení, polonahí. Vyčerpaní do krajnosti. Ale už pri vedomí. Oči všetkých sa upierali na mňa. Cítil som na sebe tie nehybné, nemé a nevýrazné pohľady.

Stál som na prahu kormidelnice a hľadel. Chcel som im dopriať trochu času. Neprešlo ani desať minút, čo plameňomet „Phobos“ dokončil upratovanie terénu okolo lode. Do tejto chvíle tkveli v nulovom pásme. Čertvie ako dlho. Ja sám

som potreboval trochu času, aby som prišiel k sebe po niekoľkých návštevách čiernych automatov, hoci som v ich blízkosti nikdy nezostal dlhšie ako pár minút.

Moju pozornosť pripútala improvizovaná konštrukcia akéhosi destilátora. Stála na zanedbanej záklopke chemických zásobníkov. Pozorne som nadvihol nádobu a ovoňal zvyšok tekutiny, čo zostal na dne. Nemohlo byť pochyb. Vyrábali alkohol.

Obrátil som sa a zrakom som vyhľadal Thorns. Chvilu na mňa uprene hľadel, potom privrel oči, akoby chcel súhlasne odpovedať na nevyslovenú otázku. Opäť som zacítil mrazenie na lícach. Začal som prezerat' chemikálie povyhadzované zo zásobníkov. Na susednom krídle záklopky stál nejaký čudný prístroj. Nevedel som si ho spojiť s nijakou reakciou, akú som poznal. Ledajako pozvarované banky zviazané drôtom, pomotané privody, žiarič, malý laser, mieriaci na vydutý tanier posypaný bielym práškom. Vo vyprázdnených prieslačných kanistrách zvyšky substancie. Samé alkaloidy. Čosi mi trklo. Otvoril som ostatné zásobníky a zbežne som prezrel ich obsah. V priehradke alkaloidov ostalo ešte hodne substancií. Len jedna skupina bola úplne vyčistená. Deriváty izochinolínu.

Natoľko som sa orientoval, že som vedel, čo to znamená. A čo robili s éterom, po ktorom zostali na dlážke porozhadzované zásobníky? V istom momente im alkohol už nestačil. Éter rozpúšťa alkaloidy. A z derivátov izochinolínu možno dostať morfium. A iné narkotiká.

Mal som všetkého dosť. Vedel som už aspoň jedno. Od týchto ľudí sa nedozvieme nič. Nie preto, že nám nebudú chcieť nič povedať. Alebo že nebudú v stave spomenúť si, čo prežili od dňa, keď sa dýzy „Proximy“ dotkli povrchu tohto glóbu. Nie. Jednoducho sa ich nebudeme vypytovať.

Na pleci som zacítil čiusi dlaň. Pomaly som obrátil hlavu.

Za mnou stál Krosvitz. Široko roztvorenými očami hľadel na mňa tak prenikavo, že som musel na zlomok sekundy až bolestne napnúť svaly, aby som necúvol. Hlboké ticho kabíny narušala iba ozvena slabého dýchania bezvládne ležiacich ľudí. Napriek tomu som nepočul jeho kroky, keď sa odzadu blížil.

Pohol perami. Zrak mu trochu pohasol.

– Krosvitz, – povedal som pokojne. – Teším sa, že ťa vidím.

Hlas mi znel cudzo. V kabíne nastala nejaká zmena. Akoby sa pohol roky nečinný agregát, privádzajúci do hibernátorov oživujúci plyn.

Jeho ruka, ešte stále spočívajúca na mojom pleci, sa zachvela. Zacítil som slabý stisk prstov. Zrazu ma pustil a cúvol o dva kroky, ale neprestal si ma premeriavať.

– Ty si Thaal, – preciedzal každú literu zvlášť. Bol to vlastne sotva počuteľný šepot.

To všetko je pekné, – prebehlo mi hlavou. – Ale teraz nie je čas na debaty.

– Pod' so mnou, – povedal som a natiahol som k nemu ruku. Neprijal ju. Vzpriamril sa a rozhladol sa po kabíne.

– Neobzeraj sa, – zahundral som. – Pod'.

Tentoraz poslúchol. Zaviedol som ho do plytkého výklenku pri kúpeľni. Bola tam diagnostická súprava a automatická lekárňa.

Bol to zdravý chlap. Nebolo mu vlastne nič. Okrem celkovej vyčerpanosti, zvýšenej podráždenosti, ľahkého oslabnutia srdcového svalu a drobných pomliaždenín. A natrhutej šľachy na pravom predlaktí. To nadobudol asi dnes, keď v bezmocnej zúrivosti mlátil rukou do zeme po márnom, nepričesnom výpade.

Zhltnut porciu liekov, ktorú mu predpísal automat, a dal si obviazať ruku. Sedel pokojne, už sa neozýval. Nahý, vychudnutý, ale nie taký chudý ako ostatní. Keď bolo po všetkom, vstal a bez slova odišiel do umývárne. Počul som šum tečúcej vody.

Zamyslel som sa. Keď vyšiel v novej kombinéze, zastal som mu cestu a povedal tvrdým tónom:

– Som šéf intervenčnej výpravy. Zatiaľ budeš u mňa.

Prikývol. Potom na mňa spýtavo pozrel a pohybom hlavy ukázal na ženu v kresle.

Obrátil som sa tvárou ku kabíne a zrátal som prítomných. Thorns, Leger, žena v kresle, Torith, Bistra, Notti... devätnásť. „Monitor“ mal na palube päť osôb. „Hélios“ a „Proxima“ po dvanásť. Collinsa sme zanechali v plytkej priehlbínke zasypanej farebnými minerálmi. Pri tej zvláštnej kupole. Chýbalo deväť osôb. Medzi nimi Uster.

– Kde sú ostatní? – spýtal som sa.

– Neďaleko, – zamrmľal. – Ak tam ešte niekto žije. Sedia v takej malej základni...

– Ako sa to stalo? Mykol plecami.

– Nebola jednota... na palube. Bili sme sa...

– Medzi sebou? – V mojom pohľade muselo byť niečo také, že sa mimovoľne usmial. Bol to jeden z najsmutnejších úsmevov, aké som kedy videl.

– Neboj sa, – povedal. – Som pri zmysloch. Teraz už hej, – zdôraznil slovo „teraz“.

– Vieš, kde to je?

– Mhm. Bol som tam. – Bol?

– Hej... privítali ma paľbou. Preto som i ja strieľal.

– Ako si sa dostal za kordón?

– Vtedy ešte neboli tie kužele. Iba antipolia... Tie pásma volali antipolia. Aj tak sa dá.

– Aj Uster je tam? – vypytoval som sa ďalej.

– Nie. Zobral „Monitor“ a odletel na Tretiu. Vrável, že to bola jediná možnosť. Ja som zostal, lebo... zakoktal sa.

Jasně. Zostal, aby sa staral o ostatných.

Ale ak je tak, znamená to, že po celý čas netrčali v nulových pásmach. Keď boli vstave normálne rozprávať. Iba že by Uster odletel napriek všetkému...

Ustera nebolo. V ich položení mohol iba to jedno. Hľadať kontakt. Za každú cenu. Pokúsiť sa prehovoriť obyvateľov

sústavy Alfa, že nemajú do činenia s divochmi. Nebolo veľa nádeje, že nezaplatí cenu, pre akú sa rozhodol.

– Zavedieš nás tam, – vyhrkol som. Vzpriamim som sa a pobral ku kreslu, v ktorom ležala v bezvedomí žena. Predbehol ma rýchlymi krokmi a zastal mi cestu.

– Thaal, – vybuchol a hľadel mi do očí. Pristavil som sa.

– Volaj ma Al, – povedal som. – O čo ide?

– Jedna otázka. Čo ešte chceš vedieť.

V tej chvíli sa ma zmocnila úprimná ľútosť.

– Nič, Kros, – odvetil som polohlasne. – Naozaj nič.

Tvár sa mu vyhladila. Akoby bol dovtedy držal v napätí každý najmenší sval. Pomaly prikývol.

– To je dobre, – vymrmotal. – To je veľmi dobre...

Žena pohla perami. Chvíľu na mňa pozerala napoly neprítomne, ale viečka sa jej hneď privreli. Bola nahá. Od pásu po pravé koleno si natiahla tenký penový pléd, aby si zakryla brucho a časť stehna. Samá kosť a koža, Podľa obočia a hlbokkej pokožky sa dalo uhádnuť, že neprekročila štyridsiatu.

Zohol som sa. Jej ruku od lakťa po plece pokrývali drobné, červené bodky. Obrátil som hlavu a zahľadel som sa na dlážku plnú haraburdia. Tam je. V kúte, za podstavcami pultov, zahodená akoby v zlosti, ležala mliečnobiela striekačka. Vzal som na ruky skoro nič nevážiace telo a zanesol som ho do diagnostického kresla. Krosvitz šiel za mnou.

– To je Ann, – ozval sa o chvíľu, keď mi pomáhal zavrieť obvody. – Jej sestra...

– Viem, – ostro som ho prerušil. Vrhol na mňa začudovaný pohľad a zmĺkol. Keď som odložil pléd, aby som ju umyl, lebo sama by nebola vstala prejsť do kúpeľne, sklopil zrak a odvrátil hlavu. Musel som rátať aj s tým. Mal právo cítiť sa mizerne. To je však teraz už jeho vec.

Automat hneval. Do nekonečna menil údaje. Asi chýbali nejaké prvky.

Pomyslel som si na Linu. Zďaleka som nebol so sebou spokojný. Ale musel som sa usmiať. Aj vtedy, nevedno prečo, prišiel mi na rozum Uster. Lina a Uster. Prečo, dočerta?

Ihneď som pochopil. Urobím všetko, aby som ho našiel. Pre ňu. Sám som tomu ešte nerozumel. Cítil som však, že sa čosi vo mne prelomilo. Nájdem ho a vytiahnem ho z hrobu. Nikdy v živote mi nikto nebol taký potrebný ako teraz Uster. Itia... na nej nezáleží. Nejde o Itiu. Teda o čo? Ampliónik zacvrlikal. – Veru tak, – preletelo mi mozgom, – program.

Znovu som sa usmial. – Dobre, dobre, – zašomral som ako obyčajne v takýchto prípadoch a venoval som sa už výlučne Ann.

O niekoľko minút sa trochu prebrala. Aspoň natoľko, že mohla preglgnúť pohár koncentrátu. Hľadela na mňa pri plnom vedomí a zopár ráz otvárala ústa, ale nedovolil som jej rozprávať. Zanesol som ju do kormidelne, kde bolo trochu čistejšie, a položil som ju do pilotovho kresla. Zababušil som ju do plédu a vrátil som sa do navigátorne.

Potom sme sa postarali o druhú ženu z posádky „Monitora“, o Bistru, ďalej o Thornsa a potom sme ich brali jedného po druhom, tak ako sedeli. Trvalo to dobré dve hodiny. Nebolo dosť kresiel, nuž som poslal Krosvitzu, aby zopár odmontoval v najbližších kabinách. Urobil to rýchlo a bez väčšej námahy. Už bol v poriadku.

Nakoniec sme už mali všetkých vyšetrených, našpikovaných liekmi, vykúpaných a nakŕmených. V pomerne najlepšej forme bol Thorn. Hlboká rana na chrbte nad pravou lopatkou sa hojila bez komplikácií. Spomenul som si na jeho prestretý skafander, o ktorý sa Snagg potkol v kabíne „Héliosa“, a pomyslel som si, že chlap mal z pekla šťastie. Prirodzene, nie Snagg.

Keď sa už ľudia usalašili v rozložitých kreslách a keď väčšina z nich upadla do driemot, zapojil som čistiace automaty. S akýmsi pomstivým zadosťučinením som pozoroval v okamihu miznúce zvyšky, porozbíjané mikrofóny, špinavé odevy a použité obvazy. Nevraviac o ostatnom. Potom som prešiel do kormidelne a spojil som sa s Rivom. Prikázal som mu oznámiť základni, že prvá časť expedície Inforpolu, ktorú oni naprogramovali, dosiahla úspech. Privčas na radosť, ale dajakú správu by z toho už len mali vysmoliť.

Riva sa so mnou rozprával pokojne, ale vycítil som, že už má akurát dosť toho ustavičného krútenia sa okolo podnožia rakety. Čo robiť. Teraz väčšmi ako kedykoľvek predtým nesmieme si dovoliť riskovať. Povedal som mu, že predpokladám štart najneskôr o hodinu a odpojil som sa.

Chýbalo deväť osôb. Krosvitz uistoval, že okrem tých, čo sú v navigátorni, na lodi niet živého ducha. Rozhodol som sa však overiť si to. Napokon, pred štartom aj tak treba všetko prezrieť. Spustil som kontrolné automaty, nechal som Krosvitzu pri zachránených a sám som sa vybral nazrieť do osobných kabín.

V prvých šiestich som nenašiel nič zaujímavé. Aspoň nič iné, než čo som očakával.

Chvíľu som postál v šachte, zahľadený na pokojné svetlá v diaľke, čo vyhánali tmú aj z najhlbších zákutí, potom som privolať výťah a zišiel o poschodie nižšie. Dvere najbližšej kabíny boli dokorán. Vstúpil som a zastal ako obarený. Obchodík začínajúceho antikvára. Budoár skrachovanej kokoty z devätnásteho storočia a sklad odpadkov. Stánok s púťovými pochúťkami, aký som videl v milánskom folkloristickom múzeu.

Bolo tu všetko. Staré pracovné, odpoľudňajúce, večerné úbory, kopy kozmetických prostriedkov, roky nepoužívaných, aké sa nedajú prirovnať ani k tým najbežnejším, čo automaticky patria do každej kúpeľne ako plyn alebo voda. Stovky mikrofilmov, z ktorých obyvateľ kabíny nemohol mať nijaký úžitok jednoducho preto, lebo do konca života by ich nestihol ani len zbežne prezrieť. Kopy náhradných dielcov do spojovacej a zosilňovacej aparatury. Okuliare, magnetické tužky, lampy, rezervné kyslíkové fľaše, stojany, baly tkanín a kartóny fólií. A potraviny. Kopy koncentrátov v originálnych zásobníkoch i voľných balíčkoch, kanistry a nádoby s výživnou tekutinou ležali doslova všade. Spočiatku ich starostlivo ukladal, pri východe sa však už neporiadne váľali pod stolom, na ležadle, na každom voľnom kúsku dlážky.

Predstavil som si siluetu človeka ukradomky preklzavajúceho, vrhajúceho na všetky strany ustrašené a súčasne bystré

pohľady, nesúceho svoju nezmyselnú korisť z navigátorne zo spoločných zásob. Hromadenie vecí. Čo najrýchlejšie a čo najviac. Stále, hodinu po hodine, deň po dni pribúdalo v tejto zvláštnej kabíne vecí, ktoré chcel mať chorý, ochrnutý človek za zatvorenými dverami vlastného azylu, ustavične po ruke, vždy len pre seba. Hromadenie vecí...

Mimovoľne mi prišla na um kliatba známa zo staroveku. Ale napriek podobnosti záležitosť nebola až taká starodávna... Reflexívne som zdvihol ruku k čelu. Chvilu som stál ako skamenený, potom, neuvedomujúc si, čo robím, podišiel som k iluminátoru a rozsvietil som obrazovku.

Vežičky zotrvali v nehybnom prstenci. Nebolo ich dobre vidieť. Iba z dolného okraja obrazu sa vynárali ako rozťahnuté prsty mäkké, blankytné pásy svetla. Za nimi sa jemne ligotal povrch pôdy, akoby už len odrážal lúče vzdialených hviezd.

Pozrel som hore. Ani som sa nepokúsil objaviť obrysy známych konštelácií v bielo-zlatom mravenisku. Čo bolo naozaj nezvyčajné, priam úchvatné, to bola šťavnatá, nepoškvrnená tmavá sínava obklopujúca hviezdy. Takú farbu oblohy som ešte nikdy nevidel.

Vesmír. Nie vzduchoprázdn. Čistejší si nemožno ani predstaviť. Ticho. Noc, aká v človeku, vzdialenému od našej galaxie poldruha parseka, budí zrazu, nevedno ako a prečo, ozvenu kedysi počutej koledy. A táto kabína, plná haraburdia nazhŕňaného v šialenej osamotenosti, v ukrutnej náhlivosti, diktovanej nezmyselným, zvieracím strachom, aby dakedy niečo nechýbalo...

Aké vrstvy podvedomia spôsobovali v ľuďoch narušenie prietoku informácií vo vnútri ich systémov, ktoré príroda precízne vymyslela? Ktorá zo starších generácií pocítila také mocné otrasy, že pečať, akú vtisli genetickému kódu, prehlušila všetky ostatné atavizmy? A že pretrvali, zahojené, hluché, zdanlivo neexistujúce, viac ako storočie integrovanej civilizácie človeka riadenej konečne v súhlase s ideálmi spoločenstva? Preto, aby teraz, v oblasti neznáameho slnka, na glóbe, skúmanom cudzou rasou zrazu ožili, rozrástli sa, rozmohli a celú vôľu, nádej, hrdosť pokolenia výskumníkov zaviedli k zvieracím reflexom? Museli ľudia priletieť až sem, aby sa presvedčili, čo v nich naozaj tkvie a akú majú hodnotu?

Odpoveď na tieto otázky, aspoň na prvú z nich, sa vnucovala sama. Nakoniec, ponúkli nám ju spôsobom až priveľmi výrečným. Oni. Obyvatelia sústavy Alfa. Keď programovali projekciu, akú nám demonštrovali v podzemnej hale. Naše mesto z obdobia krízy minulého storočia. Ľudia. Osamotení v dave, bojací sa tak osamotenosti, ako čejsi intervencie, pohltení bez zvyšku dnešným náhlením, ktoré im malo už zajtra priniesť zadosťučinenie v podobe chvíľky úľavy, no v skutočnosti prinieslo iba nový vzrast tempa. Ak z podvedomia prišielcov vyťažili len toto, mali právo cítiť sa znechutení.

Prišlo mi na um, že všetky automaty, stimulujúce nulové pásma a predhadzované prišielcom, mohli byť iba testami. Ktovie, či domorodci nemali za sebou nepríjemné skúsenosti z návštev predstaviteľov iných slnečných sústav, iných rás, ako ich vlastná a ako ľudská. A či im tieto skúsenosti nekázali podrobovať prísny skúškam nasledujúce expedície, pristávajúce na ich území? Akýmsi „kritériám podvedomia“?

Táto myšlienka ma ovládla. Začal som si postupne pripomínať všetky stretnutia s čiernymi tabletami. Od prvých, vysielaných ako skúšobné sondy oproti našim raketám ešte predtým, ako vkročili do priestorov ich planetárneho systému. Potom nasledujúce útoky. A možno ani nie útoky, ale iba pozorovania a výskumy? Možno si napriek všetkému všimli naše vlastnosti, ktoré sa im zdali blízke alebo zaujímavé, a preto experimentovali tak dlho?

Čím dlhšie som rozmýšľal, tým väčší som sa utvrdzoval v presvedčení, že bolo práve tak. A že výsledok „skúšky“ nebol úspešný. Preto zneškodnili loď, obkľúčili ju nepreniknuteľným kordónom, odobrali ľuďom možnosť akejkolvek vedomej činnosti a sami sa potichučky vytratilí nielen z najbližšieho okolia od centra zamorenia, ale z celého glóbu.

Na tom však nezáleží. Experiment, neexperiment, to čo urobili, hrozilo ľuďom záhubou. Práve preto sme tu. Lebo ved' my s Rivom a Snaggom sme neboli záchranná expedícia. V nijakom prípade len takým niečím.

Vstal som, zhasol iluminátor a vyšiel na chodbu.

O desať minút, ako som zatresol záklopky indukčnej pece, pomyslel som si, že nech sa stane čokoľvek, nechám si to pre seba. Rivovi alebo Snaggovi ani slova. Ani najmenšia zmienka v nijakom hlásení, teraz ani neskôr, po návrate do základne. Ak sa vrátim. Nevraviac o zachránených. To bolo jediné, čo som ešte mohol urobiť pre týchto ľudí a pre ich budúcnosť.

Skončil som prehliadku kabín a vrátil som sa do navigátorne. Krosvitz sedel pri stole a jedol. Ľudia nehybne ležali v kreslách, pohrúžení v driemotách. Ich dýchanie sa pomaly upokojovalo. Ak ide o nich, ostávalo urobiť už len jedno. Zamieril som k hlavnému pultu. Dať do poriadku jeho obvody a odstrániť poruchy spôsobené šialeným narábaním s tlačidlami. Nezabralo mi to viac ako pätnásť minút. Preskúšal som automaty hibernátorov. Všetky odpovedali žltými svetielkami na znamenie, že komory normálne fungujú a že momentálne v nich nie je nikto. Prikázal som neuromatu prípravnú činnosť a sám som sa venoval ľuďom.

Tentoraz som nevyužil pomoc diagnostických súprav. Na vlastnú zodpovednosť som každému naordinoval porciu uspávacích tabletiiek. Keď som k nim prichádzal, odvracali hlavy a zatvárali oči. Iba niekolkí sa dívali, akoby sa usilovali uhádnuť moje skutočné úmysly. Ale bez odporu robili, čo som chcel.

Položil som si otázku, či potom, keď už bude po všetkom, znovu budú podľa starého zvyku ukazovať chrbát pri pohľade na chlapíkov s čiernobielymi emblémami Korpusu. V podstate mi na tom až tak nezáležalo.

O štyridsať minút už ležali pod prikrývkami hibernátorov, ktoré tesne priliehali k stenám. Upadali do spánku. Prácu automatov som naprogramoval na rok. Ak sa tuná podarí všetko úspešne dokončiť, budeme mať ešte dosť času, aby sme ich gruntovne zreparovali pred návratom na základňu. Ak nie, dáme im aspoň rok pokoj. Teraz im nehrozilo nič.

Len ak by neznámi zmenili taktiku a rozhodli sa zničiť loď. Ale tak to nevyzeralo. Aspoň zatiaľ nie. Iba dvoch z nich som nechal v navigátorni. Ann a Thorns. Ten druhý si zachoval pomerne najviac duchaprítomnosti. A okrem toho bol zo všetkých najväčšmi zranený. Nebol som špecialista. Nie natoľko, aby som mal istotu, či by mu hibernácia osožila. Rozhodol som sa neriskovať.

Pokiaľ ide o Ann, ani ona sa necítila dobre. Rany jej neprestávali krváčať. Nebol by som však úprimný, keby som tvrdil, že mi išlo len o to, keď som rozhodol, že zostane s nami.

V každom prípade navigátora spustla. Z kabín vypožičané kreslá sme odniesli na miesta. Ann i Thorns driemali. Obklopovala ich pomocná aparátúra.

Zavolať som Rivu. Krátko som ho poinformoval o tom, čo som urobil, a povedal som mu, že teraz pôjdem s Krosvitzom po ostatných. Keď to Krosvitz počul, bez slova vstal a začal sa obliekať. O chvíľu sa už stratil v šachte, vedúcej k priepustu. O dve minúty sa na pulte v kormidelni rozsvietila červená lampička. Snímač signalizoval, že osobný prielez lode bol otvorený.

– Odteraz všetko hlás, – zakričal som na Rivu.

Moment bol kritický. Kým bol „Phobos“ v bezprostrednej blízkosti „Proximy“, nemohol som zablokovať zameriavacie automaty v pozícii stáleho prstencového ostrelu. A potom, aby mohol zobrať Krosvitz, musel Riva podísť pod výťah a zastáť. Stačila by teraz jedna čierna tableta, hodená na opačnú stranu lode, do poľa, ktoré „očiam“ zameriavačov zakrývali podstavce dýz, a celá zábava sa mohla začať odznova.

– Prielez je otvorený, – hlásil Riva. – Klietka v pohybe. Približujem sa. Vidím Krosvitz. Už je dolu. Stojí.

Zadržal som dych. Chvíľu vládlo ticho. V navigátorni sa čosi pohlo. Daktory z nich si zobral pohár s tekutinou.

Pomyslel som si, že to trvá trošičku prídlho. Ale v tej istej chvíli som začul Rivov hlas:

– Ustál smer na radare. A postaraj sa o centrálku.

Reflexne som natiahol ruku k pulu. Súčasne som pohľadom prebehol obrazovky. A usmial som sa. Až teraz som si uvedomil, že to nehovoril mne. Krosvitz už bol v kabíne „Phobosa“. Vozidlo sa vrátilo na svoju dočasnú „obežnú dráhu“. A nič sa nestalo.

– Odchádzam na severozápad, – zaznel zrazu nový hlas. – Udávam súradnice...

Keď sa na obrazovke radaru zjavil okraj svetlozelenej nitky vytyčujúcej dráhu vozidla, začal som sa venovať zameriavačom. Konečne som si mohol pokojne vydýchnuť. Ľudia na palube boli v bezpečí. Ak sa v blízkosti lode objaví čo len prášok, akýkoľvek pohyb, pokus o priblíženie sa, zameriavače „Proximy“ v priebehu tisíciny sekundy odovzdajú plameňometu signál spustiť paľbu. A niet takej konštrukcie, ktorá by mohla vzdorovať antiprotónom. V celom známom vesmíre.

Vstal som. Ešte raz som reflexne skontroloval blokádu a prešiel som do veľkej haly. Pobral som sa rovno k stolu. Zdalo sa mi, že som objavil akúsi novú chuť v kockách koncentrátu, ktoré som poznal ako starú bačkoru. Vypil som asi dva litre tekutiny. A čuduj sa svete, butler mi to mľčky schválil.

Kvôli Rivovi som sa nemusel znepokojovať. Malý plameňomet bol presne naprogramovaný. Keď sa dostanú k ľuďom, nájdu ich v takej istej apatii a napoly v bezvedomí, ako to bolo tuná. Do komory vozidla sa bez ťažkostí zmestia všetci deväti. Zostáva už len jeden neuralgický moment: dostať vozidlo cez dopravný prielez „Proximy“. Tým sa však budem trápiť neskôr.

Z miesta, kde ležal Thorns, začul som nejaký zvuk.

Obrátil som sa. Oboma rukami visel na ľavom operadle, pokúšal sa nadvihnúť a vystužiť opierku. Podišiel som k nemu a pomohol mu. Hľadel na mňa s plným vedomím a slabo sa usmial.

– Máš príjemnú prácu, – zašepkal. Pery sa mu ani nepohli.

Položil som si prst na ústa.

– Ešte si musíš oddýchnuť, – povedal som. – Neskôr sa porozprávame.

Trochu sa nadvihol a pozrel mi do očí.

– Môžem rozprávať, – vyhlásil. Jeho hlas zaznel o niečo výraznejšie.

Prisunul som kreslo spod pulu a sadol som si k nemu.

– Ako sa cítiš? – spýtal som sa. Bola to jedna z najskevlejších otázok, aká sa mi v živote podarila.

– Počkaj, – zašepkal. Vybral zo skrinky pohár s tekutinou a takmer pritom zhodil celú nádržku. Nepohol som sa. Dovoliť som mu, aby si poradil sám. Potreboval to teraz väčšmi ako hocičo iné.

Pil dlho, drobnými glgmi. Ohryzok sa mu pohyboval, akoby mal o chvíľu vyskočiť z vychudnutého, zvráskaveného hrdla.

Napokon odložil pohár.

– Pod' sem bližšie, – povedal a pohlol pritom hlavou. Zohol som sa.

Ešte chvíľku mlčal. Keď napokon prehovoril, hlas mu znel takmer normálne:

– Rozvinutá civilizácia... technologického typu. Staršia od našej asi tak o pol milióna rokov. Robil som výpočty, kým...

– zarazil sa. Odvrátil pohľad a vrazil ďalej:

– Podprahové spojenie. Majú... – zadychčal sa.

– Daj pokoj, – povedal som. – Viem, čo majú. Videl som. Aj tak zatiaľ nemôžem nič urobiť. Všetko si dôkladne preberieme. Máme fúru času. Dobrých šesť rokov. Teraz musíme čo najrýchlejšie prísť k sebe. Budem ti vďačný, ak mi v tom pomôžeš. – usmial som sa.

Opäť sa o niekoľko centimetrov nadvihol. Takmer si sadol. Chvíľu ma skúmavo sledoval, potom uvážlivo prikývol.

Rozhliadol sa.

– Kde sú ostatní? – spýtal sa.

– Spia v hibernátoroch, – povedal som. – Celí a zdraví.
– Nechal si tu... len mňa?
– Ešte Ann, – mimovoľne som znížil hlas. – Počkáme, kým sa vám zacelia rany.
Znovu zrakom pozametal navigátorňu. Zdvihol obočie.
– A kde je?
– V kormidelni. Spí, – vysvetlil som mu. Chvíľu rozmýšľal a sklopíac zrak zašepkal:
– A ona... ona sa pamätá?
Vzpriamril som sa. Položil som mu ruku na plece.
– Nevieš, o čom hovoríš, – povedal som dôrazne. – Ale nepamätá. Nikto z vás si nič nepamätá. Ani ty. Okrem faktov, týkajúcich sa tunajšej civilizácie. A tých nemáte veľa.
Chvíľu mi hľadel do očí, akoby si overoval, či rozprávam vážne. Pohľad sa mu postupne upokojoval. Zašomral čosi, čo som nedopočul, zdvihol ľavú ruku a položil si dlaň na moju, spočívajúcu na jeho pravom pleci. Zacítil som ľahký stisk vychudnutých prstov.
– Si fajn chlap, Thaal, – povedal bez úsmevu. – Teším sa, že si to práve ty...
Nedokončil, ale zdvihol tvár, akoby si niečo pripomenul.
– Bol si na „Héliose“? – spýtal sa iným tónom.
– Mhm. To bol tvoj skafander? – Hej.
Rozhodol som sa nepýtať sa viacej. Jasné, že ho neroztrhal, keď liezol cez plot.
– Pred tebou tam bol Areg. Vedel si o tom? Prikývol.
– Sám som ho tam poslal. Ale nevylovil nič. Nemohol.
– Nemohol, – súhlasil som – Neunavuje ťa rozprávanie?
– Ticho ma unavuje, – zahundral ostro.
– Collinsa sme našli. Žiaľ, už nežil. Pochovali sme ho blízko ich bázy. Je tam celé podzemné mesto...
– Viem, – skočil mi do reči. – Bol som tam. Tak teda predsa.
– Podľahol nehode... – šepol Thorns a hľadel mi prenikavo do očí. Pochopil som. Prijal moju hru. Znamená to, že majitelia základne nemali nič spoločné s Collinsonovým „nešťastím“. A to mi stačilo.
– Krosvitz odišiel s Rivom, druhým z mojej výpravy, po ostatných, – povedal som. – Zanedlho by sa mali vrátiť. Hneď potom odštartujeme. Budeme ťa potrebovať pri manévrovaní. Teraz si musíš pospať. Chceš tabletky? – spýtal som sa. Prehltol ich a hlava mu odkvácila. Prikryl som ho dekou a popravil som mu obväz na pleci. Súpravu neutralizátorov a relé. Koncovky dávkovačov priamo žiariacich na krvonosnú sústavu a nervové vlákna.
Kým som skončil, spal už pokojným, zdravým spánkom. Dýchal rovnomerne a hlboko. Už nemal horúčku.
Začal som sa preto venovať Ann. Neusiloval som sa s ňou rozprávať. Nepripustil by som to, ani keby sama chcela. Bola oveľa vyčerpanejšia ako Thorns. Potrebovala dlhšie liečenie. Ktovie, aké dlhé. Lenže, ak sa pamätala, ako to spomenul šéf posádky „Héliosa“...
Liečebné a vyživujúce automaty, napojené na jej organizmus, pracovali bez prestania. Keď som sa priblížil, zdvihla viečka a vrhla na mňa neprítomný pohľad. Okanžite však znovu upadla do povrchných, horúčkovitých driadok.
Pomyslel som si na jej sestru. Na ten nesmelý, akoby chlapčenský úsmev. Na tie subtílné črty tváre a kratučkú sukníčku. Lina... Povedala, že Ann je od nej krajšia. Akoby som mal iba preto odďaľovať začiatok pacifikačnej akcie, aby som zachránil krásu jej sestry.
Pozrel som sa pozornejšie. Ani profesionálny portrétista by nedokázal povedať, či bola táto tvár dakedy naozaj mladá a pekná. Uvidíme o šesť rokov. Dovtedy bude vyzeráť ako predtým. Vtedy poviem Line, či...
A zrazu mi znovu prišiel na um Uster. To, čo musím urobiť. Sám. Nik nemá právo miešať sa mi do toho. Nikto z nich. A tým menej nik z mojej výpravy. Z Korpusu.
V tom momente zaznel v kormidelni vyvolávači signál. O niekoľko sekúnd som stál pred pultom. V hornom rohu blikalo svetielko.
– Vidím svetlá kordónu, – vravel Krosvitz. – Venuj sa plameňometu.
Zablokoval som automaty. Nemusel som sa ponáhľať. Videl som ich na obrazovke. Mali ešte dobrých pätnásť minút jazdy.
– Máte všetkých? – spýtal som sa.
– Ôsmich. Jedného sme nechali pri základni.
– Koho?
– Arega. Obesil sa na prevode vlastnej kyslíkovej fľaše.

O hodinu neskôr sa glazúra, akou bola pokrytá kotlina, obklopená skalnými masívmi, rozhorela pichľavým purpúrom. Reflexy na obrazovkách sa premenili na blesky. Z dýz vybuchli ohnivé oblaky, takže celým obzorom prešľahol košatý záblesk, akoby pod loďou v zlomku sekundy vyšlo slnko. Dno panvy, steny starého krátera, ktoré ju ohraničovali, zvislé, kolmé múry päťtisícových vrchov, vykrojené odrazu z černe, to všetko sa zjavilo v dennom svetle. Blankytné lampičky kordónu sa už dávno utopili v ohni. Ako kvapky v oceáne. Vežičky, zasiahnuté závanom anihilácie, prestali jestvovať. Do snečnej, zlatej beloby vtrhla vlna horiacej fialovej. Pod kormou sa pomaly šíril ohnivý hiát. Hukot, odrážaný skalistými stenami, sa vracal a ohlušoval ľudí pokojne sledujúcich obrazovky a údaje snímačov. Netrvalo to dlhšie ako minútu. V ďalšej minúte sa rachot začal vzdäť a tichnúť. Hrot lode sa nepostihnuteľným oblúkom odklonil od osi štartu. Na obrazovke tachdaru sa zjavila svetlozelená zameriavacia nitka. Na jej dráhe ležal opustený „Hélios“, nehybne krúžiaci okolo glóbu ako mŕtvý satelit.

Súčasne – štyristo kilometrov na juh – tri mohutné cigary vykonali rovnaký manéver. Zostal po nich vír rozpáleného piesku, ktorý pomaly tuhol na sklovitú bublinu.

Ľudia opúšťali druhý mesiac Tretej planéty Alfý.

Neveľa chýbalo a boli by tu zostali navždy. Teraz spali v hibernátoroch, aby sa po roku spiatočného letu domov zobudili plní síl. Len dvaja zo zachránených zostali v kabínach. Sami, so svojimi myšlienkami a pocitmi. Pokiaľ ide o iných, bdejúcich nad automatmi... No čo. Hustili do nich, že v akcii sa na pocity nedbá. A od detstva, ba ešte predtým, ako prišli na svet, ich predurčili len na jedno. Na akcie.

10. / ANATÓMIA ČLOVEKA

Niekoľko zaklopal na dvere. Vstupovali sme práve na šestnásty okruh Deviatej, jednej z hraničných planét Alfý, poslednej, na ktorej náš fotogeologický prieskum objavil prítomnosť vzácnych zemín. V priebehu najbližších dvoch hodín sa mali s nami stretnúť na obežnej dráhe „Hélios“ a „Proxima“, ktoré tu pristáli, aby si doplnili zásoby pohonných hmôt.

– Prosím, – vyhrkol som, ale zrak som neodtrhol od pultu.

Vošiel Krosvitz. Chvilku otáľal pri dverách, napokon prešiel kabínou a zastal za mojím chrbtom.

– Počkaj minútku, – zašomral som. Neobrátil som sa. – Už končím.

Bol som pri poslednom vzorci. Bez prestávky som pracoval jedenásť hodín. Teraz som už len kontroloval výsledky.

Dráhu letu, zrýchlenie a koridory som poznal už takmer naspamäť.

Automat zabzučal tichým, prerušovaným signálom, vyhodil na obrazovku riešenie posledného variantu a zmĺkol.

Chvilku som hľadel na záznam. Mocný, harmonický vzorec. Ako posledný akord symfónie. Jeden z tých, za aké by každý stredoveký matematik upísal dušu diablovej.

Vypol som kalkulator a zvrtol som sa celým kreslom.

– Letíš na Treťiu, – Krosvitz skôr konštatoval, ako sa spytoval.

– Kto ti povedal?

– Thorns. Pred niekoľkými minútami...

Zmĺkol. Chvilku som počkal, potom som sa ozval:

– Letím. O čo ide?

– Po Ustera?

– Povedzme, že po Ustera. Máš niečo proti tomu? – sám som sa začudoval, koľko netrepezlivosti zaznelo v mojom hlase. Zavrtel hlavou.

– A čo bude s nami?

– Nič, – vyhrkol som. – Počkáte tu, na obežnej dráhe dvadsať dní. Ani minútu dlhšie. Ak sa do tých čias nevrátim, naberte kurz na základňu.

Pristúpil o krok bližšie. Stál teraz celkom nado mnou. Keď som mu chcel pozrieť do očí, musel som vyvrátiť hlavu.

– Sadni si, – povedal som.

Nepohol sa. Mlčal tak dlho, že ma to už naozaj začalo dráždiť. Konečne vyhlásil:

– Poletím s tebou.

– Nie.

Prikývol, akoby to bol očakával. Obrátil sa, o kúsok sa vzdialil, opäť sa zastavil a uprel na mňa zrak. Nebol rozhorčený. Skôr sa ho úplne zmocnila nejaká myšlienka.

– Ja som tam bol, – povedal pokojne. – Šesť rokov. To bola moja úloha. Nesplnil som ju. Bol som spolu s Usterom. Ak má niekto právo...

– I ja som dostal úlohu, – prerušil som ho. – A aspoň zatiaľ mi to nejde najhoršie.

Prijal to bez protestu. Vedel som, o čo mu ide. Ale obaja sme mali svoje vlastné účty. A okrem toho, vedúcim som tu bol, koniec koncov, ja.

Najdôležitejší, cieľ výpravy sme dosiahli. A to bez ohľadu, či sa podarí nájsť Ustera alebo nie. Za jedným chlapíkom z Korpusu sa nikto na smrť neuplače. Je to už raz tak.

Zostávalo ešte jedno: poučiť obyvateľov Tretej planéty Alfý, že s ľuďmi treba zachádzať slušne. Možno ich nemať v láske. V takom prípade sa ich však treba báť.

Je pravda, že Krosvitz má právo zúčastniť sa na tomto poslednom akte prvého výpadu človeka do oblasti neznámej civilizácie. Napriek tomu som rozhodol ináč. Nezmením program zameriavacích automatov, kým sa sám nohou nedotknem ich materskej planéty. Kým si z blízka neobzriem mestá, vyrastajúce z kvetinových záhonov. Kým sa nepokúsím vytiahnuť stade Ustera. Pokiaľ ide oňho, neusiloval som si navrátiť, že ide o naše voľakedajšie priateľstvo. Alebo iba oň. Ale predsa to len bola moja, výlučne moja vec.

Vstal som a podošiel som ku Krosvitzovi.

– Na „Proxime“ máme dvadsaťšesť ľudí, – povedal som. – Z toho dvadsaťštyri je v hibernátoroch. Vieš, v akom sú stave. Niekoľko musí byť pri nich. Zostáva Snagg. Riva preberie „Urán“ a jednu satelitnú loď. Najpravdepodobnejšie „Merkúr“. Ty budeš musieť presadnúť na „Hélios“. Celú eskadru nemožno pilotovať na diaľku. Chceš ešte niečo povedať?

Hodnú chvíľu mlčal a hľadel na mňa nič nevraviacim zrakom. Nakoniec mykol plecami.

– Chcel by som. Ale aj tak to na veci nič nezmení.

Zvrtol sa na podpätku a vyšiel z kabíny. Odprevádzal som ho pohľadom. Neuveril. Prirodzene. Na jeho mieste by som sa zachoval tak isto. Na tom nie je nič divné. Boli sme rovnakí. Bližší jeden druhému ako dvojčatá. Nevedel však jedno: Že dakedy, pred mnohými rokmi, som v okruhu centrálného psychotrónu urobil na automatickej korektúre homeostázy vivisekciu. Pobabral som si ideálnu rovnováhu ducha len preto, aby som si zapamätal čosi, čo sa nevmetilo do

kategorii nie tak predpisov Inforpolu, ale skôr spôsobu myslenia každého z jeho tisícky: city.

Presne dve hodiny po tomto rozhovore, ktorý nič nevysvetlil, lebo ani nemohol vysvetliť, som bol pripravený. Energetické nádrže „Héliosa“ a „Proximy“ vyplňala čerstvá zásoba lantánu, aká stačila na let do Budorusu a späť. To druhé neprichádzalo do úvahy.

Na všetkom sme sa dohodli. Ako som povedal Krosvitzovi, mali čakať dvadsať dní. Tu, na hranici priestoru Alfý, nad glóbusom nie väčším ako Plutón a rovnako neútlým. Až priveľa, ak si uvedomíme akceleráciu, akú dosahoval hnací systém „Jupitera“, bojovej rakety, v zásade určenej na lety bez posádky. Tri dni som si nechal na výskum povrchu planéty. Napokon, aj keby som sa pre nejaké príčiny zdržal dlhšie, na základňu som sa mohol vrátiť aj sám. Energetické zásoby satelitných lodí boli prakticky nevýčerateľné. Len by som dobrých šesť rokov presedel v improvizovanom kresle pred navigačným pultom. Na palube „Jupitera“ nebol ani hibernátor. Ba ani umyváreň. Z „Héliosa“ som si však preniesol aspoň jeden syntetizátor výživných koncentrátov.

S nikým som sa nelúčil. Až keď som sedel v pilotovej kabínke, umiestenej takmer v samom hrote, tesne za ústím hlavného vrhača antiprotónov, spojil som sa s „Proximou“.

– Základňa potvrdzuje príjem hlásenia o štarte z druhého satelita Tretej, – povedal Snagg. – Hiss sa pýta, či im vyprášime kožuch.

– Komu? – zavrčal som. Zasmial sa, potom pokračoval:

– Nepoznávam ich. Uverejnili vraj správu s našimi menami.

– Pozdrav ich odo mňa, – vyhrkol som. – Povedz, že som si poplakal. A príležitostne sa spýtaj, čo urobia s tým pekným pomníkom. Prepínam, – dodal som chytrou.

Ešte raz mi podal apogeum rovníkovej obežnej dráhy, na ktorú vyšli všetky lode. V oblasti Deviatej neukazoval tachdar ani stopu po nejakých umelých objektoch. Žiarenie v norme.

– Snagg, preberáš vedenie. Schádzam z obežnej dráhy, – povedal som a naštartoval som generátory hlavného ťahu.

– Áno, Al, – jeho hlas naďalej znel čisto a mocne, napriek charakteristickému organovému akordu, aký naplnil neakustickú kabínu. – Pozdravuje ťa Thorns.

– Ďakujem, – zahundral som. Povedal ešte čosi, čo som nezačul. O chvíľu opäť. Tak, akoby sa rozprával s niekým tretím.

– Aj Ann, – ohlásil po chvíli. – Prosí, aby si dával na seba pozor.

Nepoznám nič skvelejšie ako dobré rady. Naozaj neviem, čo by som si bez nich počal...

Dobrá, šikovná raketa. Ale človek bol v nej votrelcom. Loď to dávala cítiť každým nasledujúcim manévrom. V najbližších minútach som mal príležitosť okúsiť všetko, čo museli znášať piloti prvých lodí vysielaných na Mesiace. Zaťaženie ako na cvičisku koncom posledného kurzu. Vtislo ma do kresla, hrudný kôš mi tlačila asi dvestokilová ťarcha, zakaleným zrakom som neobsiahol údaje na snímačoch, absolútne na nič som nemohol myslieť, iba na jedno: aby sa to už rýchlo skončilo. Držalo ma to dobrých desať minút. Iná vec je, že som štartoval takmer kolmo, ako z povrchu zeme. A na jeden záťah, bez akejkoľvek, čo len etapovej aklimatizácie, som dosiahol potrebnú rýchlosť. V priestore planetárnej sústavy sa niečomu takému obyčajne vyhýbame. Je tam vždy plno meteoritov, črepiny starých planét a satelitov, osamotených asteroidov. A hoci okolie Alfý bolo z tohto hľadiska neporovnateľne čistejšie ako oblasť našej galaxie, rozhodol som sa neriskovať. Zúženou parabolou som vyšiel z dosahu ekliptiky, presne tak, ako som si to predtým vypočítal. Neuromat „Jupitera“ fungoval bezchybne.

Na štvrtý deň som dosiahol cieľ prvej etapy letu. Opäť som zakúsil pionierske rozkoše, tentoraz vďaka brzdiacim tryskám. Na obežnú dráhu som sa dostal bez problémov. Zhasol som motory a urobil som výpočty. Predovšetkým som vyslal dve sondy. Prešlo tridsať minút, potom hodina a automat naďalej zaznamenával ich hlásenia. Ale glóbus, nad ktorým som visel vo výške sto deväťdesiat tisíc kilometrov, nebol satelitom Tretej. Nebola to ani planéta. Vybral som si prvý mesiac Štvrtej. Najmä preto, že podľa výsledkov merania aj tak mal v období najbližších storočí vojsť do zóny Rocha. Dávalo to istotu, že na ňom neboli základne s posádkami, nanajvýš nejaké rádiomajáky alebo automatické výskumné prístroje.

Na obežnej dráhe som pobudol tak dlho, koľko som potreboval na získanie istoty, že ich signálne stanice ma stihli vyslediť a odovzdať obyvateľom sústavy správu o návrate jednej zo zemských rakiet. Potom som sa venoval plameňometu.

Nebol to veľký glóbus. Asi tak šesťdesiat ráz menší ako Mesiace. A oveľa starší. Ale keď som podišiel na bezpečnú vzdialenosť a vystrelil doň celú jednorazovú energetickú zásobu všetkých akceleratorov „Jupitera“, myslel som, že som svedkom výbuchu supernovy. Milióny rokov mŕtvy satelit, celkom vysušený, bez akýchkoľvek kráterov, si pripomenul časy hviezdnej nádhery. Rozhorel sa ako slnko a v strašných výbuchoch plazmovej protuberancie desaťnásobne zväčšil svoj objem. Vôbec sa nedalo pochybovať, že nadišiel jeho koniec, že v priebehu najbližších niekoľkých rokov, ale dní sa rozpadne ako zoschnuté, či spálené ovocie a ozdobi materskú planétu prstencom kryštálických úlomkov...

Nečakajúc na toto, doslova ovenčenie vlastného diela skazy, vyslal som Snaggovi krátke hlásenie a nabral som priamy kurz na Tretiu. Všetko prebiehalo podľa plánu. Aspoň dosiaľ.

Varoval som ich. Ak nechcú, aby ich planétu spolu so všetkým, čo na nej vytvorili, postihol ten istý osud ako mŕtvy satelit Štvrtej, musia byť slušní. Skade mohli vedieť, kde sa končia možnosti príšielcov? Nepoznali antihmotu. To sa zdalo isté. Ináč by si to boli s nami dávno vybavili. Rýchlo a hygienicky.

Obraz, ktorý som videl na čelnej obrazovke, sa rozmazal, akoby ho pokryla kryštalická sieťka. Tak vyzerá prelet plameňov, vytryskujúcich z brzdiacich trýsk. Vchádzal som do atmosféry vtlačený do tvrdého kresla, napoly v bezvedomí, prvý raz v kabíne bez vyrovnávacích automatov a prvý raz po vyše šesťročnej prestávke.

Tmavomodrá farba oblohy vybledla a roztopila sa v snežnej belobe, ale kým sa tak stalo, okolo hviezd sa vytvoril opar. Prvý signál, že už nie som vo vzduchoprázdne. Podo mnou sa rozprestieral koberec oblakov ako hladina mliečneho jazera slabo zvrásnená vetrom. Zlomok sekundy a ich zdrapy, odrazu rozplamenené, preleteli pozdĺž iluminátorov.

Teraz, v jednom okamihu, som udrel dýzami hlavného ťahu. Hneď nato som zmenil pohon na chemický. „Jupiter“ sa ťažkým oblúkom odklonil zo smeru letu. Preoral nižšie vrstvy mračien a prešiel do takmer vodorovného kĺzania.

Podo mnou sa ligotal oceán ako strieborná šupina. Obďaleč sa črtala pravidelná, až veľmi pravidelná čiara brehu. Už som bol nad ňou. Hory. Rýchlosť letu ešte stále priveľká na priame pozorovania. Napriek tomu som vyladil a zväčšil obraz na bočnej obrazovke. Končiare, priesmyky, stuhy riek a rýchle miznúce okraje údolí sa prevažovali vo farebných pásach. Hory stmaveli, akoby ich pokrývalo hnedé rastlinstvo. Okamžite sa stratili v hĺbke. Otvorila sa rovina, ktorú oko nemohlo obsiahnuť. Letel som rovno na východ, podľa rovnobežky, zodpovedajúcej ako-tak zemskému obratníku Kozorožca. Opätovne som zapadol do noci. Na okamih som zazrel mravenisko drobučkových svetiel tam, kde planéta zhasínala v úzkom páse tieňa. Zhora to vyzeralo ako jediná lampička prikrytá miniatúrnou sieťkou na motýle. Na začiatku pristávania nevyzerajú ináč ani zemské mestá na nočnej pologuli. Potom, už v úplnej tme, ktorú sa neúspešne pokúšali rozprášiť dve mesačné gule, vydávajúce spolu menej svetla ako náš Mesiak, ešte zopár ráz sa mi zamihali podobné zoskupenia svetielok. Ale už som sa rozhodol, že pristanem pri tom prvom, tam, kde je teraz ešte svetlo. Hneď za čiarou hôr, ktoré hnedou medzou oddeľujú rozľahlú rovinu od prímoria.

Keď slnečné lúče opäť dopadli na šošovky iluminátorov a prestrelili obrazovky, nachádzal som sa vo výške nie väčšej ako dvanásť tisíc metrov. Ocitol som sa nad pobrežím oceánu, preto som zišiel nižšie, aby som preletel nad hrebeňmi horského pásma a udrel kolmým stĺpom do neba. Bezchybne. „Jupiter“ znehybnel, zavisol ako veža, vyhodенá do vzduchu, a soptil plamene otvorených dýz priamo do neveľkej kotliny, uprostred ktorej bolo vidieť nakopené štíhle stavby.

Zostupoval som pokojne, nenáhlil som sa, akoby som predvádzal lekcii pilotáže. Steny kabíny stonali, stále v nich rástla vibrácia. S tlmením to tiež nebolo najlepšie, ale napriek tomu ma zrazu zarazilo nezvyčajné ticho. Chvíľu som napínal sluch, napokon som pochopil. Pre zemské kalkulátory nezrozumiteľné signály vysielateľov, aké používali obyvatelia sústavy Alfa, na ktoré sme tak privykli, že v podstate ich už nikto z nás nepočúval, zatíchli. Akoby uťal. Vedia, prebehlo mi hlavou. Ako by som potreboval ešte aj túto kontrolu. Ohlásili rádiové ticho. Presne takisto postupujeme na našich planetárnych alebo satelitných základniach, keď hrozí nebezpečenstvo a keď celý éter čaká na jeden jediný poplašný signál, alebo na správu odvolávajúcu pohotovosť.

Pristával som. Na obrazovkách som už zreteľne videl čierne škvrny, rozbiehajúce sa z bodu zasiahnutého výfukmi. Ešte jedna, posledná korektúra, ktorú urobili smerové súpravy neuromatu, taká nepatrná, že menej skúsený letec by si nič nevšimol, a s hukotom plazmového uragánu sa pomiešal vždy príjemný zvuk: škripot priehradových nosníkov vypúšťaných z trupu obrovskými teleskopickými amortizátormi. Všetky obrazovky sa odrazu zatiahli kúdoľmi ohňa a dymu, zem bola na dosah, takmer som cítil, ako sa chveje drvená prúdom plynov, napokon ešte jeden úder, krátky, istý, ako keď olovená guľa dopadne na piesok. Pristál som.

Ihneď, nespúšťajúc zrak z okienok indikátorov, prsty ľavej ruky pripravené nad kontaktmi, vyslal som Snaggovi kód. O niekoľko minút, ak to dobre pôjde, prijme. Ale nedovolil som mu potvrdiť príjem. Nechcel som stratiť ani sekundu z pohľadu na to, čo sa tu dialo.

Zatiaľ sa však nedialo nič. Oblak prachu, ktorý zdvihli výfuky pristávajúcej rakety, sa usadil rýchlejšie, ako som predpokladal. Obrazovky sa vyjasňovali, najprv sa zablysol kúsok oblohy, blankyt, číry, bez akýchkoľvek prímieskov, potom sa ukázali mračná a pod nimi sa napokon zaleskli slnečné lúče, odrážané od štítov stíhlych budov, natrených akoby farebným smaltom. Mohol som si gratulovať. Zosadol som asi tak poldruha kilometra od prvých konštrukcií mesta.

Toto mesto som poznal. Možno nie práve toto. Takéto.

Taká istá rozkvitnutá lúka. Ani stopy po energetických linkách, koľajniciach, cestách. Lúka sa stielie až k podnožiam obrovských obrátených kužeľov, oválnych, ale neslýchane predĺžených veží. Ohraničujú ju nízke kopce, akoby lúčovite spojené s vrcholmi vzdušných konštrukcií. Majstrovsky zakomponovali toto mesto do krajiny. Lúka, taká istá ako na obraze, premietanom v podzemí, preklzávala pod ním, obtekala podstavce budov, pokračovala širokou medzerou ďalej, pričom nič nestrácala zo svojej šťavnatej bujnosti a sviežosti farieb.

Predsť to však bolo iné mesto. Film, ak program z projektorov na druhom satelite možno nazvať filmom, urobili približne z tej istej perspektívy, z akej teraz „hľadeli“ fotónové kamery „Jupitera“. Ale tamto mesto bolo väčšie, jeho kužele sa týčili vyššie, spájalo ich viacej dráh, ktoré pripomínali fantasticky pospletané karnevalové serpentíny. Prirodzene, nerátal som s tým, že nájdem originál obrazu, ktorý vybrali obyvatelia planéty na reprezentáciu svojej civilizácie. Napokon, nebolo mi to na nič.

Podľa všetkého poznali iba dva druhy komunikácií: vzdušné a podzemné. Akési gravitačné železnice alebo čosi podobné. Na tom však nezáleží. Dôležité je, že tiež mali takéto spoje. Bol by som vrcholne naivný, keby som hľadal miesto, kde držali Ustera. Aj keby som naň nejakou neveriteľnou zhodou okolností natrafil, uplynuli by roky. Planéta

je asi taká veľká ako Mars.

Nie. Musia mi ho poslať sem, kde som pristál. Vzdušnú komunikáciu asi nebudú chcieť použiť. Kým som dva razy obletel glóbus, ani raz som nezbadal lietajúce stroje. Schovali sa. Nie je mojou vecou, ako mi ho dopravila.

V jednom som si bol istý: mal som do činenia s integrovanou spoločnosťou. Hoci vo svojej kozmickej expanzii neprekročili zatiaľ prah vlastnej slnečnej sústavy, tak už podľa osídlenia okolitých planét sa dalo usudzovať o úrovni ich spoločnosti. Také niečo nedokáže nijaká rasa, ak je vnútorne znesvárená alebo rozdelená. Ale ak je tak, núž dorozumenie so strediskom, kde býval Uster, bude len otázkou času. Prirodzene, ak žije. Keby tak nebolo...

Radšej som na to nemyslel. Zatiaľ.

Nenáhľivo som vstal a prešiel do priepustovej komory. Všetko som pripravil ešte pred odchodom z obežnej dráhy Deviatej. Jeden príručný laserový generátor a holovízny projektor s kompletnou kontaktovou súpravou. Vážila zo desať kíl, ale postavil som ju na stojan kyslíkových fliaš. Aspoň tie som tu nepotreboval. V priepuste sa neozval ani jeden kompresor. Nad horným okrajom prielezu svietil nápis: Zem. Aha, ako ľahko sa dajú oklamať automaty. Trochu hélia, trochu argónu, štipka kyslíčnika uhličitého, takmer polovica kyslíka – a hneď: „Zem“. Ale automat bral do úvahy iba to, či je vzdušná miešanina vhodná pre pľúcne komôrky človeka. A treba priznať, atmosféra bola tuná lepšia ako na našej matičke Zemi.

Záklopka výťahu dopadla s jačavým škripotom. Ani na chvíľku som nechcel strácať zo zorného poľa mesto a rovinu, ktorá sa rozprestierala pred ním. Postavil som sa preto chrbtom k držiakom. Prielez bol tesne pod hrotom a raketa bola vysoká päťdesiat šesť metrov. Vráťane podpier, ktorými sa zaborila do zeme. Plošina znehybnela. Doznelo tiché sípanie pneumatických amortizátorov. Otrasy som nezacítil. Stál som na povrchu Tretej planéty Alfa Centauri. Ešte nie celkom. Pod nohami som zatiaľ cítil oceľ konštrukcie zemskej lode. Malú, oválnu dosku výťahu. Akoby mi učaroval ten kúsok kovu, alebo pritiahol magnetickým poľom podošvy mojich topánok. Vákuový skafander som si nenavliekol. Tu nebol potrebný. Pre každý prípad som si zobral iba prilbu s celým príslušenstvom.

Zem bola blízko. Na kosť spálená ornica sa bežala centimeter pred špičkami mojich topánok. No keď som sa napokon rozhodol opustiť plošinu, tak som zdvihol nohu, akoby som prekračoval vysoký prah.

Teraz som už šiel bez zastávky, kým pôda, po ktorej som šliapal, nezmenila farbu. Z beloby prešla do svetlohnedá, potom sa primiešala fialová, nakoniec sa začali ukazovať zožltnuté stebľá rastlín. Vročil som do obrovskej trávy. Koleso mŕtvej zeme, pokrytej vrstvičkou belavého prachu, čo jediné ostalo z lúky, zasiahnutej plameňom dýz pristávajúcej rakety, bolo za mnou.

Prešiel som už viac ako kilometer a stále som mieril k základom najbližšej stavby. Ani raz som sa neobzrel. Vzdušné estakády, čo obklopovali veže mesta pospletanými serpentínami, rozrástli sa už dávno do rozmerov toho žľabu, ktorého sa pridržal „Phobos“ v hĺbinách satelitnej základne. Pohyblivé chrobáky, ako sme ich nazvali, dosiahli veľkosť zemských gyrobusev. Vyduťte steny prvých konštrukcií sa týčili strmo, že som musel vyvracať hlavu, keď som chcel zrakom dosiahnuť vrcholky.

Vtedy som zastal. Pomaly som z pliec spustil náklad, na tráve som rozložil stojan reflektora holovíznej aparatúry. Roztiahol som jeho polkruhovité krídla a upevnil som ich magnetickými páskami. Skontroloval som privod. Potom som trochu odstúpil a potiahol som za sebou kábel projektora. Aparát som postavil do trávy na dosah ruky.

Vtedy na obraze mesta nastala zmena. V prvej chvíli som sa nevedel zorientovať. Nie však nadiľho.

Priezračné terasy zdanlivo zavesené vo vzduchu na nejestvujúcich sieťach, strmé špirály a serpentíny ciest, to všetko odrazu spustlo. Ešte niekoľko sekúnd, ešte sa pri vyústení jednej i druhej odbočky mihla predĺžená silueta oneskoreného „chrobáčka“ – a živý, pohybujúci sa mestský organizmus sa pred mojimi očami premenil na absurdnú zväčšeninu mŕtvej makety, predstavujúcej víziu avantgardnej skupiny urbanistov.

Za celého letu, ba aj neskôr, keď som sa meter po metri blížil k podnožiam komplexu budov, vôbec som nepomyslel, že mi niekto vyjde oproti. Nečakal som však, že takto predom mnou utečú. Chýba už len to, aby celkom opustili mesto, podobne ako urobili na druhom satelite, keď ho navštívili bytosti zo Zeme.

Azda práve takéto východisko im diktujú prijaté a záväzné zvyky, etika ich rasy? Azda sa ich spoločnosť sformovala a uložila si zákony, ktoré sú svojím spôsobom paródiou našej staroindickej zásady neprotivenia sa zlu? Zákony už od vekov tak dôsledne dodržiavané, že im ani len na um nezide, aby mohli od nich odstúpiť, ani vtedy nie, keď to zlo, ako zrejme usudzovali, postihuje celú ich civilizáciu?

Skutočne, mohol by som im prejavovať len súcit. Keby to mohla byť pravda. Lenže nebola. Prinajmenšom pre dve príčiny. Po prvé, rasa, ktorá by sa riadila takými zásadami, by nikdy nedosiahla veľkosť. Po druhé... stačí si v pamäti vyvolať obraz ľudí, akých som našiel po niekoľkoročnom pobyte v kruhu tejto civilizácie.

Napriek všetkému som sa v prvej chvíli necítil celkom vo svojej koži. Ešte raz, neviem koľký, prebehol som zrakom predné budovy mesta, ich štíhle harmonické tvary, ako presné nákresy premenené na balvany s jednoliatymi, pastelovo sa ligoťajúcimi stenami. Absolútny pokoj. Ticho. Nikde vchod, dvere, nijaký otvor, ktorý by pripomínal čosi ako okno.

Stál som tak dobrých pätnásť minút. Nič. Tá istá mŕtva ľahostajnosť dokonalých foriem, ten istý dojem celkovej opustenosti.

Uvedomil som si, že čakaním nezískam nič. Pokojne, akoby som si opakoval smernice, pustil som sa do roboty. V podstate som po celý čas cítil, že ma pozorujú. Azda stovky očí. Možno milióny. Povedzme prostredníctvom televízie. Zobral som do ruky laserový plameňomet, zdvihol som jeho ústie kolmo dohora a stisol spúšť.

K mliečnym, perinovým oblakom vytryskli nitky jasnejšie ako slnko. Nahol som sa dopredu. Zväzok lúčov prešiel vzduch pár centimetrov nad plochou kupolou najbližšej budovy. Držal som plameňomet pevne, rukoväť som si oboma rukami pritiskal k prsiam. Smer palby som korigoval pohybmi celého tela. Nemohol som sa pomýliť.

Tri bodové údery. Tri dlhšie. Prestávka.

Pozorne, milimeter po milimetri som navádzal žiarivú priamku do medzery medzi stenami konštrukcií. Teraz vedeli, museli pochopiť, že nejde o útok. Že signalizujem.

Jeden krátky záblesk ako sekundový reflex mohutnej šošovky, potom dva, tri, až do desať. Prestávka. A od začiatku. Nič. Odkedy som sa prvý raz dotkol spúšte, prešlo desať minút. Dlhých ako roky. Osem ráz som zopakoval našu desatinnú sústavu. Bol som v polovici deviatej série.

Skončil som, chvíľu som ešte nehybne stál, stískajúc krátku, tučnú hlaveň plameňometu, napokon som sa pomaly vzpriamal a spustil som ruky. Hodil som aparát pred seba, do trávy. Dopadol mätko, nečujne, akoby narazil do kopy peria. Lúka bola hustá a bujná. Steblá rastlín plnšie a vyššie ako u nás. Ale oveľa pružnejšie a súčasne akoby obložené hubovitou hmotou. Keď som šiel z kroka na krok k nastavenému projektoru, poddávali sa podošvám mojich topánok ako mäkký koberec. Spočiatku nevnímateľne, potom pružne a bez najmenšieho šumu. Keď som dvihol nohu, ihneď vstávali, narovnávali byľky, podobné neslýchane štíhlým, na konci rozdvojeným prstom, a po niekoľkých sekundách som už nevedel ukázať miesto, kde pred chvíľou spočívalo moje chodidlo, nesúce celú ťarchu tela.

Zastal som pred reflektorom holovíznej aparatury a skontroloval som ekranizáciu spojov. Nezbadal som nijaký prieraz, ani unikanie. Vrátil som sa k projektoru. A vtedy som kútikom oka postrehol, že v meste sa začína čosi diať. Nedialo sa to však v meste. Mysľou mi preletelo, že upadám do halucinácie. Zavrel som oči.

Obraz zmizol. Jestvoval teda v skutočnosti. Napriek tomu, že nepripomínal nijakú známu projekciu. Nevedel som ho umiestniť do nijakej konkrétnej roviny. Akoby sa napriek všetkému celá vec odohrávala len v mojej fantázii.

Obraz mesta sa zastrel, budovy a vzdušné dráhy zahalila jemná hmla. Na tomto pozadí sa vo výške objavil prstenec farebnej dúhy, ktorý oblúkovite presahoval čiaru horizontu. Zostal tak nie dlhšie, len koľko bolo treba, aby sa jeho tvar dostal do môjho vedomia. Oblúk sa začal zmenšovať, mnohofarebný prstenec sa zbližoval a súčasne zmenšoval napriek všetkým zákonom optiky. Pásky fialovej, ružovej, zlatej a purpurovej farby sa naraz vyostřili. Na pohľad boli priehľadné, začali však zakrývať všetko, čo bolo za nimi. Prstenec, alebo skôr kolmo sa vznášajúci kruh, priplával ku mne miernym, ale nie priveľmi voľným letom. Všade, kde sa ho v danom momente dotkol môj zrak, bolo mesto, zreteľne sa črtajúce v perspektíve.

Opäť som privrel oči. A opäť všetko zmizlo. Pomyslel som si, že majú aparaturu schopnú podnietiť ľudský mozog, aby mal plastické predstavy rozmanitých foriem, farieb, konštrukcií, hádam aj pojmov, napríklad vzorcov. Lenže v takom prípade by si obraz zachoval tú istú zreteľnosť bez ohľadu na to, či som mal viečka otvorené alebo zavreté. Nebude to ono.

Priestorová projekcia. Neporovnateľne „priestorovejšia“ než program, aký nám demonštrovali v podzemiach satelita. Dúhový prstenec sa prestal približovať. Reflexne som postúpil trochu dopredu. Pod nohami som cítil lahodne pružnú lúku. Aparatúra projektora zostala za mojím chrbtom, zabudol som na jej jestvovanie. Kdesi ďaleko, akoby v inej skutočnosti, čakala moja raketa s otvoreným prielezom, pripravená po najľahšom dotyku odniesť ma plošinou výťahu. Prstenec, teraz nehybný, akoby časovo rovnobežný k celému výrezu cudzieho sveta, aký som mal pred očami – ale iba časovo – nebol mŕtvy. Naopak. Jeho farby rozprávali tak, ako rozpráva farba ľudských očí. Zdanlivo nemenné, predsa niečo vyjadrovali, a ja som cítil, že môžu vyjadriť všetko.

Náhlym pohybom som siahol na golier skafandra a odhodil som prilbu. Spadla o niekoľko krokov ďalej, takisto nečujne ako pred chvíľou ťažký generátor plameňometu. Zacítil som vietor. Vlastne závan, dotýkajúci sa len pokožky líc a končekov vlasov. Zhlboka som sa nadýchol. Vzduch bol neobyčajne ľahký a osviežujúci. Zdalo sa mi, že cítim jeho chuť v prieduškách i na jazyku. Bola to však iba vôňa. Až teraz som si uvedomil, že lúka vydáva vôňu krásnych zemských jabĺk. Trpkú, a súčasne akoby slnečnú.

Uprel som zrak na nehybne stojaci prstenec dúhy. Zrazu som si všimol, ako sa k jeho vonkajšej stene blíži hrot čierneho klina. Okraj oblúka si ešte na okamih zachoval neporušený profil. Odrazu vystrekol, rozpraskol sa pod dotykom čiernej čepele, fialová farba vo vnútornom páse v zlomku sekundy zmútnela, zbledla, osivela ako kvalitná tkanina poliata koncentrovanou tekutinou. A hrot sa neúprosne posúval ďalej, prenikol pás fialovej a zahrúžil sa do slnečnej žlte, ktorá s ním susedila. O chvíľu ju stihol ten istý osud ako farbu krajného prstenca, nebolo už rozmedzie, iba jediná zmútnená sivosť, z ktorej ušiel život. Klin už rozdielal pletivo purpurovej. Nevedel by som povedať, kde sa vzal. Najzreteľnejšie sa črtal jeho zahrotený koniec, útočiaci na dúhu. Ďalšie kontúry už neboli také silné, napokon nepozorovane splynul s pozadím, ktoré vytvárala hmlička zahalujúca mesto.

Z celého mnohofarebného kruhu zostal sivý, roztrhaný, vajcovitý kotúč. Nedalo sa uhádnuť, ako vyzeral ešte pred dvoma minútami. To nič, že sa zničila krása vyjadrená v harmónii, v čudesnom obsahu farieb. Tá dúha žila. Demonštrovali mi ukážku záhuby. A netreba byť mysliteľom, aby ste pochopili, komu pripadla úloha čierneho klina. Uprostred mŕtveho kotúča sa čosi zalesklo. Akoby mikroskopická škrvka fialovej farby. Okamžite sa obklopila škruhinou černe, hrubnúcej pred očami. Černe takej sytej a hľbokej, akú sa mi ešte nepodarilo vidieť. Hneď v nasledujúcej chvíli začala napučiavať, rozrastať sa v súvislom, pravidelnom kruhu. Zasiačila žltá, akoby sa otvorilo okrúhle slnečné okno. Potom červená. Vo vnútri zabitého prstenca sa rozvíjal nový život. Len pás fialovej už netvoril hranicu. Pred ním sa valila hustá, mocná čereň.

Klin dokončil dielo skazy a znehybnel. Teraz vonkajší okruh, alebo azda pancier nového kola dúhy dotkol sa na svojom pochode jeho hrotu. Klin sa chvíľku vzpíeral, potom jeho hrot podľahol. Prekoprcol sa na druhú stranu ako vyvrátená rukavička a tlačení odzadu rozrastajúcou sa obručou černe začal párať svoje materské teleso.

Proces teraz prebiehal rýchlejšie. Klin naďalej zachovával zdanlivú nehybnosť. Len zo strany nového prstenca farieb sa čoraz väčší splošťoval. Vlastná zbraň, akou predtým spôsobil dielo skazy, vnikala teraz stále hlbšie do jeho tela. Kruh sa vyplnil a rozvinul. Nadobudol pôvodné rozmery. Farby boli opäť živé a vyjadrovali pre mňa nezrozumiteľný obsah. Triumfovala očarujúca, takmer hudobná harmónia čiar a hry pastelových kolies.

Bezbranná fialová už nebola okrajovým pásmom, obklopujúcim ostatné. Prístup k nej strážila hrubá vrstva černe. Na

boku, odstrčený, potupený a znetvorený, kýval sa vrak klinovitého votrelca, podobný skôr neforemnej guli, ako ostrému trojuholníku.

Chceli mi azda vysvetliť genézu oných čiernych gúl, „tabliet“, ako sme ich my volali? Málo pravdepodobné. A klin, čo rozdielal živé telo farebných prstencov? Tie mohli predsa označovať ich civilizáciu. Alebo hodnoty, ktoré si cenila najvyššie. Čím teda bol onen votrelec? Symbolom každej náhlej, brutálnej zmeny? Nájazdom cudzej rasy? Mohlo ísť azda o „Monitor“? Pochybujem. Zdalo sa, že systém obrany a tieto „psychologické“ projekcie boli zhotovené oveľa včasnšie. Možno som mal teda pravdu, ak som pripisoval to, čo tu stretlo ľudí, starším a nie najlepším skúsenostiam obyvateľov planéty z návštevy, akou ich kedysi obšťastnili predstavitelia iných hviezdnych kultúr?

Pozorne som hľadel, čo bude ďalej, či mi nasledujúce pohyby priestorového obrazu nepomôžu spresniť hypotézu, ktorej by som ako-tak aj uveril. Ale už sa nestalo nič. Dúha zhasla, ako sfúknutá, hmla haliaca mesto sa v okamihu roztratila a znovu som mal pred sebou iba štihle konštrukcie, ktoré sa leskli na slnku.

Dlhšiu chvíľu som čakal, potom – ako ktosi náhle prebudený z najhlbšieho spánku – neprítomné som sa rozhlíadal okolo seba.

Dva kroky predou mnou ležala bielo zelenkavá prilba do polovice zaborená v tráve. Tak som v myšlienkach nazval tunajší rastlinný porast. Trochu napravo rozchýlené chocholy byliek naznačovali podlhovastý tvar plameňometu.

Zaváňalo jablkami. Pokiaľ som a stiahol rukavicu. Roztvoril som prsty a prešiel nimi po mäkkej, jemnej hústine. Chytil som niekoľko rastlín a usiloval som sa ich odtrhnúť. Vyšmykli sa mi a medzi prstami zanechali iba niekoľko kvetov vo farbách, ktoré by som márne prirovnával k akejkoľvek farbe, známej z našich lúk alebo parkov. Každá bylka vytrčala dve tanierovité krídla s mušľami, pripomínajúcimi napoly prekrojené pomaranče.

Vystrel som chrbát, ale zostal som kľáčať. Prsty mi teraz voňali jablkami. Zblízka však bolo cítiť ešte inú vôňu, akoby vôňu chalúh. Povedzme jablká, čerstvé jablká, pohodené na pláži, tam, kde dosahujú vlny oceánu.

Vstal som. Musel som sa usmiať. Od začiatku som bol rozhodnutý priletieť sem sám. Ale nikdy dosiaľ som necítil tak nájstojčivo, že to bolo jediné, čo som mohol urobiť.

Nech toto predstavenie, napoly maliarske, napoly symbolické, znamenalo čokoľvek, vyplývalo z neho jedno.

Nebudú sa s nami rozprávať. Kdekoľvek sa objavím, pri inom meste, na ktoromkoľvek satelite, schovávajú sa, stíchnu a nanajvýš mi ukážu niečo, z čoho musím vycítiť, že som tu veľmi nežiadaným hosťom.

Súhlasím. Nebudeme sa vnucovať. Necháme ich v neporušenom, harmonickom súlade bez akéhokoľvek rizika a akýchkoľvek nádejí. Aspoň v ľudskom význame týchto slov. Chcel som prekvapiť sám seba touto myšlienkou. Tým, že som sa tak ľahko rozhodol odísť. Nedokázal som však.

Táto myšlienka vo mne tkvela už oddávna. Prinajmenšom od momentu, keď som sa nohou dotkol ich planéty. Ak som si neprípúšťal jej hlas, tak som len klamal.

Nuž teda dobre. Nech vrátia Ustera. Preňho... nie, nepridávajme nové klamstvá k starým. Urobil som to kvôli sebe. Ja. Chlapík z Korpusu.

Ale ak sa trochu zamyslím, čomu mám vďačiť za fakt, že tu teraz stojím tvárou v tvár civilizácii, ktorá rozkvitla v ekosfére neznámeho slnka? Akcelerátorom antiprotónových prúdov, ktorými môžem v zlomku sekundy premeniť kvitnúci glóbus na kráter činnej sopky? Automatom?

Nie. Automaty zlyhali. Čiže, urobili toľko, koľko boli schopné. To a iba to, čo obsahovali ich programy, vypracované ľuďmi na základe stáročných skúseností a presných predvídaní. Ale čo možno predvídať pri výprave k hviezdám?

Dokonale spojovacia aparátúra, zaisťujúca spoločenskú rozumnosť činnosti, stala sa zbytočnou. Ba aj systém, synchronizujúci spojenie v nervovej sústave jedného človeka. V istej chvíli nám vzali možnosť optimálne využiť celú zásobu vedomostí, vzorcov a schém postupu, obsiahnutých v pamäťových bunkách mozgu.

Ale predsa som tu. Vyhral som. Vďaka tomu, čo vo mne roky driemalo, možno už celé pokolenia, čo som si niky neuvedomoval, lebo som to na nič nepotreboval. A viacej. Naučili ma, predurčeného na činnosť bez rizika porážky, že to nejestvuje, a keby jestvovalo, bolo by to treba v sebe prehlušiť, lebo by len podrývalo účinnosť plnených akcií. Až teraz som pochopil celú falošnosť, celú povrchnosť záverov, aké vyvodili obyvatelia planéty z pozorovania ľudí, vystavených pôsobeniu nulových pásem. Žalostná nedokonalosť kritérií, aké použili pri čítaní a interpretovaní ich mozgových polí.

Tieto bytosti si vážia tak ako my krásu, ticho, harmóniu. Ich civilizácia je pokojná a dokonale integrovaná. Ale napriek všetkému sú nám cudzí, ako môže byť cudzí len mimozemský svet. Nepoznajú nás a nechápu. Nikdy nepochopia.

Zostaneme im neznámi, i keď zo svojej strany dôkladne preskúmame ich civilizáciu a zákony, akými sa riadi.

Lebo my by sme to nepochybne urobili. Preto, že sme oveľa komplikovanejší. Že nosíme v sebe dedičstvo pokolení, ktorých dejiny boli pásmom ukrutných, tragických omylov a ustavičnej ruvačky o krôčik dopredu. Že sa nezriekneme tohto dedičstva. Človek sa nikdy nezriekal zla, ktoré v ňom tkvelo. Ale nikdy sa s ním nezmieryl. A predsa sme z krízy civilizácie vyšli víťazne. A ak aj časť tohto sveta, ktorú nám ukázali v podzemiach, tkvie ešte v našom podvedomí, nuž tým lepšie. My nebudeme obklopovať dúhové kruhy našej súčasnej civilizácie pancierovou škruvinou černe. My by sme si ináč poradili s prišelcami z hviezd, keď sme si už poradili s niečím oveľa ťažším: so sebou.

Sme zložitejší. A teda univerzálnejší. Aj preto oni teraz zotrávajú v nehybnosti láskavej harmónie, zakuklení v stave blaženej súčasnosti, až ich všetky iné rasy nechajú ďaleko za sebou. Požijú si v pokoji stovky, možno tisícky rokov, odtrhnutí od vlastných, hoci aj bolestných tradícií a od vlastnej budúcnosti. Nečaká ich už nič. Ich mesto, akoby zavesené nad sandom, voňajúcim jablkami, je mestom smrti, ako čarovne krásny glóbus.

Nebudeme sa im vnucovať. Odídeme. Len ešte vybavím to, čo musím.

Na kontaktnú súpravu, ktorú som priniesol v zásobníku projektora, som už ani nepomyslel. Niečo však predsa musím urobiť. Musím im dať najavo, na čo čakám. Aby vedeli, že bez Ustera neodídem.

Keby som mal jeho fotografiu... Veru, keby...

Hneď, hneď. Veď mám... naozaj. V kontaktovej súprave sú kresby, predstavujúce telesnú konštrukciu človeka. Muža. Rýchle som prehádzal komory zásobníka. Tu je. Muž, žena, dieťa. Anatómia, nervová a krvná sústava, kostra, svaly. Dokonalá prezentácia druhu, ktorý prišiel z galaktických priestorov a teraz sa tu, hľa, ceremoniálne predstavuje hostiteľom. Chcelo sa mi smiať.

Založil som sériu kresieb. Spojil som obvody. Vo vzduchu pred mestom sa objavila silueta muža, vysoká aspoň päťdesiat metrov. Vyostril som obraz.

Bola to vari druhá z prvej série kresieb, ukazujúcich zemskú rasu. Celková konštrukcia, ale už v povrchnej anatomickej schéme. Ostré črty tváre, líčne kosti, useknutý podbradok. Nos a oči vo vonkajšej podobe. Ale pod klenbou lebky bolo vidieť mozgové závitky.

Model predstavoval vysokého, poriadne svalnatého chlapíka, takého ako Uster. Ba aj v črtách tváre, najmä v jej dolnej časti s ústami a tvrdo vystupujúcou bradou, som postrehol istú podobnosť.

Vypojil som automatický menič kresieb, obrátil som sa tvárou k mestu, prešiel niekoľko krokov a sadol som si do trávy. Mal som dojem, že sa hrúžim do penovej priehlbne nejakého rafinovane modelovaného ležadla. Vietor mi strapatil vlasy, spájal intenzívnu vôňu rastlín s osviežujúcimi závanmi vzduchu, dookola vládlo ticho, červené a blankytné tanierovité kvety mi siahali po prsia. Ak sú kvety – preletelo mi hlavou – musí byť aj hmyz. Vo vzduchu však nebolo počuť bzúčanie, aké sa vždy vznáša nad zemskými lúkami. Neobjavil som nijaké stopy po živých stvorení. Neviem povedať, ako dlho som tak sedel. Zmocnil sa ma neobyčajný pokoj, prenikajúci aj tými najdrobnejšími nervovými vláknami. Krátko povedané, bolo mi dobre.

Tichý, pokojný svet. Dá sa v ňom žiť bez problémov a ťažkostí. Dalo by sa. Nie sú však v ňom ľudia.

Porozumel som, ako silne je človek spätý s vlastným druhom. Nie preto, že ho s ním spája spoločné vedomie, formované a upevňované v histórii tisícov pokolení. Hoci iste aj preto. Najdôležitejšie však je to, čo by sa ešte dalo urobiť spolu s týmto druhom. Spolu s ním a preň. Lebo ináč by nemalo zmysel ani to všetko, čo sa robí pre seba. Smiešne. Lebo, napokon, o čo ide, ak nie o pocit.

Čosi také osobité, ako len môže byť. Robil som dačo s myšlienkou len a výlučne na seba? Urobil som však niečo iné? Zmenil som program zakódovaný v mojej osobnej stimulujúcej aparátúre. Preto, aby som si uchoval v pamäti cit lásky. No a mám ho v sebe. Prekážalo mi to? Nemohol by som povedať, že len jeho zásluhou som víťazne prešiel cez všetky nulové pásma, keď sa prerušili všetky vonkajšie i vnútorné informačné obvody, ktoré, ako som si myslel, podmieňujú úspech každého predsavzatia. Nemohol by som to povedať, lebo je možné, že by som si bol nejako poradil i bez toho. Prečo som sa postavil proti prísnyim predpisom Centrály, keď som menil program osobnej aparátúry? Chvilková slabosť? Ale veď som to robil vtedy, keď som bol stále v dosahu psychotrónu! Ako som to teda mohol urobiť, ak som to naozaj nepotreboval? Len preto, aby som pracoval účinnejšie a spoľahlivejšie?

Nemožno zaprieť, myslel som len na seba. Veď som to robil pre seba. Nie pre Itiu. Na Itii nezáleží. Uvedomil som si, že naozaj nejde o Itiu. Napokon, možno som to vedel už dávno.

Teraz som tu tiež kvôli sebe. Preto som priletel sám. Nemal som právo zaťahovať do toho iných. Musím mať Ustera. Musím ho mať na Zemi. Vrátiť ho Itii. Lebo som nezabudol. To ostatné je len praobyčajný dôsledok.

Tak som sa pohrúžil do myšlienok, že som ho zazrel, keď nebol ďalej ako päťsto metrov. Ani teraz by som ho ešte nebol zbadal, keby nebol zdvihol ruku a niečo na mňa nezakričal.

Vstal som. Obrátil som sa a pomaly som šiel k projektoru. Už nebol potrebný. S rukou na vypínači som ešte pozrel smerom k prichádzajúcemu.

Šiel mocným, rovnomerným krokom, nijako zvlášť sa neponáhľal. Bol bez prilby, v ľahkej, tréningovej kombinéze. Pri chôdzi sa nebadateľne hojdal. Ako starý námorník. Vždy tak chodil. Veľké, mocné chlapisko. Chlapík z Inforpolu. Taký ako ja. Priateľ.

Bol už blízko. Opäť dvihol ruku a trochu pridial. Až teraz som si všimol, že sa po celý čas usmieva.

Priniesol som zrak na anatomický obraz človeka. Visel vo vzduchu a ešte stále zacláňal mesto. Neviem, ako mi zrazu prišla na um socha víťazného starovekého vojvodu.

Tak som to teda urobil. Navzdory všetkému. Teraz sa môžem vrátiť. K tomu, čo som si nechal pre seba. Vrátiť sa k Line. Určite prešli už mesiace od chvíle, keď som si uvedomil, že ju ľúbim. Teraz som si to mohol povedať.

Skrútil som kontakt. Presná kresba ľudskej postavy ešte chvíľu visela vo vzduchu. Nadprirodzene veľký, s dôkladne vyznačenými centrami a nervovými uzlami, mozgovými závitmi, červenými dráhami žíl, zbíhajúcimi sa do srdca.

Pomyslel som si, že veru neviem povedať, či som priviezol tento obraz sem, do sféry neznámeho slnka, aby som ho ukázal inej galaktickej rase, alebo iba na to, aby som si ho sám prezrel. Uvedomil som si, že ani táto otázka by nemala ostať nezodpovedaná.

Bohdan Petecki
NULOVÉ PÁSMO

Z poľského originálu Bohdan Petecki: Strefy zerowe, Państwowe wydawnictwo „Iskry“, Warszawa 1972, preložil Štefan Drug. Vyšlo vo vydavateľstve Tatran, Bratislava 1976, ako 3191. publikácia a 27. zväzok edície Zenit, ktorú rediguje dr.

Ivan Izakovič. Vydanie prvé. Strán 230. Zodpovedná redaktorka Anna Sykorová. Výtvarná redaktorka Marianna Pollaczyková. Technická redaktorka Zlatica Baltazárovičová. Prebal a väzbu navrhol Zoltán Salamon. Vytlačili Tlačiarenské závody Pravda, závod Žilina. Náklad 15 000 výtlačkov. AH 10,59. VH 10,89. VHS 10,75. TS 13,34.